

Josikava Eidzsi

MUSZASI

Harmadik könyv

A kard útja

ULPIUS-HÁZ KÖNYVKIADÓ

BUDAPEST, 2007

Fordította:
Tótisz András

A fordítás alapjául szolgáló mű:
Musashi, Book 3: The Way of the Sword
Published by arrangement with Kodansha
International Ltd.

A Muszasi könyvek eddig megjelent
kötetei:
Első könyv – A szamuráj útja
Második könyv – A háború művészete

A szerzőnek a kiadónál előkészületben
lévő művei:
Muszasi könyvek
Negyedik könyv – A Busidó-kód
Ötödik könyv – Az élet és a halál útja

Copyright © 1971 by Fumiko Yoshikawa
Hungarian translation © Tótisz András,
1993

© Ulpius-ház Könyvkiadó, 2007

ISBN 978 963 9752 91 7

AZ ELSŐ KÖTET (*A szamuráj útja*) összefoglalása

Takezó (a későbbi Muszasi) és barátja, Matahacsi megsebesülnek a szekigaharai véres ütközetben. Egy szép lány, az ifjú Akemi és kéjsóvár anyja, Okó fogadja be őket. Miután összetűznek a helyi banditákkal, és Takezó levágja a vezetőjüket, otthagyja barátját a két nőnél, és visszatér szülőföldjére, Mimaszakába. Ám ott Matahacsi meggyilkolásával vádolják. A fegyelmezetlen, vad ifjút a saját falujabéli parasztok is üldözik. Keserű haraggal fordul ellenük, míg végül Takuan Szóhó, egy buddhista szerzetes fogja el egyetlen kardcsapás nélkül. Egy magas fa ágaihoz kötözi Takezót, ám Matahacsi jegyese, Ocú megszánja és megszabadítja. A lány könyörög Takezónak, hogy szökjenek együtt, ő örökre szakít Matahacsival. Ám Takuan nagyobb hatással van az ifjúra, s Himedzsi várába vezeti. Takezó itt kezdi tanulmányozni egy ablaktalan szobában, lámpafénynél Szun Cu művét, a *Háború Művészetét*, a zen könyveket és Japán történelmét. A tanulás heteiből hónapok lesznek, s közben Takezó átalakul. Amikor eljön a távozás napja, felveszi a Mijamoto Muszasi nevet, és Kiotóba indul, hogy először kardforgatóként próbálja ki magát.

A MÁSODIK KÖTET (A háború művészete) összefoglalása

Muszasi, Ocú és Takuan, mindannyian a gyönyörű Jagyú-völgyben vannak, a híres vívómester, Szekisú-szai miatt. Muszasi összezsap a Jagyú-szamurajokkal és menekülni kényszerül, hátrahagyva Ocút. Matahacsi Kiotó mellett egy építkezésen dolgozik, ahol tanúja lesz, ahogy a tömeg halálra kövez egy szamurajt. A haldokló szamuraj egy levelet és egy zacskó aranyat ad Matahacsinak. Az éhes, szegény Matahacsi Oszakába utazik, ahol pénzét ellopják. Még reménytelenebb helyzetbe kerül, mint eddig volt, de megtudja, hogy régi barátja, Takezó fölvette a Muszasi nevet és erre tart. Időközben Oszugi és Gón bácsi is Oszakába érkezett azzal a szándékkal, hogy megöljék Muszasit és hazavigyék Matahacsit. Muszasinak a Szuzuka-hegyen szembe kell néznie egy banditával, akinek testvérét évekkorábban megölte. Kiotóban barátai és ellenségei várnak rá, köztük a Josiokaház vívói – akiket halálos párbajra hívott ki...

A SZEREPLŐK ÉS A HELYSZÍNEK

Akemi – Okó lánya

Edo – a sógun fővárosa

Josino Dajü – gyönyörű kurtizán

Josioka Densicsiró – Josioka Szeidzsúró öccse

Josioka Gendzsiró – Josioka Genzaemon fia

Josioka Genzaemon – Szeidzsúró és Densicsiró nagybátyja

Gonnoszuke – földműves, jövendő szamuráj

Hidejori – Oszaka várának ura, Iejaszu vetélytársa

Icsidsodzsi-hegy – a Muszasi és a Josiokák közti csata
színhelye

Tokugava Iejaszu – a sógun, Japán ura

Dzsiszai – Szaszaki Kodzsiró tanítója

Dzsótáró – Muszasi ifjú követője

Miike Dzsúróaemon – a Josioka-ház egyik vívója

Macuo Kaname – Muszasi nagybátyja

Hon'ami Kóecu – művész

Szaszaki Kodzsiró – fiatal szamuráj, akinek nevét Matahacsi
felveszi

Kiotó – város Japán délnyugati részén, Oszaka vetélytársa

Hon'iden Matahacsi – Muszasi gyerekkori barátja

Mimaszaka – Muszasi szülőtartománya

Karaszumaru Micuhiro – nagyúr, kiotói nemes

Mijamoto Muszasi – növekvő hírű vívó

Hon'ami Mijósú – Hon'ami Kóecu anyja

Konoe Nobutada – nagyúr, kiotói nemes

Az Ógija – gésház

Okó – kéjvágyó asszony

Oszaka – város Japán délnyugati részén, Kiotó vetélytársa

Hon'iden Oszugi – Matahacsi anyja, Muszasi esküdt ellensége

Ocú – fiatal lány, aki szerelmes Muszasiba

Ueda Rjóhei – a Josioka-ház egyik vívója

Josioka Szeidzsúró – a Josioka-iskola fiatal mestere

Szekigahara – ütközet, amelyben a Japán fölötti uralomért
Iejaszu legyőzte a nyugati daimiók egyesült seregét

Jagyú Szekisúszai – a kardforgatás Jagyú-iskolájának öreg
mestere

Takuan Szóhó – külön szerzetes

Simmen Takezó – Muszasi eredeti neve

Gion Tódzsi – a Josioka-iskola szamurája, Okó udvarlója

Jagyú-ház – kardforgató stílusáról ismert hatalmas nemzetség

ELŐSZÓ¹

(Edwin O. Reischauer)²

A Muszasi olyan, mint egy japán *Elfújta a szél*. Írója, Josikava Eidzsi (1892-1962), egyike Japán legtermékenyebb és legnépszerűbb íróinak. A könyv hosszú történelmi regény, amely első ízben 1935 és 1939 között jelent meg folytatásban az Aszahi Simbun hasábjain, Japán legnagyobb és legtekintélyesebb napilapjában. Nem kevesebb, mint tizennégy alkalommal publikálták könyv alakban, a legutóbb négy kötetben Josikava összes munkáinak 53 kötetes Kodansa kiadásában. Vagy hétszer filmesítették meg, újra és újra színpadra vitték, és legalább három nemzeti televíziós láncolat készített belőle mini tévésorozatokot.

Mijamoto Muszasi valóságos történelmi személyiség volt, de Josikava regénye révén ő és a könyv többi szereplője Japán élő folklórájának része lett. A közönség annyira befogadta őket, hogy az embereket gyakran velük hasonlították össze mint mindenki által ismert személyiségekkel. Ez további érdekességet nyújt a külföldi olvasó számára. Nem csupán a japán történelem romantikussá festett szeletét nyújtja,

¹Ezt az előszót teljes terjedelmében az eredeti egykötetes, kötött amerikai kiadásból vettük át (*Musashi: Art Epic Novel of the Samurai Era* – Muszasi: A szamuráj korszak epikus regénye).

²Edwin O. Reischauer 1910-ben született Japánban. 1946 óta a Harvard Egyetem professzora, ma már nyugalomba vonult. Az egyetemet 1961 és 1966 között egy időre elhagyta; az Egyesült Államok tokiói nagykövete volt, s máig az egyik legismertebb szaktekintély Japánról. Számos munkája között találjuk a Japán: *The Story of a Nation* (Japán: Egy nemzet története) és *The Japanese* (A japánok) című könyveit.

hanem betekintést enged abba is, ahogy a japánok látják múltjukat és önmagukat. A regény azonban alapvetően a hetvenkedő kalandok és a japán stílusú, elfojtott szerelem sodró meséje.

A James Clavell *Sógun*jával való összehasonlítás elkerülhetetlennek látszik, mivel a legtöbb nyugati olvasó számára a *Sógun* mint könyv és mint televíziós sorozat a szamurájszerepekkel versengve az ismeretek legfőbb forrását jelenti Japán múltjáról. A két regény ugyanarról a történelmi korszakról szól. A *Sógun* 1600-ban azzal fejeződik be, hogy Toranaga nagyúr – aki a történelmi Tokugava Iejaszu, a leendő sógun, azaz Japán katonai diktátora – a végzetes szekigaharai ütközetbe indul. Josikava története a később új nevén Mijamoto Muszasinak nevezett ifjú Takezó sztorijával kezdődik, aki sebesülten fekszik a harcmezőn, a vereséget szenvedett hadsereg holttestei között.

Blackthorne, a valóságban Will Adams kivételével a *Sógun* főleg Japán nagyuraival és hölgyeivel foglalkozik, akik a Clavell által kitalált, átlátszó álruhát nyújtó neveken jelennek meg. A Muszasi – bár számos történelmi alakot említ a saját igazi nevén – a japánok szélesebb rétegeiről mesél, és főként arról a meglehetősen nagyszámú csoportról, amely az alig megvont határvonalon élt az örökletes katonai arisztokrácia és a közemberek között: parasztokról, kereskedőkről és kézművesekről. Clavell szemrebbelés nélkül torzítja a történelmi tényeket, hogy beleüljenek a meséjébe, s nyugati típusú szerelmi történettel egészíti ki, amely nemcsak hogy botránnyosan semmibe veszi a történelmet, de elképzelhetetlen is a korabeli Japánban. Josikava hű marad a történelemhez, vagy legalábbis a történelmi hagyományhoz, és szerelmi szála, amely szerényebb jelentőségű háttértémaként fut végig a könyvön, nagyon is igazi japán.

Josikava természetesen sok képzeletbeli részlettel gazdagítja a beszámolót. Éppen elegendő különös véletlen és hősi tett akad, hogy megörvendeztesse a kalandtörténetek szerelmeseinek szívét. Nemcsak maga Muszasi, hanem a könyv számos más

kiemelkedő alakja is valóságos történelmi személy. Takuan például, aki világitótorony és egyben gyám az ifjú Muszasi számára, hírneves zen-buddhista szerzetes volt; kalligráfus, festő, költő és a teaceremónia mestere a maga korában, s ő lett a kiotói Daitokudzsi legfiatalabb apátja 1609-ben, később pedig jelentős kolostort alapított Edóban, ámbar manapság leginkább a róla elnevezett népszerű japán savanyúságról ismerik.

A történelmi Mijamoto Muszasi, aki feltehetően 1584-ben született és 1645-ben halt meg, apjához hasonlóan mesteri kardforgató volt, és kétkardos technikájáról vált nevezetessé. A harci képességek alapjául szolgáló önfegyelem lelkes hirdetője és a *Gorin no so* című híres vívőkönyv szerzője. Ifjúkorában valószínűleg tényleg részt vett a szekigaharai ütközetben, s összecsapásai a kiotói Josioka-iskolával, a Nara melletti Hozóin kolostor harcos szerzeteseivel és a hírneves Szaszaki Kodzsiróval, a kardforgató-művésszel – valamennyinek kiemelkedő szerepe van a könyvben – ténylegesen megtörtént események. Josikava Muszasiról szóló beszámolója 1612-ben ér véget, amikor még mintegy 28 éves fiatalember volt, de később feltehetően még harcolt a vesztes oldalon az Oszaka-vár 1614-es ostroma alkalmával, és részt vett Simabara keresztény parasztságának 1637–1638-as megsemmisítésében a nyugati Kjuszu-szigeten, ami a kereszténység jó két évszázadra szóló kitiltását jelentette Japánból, és segített elszigetelni a távolkeleti szigetbirodalmat a világ többi részétől.

Eléggé ironikus, hogy Muszasi 1640-ben, Kumamoto tartomány Hoszokava nagyurainak szolgálatába állt, akik Kumamoto kiskirályaiként fő riválisa, Szaszaki Kodzsiró gazdái voltak. A Hoszokavák visszavisznek bennünket a *Sógun*hoz, mivel az idősebbik Hoszokava, Tadaoki volt az, aki teljesen indokolatlanul a Clavell-regény egyik fő gonoszát alakítja, és Tadaoki példás életű keresztény felesége, Gracia az, akit a hihetőség szilánkjait is nélkülözve, Blackthorne nagy szerelmeként mint Marikót fest le a

könyv.

Muszasi életének kora Japán nagy átalakulásának időszaka volt. A kisebb *daimiók*, a tartományurak között folyó szüntelen háborúskodás évszázada után három egymást követő uralkodónak végül sikerült hódítások révén újraegyesítenie az országot. Oda Nobunaga indította el a folyamatot, de mielőtt befejezhetné volna, egy áruló vazallusa 1582-ben meggyilkolta. Legtehetségesebb tábornoka, Hidejosi egyszerű gyalogkatonaként kezdte, és sógunná emelkedett; befejezte a nemzet egységesítését, de meghalt 1598-ban, mielőtt konszolidálhatta volna a fennhatóságot kiskorú örököse számára. Hidejosi legerősebb vazallusa Tokugava Iejaszu, a jelentős területet birtokló *daimió*, aki edői – a modern Tokiónak megfelelő – várából Kelet-Japán nagy részét uralta, röviddel ezután megszerezte a teljhatalmat azáltal, hogy legyőzte a nyugati *daimiók* koalícióját 1600-ban, a szekigaharai ütközetben. Három esztendővel később felvette a sógun hagyományos címét, amely katonai diktátorságát jelezte az összes terület felett – a kiotói, ősi, ám tehetetlen császári dinasztia nevében. Iejaszu 1605-ben a sóguni rangot átruházta fiára, Hidetadá-ra, de ténylegesen továbbra is ő uralkodott, amíg csak el nem pusztította Hidejosi örökösenek támogatóit az oszakai vár 1614-es és 1615-ös ostromai alkalmával.

Az első három Tokugava uralkodó olyan szilárd ellenőrzése alá vonta Japánt, hogy a nevezetes sógun-dinasztia uralma még további két és fél évszázadra szólt, míg végül 1868-ban, a Japánnak a nyugati világ előtti újrainvitálásának másfél évtizedét jellemző viharos időszak során összeomlott. A Tokugavák félig autonóm, örökletes *daimiók*on keresztül gyakorolták a hatalmat; ezekből a korszak végére 265 volt; a *daimiók* pedig örökletes szamurájkíséretük révén oldották meg tartományaik ellenőrzését. A folytonos hadakozásból a szigorúan betartott békébe való átmenet, éles osztályhatárokat vont a kettős kard és a családi név privilégiumával rendelkező szamurájok és a közemberek közé, akiknek soraiban jómódú

kereskedők és földbirtokosok is voltak, de elméletben tilos volt fegyvert viselniük, és nem használhattak megtisztelő családi nevet.

A Josikava által összefoglalt évek során azonban ezek az osztálykülönbségek még nem kaptak éles kontúrokat. Minden helységnek megvolt a maga paraszti harcosrétege, s az országban szerte kóboroltak *róninok*, azaz gazdátlan szamurájok, akik többnyire a szekigaharai vagy korábbi ütközetekben csatát és birtokot veszített *daimiók* hadseregeinek maradékai voltak. Beletelt egy-két nemzedék, amíg a társadalom beleilleszkedett a Tokugava-rendszer szigorú osztályviszonyaiba, s ez idő alatt jelentős társadalmi erjedés és mozgás zajlott le.

A tizenhetedik század eleji Japán másik nagy átfarmálódása a vezetés természetében rejlett. A helyreállított békével s a nagyobb háborúk befejeztével a domináns harcos osztálynak rá kellett jönnie arra, hogy a katonai rátermettség kevésbé fontos a sikeres uralkodás szempontjából, mint a kormányzásra való képességek. A szamuráj osztályban megkezdődött a lassú átalakulás a lőfegyver és a kard harcosaiból az íróecset és a papír bürokrataivá. A fegyelmezett önkontroll és a tanultság a békebeli társadalomban fontosabbá vált, mint a háborús jártasság. A nyugati olvasó valószínűleg elképed, hogy az írásbeliség mennyire széles körű volt a tizenhetedik század elején, és azon is, hogy a japánok nagyjából úgy utalnak folyton-folyvást a kínai történelemre és irodalomra, ahogyan a korabeli észak-európaiak állandóan az ókori görögök és rómaiak tradícióit vették elő.

Muszasi korának Japánjában a harmadik jelentős átalakulás a fegyverzet terén történt. A tizenhatodik század második felében a portugálok által szállított, keréklakatos muskéták lettek a csaták döntő fegyverei, a békésé váló országban azonban a szamurájok hátat fordíthattak az utálatos tűzfegyvereknek, és felújíthatták hagyományos szerelmi viszonyukat a karddal. Virágoztak a kardforgató-iskolák. Mindazonáltal a tényleges összecsapásokban való

kardhasználat esélyei elenyészőek voltak, így a harci jártasságokból harcművészetek alakultak ki, s ezek egyre növekvő mértékben a belső önfegyelmet és a kardforgatás jellemépítő értékeit hangsúlyozták, nem pedig a kipróbálatlan katonai hatékonyságot. A kardnak valóságos misztikuma lett, amely közelebbi rokonságban állt a filozófiával, mint a háborúskodással.

Josikava Muszasi ifjú éveiről szóló beszámolója jól illusztrálja mindezeket a korabeli Japánban végbement változásokat. Muszasi tipikus *rónin* volt egy hegyvidéki faluból, s csak élete későbbi éveiben vált megállapodott szamurájja. A kardforgatás egyik iskolájának alapítója volt. Ami a legfontosabb, fokozatosan formálta át önmagát ösztönös harcosból olyan emberré, aki fanatikusan kergeti a zen típusú önfegyelem és a természettel való azonosulás céljait. Noha korai éveiben a középkori Európa lovagi tornáira emlékeztető halálos összecsapások még lehetségesek voltak, Josikava úgy ábrázolja Muszasit, mint aki tudatosan alakítja át harci képességeit a háborús szolgálat helyett a békeidős jellemépítkezés eszközeivé. A harci jártasság, a spirituális önfegyelem és az aszketikus érzékenység egyetlen összefonódó egésszé forr. Ez a Muszasi-kép valószínűleg nincs messze a történelmi igazságtól. Muszasiról tudnivaló, hogy nemcsak kardforgató volt, hanem hozzáértő festő s kitűnő szobrász is.

A tizenhetedik század elejének Japánjában – amelynek Muszasi tipikus képviselője – erősen élt a japán nemzeti öntudat. A Tokugavák hosszú és viszonylag statikus uralma sokat megőrzött ennek formáiból és szelleméből, jöllehet némileg megcsontosodott módon, egészen a tizenkilencedik század közepéig; nem sokkal tovább, mint egy évszázaddal ezelőttig. Josikava maga egy néhai szamuráj fia volt; az apjának – osztálya más tagjaihoz hasonlóan – nem sikerült az új korszak gazdasági változásainak megfelelnie. Bár maguk a szamurájok többnyire homályba veszttek az új Japánban, a legtöbb

mai vezető ebből a vazallusi rétegből származik, amelynek erkölcsé az egész japán nemzet spirituális hátterévé és etikájává vált. A Muszasi-szerű regények, a belőlük készült filmek és színdarabok sokat segítettek ebben a folyamatban.

Muszasi kora olyan közeli és reális a modern kor japánjai számára, mint a polgárháború az amerikaiaknak. Az Elfújta a széllel való összehasonlítás tehát nem túlzás. A szamurájok kora ma is nagyon élő a japán gondolkodásban. A modern japánok mint pusztán csoportorientált „gazdasági állapotok” képével ellentétben, számos japán inkább dühödt individualistának, elvhű, fegyelmezett és aszketikus érzékenységű modernkori Muszasinak tartja magát. Mindkét képben van valami valóság, ami jól illusztrálja a japán lélek bonyolultságát a látszólag szelíd s uniformizált külső mögött.

A Muszasi mélyen más, mint a rendkívül pszichologizáló és gyakran neurotikus regények, amelyek az angolra és más nyelvekre lefordított modern japán irodalom zömét alkotják. Emellett azonban a hagyományos japán regény és a népszerű japán gondolkodás fő vonulatába tartozik. Epizódjellegű előadásmódja nem pusztán az eredeti, újságbeli folytatásos közlésből fakad, hanem kedvelt technika, amely visszanyúlik a japán mesemondás kezdeteiig. A nemes kardforgató romantikus képe a széttagolt múltbeli Japán sztereotípiája, amelyet egyéb történetek, valamint a szamurájfilmek százai avattak szentté. Az önkontroll és a szigorú zen-buddhizmus önfegyelme révén kialakított egyéniség erejét hirdeti, amely ma a japán személyiség fő vonása, akárcsak a mély természetszeretet és a természettel való azonosulás érzése. A Muszasi nem egyszerűen nagy kalandregény. Bepillantást nyújt a japán történelembe, és a korabeli japánok idealizált önértékelését is láttatni enged.

1981. január

1

EGY SOKOLDALÚ EMBER

Győztem, gondolta Muszasi. Legyőztem Josioka Szei-dzsúrót, leromboltam a kiotói iskola bástyáját, mondta magában.

Mégsem tudott igazán örülni. Lesütötte szemét, lába besüppedt a lehullott levelekbe. Fölötte egy kismadár repült el, lentről nézve egy halra emlékeztetett.

Hátranézve látta a karcsú fenyőket a kis emelkedőn, ahol Szeidzsúróval küzdött. Csak egyszer sújtottam le, gondolta. Talán nem öltem meg. Megnézte fakardját és megnyugodott, hogy nincs rajta vér.

Reggel, amikor a megbeszélte helyre igyekezett, meg volt győződve arról, hogy Szeidzsúró tanítványai társaságában érkezik, akiktől kitelik, hogy tisztességtelen módszerekhez folyamodnak. Szembe kellett néznie a lehetőséggel, hogy megölik. Nem akarta, hogy gondozatlanul érje a vég, ezért megmosta haját, fogait alaposan ledörzsölte sóval.

Szeidzsúró egészen másnak bizonyult, mint amilyennek elképzelte. Nehéz volt róla elhinni, hogy ő Josioka Kempó fia. A városias, láthatóan jól nevelt Szeidzsúró nem tűnt a kiotói iskola vezető mesterének. Túl gyengéd, szelíd úriember volt ahhoz, hogy nagy vívó legyen.

Nem lett volna szabad vállalnom ezt a harcot, gondolta Muszasi kényelmetlenül, miután üdvözölték egymást. Valóban őszintén sajnálkozott, hiszen mindig is az volt a célja, hogy olyan ellenfeleket győzzön le, akik nála jobbak. De most elég volt egy alapos pillantás, e miatt az összecsapás miatt nem kellett volna egy évig keményen edzeni. Szeidzsúró pillantása elárulta, hogy nem bízik magában. De nemcsak szeméből,

egész testéből hiányzott a szükséges tűz.

Miért jött ide, ha csak ennyire bízik magában, tünődött Muszasi. Persze jól tudta, milyen helyzetben van ellenfele és együtt érzett vele. Szeidzsúrónak nem állna módjában lemondani a küzdelmet, még ha akarná is. Az apjától örökölt tanítványok vezetőjüknek, irányítójuknak tekintik őt és ez megszabja, mit tegyen. Miközben felálltak egymással szemben, Muszasi azt latolgatta, milyen ürüggyel tudna visszavonulni, de nem adódott lehetőség.

Kár, gondolta most, hogy túlestek rajta. Bárcsak ne kellett volna megtegyem. Őszintén imádkozott Szeidzsúró kezéért, s remélte, a seb gyorsan fog gyógyulni.

De ami történt, megtörtént, és nem jellemző egy érett harcosra, hogy a múlton siránkozzon.

Gyorsabban lépdelt, s egyszer csak egy idős nő ijedt arcát pillantotta meg a fű fölött. Az asszony a földön kapirgálva keresett valamit, s most megriadt Muszasi lépteinek hallatán. Világos, egyszerű kimonójával beleolvadt a fűbe, csak a kabátját tartó bíborszín szalag virított. Bár ruházata nem egyházi személyt sejtetett, kerek fejét apácára valló kendő fedte. Alacsony volt, finom megjelenésű.

Muszasi meghökkent a látványtól. Ha még három vagy négy lépést tesz, legázolja. – Mit keres? – kérdezte szívélyesen. Imafüzért pillantott meg az asszony egyik karján, a kimonó ujjá alatt, a másik kézben egy kosárnyi frissen szedett gyopár volt. Az asszony ujjai és a rózsafüzér enyhén remegtek.

Muszasi próbálta megnyugtatni. – Milyen korán kizöldült minden. Azt hiszem, valóban itt van már a tavasz. Látom, szép a petrezselyem, a repce és a gyopár is. Mind maga szedte?

Az öreg apáca ledobta a kosarát, kiáltozva szaladt el. – Kóecu! Kóecu!

Muszasi csodálkozva figyelte, mint fut a

máskülönben sima mezőn lévő kis emelkedő felé. Vékony füstcsík szállt fel ott a levegőbe.

Szégyen volna hagyni, hogy elveszítse a füveket, ha már vette a fáradságot, hogy leszedje őket, gondolta Muszasi. Fölvette a kosarat és utána indult. Úgy egy perc múlva két férfit pillantott meg.

Egy szőnyeg volt leterítve az enyhe lejtő napos, déli oldalán. Mellette eszközök, amelyeket a teaszertartás megszállottjai használnak, köztük a tűz fölött függő vaskanna, s oldalt egy kancsó víz. A természet volt a kertjük, ahol szabadtéri teaszobát csináltak maguknak. Mindez elegánsnak és stílusosnak tűnt.

Egyikük szolgának látszott, ám a másik fehér bőre, sima vonásai egy kiotói arisztokratát utánzó nagy porcelánbabát juttattak az ember eszébe. Kedélyes pocakja volt, arcán, tartásán önbizalom tükröződött.

Kóecu. Ismerős volt a név, hiszen ebben az időben élt Kiotóban az igencsak híres Hon'ami Kóecu. Nem titkolt irigységgel pletykálták róla, hogy évente ezer véka jövedelmet kap a dúsgazdag kagai Maeda Tosiie nagyúrtól. Már ebből is csodásan élhetett volna, de ezenkívül Tokugava Iejaszu is kegyeibe fogadta és gyakran vendégeskedett magas rangú nemeseknél. Az ország legnagyobb harcosai tartották helyénvalónak, hogy leszálljanak a lóról és gyalog menjenek el boltja előtt, állítólag csak azért, nehogy úgy tűnjön, mintha lenéznének rá. A család onnan kapta a nevét, hogy a házuk a Hon'ami sikátorban állt, Kóecu pedig kardszakértő volt. Kardokat tisztított, csiszolt, felbecsülte értéküket. Családjá a tizennegyedik század elején tett szert hírnévre és virágzott végig az Asikaga-korszakon át. A későbbiekben olyan vezető daimiók támogatták őket, mint Imagava Josimoto, Oda Nobunaga és Tojotomi Hidejosi.

Kóecuról köztudott volt, hogy sokoldalú

tehetség; festett, kitűnő keramikus volt, szép, lakkozott dobozokat készített, műértőnek tekintették. Ő maga a kalligráfiát tartotta legerősebb oldalának. E téren olyan nagy hírű mesterekkel tartották egyen-rangúnak, mint Sókadó Sódzsó, Karaszumaru Micuhiró és Konoe Nobutada, a híres Szammijakuin-iskola megteremtője, amely oly népszerű volt abban az időben.

Egy közkeletű történetből úgy tűnik, Kóecu hírneve ellenére is úgy érezte, nem méltányolják teljesen. E szerint a történet szerint sűrűn látogatta barátja, Konoe Nobutada házát, aki nemcsak hogy nemesember volt, de akkoriban a bal felőli miniszter is a császár udvarában. Az egyik ilyen alkalommal a beszélgetés természetesen a kalligráfiára terelődött.

– Kóecu, mit gondolsz, ki a három legnagyobb kalligráfus az országban? – kérdezte Nobutada.

Kóecu habozás nélkül válaszolt: – A második te vagy, a harmadik azt hiszem, Sókadó Sódzsó.

Nobutada kicsit zavartan kérdezte: – A második legjobbal kezded. De hát ki a legjobb?

Kóecu még csak el sem mosolyodott, egyenesen a szemébe nézett, úgy felelt: – Természetesen én.

Muszasi gondolataiba mélyedve megállt, nem messze tőlük.

Kóecu ecsetet tartott kezében, térdén néhány papírlap hevert. Elmélyülten rajzolgatta, mint folyik a víz a közeli patakban. Ez a rajz, akárcsak a földön szétszórt többi próbálkozás, afféle könnyed vonalokból állt, amilyeneket – Muszasinak úgy tűnt –, bármely kezdő tudna rajzolni.

Kóecu felnézett. – Valami baj van? – kérdezte nyugodtan. Pillantása végigfutott Muszasin és a szolgálta mögött remegő anyján.

Muszasi érezte, mint tölti el a nyugalom ennek az embernek a társaságában. Nem afféle ember volt, amilyennel Muszasi sűrűn találkozhatott

volna, valahogy mégis megnyerőnek találta. Szeme csillogott, úgy mosolygott Muszasira, mintha régi ismerőse lenne.

– Üdvöz légy, fiatalember! Anyám valami rosszat csinált? Én negyvennyolc éves vagyok, gondolhatod, ő milyen idős. Egészséges ugyan, de előfordul, hogy panaszkodik a látására. Ha valami olyat tett, amit nem kellett volna, remélem, elfogadod bocsánat-kérésemet. – Ecsetét, jegyzetömbjét a kis szőnyegre helyezte, a földre támaszkodva felállt, s mélyen meghajolt.

Muszasi gyorsan térdre vetette magát és megállította. – Tehát ön a fia? – kérdezte zavartan.

– Igen.

– Nekem kell bocsánatot kérnem. Nem tudnám megmondani, miért ijedt meg édesanyja ennyire, de mihelyt meglátott, eldobta kosarát és elszaladt. Büntudatot éreztem, amikor láttam, hogy kiömlöttek a füvei. Utánahoztam, amit elejtett, ez minden. Főlősleges meghajolnia.

Kóecu vidáman felnevetett és az apácához fordult.

– Hallod ezt, anya, mennyire félreértetted a helyzetet?

Az asszony megkönnyebbülten előmerészkedett rejtekhelyéről, a szolgál mögül.

– Úgy érted, ez a rónin nem akart kárt tenni bennem?

– Kárt? Egyáltalán nem. Látod, még a kosarad is visszahozta. Hát nem kedves tőle?

– Ó, sajnálom. – Az apáca mélyen meghajolt, homloka a csuklóján lévő imafüzért érintette. Most már vidáman nevetett, úgy fordult fiához. – Szégyellem bevallani, de amikor először megláttam ezt a fiatalembert, úgy tűnt, mintha vérszagot éreznék rajta. Jaj de rémisztő volt, csupa libabőr lett a hátam. Most már látom, milyen bután viselkedtem.

Muszasit megdöbbenettette, hogy átlát rajta az öregasszony. Érzékeny lelkének valóban rémisztő,

véres jelenségnek tűnhetett.

Átható pillantásával Kóecu is alaposan végigmérte, és nyilván észrevette természetében azt a tüskés, veszélyes elemet, amely arról árulkodott, hogy a legkisebb provokációra is lecsap. Mégis, úgy tűnt, Kóecu inkább a benne lévő jót keresi.

– Ha nem sietsz, maradj és pihenj egy kicsit – javasolta. – Olyan nyugodt, békés itt. Érzem, mint tisztulok meg, frissülök föl csak attól, hogy itt ülök ebben a környezetben.

– Szedek még egy kis zöldet, és csinállok finom kását – javasolta az apáca. – És teát is. Vagy nem kedveli a teát?

Az anya és fia társaságában Muszasi megbékélt a világgal. Úgy húzta vissza harcias szellemét, mint egy macska a karmait. Nehéz volt ebben a kellemes környezetben elhinni, hogy idegenek között van. Mire észbe kapott, már le is vette gyékényszandálját és helyet foglalt a szőnyegen.

Vette a bátorságot, hogy kérdezősködjön, és megtudta, hogy az anya, akinek egyházi neve Mijósú volt, derék, húséges feleség volt, mielőtt apáca lett volna, s hogy fia valóban a híres esztéta és mesterember. Nemigen akadt valamirevaló vívó, aki ne ismerte volna a Hon'ami nevet, olyan nagy híre volt a családnak.

Muszasi nem olyannak képzelte a híres embereket, mint ahogy Kóecu és anyja kinéztek. Teljesen átlagos embereknek látszottak, akikkel véletlenül találkozott egy elhagyott mezőn. Akarta is, hogy így legyen, különben feszültségével elrontotta volna piknikjüket.

Mijósú felrakta a teavizet. – Mit gondolsz, hány éves ez a fiú? – kérdezte fiától.

Az vetett egy pillantást Muszasira. – Huszonöt vagy huszonhat, azt hiszem – felelte.

Muszasi a fejét rázta. – Nem, csak huszonhárom vagyok.

– Csak huszonhárom? – lelkesedett Mijósú,

aztán feltette a szokásos kérdéseket, honnan származik, élnek-e még a szülei, ki tanította vívni és így tovább.

Kedvesen beszélt vele, mintha csak az unokája volna, s Muszasi önkéntelenül úgy válaszolt, ahogy az unokának illik. Fegyelemhez, kemény edzéshez szokott, minden idejét azzal töltötte, hogy finom acélpengévé kovácsolja magát. Mit sem tudott az élet civilizáltabb oldaláról. Most az öreg apácával beszélgetve melegség öntötte el viharvert testét.

Mijósú, Kóecu, a szőnyegen lévő tárgyak, még a teásedény is, mind felolvadtak ebben a légkörben, részévé váltak a természetnek. De Muszasi türelmetlen volt, teste nyughatatlan, nem szeretett sokáig egy helyben ülni. Addig elég kellemes volt, amíg csevegtek, de amikor Mijósú magába mélyedve bámult a teáskannára és Kóecu hátat fordított neki, hogy folytassa a rajzolást, unatkozni kezdett. Vajon mi szórakoztatót találnak abban, hogy kijönnek ide, kérdezte magában. Még csak kora tavasz van, nem elég meleg az idő.

Ha vadvirágokat és zöldségeket akarnak szedni, miért nem várnak, amíg melegebb lesz és többen járnak erre? Bővében lesznek akkor virágnak és friss növényeknek. Ha pedig a teaszertartást akarják élvezni, miért veszik a fáradságot, hogy ilyen messzire kicipeljenek a kannát és edényeket? Egy ilyen híres, tehetős család házában minden bizonnyal van elegáns teaszoba. Talán rajzolni?

Kóecu hátára meredt és rájött, ha egy picit oldalra húzódik, látja a mozgó ecsetet. A művész, miközben a folyóvizet rajzolgatta, le nem vette szemét a száraz fűben kanyargó keskeny patakról. A víz mozgására koncentrált, újra és újra próbálta megragadni, miként folyik, de valahogy nem talált rá. Zavartalanul rajzolta újra és újra a vonalakat.

Szóval rajzolni nem is olyan könnyű, mint amilyennek látszik, gondolta Muszasi. Már nem unatkozott, elragadtatva nézte Kóecu ecsetjét.

Kóecu hasonlóképp érezhet, mint ő, amikor kihúzott karddal áll szemben az ellenséggel. Amikor sikerül önmaga fölé emelkednie, és úgy érzi, eggyé válik a természettel... Nem, nem is érezni, hiszen minden érzés eltűnik abban a pillanatban, amikor kardja az ellenségbe vág. Ez a varázsos, transzcendens pillanat minden.

Kóecu még mindig úgy nézi a vizet, mint az ellenségét, tűnődött. Ezért nem tudja lerajzolni. Eggyé kellene vele válnia, hogy sikerüljön.

De most, hogy nem volt tennivalója, újra elfogta az unalom, majd a letargia. Aggasztotta a dolog. Még egy percre sem engedheti meg magának ezt az érzést, el kell mennie innét.

– Elnézést, hogy zavartam – mondta durván. Kezdte felvenni szandálját.

– Óh hát máris elmegy? – kérdezte Mijósú.

Kóecu nyugodtan felé fordult. – Nem maradhatnál még egy kicsit? Anyám mindjárt csinál teát. Gondolom, te vagy az, aki ma reggel megküzdött a Josioka-ház mesterével. Harc után jót tesz egy kis tea, legalábbis Maeda nagyúr szerint. Iejaszu is úgy véli, a tea jót tesz a szellemnek. Kétlem, hogy bármi jobb volna. Véleményem szerint a tett a nyugalomból születik. Maradj és beszéljünk.

Szóval Kóecu tud a küzdelemről. De hisz ez érthető, a Rendaidzsi nincs olyan messze, a következő mező. Sokkal érdekesebb, miért nem említette eddig. Talán azért, mert olyan gyökeresen más az a világ, mint az övé. Muszasi vetett egy pillantást rájuk és ismét leült.

– Ha ragaszkodik hozzá.

– Nem sokkal kínálhatunk, de örülünk a társaságodnak – mondta Kóecu. Rátette a tetőt tintásdobozára és a vázlatokra rakta a dobozt, hogy ne fújja el őket a szél. Úgy csillogott a kezében a dobozka, akár a szentjánosbogár, mintha aranyozott, ezüstözött lett volna, gyöngyberakásokkal díszítve.

Muszasi előrehajolt, hogy jobban megnézze. Most, hogy a doboz a szőnyegen hevert, már nem csillogott olyan fényesen. Jól látszott, hogy nincs rajta semmi cifra, szépségét Momojama várának sokszorosan kicsinyített, színes festékekkel és arannyal készített képe adja. Volt benne valami, amitől réginek tűnt, tompa patina emlékeztetett az elmúlt dicsőségre. Muszasi elmélyülten nézte, volt valami megnyugtató ebben a dobozban.

– Én csináltam – szólalt meg Kóecu szerényen. – Tetszik?

– Ó, hát ilyet is tud csinálni?

Kóecu mindössze elmosolyodott. Csodálkozva nézett erre az ifjúra, aki szemlátomást jobban csodálja a természet szépségénél az ember teremtette szépséget. Végül is vidéki, gondolta.

Muszasi mit sem vett észre ebből a gögből, őszintén felelt: – Igazán gyönyörű. – Le sem tudta venni szemét a tintásdobozról.

– Azt mondtam, én csináltam, de meg kell valljam, a rajta lévő verset Konoe Nobutada költötte, úgyhogy pontosabb lett volna azt mondanom, együtt csináltuk.

– Ez az a Konoe család, amely a császári régenseket adja?

– Igen, Nobutada a korábbi régens fia.

– A nagynéném férje évekig szolgált a Konoe családnál.

– Hogy hívják?

– Macuo Kaname.

– Ó, hát jól ismerem Kanamét. Mindig találkozom vele, amikor a Konoe-házban járok és néha ő is meglátogat minket.

– Valóban?

– Hát nem kicsi a világ, anya? A nagynénje Macuo Kaname felesége.

– Na ne mondd! – lelkesedett Mijósú.

Az asszony arrébb húzódott a tűztől és maga elé tette a teához szükséges edényeket. Nem lehetett kétséges, hogy tökéletesen otthon van a

teaszertartásban. Mozdulatai elegánsak, mégis természetesek voltak. Még hetvenévesen is a női kecs és báj megtestesülésének látszott.

Muszasi határozottan kényelmetlenül érezte magát. Udvariasan ült, remélte, ugyanúgy, mint Kóecu. A teasütemény egyszerű volt, az a fajta, amelyet Jodo mandzsunak neveznek, ám milyen szépen mutatott azon a zöld levélen. A környező mezőkön nem is lehetett ilyen leveleket találni. Muszasi tudta, hogy ugyanolyan precíz előírások szabályozzák a tea felszolgálásának etikettjét, mint amilyenek a kard használatát is. Nézte Mijósút és csodálta. Úgy nézte, mintha az asszony is kardvívó lenne. Tökéletes, sehol nem hagyja nyitva magát. Miközben az asszony felkeverte a teát, Muszasi ugyanazt a földöntúli hatékonyságot érezte benne, mint amilyent a csapásra kész mestervívóban látni. Ez az Út, gondolta Muszasi, a művészet lényege. Az embernek tökéletesnek kell lennie abban, amit csinál.

Az előtte lévő teáskanna felé fordította figyelmét. Még soha nem szolgáltak neki így föl teát és sejtelve sem volt, mit tegyen. Meglepte a kanna, amely úgy nézett ki, mintha egy agyaggal játszadozó gyerek csinálta volna. Ám a kanna színe mellett a tea habjának mély zöldje derültebbnek és éteribbnek tűnt, mint az égbolt.

Segélykérően nézett Kóecura, aki már megette süteményét és most szeretettel fogta poharát két kézzel, ahogy az ember egy meleg tárgyat dédelget egy hűvös éjszakán. Két vagy három korttyal megitta teáját.

– Uram – kezdte Muszasi habozva –, tudatlan vidéki fiú vagyok, mit sem értek a teaszertartáshoz. Még abban sem vagyok biztos, hogyan igyam.

– Ugyan, drágám, egyáltalán nem számít – korholta Mijósú gyengéden. – Nem volna szabad bonyolultnak, titokzatosnak látni a teaivást. Ha vidéki fiú vagy, idd úgy, ahogy vidéken innád.

– Úgy is lehet?

– Persze. A jómodor nem szabályokon múlik, ha szívből jön. Ugyanilyen a vívás is, nem?

– Hát ha így nézzük, igen.

– Ha az ember azon gondolkodik, hogyan helyénvaló inni, nem élvezzi a teát. Amikor a kardot használod, nem hagyhatod, hogy tested túl feszes legyen, mert az megtörné a harmóniát kardod és szellemed között. Így van?

– Igen, asszonyom. – Muszasi önkéntelenül is lehajtotta fejét, úgy várta, hogy az öreg apáca folytassa a leckét.

De az halk, csillogó hangon felnevetett. – Nahát, ilyet! Kardforgatásról beszélek, amikor semmit sem értek hozzá.

– Akkor megiszom a teám. – Muszasi önbizalma megjött. A lába is belefáradt abba, hogy formálisan üljön, úgyhogy kényelmesebben maga elé húzta. Gyorsan kiürítette a poharat, majd ismét letette. A tea keserűnek tűnt. Még az udvariasság kedvéért sem volt képes azt mondani, hogy ízlett.

– Kérsz még egy csészével?

– Nem, köszönöm, ez is bőven elég volt. Vajon mi jót találnak ezek az emberek ebben a keserű italban? Miért beszélnek olyan komolyan zamatának „egyszerű tisztaságáról”, meg effélékről. Bár nem volt képes megérteni, őszinte csodálattal nézte vendéglátóit. Végül is kell, hogy legyen valami a teában, amit ő nem vesz észre, elmélkedett. Különböznem válhatott volna egy egész esztétika és életfilozófia középpontjává. Nem érdeklődnének iránta olyan nagy emberek, mint Hidejosi és Iejaszu.

Az is eszébe jutott, hogy Jagyü Szekisúszai öreg korára a Tea Útjának szentelte magát és Takuan is dicsérte az ital erényeit. Lenézett a puha ruhán pihenő kannára, s hirtelen a fehér bazsarózsát látta maga előtt Szekisúszai kertjéből. Ugyanaz az izgalom fogta el, mint akkor. Most

megmagyarázhatatlan módon a teáskanna hatott rá ugyanilyen erőteljesen.

Kinyúlt, szeretettel megérintette az edényt, a térdére tette. Ragyogott a szeme, miközben megvizsgálta. Soha nem tapasztalt izgalom fogta el. Nézegette az edény alján a fazekas spatulájának nyomait és rájött, ugyanolyan élesek a vonalak, mint Szekisúszai vágása a bazsarózsaszáron. Ezt a szerény edényt is zseni készítette. Kiérződött belőle szelleme, titokzatos belső látása.

Muszasi nehezebben lélegzett. Maga sem tudta, miért, de érezte az igazi mester keze nyomát. Csöndesen, de összetéveszthetetlenül fogta el az érzés, hiszen sokkal érzékenyebb volt az ilyen rejtett erőre, mint a legtöbben. Megdörgölte az edényt, nem szívesen engedte el.

– Kóecu – mondta –, az edényekről sem tudok többet, mint a teaszertartásról, de lefogadnám, hogy ezt kitűnő fazekas készítette.

– Miért mondd ezt? – A művész kedvesen kérdezte. Kedves volt az arca, együtt érző szemei szépen formált szája. Szeme sarka egy kicsit lefelé fordult, komolyságot kölcsönözve neki, de körötte csúfondáros ráncok tűntek fel.

– Nem tudom, hogyan magyarázzam meg, egyszerűen érzem.

– De pontosan mit érzel? Mondd el.

Muszasi gondolkodott egy pillanatig. – Nos, nem tudom tisztán kifejezni, de van valami emberfeletti ebben az éles vágásban az agyagban.

– Hm. – Kóecu ugyanolyan volt, mint minden igazi művész. Egy pillanatig sem feltételezte, hogy más is érthetne művészetéhez és meglehetősen biztos volt benne, hogy Muszasi sem kivétel. Megfeszült az ajka. – Mi van azzal a vágással?

– Hihetetlenül tiszta.

– Ez minden?

– Nem, nem... bonyolultabb a dolog. Van valami nagy és kihívó abban az emberben, aki ezt

készítette.

– Még valami?

– A fazekas, aki ezt készítette, éles, mint egy szagamii kard, mégis szépségbe burkolta az egészet. Ez a teáседény egyszerűnek tűnik, de van benne valami fennhéjázó, valami királyi és gögös. Mintha alkotója nem is tekintene másokat igazán embernek.

– Hm.

– Azt hiszem, nehéz lenne többet kitalálnom arról, aki ezt készítette, de lefogadom, bárki legyen is, híres ember. Nem mondaná el, ki csinálta?

Kóecu nevetésben tört ki. – Kóecunak hívják. De ezt csak szórakozásból csináltam.

Muszasinak sejtelve sem volt, hogy letesztelik. Őszintén meglepődött, hogy Kóecu maga készíti saját kerámiáit. Még jobban tisztelte, de még sokirányú művészi tehetségénél is jobban értékelte, hogy milyen emberi mélységeket tudott elrejteni egy ilyen egyszerű, szerény teáседényben. Egy kicsit zavarta is, amikor rájött, milyen mélyek Kóecu szellemi forrásai. Megszokta, hogy a kardforgatás kategóriájában ítéli meg az embereket. Hirtelen úgy érezte, még sokat kell tanulnia, és némileg bántotta is a gondolat, hogy valakivel szemben ismét be kell vallania vereségét, és hogy a reggeli csodálatos győzelem ellenére sem más, mint egy szégyenlős ifjú.

– Te is szereted a kerámiát, ugye? – kérdezte Kóecu. – Jó szemed van hozzá.

– Kétlem, hogy így lenne, csak úgy mondtam, ami az eszembe jutott – felelte Muszasi szerényen.

– Kérem, bocsássa meg, ha valami butaságot mondtam.

– Természetesen senki nem várja el, hogy sokat tudj a témáról, hiszen emberöltőnyi gyakorlat kell ahhoz, hogy valaki egyetlenegy jó teáседényt készítsen. De van érzéked az esztétikához, és ösztönösen rátalálsz dolgokra. Nyilván a kardforgatás tanulmányozása fejlesztette ki ezt az

érzéklet. – Kóecu megjegyzése közel volt a nyílt csodálathoz, de idősebb emberként nem engedhette meg magának, hogy túlságosan dicsérje a fiút. Nemcsak hogy nem volna méltóságteljes, de még a fejébe is szállhat.

Kisvártatva visszatért a szolga további zöldfüvekkel, és Mijósú elkészítette a kását. Kis tányérokra tálalta, amelyeket valószínűleg szintén Kóecu készített. Megmelegítettek egy köcsög gyenge szakét és megkezdődött a piknik-lakoma.

A teaszertartáshoz kínált étel túl könnyed és finom volt Muszasi ízlésének. Szervezete több táplálékot, erősebb zamatot igényelt. Mégis kötelességtudóan próbálkozott azzal, hogy kellően értékelje a híg keverék gyengécske ízét, mivel elismerte, hogy rengeteget tanulhat Kóecutól és elbűvölő anyjától.

De az idő múlt és Muszasi kezdett idegesen nézelődni. Végezetül vendéglátóihoz fordult. – Nagyon kellemes itt, de mennem kell. Szeretnék maradni, de attól félek, felbukkanhatnak ellenfelem emberei és zavart okozhatnak. Nem kívánom önöket ilyesmibe belekeverní. Remélem, alkalmunk lesz még találkozni.

Mijósú búcsúzóul felemelkedett. – Ha a Hon'ami köz tájékán jársz, el ne mulaszd, hogy meglátogass minket.

– Igen, kérlek, gyere el, jókat fogunk beszélgetni – tette hozzá Kóecu.

Muszasi, aggodalmi ellenére nyomát sem látta a Josioka-tanítványoknak. Miközben elment, még megállt és hátranézett két új barátjára. Igen, egy világ választja el őket. Az ő hosszú, kanyargós útja nem Kóecu békés örömmel teli világába vezet. Gondolataiba mélyedve haladt a mezőhatár felé.

TÚL SOK KODZSIRÓ

A külvárosi kis ivóban égő fa és fővő étel szaga töltötte meg a levegőt. Padlótlan kunyhó volt, mindössze egy deszka szolgált asztal gyanánt, mellette szétszórva néhány zsámoly. Odakint a lenyugvó nap utolsó sugaraiban látszott, hogy valahol távol egy épület ég, s a Tódzsi pagoda fölött köröző varjúk a lángokból szálló fekete pernyére emlékeztettek.

Három-négy boltos és egy kolduló szerzetes üldögélt a szedett-vedett asztalnál, míg az egyik sarokban munkások játszottak italban. Egy rézermét pörgettek, közepébe lyuk volt fúrva, amelybe egy botot dugtak.

– Josioka Szeidzsűrő most igazán bajban van – mondta az egyik boltos. – Én a magam részéről nem is lehetnék boldogabb. Igyunk rá!

– Erre bizony iszom – mondta egy másik.

– Még szakét! – kiáltotta egy harmadik a kocsmárosnak. A boltosok gyorsan, keményen ittak. Nemsokára alig szűrődött be némi fény a függönyön keresztül; egyikük felüvöltött:

– Azt sem látom, hogy az orromhoz, vagy a számhoz emelem a poharamat, olyan sötét van itt. Hozz egy kis világot!

– Egy perc, máris – mondta fáradtan a kocsmáros. Kisvártatva lángok lobogtak a nyitott kőtűzhelyen.

Minél sötétebb lett odakint, annál vörösebben táncoltak.

– Dühös vagyok, ha csak rá gondolok – szólalt meg ismét az első boltos. – Mi pénzzel tartoznak nekem ezek az emberek, halért és faszénért! Mondhatom, szép összeg. Gondoljatok csak bele, mekkora az iskola. Megfogadtam, hogy év végén behajtom. És mi történt, amikor odamentem?

Azok a pökhendi Josioka-emberek elállták a bejáratot, hetvenkedtek, fenyegetőztek. Volt képük kidobni mindenkit, aki számláért ment, tisztos boltosokat, akik éveken át hiteleztek nekik.

– Kár már ezen siránkozni, ami történt, megtörtént. Különben is, a rendaidzsii párbaj után nekik van több okuk sírni, nem nekünk.

– Ó, már nem is haragszom. Rászolgáltak arra, ami velük történt.

– Képzeljétek csak, Szeidzsúró teljesen tehetetlen volt.

– Láttad?

– Nem, de olyan mesélte, aki látta. Muszasi egyetlen csapással leterítette, ráadásul fakarddal. Egy életre megnyomorította.

– Mi lesz az iskolával?

– Rosszul áll a szénája. A diákok életre-halálra keresik Muszasit. Ha nem ölik meg, teljesen elvesztik a tekintélyüket és a Josioka névnek befellegzett. De Muszasi olyan erős, hogy mindenki szerint egyetlen ember van csak, aki megverheti, mégpedig Densi-csiró, a fiatalabb testvér. Mindenütt keresik.

– Nem is tudtam, hogy van egy fiatalabb testvér.

– Nem sokan tudják, de annak alapján, amit hallottam, ő a jobbik vívó, és ő a család fekete báránya. Csak akkor mutatkozik az iskolában, ha pénzre van szüksége. Mással sem törődik, csak az evéssel, ivással. Lejmol azoktól, akik tisztelték az apját.

– Szép kis páros! Hogyan lehet olyan kiváló férfinak, mint Josioka Kempó, két ilyen fia?

– Ez is azt mutatja, hogy a vér nem minden.

A tűzhely mellett egy rónin aludt. Jó ideje gubbasztott már ott, és a kocsmáros békén is hagyta, de most fölébresztette. – Uram, kérem, húzódjon hátrébb egy kicsit, mert megégetheti a kimonóját – szólott hozzá, miközben fát tett a tűzre.

Matahacsi szakétól vörös szeme lassan kinyílt. – Tudom, tudom, csak hagyj békén.

Nem ez a szakébolt volt az egyetlen hely, ahol Matahacsi a rendaidzsii párbajról hallott. Mindenki erről beszélt, és minél híresebbé vált Muszasi, annál nyomorultabbul érezte magát áruló barátja.

– Hé, hozz még egy pohárral! – szölt a kocsmárosnak. – Nem kell megmelegíteni, csak öntsd a csészémbe.

– Jól van, uram? Rémesen sápadt az arca.

– Mi közöd hozzá, az én arcom, nem?

Ismét a falnak dőlt, karját összefonta mellén.

Egyszer majd megmutatom, gondolta. Nem a kardforgatás az egyetlen út a siker felé. Kit érdekel, hogyan jutsz el a csúcsra; gazdag vagy, címed van, vagy gengszter lettél. Muszasi is, én is huszonhárom évesek vagyunk. A legtöbbben nem sokra jutnak, akik ilyen fiatalon szereznek nevet maguknak. Harmincéves korukra öregek lesznek. Nincs szörnyebb, mint az öregedő csodagyerek.

A rendaidzsii párbaj híre Oszakába is eljutott és Matahacsi azonnal Kiotóba csábította. Nem mintha bármi szándéka lett volna, de Muszasi győzelme olyan súllyal telepedett szellemére, hogy saját szemével kellett látnia, mi a helyzet. Magasra jutott, annál nagyobbat fog zuhanni, gondolta Matahacsi rosszindulatúan. Sok kitűnő ember van a Josioka-iskolában, a Tíz Kardforgató, Densicsirő és mások is. Alig várta a napot, amikor Muszasi megkapja, ami jár neki. Addig is, talán órá mosolyog a szerencse.

– Szomjas vagyok – szólalt meg hangosan. A falnak támaszkodva sikerült felállnia. A sarokban álló vizeshordó fölé hajolt, szinte behajtotta fejét, nagyokat kortyolt a meritókanálból. Majd félrelökte a meritókanalat, elhúzta a függönyt és kibotorkált.

A kocsmáros hamar úrrá lett meglepetésén és a dülöngélő alak után rohant. – Uram, még nem fizetett! – kiáltotta.

– Mi baj? – motyogta Matahacsi.

– Azt hiszem, elfelejtett valamit, uram.
– Nem felejtettem el semmit.
– A szaké árára gondolok, ha-ha.
– Csakugyan?
– Elnézést, hogy zaklatom.
– Nincs pénzem.
– Nincs pénze?
– Aha, semmim sincs. Néhány nappal ezelőtt még volt, de...

– Úgy érti, úgy ült be és ivott itt, hogy... Nahát, maga...

– Fogd be! – Matahacsi kimonójába túrt, előhúzta a halott szamuráj orvosságos dobozát és hozzávágta. – Ne csinálj olyan nagy hűhót, szamuráj vagyok két karddal. Magad is látod, nem? Nem sülyedtem olyan mélyre, hogy fizetés nélkül meglógljak. Ez többet ér, mint a szaké, amit ittam. Nem kell visszaadnod az árából.

Az orvosságos doboz arcon találta a férfit. Az felvisított fájdalmában, kezét szeméhez kapta. A többi vendég, aki a függöny résein kukucskálva nézte a jelenetet, méltatlankodva kiáltott fel. Mint a legtöbb részeg, rossz néven vették, hogy valaki a fajtájukból nem fizeti ki a számláját.

– A fattyú!
– Rohadt csirkefogó!
– Tanítsuk móresre!

Kirohantak és körbefogták Matahacsit.

– Fizess, te fattyú! Ezt nem úszod meg!
– Csaló! Nyilván ez a módszere. Ha nem tudsz fizetni, a nyakadnál fogva akasztunk fel.

Matahacsi a kardjára tette kezét, hogy elijessze őket.

– Gondoljátok, hogy sikerülne? – vicsorgott. – Az lenne ám a mulatság. Próbáljátok csak meg! Tudjátok, ki vagyok?

– Csak azt tudjuk, mi vagy, egy koszos rónin a szemétdombról, akiben annyi büszkeség sincs, mint egy koldusban, de pofátlanabb egy tolvajnál.

– Ti akartátok! – kiáltott föl Matahacsi. Bőszén

összevonta szemöldökét, úgy meredt rájuk. – Egész másképp fogtok beszélni, ha megtudjátok a nevem.

– A neved? Mi olyan különös benne?

– Szaszaki Kodzsiró vagyok, Itoszai tanulótársa, a Csűdzsó-iskola mestere. Biztos hallottatok már rólam.

– Ne nevetess, ki törődik a nagy nevekkel! Egyszerűen, fizess!

Az egyik férfi kinyújtotta karját, hogy megragadja Matahacsit, az pedig felkiáltott: – Ha a dobozka nem elég, adok egy keveset a kardomból is. – Gyorsan kirántotta a fegyvert, lecsapott a férfi kezére és simán le is vágta.

A többiek látták, hogy alábecsülték ellenfelüket és úgy reagáltak, mintha az ő vérük folyt volna, szanaszét szaladtak a sötétben.

Matahacsi győzedelmes arckifejezéssel kiáltott utánuk: – Gyertek csak vissza, patkányok, majd megmutatom nektek, hogy használja Kodzsiró a kardját, ha megharagszik. Gyertek csak, levágom a fejeteket.

Kuncogva nézett fel az égre, fehér foga csillogott a sötétben. Aztán kedve hirtelen megváltozott. Szomorúság öntötte el arcát, könnyek tolultak a szemébe. Nehézkesen visszatuszkolta kardját hüvelyébe, bizonytalanul elindult.

Az orvosságos dobozka a földön csillogott a csillagok alatt. Fekete szantálfából készült, kagylóberakással. Nem látszott értékesnek, de a kék gyöngyház gyenge fénye, mint néhány szentjánosbogár, rejtett szépséget kölcsönzött neki.

A kolduló szerzetes kijött a kunyhóból, megpillantotta a dobozkat és fölvette. Továbbindult, aztán visszament és megállt a bolt eresze alatt. A fal hasadékán kiszüremkedő gyenge fény világánál gondosan megvizsgálta a mintát és a zsinórt. Hm, gondolta, ez határozottan a mesteré. Vele kellett, hogy legyen, amikor

megölték Fusimi váránál. Igen, itt a neve, az alján. Tenki.

A szerzetes Matahacsi után sietett. – Szaszaki! – kiáltotta. – Szaszaki Kodzsiró!

Matahacsi hallotta a nevet, de olyan kába volt, hogy nem kapcsolt. A Kilencedik sugárútról továbbbotorkált, fel a Horikava utcán.

A szerzetes utolérte és megragadta kardhüvelyét. – Kodzsiró, várj – mondta –, várj egy pillanatra!

– He? – csuklott Matahacsi. – Rám gondolsz?

– Te vagy Szaszaki Kodzsiró, nem? – Zord fény csillant a szerzetes szemében.

Matahacsi kezdett kijózanodni. – Igen, én vagyok Kodzsiró. Mi közöd hozzá?

– Kérdezni akarok valamit.

– Nos, mi az?

– Honnan szerezted ezt az orvosságos dobozkát?

– Dobozkát? – kérdezte kifejezéstelenül Matahacsi.

– Igen. Honnan szerezted? Csak ezt akarom tudni. Hogy került a birtokodba? – A szerzetes formális udvariassággal beszélt. Fialat volt, úgy huszonhat éves lehetett, és nem emlékeztetett a szellemtelen kolduló szerzetesekre, akik templomról templomra járva könyörületből éltek. Egyik kezében majd kétméteres kerek tölgyfa botot tartott.

– Különben is, ki vagy te? – kérdezte Matahacsi, és aggodalom jelent meg arcán.

– Nem számít. Inkább mondd el, honnan van ez a dobozka.

– Nincs sehonnan, az enyém és mindig is az volt.

– Hazudsz! Mondd el az igazat.

– Már elmondtam.

– Hát nem vagy hajlandó bevallani?

– Mit vallják be? – kérdezte Matahacsi ártatlanul.

– Hogy nem Kodzsiró vagy. – A szerzetes

kezében lévő bot keresztülzúgott a levegőn.

Matahacsi ösztönösen hátrahúzódott, de túlságosan kába volt ahhoz, hogy gyorsan reagáljon. Az ütés talált és Matahacsi fájdmában felkiáltva, tizenöt-húsz lépést is hátrabotorkált, majd elterült. Mihelyt felállt, már futott is.

A szerzetes úzóbe vette és néhány lépés után utána hajította a tölgyfa botot. Matahacsi hallotta, amint közeledik, és behúzta fejét. A bot elzúgott a füle mellett. Matahacsi rémületében még gyorsabban futott.

A szerzetes elérte a fegyvert, felkapta a földről, gondosan célzott és ismét elhajította, de Matahacsinak újból sikerült lebuknia.

Matahacsi jó egy mérföldet futott teljes sebességgel, elhaladt a Hatodik sugárút mellett és az Ötödikhez közelített, amikor úgy döntött, most már lerázta üldözőjét és megállt. – Ez a bot szörnyű fegyver – zihálta. – Vigyázni kell manapság.

Mostanra teljesen kijózanodott, de szörnyű szomjúság gyötörte. Nekilátott kutat keresni. Talált is egyet egy kis sikátor túlsó végén. Felhúzta a vödröt, teleitta magát, aztán a földre tette a vödröt és vizet lötykölt izzadt arcára.

– Hát ez meg ki lehetett? – tűnődött. – És mit akart tőlem? – De mihelyt kezdte ismét jobban érezni magát, rátelepedett a csüggedtség. Lelki szemei előtt ismét látta azt a szenvedő, áll nélküli holttestet Fusimiban.

Bántotta a lelkiismeretét, hogy elköltötte a halott pénzét és nemegyszer gondolt már arra, hogy lakolnia kell bűneiért. – Ha pénzhez jutok, első dolgom lesz, hogy visszafizessem, amit kölcsön vettem – esküdözött. – Talán ha befutottam, még emlékkövet is állítok neki.

Mindössze az oklevél maradt, talán meg kéne szabadulnom attól is. Bajba kerülhetek, ha valaki, akinek nem kéne, megtudja, hogy nálam van. – Kimo-nőjába nyúlt, megérintette a tekercset,

amelyet gondosan becsomagolva mindig obija alatt tartott, még ha ez kényelmetlen is volt.

Még ha nem is tudja pénzre váltani, talán megnyithat néhány ajtót a siker felé vezető hosszú úton. Akakabe Jaszumával való kellemetlen élménye nem gyógyította ki álmodozásából.

Az oklevél eddig is jól jött néhányszor. Rájött, hogy ha névtelen kis dodzsókban mutogatja, vagy ártatlan polgároknak büszkélkedik vele, akik vágyat éreznek arra, hogy kardvívást tanuljanak, nemcsak a tiszteletüket nyeri el, de potyaételhez és alvóhelyhez is juthat. Nagyjából ebből élt az elmúlt fél évben.

– Nincs okom, hogy eldobjam. Mi ütött belém? Úgy látszik, egyre félénkebb vagyok. Talán épp ez tart vissza attól, hogy a világ fölibe kerekedjek. Mostantól elég ebből! Vakmerő leszek, mint Muszasi. Majd én megmutatom nekik.

Körülnézett a kutat körülvevő kunyhókon. Még az itt élőket is irigylésre méltónak találta hirtelen. Házuk rogyadozott a tetőn lévő sár és gyomok alatt, de legalább volt tető a fejük felett. Szánalmasan bekukucskált némelyikbe. Az egyikben férjet, feleséget látott, egymással szemben ültek, közöttük egyetlen edény, benne soványka vacsorájuk. Mellettük fiuk, lányuk és egy nagymama tettek-vettek.

Bármennyire is hiányában voltak a világi javaknak, érezhető volt a családi egység szelleme, az a kincs, amelyet még olyan nagy embereknek is hiányolniuk kellett, mint Hidejosi és Iejaszu. Minél jobban sújtja őket a szegénység, annál erősebb bennük a kölcsönös szeretet, elmélkedett Matahacsi. Még a szegény is érezheti, milyen öröm embernek lenni.

Némi büntudattal emlékezett a vitára, amelynek eredményeképpen dühösen otthagyta anyját Szumi-josiban. Nem kellett volna ezt tennem, gondolta. Bármilyen hibái legyenek is, soha senki nem fog úgy szeretni, mint ő.

Az alatt az egy hét alatt, amelyet együtt töltöttek és Matahacsi bosszankodva járt templomról templomra és szentélyről szentélyre, Oszugi újra és újra elmondta neki, milyen csodálatos hatalma van a kijo-mizuderaí Kannonnak. Nincs boddhiszatra a világon, aki különb csodákra volna képes, biztosította fiát. – Nem egészen három héttel azután, hogy oda mentem imádkozni, Kannon hozzám vezette Takezót, egyenesen a templomhoz irányította. Tudom, hogy nem törődsz a vallással, de jobban tennéd, ha hinnél Kannonban.

Most, hogy belegondolt, eszébe jutott, anyja említette, úgy tervezi, hogy újév után Kijomizuba megy és Kannon védelmét kéri a Hon'iden családnak. Ő is oda megy. Úgyszincs hol aludnia ma este, a verandán tölti majd az éjszakát, és ha szerencséje van, ismét találkozik anyjával.

Megindult a sötét utcákon az Ötödik sugárút felé, s egyszer csak egy csapat ugató, kóbor korcs kutya vette körül, sajnos nem abból a fajtából, amit el lehet hallgattatni azzal, ha az ember hozzájuk vág egy-két követ. De Matahacsi hozzászokott, hogy a kutyák megugatják, cseppet sem zavarta, amikor vicsorogva, fogaikat villogtatva közeledtek.

Macubaránál, az Ötödik sugárút közelében lévő fenyőfáknál egy másik kutyacsapatot pillantott meg az egyik fa körül. Az őt kísérők is odaügettek. Annyian voltak, hogy meg sem tudta számolni, hatalmas volt a hangzavar, némelyikük több mint egy méter magasra is felugrott a fa törzse mellett. Matahacsi közelebb ment megnézni és látta, hogy egy lány kuporog remegve az egyik ágon. Legalábbis majdnem biztos volt benne, hogy egy lány az.

Öklét rázva kiáltozott, hogy elkergesse a kutyákat. Amikor ez nem használt, köveket vágott hozzájuk, szintén eredménytelenül. Aztán eszébe jutott, egyszer hallotta, hogyan lehet elijeszteni

kutyákat; úgy, hogy négykézlábra állt és hangosan morogni kezdett. De ez sem vált be, talán mert olyan sokan voltak. Úgy ugráltak, mint halak a hálóban, farkukat csóválták, kaparászták a fa törzsét és gonoszul vonyítottak.

Hirtelen rádöbbsent, milyen nevetségesnek tűnhet egy nő szemében, hogy egy fiatalember két karddal, négykézláb morogjon, mint egy állat. Káromkodva felpattant. A következő pillanatban az egyik kutya még egy utolsót nyüszített, aztán kimúlt. Amikor a többiek látták Matahacsi véres kardját a tetem felett, közelebb húzódtak egymáshoz, csontos hátuk úgy emelkedett-süllyedt zihálva, mint az óceán hullámai.

– Többet akartok, mi?

A kutyák megijedtek a fenyegetéstől, szétszóródtak.

– Hé, te odafönt – kiáltott föl Matahacsi –, most már lejöhetsz.

Bájos kis femes csilingelés hallatszott a tűlevelek közül. Ez Akemi, döbbsent meg Matahacsi. – Akemi, te vagy az?

És valóban, Akemi hangja válaszolt: – Hát te ki vagy?

– Matahacsi. Nem ismerted meg a hangom?

– Lehetetlen! Matahacsit mondtál?

– Mit csinálsz odafönt? Nem az a fajta vagy, aki megijed a kutyáktól.

– Nem a kutyák miatt vagyok itt.

– Hát akárkitől bujkálsz is, gyere le.

Akemi a faágról körbekukucskált a csöndes sötétségbe. – Matahacsi, menj innen – mondta sürgetően. – Azt hiszem, keres engem.

– Ki? Ki keres?

– Most nincs idő megbeszélni. Egy férfi. A múlt év végén ajánlotta fel, hogy segít nekem, de vadállat. Először azt hittem, hogy rendes, de mindenféle kegyetlen dolgot csinált velem. Ma módomban volt megszökni.

– Nem Okó üldöz?

– Nem, nem Anya. Egy férfi.

– Talán Gión Tódzsi?

– Ne légy nevetséges, tőle nem félek... Jaj, jaj, már jön is. Ha itt maradsz, megtalál. Valami szörnyűt fog tenni veled is. Gyorsan bújj el.

– Csak nem gondolod, hogy elfutok, mert valami férfi felbukkant? – Bizonytalanul izgett-mozgott. Félig már elszánta magát, hogy vitézi tettet hajt végre, végül is férfi és itt egy nő, aki veszélyben van. Szerette volna valamivel feledtetni a megaláztatást, hogy négykézláb próbálta elijeszteni a kutyákat. Minél jobban sürgette Akemi, hogy rejtőzzön el, annál inkább akarta bizonygatni férfiasságát mind Akemi-nak, mind magának.

– Ki az?

Matahacsi és Kodzsiró egyszerre szólalt meg. Kodzsiró Matahacsi vértől csöpögő kardjára pillantott. – Ki vagy? – kérdezte harciasan.

Matahacsi csöndben maradt. Kihallotta a félelmet Akemi hangjából és idegei megfeszültek. De miután jobban megnézte Kodzsirót, elernyed. Az idegen magas volt, jó felépítésű, de nem öregebb, mint ő maga. Fiús hajviselete, ruhája alapján alacsony rangú udvaroncnak vélte és megvetés jelent meg szemében. A szerzetes jól ráijesztett, de abban biztos volt, hogy nem kapna ki ettől a fiatal piperkóctól.

– Ez lenne az a vadállat, aki Akemit kínozza? – tűnődött. – Nekem zöldfülűnek tűnik. Még nem hallottam, miről van szó, de ha sok zűrt kavart, azt hiszem, móresre tanítom.

– Ki vagy? – kérdezte Kodzsiró ismét. Hangja erősen csendült a sötétben.

– Én? – felelte Matahacsi csúfondárosan. – Pusztán egy emberi lény. – Pimaszul vigyorgott.

Kodzsiró arcát elöntötte a vér. – Szóval, nincs neved. Vagy talán szégyelled?

Matahacsinak eszébe sem jutott megijedni a provokációtól. – Nem tudom, miért mondanám

meg a nevem egy idegennek, aki feltehetőleg különben sem ismerné.

– Vigyázz a nyelvedre! – csattant Kodzsiró. – De a veled való harcot későbbre hagyhatom. Lehozom azt a lányt a fáról és visszaviszem a helyére. Te csak várj meg itt.

– Ne beszélj bolondokat. Miből gondolod, hogy hagyom, hogy elidd?

– Mi közöd hozzá?

– A lány anyja a feleségem volt és nem engedem, hogy bántódása essék. Darabokra váglak, ha egy ujjal is hozzányúlsz.

– Hát ez aztán érdekes! Úgy tűnik, szamurájnak képezed magad, bár mondhatom, ilyen ösztövért nagyon rég láttam utoljára. De muszáj figyelmeztesselek, a Zászlórúd a hátamon alszik álmában, mert amióta családi örökségként hozzám került, nem kapta meg a véradagját. Kicsit rozsdás, úgyhogy azt hiszem, megtisztítom ösztövére csontvázadon. Meg ne próbálj elfutni!

Matahacsi nem érezte meg, hogy ez nem pusztán fenyegetőzés, mogorván válaszolt: – Ne nagyképűsködj, még meggondolhatod magad. Jobban teszed, ha mész, amíg látod, hová. Megkímélem az életedet.

– Én is a tiédet, de ide figyelj, te derék emberi lény! Nagyképűsködtél, hogy túl jó a neved ahhoz, hogy a magamfajtának megemlítsd. Könyörgök, áruld el, mi ez a csodálatos név. A küzdelem illetlanához hozzátartozik a bemutatkozás. Vagy ezt sem tudod?

– Nem bánom, elmondom, de meg ne ijedj a hallatán.

– Megacélozom magam minden meglepetés ellen. De először is mondd, a kardforgatás melyik stílusát tanultad?

Matahacsi úgy képzelte, hogy aki így fecseg, nem lehet valami nagy vívó és még kevesebbre becsülte ellenfelét. – A Csúdzsó-iskolában kaptam oklevelet, amelyik Toda Szeigen stílusának egyik

elágazása – közölte Kodzsiróval.

Kodzsirónak döbbenetében tátva maradt a szája.

Matahacsi úgy vélte, előnyhöz jutott, és bolond lenne, ha nem használná ki. – Most pedig elárulnád a te stílusodat? – utánozta kérdezőjét. – Hozzátartozik a harc illemtanához. Vagy nem?

– Majd később. Mégis, kitől tanultad a Csúdszóstílust?

– Természetesen Kanemaki Dzsizaitól – hazudta Matahacsi folyékonyan. – Ki mástól?

– Ó! – tört ki Kodzsiróból. Most már valóban zavarban volt. – És ismered Itó Ittószeit?

– Természetesen. – Matahacsi úgy értelmezte Kodzsiró kérdéseit, hogy hatott, amit mondott. Biztos volt benne, hogy az ifjú hamarosan egyezséget ajánl.

Rátett hát még egy lapáttal. – Azt hiszem, nincs oka, hogy elrejtsem kapcsolatomat Itó Ittószaival – mondta. – Az elődöm, úgy értem, mindketten Kanemaki Dzsizaitól tanultunk. Miért kérdezed?

Kodzsiró ügyet se vetett a kérdésre. – Szabad hát ismét kérdezniem, ki vagy?

– Szaszaki Kodzsiró.

– Mondd még egyszer.

– Szaszaki Kodzsiró vagyok – felelte Matahacsi udvariasan.

Egy pillanatnyi döbrent csend után Kodzsiró halkán füttyentett, majd arcán megjelentek a gödröcskék.

Matahacsi haragosan nézett rá. – Miért nézel így? Talán meglepődsz a nevtől?

– Mondhatom, igen.

– Nagyon helyes. Akkor mehetsz is – utasította Matahacsi fenyegetően, állát fölemelve.

– Ha-ha-ha! Ó, ha-ha-ha! – Kodzsiró gyomrára szorított kézzel fetrengett a nevetéstől. Amikor végre összeszedte magát, megszólalt: – Utazásaim során sok emberrel találkoztam, de ehhez hasonlót még soha nem hallottam. Nos, Szaszaki

Kodzsiró, volnál olyan kedves megmondani, hogy én ki vagyok?

– Honnan tudnám?

– De hát tudnod kell! Remélem, nem tűnök udvariatlannak, de csak hogy biztos legyek benne, jól hallottalak, megmondanád még egyszer a neved?

– Talán süket vagy? Szaszaki Kodzsiró vagyok.

– Én pedig...?

– Feltételezem, egy másik emberi lény.

– Ez nem kérdéses, de mi a nevem?

– Ide figyelj, te fattyú, tréfát űzöl belőlem?

– Dehogysis, egészen komolyan mondom. Soha nem voltam még komolyabb. Mondd meg nekem, Kodzsiró, ki vagyok én.

– Miért bosszantasz? Te felelj a kérdésedre.

– Rendben. Megkérdezem magamtól, hogy hívnak és aztán vállalom a kockázatot, hogy szemtelennek tűnök, megmondom neked.

– Helyes, essünk túl rajta.

– Meg ne ijedj.

– Hülye.

– Kösz. Szaszaki Kodzsiró vagyok, más néven Ganrijú.

– Mi... micsoda?

– Családom mindig is Ivakuniban élt. A Kodzsiró nevet pedig a szüleimtől kaptam. A kardforgatók pedig Ganrijúnak emlegetnek. Mégis, mit gondolsz, hogy lehet, hogy két Szaszaki Kodzsiró van a világon?

– Akkor te... te...

– Igen? És bár jó páran járják az országot, te vagy az első, akivel valaha is találkoztam, aki az én nevemet viseli. A legelső. Hát nem különös véletlen hozott minket össze?

Matahacsi gyorsan gondolkodott.

– Mi baj? Úgy látom, remegsz.

Matahacsi összehúzta magát.

Kodzsiró közelebb lépett, vállon veregette. – Legyünk barátok.

Matahacsi falfehéren hátrébb rándult, nyüszített.

– Ha szaladni próbálsz, megöllek. – Kodzsiró hangja mint lándzsa vágódott Matahacsi arcába.

A Zászlórúd ezüst kígyóként csapódott elő Kodzsiró válláról. Mindössze egyetlen csapás. Matahacsi egyetlen ugrással vagy tíz lépést távolodott, mint a levélről lefújtt bogár, vagy három bukfcencet vetett, majd eszméletlenül elterült.

Kodzsiró még csak felé sem nézett. A hosszú kard – csepp vér sem volt rajta – visszacsusszant hüvelyébe.

– Akemi – szölt föl Kodzsiró –, gyere le. – Többé nem teszem azt a dolgot, úgyhogy gyere velem vissza a fogadóba. Ja, leütöttem a barátodat, de nem tettem kárt benne. Gyere le, és viseld gondját.

Nem kapott választ. Nem is látott alakot a sötét ágak között. Kodzsiró fölmászott a fára és látta, egyedül van. Akemi ismét megszökött előle.

Lágyan fújtt a szél a tűlevelek között. Kodzsiró csöndesen leült az egyik ágra. Vajon hová repült kis fecskéje, kérdezte magától. Fel nem tudta fogni, miért fél tőle a lány. Hát nem mutatta ki szerelmét, amennyire csak tudta? Azt is hajlandó lett volna bevallani, hogy a szeretet kimutatásának kicsit durva módja ez, de azt már nem, mennyire különbözik ez attól, ahogy más emberek szeretnek.

Jobban megértjük viselkedését, ha látjuk, hogyan állt hozzá a víváshoz. Amikor gyerekkorában belépett Kanamaki Dzsizsai iskolájába, nagy tehetséget mutatott és csodagyerekként kezelték. Egészen rendkívüli módon bánt a karddal. Még különlegesebb volt makacssága. Egyszerűen nem volt hajlandó feladni. Minél erősebb volt az ellenfél, annál inkább le akarta győzni.

Ebben a korban csak a győzelem számított és nem az, miként sikerült a harcosnak ezt elérni.

Senki nem kérdőjelezte meg módszereit és nem tekintették tisztességtelen küzdelemnek azt, ahogy Kodzsiró mindent megtett azért, hogy végül diadalmaskodjon. Voltak ellenfelek, akik panaszkodtak, mások egyszerűen bevallották vereségüket, de senki nem tekintette módszereit férfihoz méltatlannak.

Egyszer, még gyerekkorában egy csoport idősebb diák, akiket nyíltan megvetett, eszméletlenül verte fakardjával. Egyik támadója megsajnálta, vizet adott neki és vele maradt, míg észhez nem tért. Ekkor Kodzsiró megragadta jötevője fakardját és halálra verte vele.

Ha elvesztett egy összecsapást, soha nem felejtette el. Addig várt, míg ellensége nem figyelt oda, aztán teljes erőből támadott rá valami sötét helyen, vagy amikor az az ágyban aludt, vagy akár a mellékhelyiségben is. Ha valaki legyőzte Kodzsirót, kérlelhetetlen ellenségre tett szert.

Ahogy növekedett, kezdett mint zseniről beszélni magáról. Mindez nem pusztán hengegés volt, hiszen mind Dzsizsai, mind Itoszai elismerte igazát. Mint ahogy az is igaz volt, amikor azt állította, megtanulta reptében lekasabolni a fecskét, és hogy megalakította saját stílusát. A környékeliek ezért kezdték „varázslóként” emlegetni, s ezzel mélyen egyetértett.

Senki nem tudhatta, miként működik ez az eltökélt uralkodni vágyás, ha Kodzsiró beleszeret egy nőbe. De az nem volt kétséges, hogy a maga módján. Ő azonban semmi összefüggést nem látott vívása és szerelme között. Azt sem értette, miért nem kedveli Akemi, hiszen ő annyira szereti a lányt.

Ezen rágódott, amikor egy alakot vett észre a fa alatt.

– Nahát, itt fekszik valaki – mondta az idegen. Közelebről is szemügyre vette. – Ez az a csirkefogó a szakéboltból – tört ki belőle.

A kolduló szerzetes volt. Levette hátáról

táskáját. – Nem látok rajta sebet – elmélkedett. – A teste meleg. – Megkereste a zsinórt Matahacsi obija alatt, kibogozta és a háta mögött összekötötte Matahacsi kezeit. Aztán térdét Matahacsi hátába bökve hátrafeszítette vállait, hogy a gyomorszáj megfeszült. Matahacsi fojtott nyögéssel magához tért. A szerzetes, mint valami krumpliszákot, a fához vitte és a törzsnek döntötte.

– Állj föl! – szölt rá élesen, s egy rúgással adott nyomatékot szavainak. – Talpra!

Matahacsi lassan kezdett észhez térni, de még nem egészen fogta föl, mi történik vele. Kábán feltápászkodott.

– Helyes – közölte a szerzetes. – Maradj csak így. – A fához kötözte Matahacsi lábát és mellkasát.

Matahacsi résnyire nyitotta szemét és megelégelésében felkiáltott.

– Na, te hazug, sokáig kellett üldözzelek, de végre megvagy – mondta foglyulejtője. Lassan kezdte megdolgozni Matahacsit. Többször is homlokára csapott, hogy feje nekiütődött a fának. – Honnan szerezted azt az orvosságos dobozkat? – kérdezte. – Mondd el az igazat, azonnal válaszolj!

Matahacsi nem felelt.

– Szóval azt hiszed, nem bírok veled, mi?

A szerzetes dühödten hüvelykujja és mutatóujja közé kapta Matahacsi orrát, és előre-hátra rázta a fejét.

Matahacsi levegőért kapkodott, s mivel úgy tűnt, beszélni akar, a szerzetes elengedte az orrát.

– Beszélek – mondta Matahacsi kétségbeesetten. – Elmondok mindent. – Könnyek csordultak ki szeméből. – A múlt nyáron történt... – kezdte, aztán elmondta az egész történetet, s végül könnyöggel fejezte be. – Nem tudom most rögtön visszafizetni a pénzt, de megígérem, keményen dolgozok és egy nap megadom, ha nem ölsz meg. írásban megígérem, aláírom,

lepecsételtem.

Olyan volt a gyónás, mintha a gennyet eresztenék ki egy üszkös sebből. Nem volt már mit rejtegetni, nem volt mitől félnie.

– Ez a teljes igazság? – kérdezte a szerzetes.

– Igen – hajtotta le fejét Matahacsi bűnbánóan.

A szerzetes néhány másodpercig csöndben elmélkedett, aztán kihúzta rövid kardját és Matahacsi arcához szegezte.

Matahacsi gyorsan félrefordította fejét. – Meg akarsz ölni?

– Igen, azt hiszem, meg kell halnod.

– De mindent őszintén elmondtam neked. Visszaadtam a dobozkát, odaadom az oklevelet. Valamikor megadom a pénzt is, esküszöm rá. Miért kéne megölnöd?

– Hiszek neked, de nehéz helyzetben vagyok. Simonidában élek, Kozukeban és Kuszanagi Tenki egyik hűbérese voltam. Ő az a szamuráj, aki meghalt a Fusimi várnál. Bár szerzetesnek öltöztem, valójában szamuráj vagyok. Icsinomija Gempacsinak hívnak.

De Matahacsi csak fészkelődött, hogy szabaduljon, nem igazán hallotta. – Bocsánatot kérek – mondta szánalmasan. – Tudom, hogy rosszat tettem, de nem akartam lopni. Az volt a szándékom, hogy mindent elvigyek a családjának. Aztán, szóval, kifogytam a pénzből és tudom, hogy nem kellett volna, de felhasználtam. Elnézésed kérem, ahogy akarod, de kérlek, ne ölj meg.

– Jobb szeretném, ha nem kérnél elnézést – mondta Gempacsi, akin látszott, hogy komolyan küzd magával. Szomorúan csóválta a fejét. – Elmentem Fusimiba, hogy megtudjam, mi történt. Minden megegyezik azzal, amit elmondtál. Mégis, tennem kell valamit, amivel megvigasztalom Tenki családját. Nem a pénzre gondolok. Szükségem van valamire, ami mutatja, hogy bosszút álltam. De nincs tettes. Nem egyetlen ember ölte meg Tenkit. Hogyan tudnám elvinni nekik a gyilkos fejét?

– Én... én... nem... öltem meg. Ne ess tévedésbe.

– Tudom, hogy nem te tetted, de a családja és a barátai nem is sejtik, hogy közönséges munkások gyilkolták meg. Nem is válna dicsőségére efféle történet. Nem szívesen mondanám el nekik az igazat, így bármennyire is sajnállak, azt hiszem, neked kell lenned az áldozatnak. Könnyebb lenne, ha belenyugodnál, hogy megöllek.

Matahacsi nekifeszült a köteleknek. – Engedj el!
– kiáltotta. – Nem akarok meghalni!

– Teljesen természetes, de ne így nézd. A szakét sem tudtad kifizetni, amit ittál, ami azt jelenti, nem vagy képes ellátni magad. Hát nem volna jobb békében nyugodni egy másik világban és szégyentelenül élni, mint ebben a kegyetlenben éhezni? Ha a pénz miatt aggódsz, nekem van egy kevés, szívesen elküldöm szüleidnek temetési ajándékként. Vagy ha neked jobban tetszik, őseid templomához küldöm ajándéku. Biztosítalak, hogy meg fogják kapni.

– Ez örület! Nem pénzt akarok, hanem élni...
Segítség!

– Mindent alaposan elmagyaráztam. Akár beleegyezel, akár nem, sajnos neked kell lenned gazdám gyilkosának. Add föl, barátom, tekintsd a végzet szavának. – Megragadta kardját, hátralépett, hogy legyen helye a csapáshoz.

– Várj, Gempacsi – szólta le Kodzsiró. Gempacsi felnézett.

– Ki van ott?

– Szaszaki Kodzsiró.

Gempacsi lassan, gyanakodva ismételte a nevet. Még egy ál-Kodzsiró pottyant le az égből? De túlságosan is emberi volt a hang ahhoz, hogy kísértete legyen. Arrébb ugrott és az ég felé emelte kardját.

– Ez abszurd! – nevetett. – Űgy tűnik, manapság mindenki Szaszaki Kodzsirónak hívja magát. Itt lent is van egy, és elég szomorúnak látszik. Aha, kezdem érteni! A barátja vagy, nem?

- Nem, tényleg Kodzsiró vagyok. Ide figyelj, Gempacsi, készen állsz rá, hogy levágyj abban a pillanatban, ahogy földet érek, nem?

- De mennyire! Jöhet annyi ál-Kodzsiró, ahány csak akar, minddel elbánok.

- Nagyon helyes. Ha levágsz, tudni fogod, hogy nem a valódi voltam. De ha meghalsz, biztos lehetsz benne, hogy én vagyok az igazi Kodzsiró. Lemegyek és figyelmeztetlek, ha nem vágsz ketté addig, amíg a levegőben vagyok, Zászlórúd úgy vág el, mint egy bambuszdarabot.

- Várj! Ismerősnek tűnik a hangod és ha a kardod a híres Zászlórúd, csakis Kodzsiró lehetsz.

- Most már hiszel?

- Igen, de mit csinálsz odafönt?

- Majd később megbeszéljük.

Kodzsiró megjelent Gempacsi felfelé bámuló arca fölött, majd túlevéleső közepette földet ért mögötte. Gempacsit megdöbbenette a változás. Kodzsiróra mint sötét bőrű, nyakigláb fiúra emlékezett Dzsizsai iskolájából, akire mindössze a vízhordást bízták és aki – tekintve, mennyire szerette Dzsizsai az egyszerűséget – csak egyszerű ruhákat hordott.

Kodzsiró letelepedett a fa lábánál és maga mellé invitálta Gempacsit is. Gempacsi pedig elmesélte, hogy hitték Tenkit oszakai kémnek, kövezték halálra és miként került az oklevél Matahacsi kezébe. Kodzsirót határozottan szórakoztatta, hogyan tett szert névrokonra, de közölte, semmi értelme megölni egy embert, aki ennyire híján van az erőnek. Más módon is meg lehet büntetni Matahacsit. Ha Gempacsi Tenki családja, vagy hírneve miatt aggódik, ő, Kodzsiró, maga fog elmenni Kozukéba és gondoskodik, hogy Gempacsi gazdáját bátor, tiszteletre méltó harcosként ismerjék el. – Teljesen szükségtelen feláldozni Matahacsit.

- Nem értesz egyet, Gempacsi? – kérdezte végül Kodzsiró.

- De, van benne valami.
 - Hát akkor rendben van, de most mennem kell.
- És azt hiszem, te jobb, ha visszatérsz Kozukéba.
- Igen, egyenesen oda megyek.
 - Az igazat megvallva, eléggé sietek. Meg akarok találni egy lányt, aki hirtelen otthagyt.
 - Nem felejtettél el valamit?
 - Tudomásom szerint nem.
 - Mi van az oklevéllel?
 - Ja, az oklevél!

Gempacsi benyúlt Matahacsi kimonója alá és kivette a tekercset. Matahacsi könnyűnek érezte magát, mint aki nagy súlytól szabadult. Most, hogy életét – úgy tűnik – megkímélik, örült, hogy megszabadul az oklevéltől.

- Hm - hümmögött Gempacsi. - Ha belegondolok, lehet, hogy ezt a mai találkozást Dzsizsai és Tenki szellemei segítették, hogy visszaszerezhessem az oklevelet és odaadhassam neked.

- Nem kívánom – mondta Kodzsiró.
- Miért? – hitetlenkedett Gempacsi.
- Nincs rá szükségem.
- Nem értem.
- Semmi hasznom egy ilyen papírdarabból.
- Hogy mondhatasz ilyet? Hát nem érzel hálát tanárod iránt? Dzsizsai évekig töprengett, adjon-e neked oklevelet. Csak a halálos ágyán sikerült döntenie. Tenkire bízta, hogy juttassa el hozzád, és nézd, mi történt Tenkivel. Szégyellj magad.
- Dzsizsai dolga, mit csinált. Nekem megvan a magam célja.
- Nem lehet így beszélni.
- Ne érts félre.
- Megsérted azt, aki tanított?
- Természetesen nem, de nemcsak hogy több tehetséggel születtem, mint Dzsizsai, de el is tökélttem, hogy tovább jutok nála. Nem az az életcélom, hogy ismeretlen vívó legyek valahol vidéken.

– Komolyan gondolod?

– Minden egyes szót. – Kodzsiró egyáltalán nem bánta, hogy így fel kell fednie céljait, bármilyen felháborítónak tűntek is átlagos mértékkel. – Hálás vagyok Dzsiszainak, de több kárt okozna, ha hozzá lennék kötve egy kevésbé ismert vidéki iskola okleveléhez, mint amennyi hasznom volna belőle. Itó Ittósza elfogadta az oklevelet, de nem folytatta a Csúdzsó-iskolát, hanem saját stílust alakított. Én is ezt szándékozom tenni. A Ganrijü-iskola érdekel, nem a Csúdzsó-iskola. Eljön majd a nap, amikor a Ganrijü név híres lesz, úgyhogy megértheted, semmit nem jelent nekem ez az irat. Vidd vissza Kozukéba és kérd meg a templomot, hogy őrizze meg a születési és halálozási feljegyzésekkel együtt. – Szerénységnek, alázatnak nyoma sem volt benne.

Gempacsi megvetően nézett rá.

– Kérlek, add át üdvözetemet a Koszanagi családnak – mondta Kodzsiró udvariasan. – Biztosak lehetnek benne, hogy valamikor Keletre megyek és meglátogatom őket. – Széles mosollyal bocsátotta el Gempacsit.

Gempacsi lekezelőnek érezte ezt az udvariaskodást. Komolyan gondolkodott azon, hogy szigorúan megrója Kodzsirót, amiért ilyen hálátlan és tiszteletlen Dzsiszáival szemben, de némi gondolkodás után rájött, csak az időt vesztegetné. Zsákjához lépett, berakta az oklevelet, röviden elköszönt és távozott.

Miután elment, Kodzsiró felnevetett. – Ez aztán dühös volt, mi? Ha ha ha! – Majd Matahacsihoz fordult. – Most pedig, mit tudsz felhozni a mentségedre, te mihaszna csaló?

Matahacsinak természetesen nem volt mit mondania. – Felelj nekem. Bevallod, hogy nekem adtad ki magad?

– Igen.

– Azt már tudom, hogy Matahacsinak hívnak, de mi a teljes neved?

– Hon'iden Matahacsi.

– Rónin vagy?

– Igen.

– Megtanítalak valamire, te gerinctelen csirkefogó. Láttad, hogy visszaadtam azt az oklevelet, ugye? Ha az emberben nincs annyi büszkeség, hogy ilyet tegyen, soha nem lesz képes arra, hogy bármit is elérjen. De nézd meg magad! Egy másik ember nevét használod, ellopod az oklevelét, az ő hírnevén élősködsz. Mi lehetne megvetnivalóbb? De talán most megtanulod a leckét: a házimacska hiába bújik tigrisbőrbe, attól még házimacska marad.

– Megfontoltabb leszek a jövőben.

– Nem öllek meg, de azt hiszem, itt hagylak, szabadulj meg, ahogy tudsz. – Hirtelen ötlettel előkapta törét és kezdte lekaparni a faágat Matahacsi feje fölött, hogy Matahacsi nyakába hullott a forgács. – Kell valami, amivel írhatok – morogta Kodzsiró.

– Az obimban van írókészlet, ecsettel és tintatartóval – szólalt meg Matahacsi engedelmesen.

– Helyes, kölcsönkérem egy percre.

Kodzsiró megnedvesítette az ecsetet és írni kezdett a fatörzsre ott, ahol lekaparta róla a kérget. Aztán hátralépett és megcsodálta munkáját. Az írás így szólt: „Ez az ember csaló, aki nevemet felhasználva járta az országot és vitt végbe szégyentelen tetteket. Elfogtam és itt hagyom, hogy mindenki nevehessen rajta. Nevem, amivel születtem és amit a vívók közt kaptam, s ami csak az enyém, senki másé, Szaszaki Kodzsiró, Ganrijú.”

– Ez megteszi – mondta Kodzsiró elégedetten.

A sötét erdőben kísértetiesen süvített a szél. Kodzsiró félretolta fejében a céljait és a jövőt, s a közvetlen tennivalókon gondolkodott. Szeme felcsillant, s mint egy leopárd, tűnt el a fák között.

A legmagasabb osztályokhoz tartozók ősidők óta utaztak gyaloghintón, de a palankinok egyszerűsített változata csak az utóbbi időben vált hozzáférhetővé az átlagos emberek számára. Ez alig volt több egy, a vízszintes tartórúdról lelógó nagy, alacsony oldalú kosárnál. Az utasok, ha nem akartak kiesni, keményen kellett, hogy kapaszkodjanak. A hordozók, akik ritmusra énekeltek, hogy könnyebben tartsák a lépést, hajlamosak voltak arra, hogy utasaikat egyszerűen rakománynak tekintsék. Így azoknak, akik az utazásnak ezt a formáját választották, tanácsos volt lélegzetüket a palankinhordozók ritmusához igazítani, különösen, amikor azok futottak.

A gyaloghintót, amely gyorsan haladt az Ötödik sugárút fenyőfái felé, hét vagy nyolc férfi is kísérte. A hordárok, akár a többiek, úgy ziháltak, mintha ki akarnák köpni a tüdejüket.

– Az Ötödik sugárúton vagyunk.

– Ez itt nem Macubara?

– Már nincs messze. – Bár lámpásaikon az oszakai engedélyezett örömnegyed kurtizánjainak címerét hordták, az utas nem kéjhölgy volt.

– Densicsiró – szólalt meg elől az egyik kísérő. – Mindjárt a Negyedek sugárúton vagyunk.

Densicsiró nem hallotta. Aludt, feje úgy himbálódzott, mint egy papírtigrisé. Aztán a kosár megingott, a hordár kinyújtotta kezét, hogy utasa ki ne boruljon a földre.

Densicsiró kinyitotta egyik nagy szemét. – Szomjas vagyok – szólalt meg. – Adjatok szakét.

A hordárok megkönnyebbülten megálltak, letették a palankint és kis törlokendőkkel dörzsölgették izzadt arcukat, szőrös mellkasukat.

– Nem sok szaké maradt – nyújtotta át az egyik szolga a bambuszcsövet Densicsirónak.

Az egyetlen kortyintással kiürítette. – Hideg – panaszkodott –, megfájdítja a fogamat. – De azért annyira fölébredt, hogy megjegyyezze, sötét van még. – Hamar ideértünk,

– Ami a bátyádat illeti, nem olyan hamar. Annyira vár, hogy minden perc egy évnek tűnik neki.

– Remélem, életben van még.

– Az orvosok szerint megmarad. De nyugtalan és a sebe vérzik, veszélyes lehet.

Densicsiró ajkaihoz emelte az üres csövet és lefelé fordította. – Muszasi! – köpte undorodva, s elhajította a csövet. – Menjünk! – kiáltott föl. – Siessetek!

Densicsiró nagyívó volt, még nagyobb harcos, hirtelen haragú ember. Bátyjának szinte tökéletes ellentéte. Voltak néhányan, még Kempő életében is, akik olyan arcátlanok voltak, hogy azt állították róla, még az apjánál is tehetségesebb. A fiatalember mindenesetre egyetértett velük. Amíg apjuk élt, a két testvér együtt dolgozott a dodzsóban és valahogy sikerült is kijönniük egymással, de mihelyt Kempő meghalt, Densicsiró nem vett részt többé az iskola munkájában, egészen odáig elment, hogy Szeidzsúró arcába mondja, visszavonul és mindent ráhagy.

Azóta, hogy tavaly Isébe ment, nem látták és a pletyka szerint Jamato tartományban múlatta az időt. Csak a rendaidzsii szerencsétlenség után küldtek embereket keresésére. Densicsiró bármennyire is nem kedvelte Szeidzsúrót, azonnal visszatért. Annyira keményen hajszolta a palankinhordárokat, hogy háromszor vagy négyszer is cserélni kellett őket. De arra talált időt, hogy az országúton minden egyes állomáson megálljon szakét venni. Talán ahhoz kellett az alkohol, hogy megnyugtassa idegeit, mivel határozottan zaklatott volt.

Már épp indulni akartak, amikor vad ugatásra figyeltek fel a fák felől.

– Mit gondoltok, mi történik?

– Semmi, csak egy csapat kóbor kutya.

A város tele volt kóbor kutyákkal, sokan közülük egészen messziről vándoroltak ide most, hogy nem voltak többé csaták, amelyek emberi hússal táplálhatták őket.

Densicsiró dühösen rájuk kiáltott, hogy ne vesztegessék az időt.

– Várj, valami furcsa történik ott – felelte az egyik tanítvány.

– Menj, nézd meg, mi az – utasította Densicsiró, majd kiszállt és maga is arra indult.

Kodzsiró távozása után a kutyák visszamerészkedtek. Három-négy körben vették körül Matahacsit és éktelen hangzavart csináltak. Ha a kutyák képesek lennének magasabb érzelmekre, még azt hinnénk, hogy társuk haláláért akartak bosszút állni. Sokkal valószínűbb azonban, hogy mindössze kínozták áldozatukat, akiről érezték, hogy reménytelen helyzetben van. Mindannyian farkaséhesek voltak, hasuk beesett, csontjaik élesen kiálltak. Fogukat vicsorgatva várták, hogy megtölthessék bendőjüket.

Matahacsi sokkal jobban félt tőlük, mint előzőleg Kodzsirótól és Gempacsitól. Karját és lábát nem használhatta, mindössze arca és hangja maradt fegyverül.

Először naivul próbált barátkozni az állatokkal, majd taktikát változtatott, vadállatként morgott. A kutyák pedig megszeppentek és kicsit hátrahúzódtak. Aztán Matahacsi orra folyini kezdett, ami lerombolta a hatást.

Matahacsi ekkor olyan tágra nyitotta száját és szemét, amennyire csak tudta, úgy meredt rájuk. Valahogy megállta azt is, hogy ne pislogjon. Összeráncolta arcát és annyira kidugta nyelvét, hogy majdnem megérintette az orra hegyét, de

ettől csak gyorsan kimerült. Törte a fejét, mit tehetne még, s megint csak nem talált ki jobbat annál, mint hogy úgy tesz, ő is egyike a csordának és semmi baja a többiekkel. Ugatott, még azt is elképzelte, hogy a farkát csóválja.

A nyüszítés hangosabb lett, a hozzá legközelebb lévő kutyák a fogukat vicsorgatták, lábát nyalogatták.

Próbálta zenével lecsillapítani őket, énekelni kezdett egy híres részletet a Heike meséiből, utánozta a bárdokat, akik lantkísérettel idézik föl a történetet.

*„Aztán a kolostorba zárt császár
úgy döntött a második év tavaszán,
hogy elmegy a hegyekbe Ohara mellé,
a kenleimon'ini nyaralóba,
de a második és a harmadik hónap során
heves volt a szél, maradt a hideg
s a hegycsúcsokon sem olvadt el a fehér hó.”*

Matahacsi szemét behunyva, arcát fájdalmas grimaszba ráncolva olyan hangosan énekelt, hogy csaknem belesüketült.

Akkor is énekelt, amikor Densicsiró és társai érkezésétől a kutyák szanaszét futottak.

Matahacsi túl volt azon, hogy méltóságával törődjön. – Segítség! – kiabált. – Mentsetek meg!

– Láttam ezt a fickót a Jomodzsiban – mondta az egyik szamuráj.

– Igen, ez Okó férje.

– A férje? Hiszen nem is volt férje!

– Legalábbis ezt mondta Tódzsinak.

Densicsiró megszánta Matahacsit, rájuk szólt, hogy ne pletykálgodjanak, inkább szabadítsák ki.

Kérdéseikre válaszul Matahacsi kitalált egy történetet, amely igencsak kidomborította jó tulajdonságait, a rosszakról pedig nem esett szó. Kellőképp kihasználta, hogy Josioka-házbeliekkel

beszél, úgyhogy felhozta Muszasi nevét.

Muszasi gyerekkori barátja, vallotta be, ám elcsábította menyasszonyát és elmondhatatlan szégyent hozott a családra. Vitéz anyja megesküdött, hogy nem tér haza, amíg bosszút nem áll, mind az anyja, mind ő maga eltökélték, hogy megtalálják Muszasit és elpusztítják. Ami pedig azt illeti, hogy ő Okó férje lenne, ez távol áll az igazságtól. Nem azért tartózkodott olyan hosszú ideig a Jomodzsi teaházban, mert bármi személyes kapcsolata lett volna a tulajdonosnővel. Az is bizonyítja ezt, hogy Okó beleszeretett Gion Tódzsiba.

Aztán elmagyarázta, miért volt a fához kötve. Rablók támadták meg, s rabolták el a pénzét. Természetesen nem állt ellent nekik, hiszen ügyelnie kell, meg ne sebesüljön, ezzel tartozik anyjának.

Remélte, beveszik a mesét.

– Köszönöm – mondta végül. – Úgy érzem, a sors hozott minket össze. Ugyanazt az embert tekintjük ellenségünknek, olyan ellenségnek, aki nem élhet velünk egy égbolt alatt. Ma este a legjobbkor bukkantatok fel. Örökké hálás leszek. Kinézete alapján úgy gondolom, uram, ön lehet Densicsiró. Biztos vagyok benne, hogy le akar számolni Muszasival. Nem tudom megmondani, melyikünk öli meg előbb, de remélem, lehetőségem lesz még találkozni önnel.

Esélyt sem akart adni nekik, hogy kérdéseket tegyenek föl. Sietve folytatta:

– Oszugi, az anyám, zarándokúton van a Kijomizuderában, hogy imádkozzon Muszasi elleni csatánk sikeréért. Máris indulok hozzá, de hamarosan tiszteletemet teszem önöknél a Negyedik sugárúti házban. Addig is hadd kérjek bocsánatot, amiért feltartottam önöket most, amikor így sietnek.

Azzal már ment is, hallgatósága pedig nem tudta eldönteni, mennyi igazság van a

hallottakban.

– Ki a fene volt ez a bohóc? – horkantott Densicsiró, majd ciccegett. Rengeteg időt elvesztegettek.

Úgy volt, ahogy az orvosok mondták, az első néhány nap volt a legrosszabb. A negyedik napon Szeidzsúró kezdte egy kicsit jobban érezni magát. Lassan kinyitotta a szemét.

– Nappal, vagy éjszaka lehet? – tünődött. A papírral fedett lámpa párnája mellett már alig pislákolt. A szomszéd szobából horkolás hallatszott. Az őt őrző embereket elnyomta az álom.

Hát élek, gondolta Szeidzsúró. Élek, de micsoda szégyenben. Remegő ujjakkal húzta arca fölé a takarót. Hogy nézhetek ezek után bárkinek is a szemébe. Nagyokat nyelt, hogy elfojtsa könnyeit. – Vége – nyögte. – Végem van, s velem a Josioka-háznak is.

Kakas kukorékolt, a lámpa lobbant még egyet, aztán kialudt. A hajnal sápadt fénye beszűrődött a szobába, s Szeidzsúró gondolatban Rendaidzsiin volt azon a reggelen. Az a pillantás Muszasi szemében! Megborzongott az emléktől. Be kellett vallania, nem volt ellenfél Muszasinak. Miért is nem dobta el inkább fakardját, vallotta be, hogy vesztett, s próbálta volna valahogy megmenteni a család hírnevét.

– Túl nagy véleménnyel voltam magamról – nyögte. – Azon kívül, hogy Josioka Kempó fiának születtem, semmit nem tettem, amivel kitüntettem volna magam.

Neki is rá kellett jönnie, hogy előbb vagy utóbb akkor is lehanyaglott volna a Josioka-ház, ha mindez nem történik. Annyi minden változott körötte, hogy nem virágozhatott tovább.

Összecsapásom Muszasival csak meggyorsította a véget. Miért is nem haltam meg ott, miért kellett életben maradnom?

Összehúzta szemöldökét. Karja helyén válla

lúktetett a fájdalomtól.

Dörömbölés hallatszott a kapun, másodpercek múlva felébresztették a szomszéd szobában alvó szamurájokat.

– Densicsiró? – kiáltotta egy izgatott hang.

– Igen, most érkezett. – Ketten elérhantak, egy másik Szeidzsűrőhöz futott.

– Jó hírek, ifjú mester, Densicsiró megjött.

Kinyitották a spalettát, faszenet tettek a kályhára, párnát a padlóra. Kisvártatva Densicsiró hangja hallatszott a sodzsi mögül.

– Odabent van a bátyám?

Milyen rég láttam, gondolta Szeidzsűrő nosztalgiával. Bár ő küldött Densicsiróért, szégyellte, hogy ilyen állapotban lássák, akár az öccse is – főleg az öccse. Bágyadtan nézett fel, amikor Densicsiró belépett, sikertelenül próbált mosolyogni.

– Látod? – mondta Densicsiró kedélyesen. Felnevetett. – Amikor bajban vagy, semmirekellő öcséd rögtön a segítségedre siet. Otthagytam csapat-papot, jöttem, amilyen gyorsan csak tudtam. Oszakában megálltunk élelemért, majd egész éjjel utaztunk. Itt vagyok, ne aggódj. Történjék bármi is, nem engedem, hogy egy ujjal is bántsák az iskolát.

– Mi ez? – fordult mogorván a teát hozó szolgálóhoz. – Nem kell nekem tea. Menj, hozz egy kis szakét. – Aztán kikiáltott a szomszéd szobába: – Mind megőrültetek, hát nem látjátok, hogy a bátyám fázik?

Leült, a kályha fölé hajolt, csendesen nézte a beteg arcát. – Mégis, milyen állást vettél fel a harcban? – kérdezte végül. – Miért veszítettél? Lehet, hogy ez a Mijamoto Muszasi kezd nevet szerezni, de mégiscsak egy kezdő, nem? Hogy engedhetted meg, hogy meglepjen egy ilyen senki, mint ő?

Az ajtóból az egyik tanítvány szólította.

– Mit akarsz?

– Kész a szaké.
– Hozzátok be.
– A másik szobában terítettem. Gondolom, először fürödni akarsz.
– Nem akarok fürödni. Hozzátok be a szakét!
– Egyenesen az ifjú mester ágya mellé?
– Miért is ne. Hónapok óta nem láttam és beszélni akarok veled. Sokat veszekedtünk, de semmi nem ér annyit a bajban, mint egy testvér. Itt iszom veled.

Töltött magának egy csészével, majd egy újabbal, végül egy harmadikkal is.

– Ez aztán a jó. Ha jól lennél, öntenék neked is. Szeidszúró néhány percig elviselte, aztán felemelte szemét.

– Megtennéd, hogy nem iszol itt?

– He?

– Kellemetlen emlékeket idéz.

– Mi?

– Apánkra gondolok. Egyáltalán nem tetszene neki, ahogy te meg én viselkedtünk. Látod, mire vezetett.

– Mi baj van veled?

– Talán te nem veszed észre. Nekem most, hogy itt fekszem, módom volt megbánnom, hogy így elvesztegettem az életemet.

– Csak magadról beszélj – nevetett Densicsiró. – Mindig is ideges, érzékeny alkat voltál, ezért nem lett belőled igazi vívó. Ha az igazat akarod hallani, szerintem hiba volt, hogy kiálltál Muszasival, nem mintha nagy különbség lenne, hogy Muszasi volt, vagy valaki más. Nincs a véredben a harc. Legyen ez a vereség lecke a számodra és felejtse el a kardforgatást. Rég megmondtam, hogy vissza kéne vonulnod. Még mindig irányíthatod a Josiokaházat, és ha valaki mindenáron ki akar hívni és nem tudsz kitérni előle, megküzdök helyetted. Mostantól hagyd rám a dodzsót, majd megmutatom, hogy jóval sikeresebbé teszem, mint amilyen apánk idejében volt. Ha megfeledekszel a

gyanúsítgatásaidról, hogy megpróbálom elvenni az iskoládat, megmutatom, mire vagyok képes.

Kiöntötte a maradék szakét is.

– Densicsiró! – kiáltotta Szeidzsúró, megpróbált felemelkedni, de még annyi ereje sem volt, hogy a takarót félretolja. Visszaesett, kinyúlt, megragadta öccse csuklóját.

– Vigyázz – dühöngött Densicsiró –, még a végén kiöntöm. – Átvette a csészét a másik kezébe.

– Densicsiró, szívesen átadom az iskolát, de veled együtt vedd át a helyemet is a ház élén.

– Rendben van, ha így akarod.

– Nem kéne olyan könnyedén vened a terhet, jobban teszed, ha elgondolkozol rajta. Én inkább... bezárnám az iskolát, mintsem hogy hagyjam, hogy elkövesd ugyanazt a hibát, amit én és még nagyobb szégyent hoznál apánk nevére.

– Ne légy nevetséges, nem olyan vagyok, mint te!

– Ígéred hát, hogy megjavulsz?

– Állj le. Iszom, ha megkívánom, ha így érted.

– Nem érdekel, ha iszol, ha nem viszed túlzásba. Végül is a hibának, amit elkövettem, nem igazán a szaké volt az oka.

– Aha, lefogadom, a nők. Mindig is túlzottan szeretted őket. Helyesen tennéd, ha megnősülnél és letelepednél, amikor jobban leszel.

– Nem, leteszem a kardot, de nincs idő asszonyon gondolkodni. Van valaki, akiért meg kell tegyek valamit. Nincs más célom, csak hogy tudjam, ő boldog. Magam szívesen élek egy erdei kunyhóban és...

– Ki az a nő?

– Ne törődj veled, nem rád tartozik. Mint szamuráj, úgy érzem, folytatnom kéne, megpróbálni jóvátenni a hibámat, de inkább lenyelem a büszkeségem, ha átveszed az iskolát.

– Meg is teszem, megígérem neked. Arra is megesküszöm, hogy hamarosan lemosom a gyalázatod nevünkről. Hol van most ez a Muszasi?

– Muszasi? – fuldoklott Szeidzsúró. – Csak nem akarsz megküzdeni vele? Most figyelmeztettelek, hogy ne kövesd el ugyanazokat a hibákat, amiket én.

– Mégis, mi másra gondolhatnék? Hát nem ezért küldtél értem? Meg kell találnunk Muszasit, mielőtt megszökik, különben mi értelme lett volna, hogy ilyen gyorsan hazajöttem.

– Nem tudod, miről beszélsz – csóválta a fejét Szeidzsúró. – Megtiltom, hogy megküzdj Muszasival!

Densicsiró hangjából megvetés sugárzott. Mindig is bosszantotta, amikor a bátyja a parancsolgatott.

– Ugyan miért?

Halvány pír jelent meg Szeidzsúró sápadt arcán.

– Mert nem nyerhetsz – vetette oda.

– Ki nem nyerhet? – Densicsiró arca megélénkült.

– Te. Muszasi ellen nem.

– És miért nem?

– Mert nem vagy elég jó.

– Ugyan már. – Densicsiró szándékosan hahotázni kezdett, vállai csak úgy rázkódtak. Kihúzta kezét Szeidzsúróéból és lehajtotta a maradék szakét. – Valaki hozzon szakét – üvöltött föl –, mind elfogyott!

Mire az egyik tanítvány meghozta a szakét, Densicsiró már nem volt a szobában, Szeidzsúró pedig arcát a takaró alá temetve feküdt. A tanítvány eligazította a párnát, rátette a fejét. Szeidzsúró halkan megszólalt:

– Hívd vissza, mondanom kell még neki valamit.

A tanítvány megkönnyebbült, hogy az ifjú mester tisztán beszél, rohant Densicsiró után. A dodzsóban találta, Ueda Rjóhei, Miike Dzsúróaemon, Nampo Joicsibej, Otaguró Jószuke és néhány más vezető tanítvány társaságában.

– Beszéltél az ifjú mesterrel? – kérdezte egyikük.
– Ühüm, tőle jövök.
– Örülhetett, hogy láthatott.
– Nem tűnt túl boldognak. Amíg be nem léptem szobájába, alig vártam, hogy lássam, de csüggedt és haragos volt, én pedig megmondtam a véleményem. Szokás szerint veszekedtünk.

– Veszekedtél vele? Nem lett volna szabad. Még csak most kezdi összeszedni magát.

– Várj csak, míg nem hallod az egészet.

Densicsiró és a vezető tanítványok régi cimborák voltak. Densicsiró megragadta Rjöhei vállát és barátian megrázta.

– Hallgass ide, mit mondott a bátyám – kezdte.
– Szerinte meg sem szabadna próbálnom lemosni a szégyent nevünkről azzal, hogy megküzdök Musza-sival, mert nem nyerhetek. És a vereségem esetén vége a Josioka-háznak. Azt mondta, visszavonul és maga vállalja a teljes felelősséget a gyalázatért. Nem vár tőlem mást, mint hogy vezessem a dodzsót és keményen dolgozzak, hogy az iskola lábra álljon.

– Értem.

– Mit értesz ezalatt?

Rjöhei nem válaszolt.

Csendben üldögéltek, amikor a tanítvány bejött és közölte Densicsiróval, az ifjú mester azt kívánja, hogy menjen vissza a szobájába.

– Mi történt a szakéval? – nézett rá mogorván Densicsiró.

– Szeidzsúró szobájában hagytam.

– Hát hozd ide.

– És a bátyja?

– Vacog a foga, attól szenved. Tedd, amit mondok. – A többiek hiába tiltakoztak, hogy nem kívánnak szakét, nincs itt az idő az ivásra, Densicsiró csak bosszankodott. – Mi bajotok van? – vetette oda nekik. – Ti is féltetek Muszasitól?

Döbbenet, fájdalom, keserűség látszott az arcukon. A haláluk napjáig nem fogják elfelejteni,

mint nyomorította meg mesterüket valaki fakardjának egyetlen csapásával és hozott szégyent az iskolára. Mégsem voltak képesek megegyezni, mit tegyenek; az elmúlt három nap során, ahányszor csak nekiültek megbeszélni, mindig két részre oszlottak. Egyik felük annak a híve volt, hogy újból hívják ki Muszasit, a többiek vitatták, hisz így is elég baj történt. Az öregebbek közül néhányan helyeslően pillantottak Densicsiróra, de a többiek, beleértve Rjóheit is, inkább legyőzött mesterükkel értettek egyet. Sajnos Szeidzsúró hiába biztatta őket béketűrésre, a tanítványok nehezen fogadták meg, különösen a forrófejű ifjabb Josioka jelenlétében.

Densicsiró érezte, hogy haboznak. – Még ha a bátyám meg is sebesült, nincs joga gyáván viselkedni – jelentette ki. – Siránkozik, mint egy nő. Ne is várjátok, hogy meghallgassam, nemhogy egyetértsek vele.

Behozták a szakét, mindegyiküknek töltött egy csészével. Most, hogy ő fogja irányítani a dolgokat, ideje a maga képére formálni őket. Igazi férfiak gyülekezőhelye lesz ez.

– Megmondom, mit teszek – jelentette be. – Megküzdök Muszasival és legyőzöm. Nem számít, mit mond a bátyám. Ha azt hiszi, hagynunk kell, hogy ez az ember megússza, amit tett, nem csoda, hogy kikapott. Egyikőtök se kövesse el a hibát, hogy azt hiszi, ugyanolyan betoaji vagyok, mint ő.

Nampo Joicsibej szólalt meg:

– Senki nem kérdőjelezi meg tudásodat, bízunk benned, de...

– Mi az, hogy de? Mi jár az eszedben?

– Nos, a bátyádnak, úgy tűnik, az a véleménye, hogy Muszasi nem olyan fontos. Igaza van, nem? Gondolj csak a kockázatra...

– Kockázatra? – mordult fel Densicsiró.

– Nem úgy értettem, visszavonom – dadogott Joicsibej, de a baj már megtörtént. Densicsiró felpat-tant, megragadta nyakát és vadul a falhoz

vágta.

– Tűnj innen, te gyáva!

– Csak nyelvbötlés volt, nem akartam...

– Fogd be a szád, kifelé! Nyavalygók ne iganak velem. – Joicsibej elsápadt, majd nyugodtan letérdelt a többiekkel szemben.

– Köszönöm, hogy ilyen sokáig köztetek lehettem – mondta egyszerűen. A szoba végében lévő kis sintó szentélyhez ment, meghajolt és távozott.

Densicsiró még csak felé sem nézett. – Most már igyunk! Utána keressétek meg nekem Muszasit, nem hiszem, hogy távozott Kiotóból, valószínűleg az egész városban szanaszét hengeg győzelmével.

– Még valami. Nincs élet ebben a dodzsóban. Azt akarom, hogy mindannyian keményen edzettek és ügyeljétek rá, hogy a többi tanítvány is ezt tegye. Mihelyt pihentem, magam is munkába állok. És ne feledjétek, én nem vagyok olyan puhány, mint a bátyám. Azt akarom, hogy még a legkezdőbb tanítvány is megkapja, ami jár neki.

Pontosan egy hét elteltével az egyik alacsonyabb beosztású tanítvány rohant be a dodzsóba a hírrel. – Megtaláltam!

Densicsiró állta a szavát. Nap mint nap kérlelhetetlenül gyakorolt, láthatóan kimeríthetetlen energiája meglepte a tanítványokat, akiknek egy csoportja most ámulattal nézte, mint bánik el Otaguróval, az egyik leggyakorlottabbal közülük, úgy, mintha az gyerek volna.

– Abbahagyjuk – mondta Densicsiró. Visszahúzta kardját és leült a gyakorlótér szélére. – Azt mondod, megtaláltad?

– Igen. – A tanítvány letérdelt Densicsiró elé.

– Hol?

– Dzsizsintól keletre, a Hon'ami-közben. Muszasi Hon'ami Kóecu házában tartózkodik, biztos vagyok benne.

– Különös. Honnan ismerne egy ilyen vidéki, mint Muszasi egy olyan embert, mint Kóecu.

– Nem tudom, de ott lakik.

– Rendben, akkor azonnal induljunk – vakkantotta Densicsiró. Elviharzott, hogy felkészüljön. Otaguró és Ueda utána rohantak, próbálták lebeszélni.

– Ha meglepetésszerűen rajtaütünk, közönséges verekedésnek tűnik. Mindenkinek rossz véleménye lenne rólunk.

– Ne törődjetelek velem, az etikett csak a dodzsóban érvényes. Az igazi küzdelemben aki nyer, nyer.

– Igaz, de ez a bunkó sem így verte meg a bátyádat. Nem gondolod, sokkal inkább kardforgatóhoz illő volna levelet küldeni neki, megadva az időt és a helyet, aztán tisztességesen megverni?

– Hm, lehet, hogy igazatok van. Hát jó, csináljuk így. Addig is nem akarom, hogy a bátyám meggyőzzön benneteket és próbáljatok lebeszélni. Megküzdök Muszasival, bármit mond Szeidzsúró, vagy akárki más.

– Megszabadultunk mindenkitől, aki nem értett egyet veled, akárcsak a hálátlanoktól, akik távozni akartak.

– Helyes, annyival erősebbek vagyunk. Nincs szükségünk a Gion Tódzsi-szerű csirkefogókra, vagy a Nampo Joicsibej-féle félénk lelkekre.

– Szóljunk a bátyádnak, mielőtt elküldjük a levelet?

– Majd én magam.

Elment Szeidzsúró szobája felé, a többiek pedig imádkoztak, ne legyen újabb összetűzés köztük. A két testvér egyike sem hátrált egy centit sem Muszasi kérdésében. Amikor kis idő elteltével nem hallatszott ki veszekedés, a tanítványok azon kezdtek tűnődni, mikor és hol legyen a második összetűzés halálos ellenségükkel.

Aztán Densicsiró hangja csendült: – Ueda! Miike! Otaguró... mindannyian, gyertek ide!

Densicsiró a szoba közepén állt, komor volt az arca, könnyek csillogtak a szemében. Még soha nem látta senki ilyennek.

– Nézzétek meg mindannyian.

Egy hosszú, hosszú levelet mutatott föl. – Nézzétek, mit tett ez az idióta bátyám – mondta tettetett haraggal. – Újra el kellett mondania a véleményét, aztán végleg elment. Azt sem mondta, hová.

ANYAI SZERETET

Ocú letette a varrást. – Ki az? – kérdezte. Kinyitotta a verandára nyíló sodzsit, de senkit nem látott. Rosszkezdv fogta el, remélte, Dzsótáró az. Még soha nem volt ekkora szüksége rá.

Még egy magányos nap. Nem volt képes a kézimunkára koncentrálni.

Itt, Kijomizudera alatt, a Szannen-hegy lábánál az utcák mocskosak voltak, de a házak és boltocskák mögött bambuszligetek simultak, kis mezők, kaméliák virágoztak, szirmok hullottak. Oszugi nagyon szerette ezt a fogadót. Itt szállt meg, ahányszor Kiotóban járt és a fogadós mindig rendelkezésére bocsátotta ezt a különálló, csendes kis házat. Mögötte a szomszéd kert fái voltak, előtte kis konyhakert, azon túl a fogadó mindig nyüzsgéssel teli konyhája.

– Ocú – hallatszott egy hang a konyhából –, kész az ebéd. Hozhatom?

– Ebéd? – szólta vissza Ocú. – A vénasszonnyal eszem, amikor visszajön.

– Azt mondta, csak későn érkeznek, valószínűleg este látjuk csak.

– Nem vagyok éhes.

– Nem értem, hogy ehetsz ilyen keveset.

Fenyőfüst emelkedett a környékbeli fazekasok kemencéiből. Azokon a napokon, amikor égettek, mindig nagy volt a füst, de utána a levegő megtisztult, s a kora tavaszi ég kékebb volt, mint valaha.

Odakintről, az utcáról behallatszott a lovak és gyalogosok hangja, a templom felé tartó zarándokok beszélgetése. Így jutott el Ocú füléig is az, miként győzte le Muszasi Szeidzsürót. Muszasi arca jelent meg szemei előtt. Dzsótáró biztos ott volt Rendai-dzsiiben, gondolta. Bárcsak eljönne és

elmesélné!

Meg sem fordult a fejében, hogy a fiú kereste és nem találta meg. Hiszen húsz nap telt el, és Dzsótárá tudja, hogy a Szannen-hegy lábánál lakik. Biztos beteg, bár Ocú ezt sem igazán hitte. Dzsótárá nem az a fajta, aki megbetegszik. Biztos sárkányt ereget valahol, jól érzi magát. Durcás lett a gondolatra.

Lehet, hogy Dzsótárá őt várja. Hiszen megígérte neki, hogy hamarosan visszatér, mégsem ment vissza a Karaszumaru-házba.

Séhova nem mehetett, megtiltották neki, hogy elhagyja a fogadót Oszugi engedélye nélkül. Oszugi nyilvánvalóan beszélt a fogadóssal és a szolgálkkal, hogy szemmel tartsák. Elég volt csak az utca felé pillantania, máris megkérdezte valaki, „hová mégy, Ocú?” A kérdés maga, s a hangsúly ártatlannak tűnt, de a lány nagyon is jól értette a jelentését. És üzenetet is egyetlen módon küldhetett volna, ha a fogadóbéliekre bizza, akiket utasítottak, hogy tartsanak vissza bármit, amit küldene.

Oszugi afféle híresség volt a környéken, és nem volt nehéz rávennie az embereket, hogy megtegyék, amit mond. Jó néhány környékbeli boltos, palankin-hordozó és kocsis látta tavaly, amikor kihívta Muszasit Kijomizuderánál, és hirtelen haragja ellenére bizonyos szeretetteljes félelemmel tekintettek rá.

Ocú tett még egy próbálkozást, hogy megjavítsa Oszugi útiruháját, amely a mosásoktól szétjött a varrásoknál, amikor egy árnyék bukkant fel odakint.

– Lehet, hogy rossz helyen járok – mondta egy ismeretlen hang. Egy fiatal nő jött át az átjárón az utcáról, s megállt a szilvafa alatt, két mogyoróhagyma-ágyás között. Idegesnek látszott, s egy kicsit zavarban is volt, de vonakodott visszafordulni.

– Nem ez a fogadó? A lámpás pont ott van az

átjáró bejáratánál – fordult Ocúhoz.

Ocú alig hitt a szemének, olyan fájdalmas volt a rátörő emlék.

Akemi azt hitte, tévedett. Szégyenlősen kérdezte: – Melyik épület a fogadó? – Aztán körülnézett, lelkesen megcsodálta a szilvavirágokat. – Jaj de szépek!

Ocú csak nézte, nem válaszolt.

Az egyik konyhalány szólt egy tisztviselőnek, aki megkerülve a fogadót, sietve hátrajött.

– A bejáratot keresi? – kérdezte.

– Igen.

– A sarkon van, az átjárótól jobbra.

– Tehát a fogadó az utcára néz?

– Igen, de a szobák csendesek.

– Olyan helyet szeretnék, ahol jöhetnek, mehetnek anélkül, hogy bárki látná. Azt hittem, ez a fogadó távol esik az utcától. Ez a kis ház is a fogadóhoz tartozik?

– Igen.

– Csendes kis helynek tűnik.

– Nagyon szép szobáink vannak a főépületben is.

– Úgy látom, lakik most itt egy nő, de nem maradhatnék én is?

– Nos, van itt még egy hölgy, de sajnos öreg és elég ideges természetű.

– Ó, én nem bánom, ha őt sem zavarja.

– Meg kell kérdeznünk, amikor visszajön. Most nincs itt.

– Addig is lepihenhetnék valahol?

– Természetesen. – A tisztviselő végigvezette Akemit az átjárón, Ocú pedig bánkódott, hogy nem használta ki a lehetőséget és tett fel néhány kérdést. Mikor tanulja meg, hogy egy kicsit rámenősebb legyen, elmélkedett szomorúan.

Hogy csillapítsa féltékenységét, Ocú időről időre nyugtatgatta magát, hogy Muszasi nem az a fajta férfi, aki más nőkkel játszadozna. De az óta a nap óta mégis elment a bizalma. Ennek a lánynak

sokkal több lehetősége volt, hogy Muszasi közelében legyen... Biztos okosabb is, mint én, jobban tudja, hogy nyerve el egy férfi szívét.

Egészen addig a napig meg sem fordult a fejében, hogy egy másik nő is felbukkanhat. Most pedig azon tűnődött, mennyi hiba is van benne. Nem vagyok szép... igazán okos se... nincsenek szüleim, sem rokonaim, akik támogassanak a házasságban. Ha összehasonlította magát más nőkkel, úgy látta, nevetségesek a reményei, arcátlanság még álmodozni is arról, hogy Muszasi az övé legyen. Többé nem volt képes összeszedni magában a bátorságot úgy, mint akkor, amikor fölmászott az öreg kriptomeriafára a vad vihar alatt.

Bárcsak itt lenne Dzsótaró és segítene, búslakodott. Még azt is beképzelte magának, elvesztette fiatalságát. – A Sippodzsiban még volt bennem valami abból az ártatlanságból, ami Dzsótaróban még megvan, ezért tudtam megszabadítani Muszasit – s ezzel sírni kezdett a varrás fölött.

– Itt vagy, Ocú? – csattant Oszugi hangja parancsolón. – Mit üldögélsz itt a sötétben? – Beesteledett anélkül, hogy a lány észrevette volna.

– Ó, már gyűjtöm is a lámpát – mondta bocsánatkérően, felemelkedett és hátrament a kis szobába.

Amikor visszajött és leült, Oszugi hátulról hűvös pillantást vetett rá.

Ocú Oszugi mellé tette a lámpát és meghajolt.

– Biztos kimerült – mondta. – Mit csinált ma?

– Kérdés nélkül is tudhatnád.

– Masszírozom meg a lábait?

– A lábaim nem fájnak, de a vállaim négy-öt napja merevek, biztos az idő miatt. Ha van kedved, masszírozd meg egy kicsit. – Magában meg azt mondta, még néhány napig elviseli ezt a rémes lányt, amíg meg nem találja Matahacsit és kényszeríti, hogy tegye rendbe a múlt bűneit.

Ocú az öregasszony mögé térdelt és munkához látott.

– Valóban nagyon merevek a vállai, biztos fáj a légzés is.

– Néha úgy érzem, mintha összeszorítanák a mellkasom, de hát öreg vagyok, nemsokára rám támad valami betegség és meghalok.

– Ó, ez nem fordulhat elő. Több erő van magában, mint a legtöbb fiatalban.

– Lehet, de gondolj csak Gon bácsira. Milyen élénk volt, aztán egy pillanat, és vége lett. Az emberek nem tudják, mi vár rájuk. De ne ess tévedésbe, elég ha Muszasira gondolok és máris összeszedtem magam.

– Rosszul ítéli meg Muszasit, nem gonosz ember.

– Persze, persze – horkantott a vénasszony. – Végül is ő az a férfi, akit annyira szeretsz, hogy eldobtad a fiamat. Nem volna szabad csúnyán beszélnem róla előtted.

– Jaj, nem így van.

– Valóban? Jobban szereted Muszasit, mint Matahacsit, nem? Miért nem vallod be?

Ocú hallgatott, a vénasszony pedig folytatta: – Amikor megtaláljuk Matahacsit, beszélek vele, és mindent elrendezek vele úgy, ahogy óhajtod. De gondolom, utána egyenesen Muszasihoz rohansz és aztán életetek végéig rágalmaztok minket.

– Miért gondol ilyet? Nem olyan ember vagyok, nem felejttem el, mi mindent tett értem a múltban.

– Hogy tudtok ti így beszélni, fiatal lányok, manapság? Nem is értem, hogy tudsz ilyen ártatlannak hangzani. Én őszinte asszony vagyok, nem tudom okos szavakkal leplezni érzelmeimet. Jobb ha tudod, ha hozzámész Muszasihoz, az ellenségem leszel. Ha-ha-ha! Bosszantó lehet a vállaimat masszírozni.

A lány nem válaszolt.

– Miért sírsz?

– Nem sírok.

– Akkor talán víz folyik a nyakamba?
– Sajnálom, nem tudtam visszatartani.
– Hagyd abba, mintha egy bogár mászna rajtam. Ne siránkozz Muszasi miatt, inkább nagyobb erővel dolgozz!

Fény tűnt fel a kertben. Ocú azt hitte, a cseléd, aki ilyentájt szokta meghozni vacsorájukat, de mint kiderült, egy pap volt az.

– Elnézést kérek – szólalt meg, fellépve a verandára. – Ez a Hon’iden özvegy szobája? Á, hát itt van. – Lámpásán az Otova-hegyi Kijomizudera jelvénye volt.

– Hadd magyarázzam meg – kezdte. – Odafent vagyok pap, a Siandóban. – Letette a lámpást, kimonójából levelet húzott elő. – Ma este, napnyugta előtt egy fiatal rónin jött a templomba és kérdezte, itt imádkozik-e egy mimaszakai idős hölgy. Megmondtam, hogy nincs itt, de jár ide néha egy hívő, aki megfelel a leírásnak. Ecsetet kért és ezt a levelet írta. Azt akarta, hogy adjam át a hölgynek, amikor az legközelebb jön. De hallottam, hogy ön itt tartózkodik és mivel útba esett az Ötödik sugárút felé, beugrottam, hogy átadjam.

– Milyen kedves öntől – mondta Oszugi szívélyesen. Párnával kínálta, de a pap rögtön távozott is.

Mi lehet ez, tűnődött Oszugi. Kinyitotta a levelet, elolvasta és elfehéredett.

– Ocú! – kiáltott fel.

– Tessék, mi az? – felelte a lány a hátsó szobából.

– Nem kell teát készítened, már elment.

– Valóban? Nem issza meg helyette?

– Hogy merészelsz olyan teával kínálni, amit neki csináltál? Nem vagyok csatorna. És ne törődj a teával! Öltözz!

– Elmegyünk?

– Igen. Ma elrendezzük a dolgokat úgy, ahogy szeretnéd.

– Ó, szóval Matahacsi küldte a levelet.
– Nem rád tartozik.
– Hát jó, megyek és szólok, hogy hozzák a vacsoránkat.

– Még nem ettél?

– Nem, vártam, hogy visszajöjjön.

– Mindig butaságokat csinálsz; ettem, amíg elvoltam. Hát jó, egyél egy kis rizst és uborkát, de siess. – Ocú elindult a konyhába, de a vénasszony utána szólt:

– Hideg lesz a hegyen ma este. Megvarrtad a kabátomat?

– Még van egy kis munkám a kimonóján. – Nem a kimonót mondtam, hanem a kabátot. Azt is odaadtam, hogy csináld meg. És kimostad a harisnyámat? A szandálomon pedig meglazult a zsinór, hozassál újat. – A parancsok olyan gyorsan következtek egymás után, hogy Ocúnak válaszolni sem volt ideje, nemhogy panaszkodni, de nem érzett magában erőt, hogy fellázadjon. Szelleme szinte megbénult a félelemtől és az aggodalomtól ez előtt a göcsörtös, vén boszorkány előtt.

Az szóba se jöhetett, hogy egyen. Oszugi percekben belül kijelentette, hogy indulásra kész. Ocú a verandára tette az új szandálokat.

– Menjen előre, mindjárt jövök.

– Hoztál lámpást?

– Nem.

– Féleszű. Úgy gondoltad, hogy lámpa nélkül fogok botorkálni a hegyoldalban? Kérj egyet a fogadóستól.

– Elnézést, nem jutott eszembe.

Ocú szerette volna tudni, hová mennek, de nem kérdezte, mert tudta, hogy csak felébresztené Oszugi haragját. Hozta a lámpát és csendben megindult a Szannen-hegyre. Minden zaklatás ellenére jókedvű volt. A levél nyilván Matahacsitól jött, és ez azt jelenti, hogy ma éjjel sikerül megszabadulni az oly sok éve szívére nehezedő tehertől. Mihelyt mindent megbeszéltünk,

egyenesen a Karaszumaru-házba megyek. Látnom kell Dzsótárót, gondolta.

Nehéz út volt, óvatosan kellett kerülgetniük a leesett sziklákat és gödröket. Az éjszaka csendjében a vízesés hangosabbnak tűnt, mint nappal.

Egy idő múlva Oszugi megszólalt: – Biztos vagyok benne, hogy ez az a hely, amelyet a hegy istenének szenteltek. Igen, itt a tábla. A hegyisten cseresznyefája.

– Matahacsi – szólt a sötétbe. – Matahacsi, itt vagyok. – Hangja remegett, arcáról sütött az anyai szeretet. Ocú egészen új Oszugit ismert meg, soha nem hitte volna, hogy a banyán így úrrá lesz a fia iránti törődés.

– Ne hagyj, hogy a lámpa kialudjon – csattant fel Oszugi.

– Vigyázok – felelte Ocú kötelességtudón.

– Nincs itt, egyszerűen nincs itt – morogta a vénasszony. Körbement a templom körül, majd még egyszer. – Azt írta a levélben, jöjtek a Hegyisten Csarnokához.

– Azt írta, ma éjjel?

– Nem írta, hogy ma vagy holnap, egyáltalán nem írta, mikor. Vajon mikor fog felnőni? Nem értem, miért nem jött inkább a fogadóba? Talán zavarban van valami miatt, ami Oszakában történt?

Ocú meghúzta Oszugi kimonóját.

– Pszt, mintha valaki közeledne. Ez ő lesz, valaki jön fölfele a hegyre.

– Fiam, te vagy az? – szólalt meg Oszugi.

A férfi elment mellettük anélkül, hogy egy pillantást vetett volna rájuk, s eltűnt a kis templom hátsó részében. Kisvártatva visszatért, megállt mellettük, pimaszul belebámult Ocú képébe. Ocú először még nem ismerte föl, de most igen. Ez volt az a szamuráj, aki a híd alatt üldögélt újév napján.

– Rég itt vagytok a hegyen? – kérdezte Kodzsiró.

Olyan váratlan volt a kérdés, hogy sem Ocú, sem Oszugi nem válaszolt. Meglepetésüket csak növelte Kodzsiró cifra ruháinak látványa. A férfi Ocú arca felé bökött ujjával. – Egy ilyen korú lányt keresek, mint te. Akeminek hívják, kicsit alacsonyabb nálad, arca kerekdedebb. Teaházban tanult és egy kicsit furán viselkedik a korához képest. Nem láttátok erre felé?

Csöndben rázták a fejüket.

– Különös, valaki azt mondta, hogy a környéken látta. Biztos voltam benne, hogy a templom egyik csarnokában tölti az éjszakát. – De igazából ügyet se vetett rájuk, inkább magának mondta. Motyogott még valamit, aztán távozott.

– Még egy semmirekellő – ciccegett Oszugi. – Két kardja van, tehát gondolom, szamuráj. De mit szólna a ruhájához? És egy nőt keres, idefönt ilyenkor, éjszaka. Gondolom, látta, egyikünk sem az.

Ocú jobbnak látta nem említeni Oszuginak, de gyanította, a szamuráj azt a lányt keresi, aki délután megjelent a fogadóban. Vajon mi kötheti Muszasit ehhez a lányhoz és a lányt ehhez a férfihoz?

– Menjünk vissza – mondta végül Oszugi csalódottan, lemondóan.

A Hongandó előtt, ahol Oszugi összetűzött Musza-sival, ismét találkoztak Kodzsiróval futólag. Egymásra néztek, de egyikük sem szólt egy szót sem. Oszugi utánafordult, miközben Kodzsiró fölment a Sian-dóra, majd elfordult és megindult lefele a Szannen-hegyről.

– Örült szemei vannak, akárcsak Muszasinak – morogta Oszugi. Aztán az ő szemei villantak fel, amikor egy árnyékot pillantott meg, görnyedt vállait hirtelen kihúzta.

– U-hu-u! – huhogott, mint egy bagoly. Egy nagy kriptoméria mögül kéz nyúlt elő. – Matahacsi – morogta Oszugi. Meghatódva gondolta, hogy fia nem akarja, hogy más lássa, csak ő.

Szölt Ocúnak, aki vagy ötven-hatvan lábbal odébb volt már a lejtón. – Menj csak előre, Ocú, de ne túl messze. Azon a helyen várjál, amelyet Csimimazuká-nak hívnak. Néhány perc múlva ott vagyok.

– Rendszerben – mondta Ocú.

– És ne menj sehová, szemmel tartalak. Meg ne próbálj elfutni!

Oszugi merev léptekkel a fához futott. – Matahacsi, te vagy az?

– Igen, Anya. – Keze kinyúlt a sötétből, megragadta Oszugiét, mintha évekig várakozott volna, hogy láthassa.

– Mit keresel e mögött a fa mögött? Nahát, jéghideg a kezed. – Csaknem könnyekig meghatotta saját gondoskodása.

– El kellett bújniom. – Matahacsi szeme idegesen cikázott. – Látod azt az ember, aki az előbb ment erre?

– Azzal a hosszú karddal a hátán?

– Igen.

– Ismered?

– Nagyjából. Szaszaki Kodzsiró az.

– Micsoda? Azt hittem te vagy Szaszaki Kodzsiró.

– He?

– Oszakában mutattad az okleveledet, és ez a név volt ráírva. Azt mondtad, ezt a nevet vetted föl. Vagy nem?

– Tényleg? Hát nem volt igaz... Most idefelé jövet megpillantottam, néhány nappal ezelőtt pedig meggyűlt vele a bajom, inkább elbújtam, hogy ne találkozzak vele. Ha erre jön vissza, bajban lehetek.

Oszugi úgy megdöbbsent, hogy szóhoz sem jutott. Azt azért látta, hogy Matahacsi soványabb, mint valaha. Emiatt, meg amiért ilyen izgatott volt, még jobban szerette – legalábbis egyelőre.

– Mindez nem számít – mondta, s olyan pillantást vetett rá, amely elárulta, hogy nem

kíváncsi a részletekre. – Mondd csak, fiam, tudod, hogy Gon bácsi meghalt?

– Gon bácsi...?

– Igen, Gon bácsi. Ott halt meg az öbölben, Szumijosiban, nem sokkal azután, hogy elmentél.

– Nem hallottam.

– Pedig megtörtént. Csak az a kérdés, megérted-e, mi az oka ennek a tragikus halálnak és annak, hogy nem adom fel ezt a szomorú, hosszú küldetést, bármilyen idős is vagyok.

– Igen, agyamba véstem, amikor Oszakában... szememre hánytad hibáimat.

– Szóval emlékszel rá. Nos, híreim vannak, olyanok, amelyeknek örülni fogsz.

– Mi az?

– Ocúról van szó.

– Ó, tehát ő az a lány veled.

Matahacsi meg akarta kerülni, de Oszugi elállta útját. Szemrehányóan kérdezte: – Mégis, hová mész?

– Ha ez Ocú, látni akarom. Milyen rég volt.

Oszugi bólintott. – Azzal a céllal hoztam ide, hogy találkozhattok, de előbb mondd el anyádnak, mit tervezel.

– Elmondom neki, hogy sajnálom, ha rosszul bántam vele és remélem, megbocsát.

– És aztán?

– Nos... hát, hogy nem követem el még egyszer ugyanazt a hibát. Te is mondd meg neki, Anya, a kedvemért.

– Aztán?

– Aztán minden olyan lesz, mint azelőtt.

– Mi lesz?

– Én és Ocú. Azt akarom, hogy ismét barátok legyünk, el akarom venni. Ó, Anya, gondolod, hogy még...

– Te bolond! – csattanós pofonnal adott nyomatékokat haragjának.

Matahacsi hátratántorodott, kezét sajgó arcára tette. – Anya, mi... miért? Mi a baj? – dadogta.

Oszugi dühbe gurult, Matahacsi még sohasem látta ilyen haragosnak. – Épp most biztosítottál, hogy nem felejtetted el, mit mondtam Oszakában – mordult a vénasszony.

Matahacsi lekókasztotta fejét.

– Mondtam egy szót is arról, hogy kérjél bocsánatot ettől az értéktelen szukától? Hogy képzeled, hogy bocsánatot kérsz ettől a szörnyetegtől azután, hogy kidobott egy másik férfi kedvéért? Beszélj velem, rendben, de ne kérj bocsánatot. Hallgass rám. – Oszugi mindkét kezével megragadta Matahacsi gallérját és rázni kezdte a fiát.

Matahacsi feje előre-hátra bukott, szemét behunyta, úgy hallgatta jámboran a hosszú szidalmakat.

– Mi ez, sírsz? – rikoltotta az anyja. – Annyira szereted még ezt a ribancot, hogy sírsz miatta? Ha igen, hát nem az én fiam vagy. – A földhöz vágta Matahacsit, és mellé roskadt. Néhány percig mindketten sírva üldögéltek.

De Oszugi nem sokáig tudta elnyomni keserűségét, kiegyenesedett. – Elértél egy pontra, ahol döntened kell. Én már nem élek soká, s amikor meghaltam, nem beszélhetsz így velem. Még ha akarnál is. Gondolkodj csak, Matahacsi, Ocú nem az egyetlen lány a világon – nyugodtabb lett a hangja. – Nem érezheted úgy, hogy bárki is hozzákötne valakihez, aki így viselkedett. Találj egy lányt, aki tetszik neked, és megszerzem neked, még ha százszor is meg kell látogatnom a szüleit, még ha bele is halok a fáradságba.

De a fia mogorván hallgatott.

– Felejtsd el Ocút, a Hon'iden név kedvéért. Bármit is gondolnál, a család nézőpontjából elfogadhatatlan. De ha egyszerűen nem bírod ki nélküle, vágd le öreg fejem, azután azt teszel, amit akarsz. De amíg életben vagyok...

– Anya, hagyd abba. – Olyan hevesen mondta, hogy anyja méregbe gurult.

- Hogy merészelsz így kiabálni velem?
- Mondd csak meg, a nő, akit elveszek az én feleségem lesz, vagy a tied?
- Micsoda buta kérdés!
- Akkor miért nem én választhatok?
- Nahát, már megint makacskodsz. Hány éves is vagy? Nem vagy már gyerek, vagy elfelejtetted?
- De... még ha az anyám is vagy, túl sokat kérsz tőlem, ez nem tisztességes.

Vitáik általában így zajlottak, vad érzelmi kitörésekkel, egymásnak feszülő indulatokkal. A kölcsönös megértést eltaposták, mielőtt kivirágozhatott volna.

- Még hogy nem tisztességes! - sziszegett Oszugi. - Mégis, kinek a fia vagy? Kinek a hasából pottyantál ki?

- Nincs értelme erről beszélni. Ocút akarom elvenni, őt szeretem. - Nem állta anyja dühös tekintetét, szavait az ég felé kiáltotta.

- Komolyan gondolod ezt, fiam? - Oszugi előhúzta rövid kardját és a torkának szegezte.

- Anya, mit csinálsz?

- Elegem van! Meg ne próbálj megállítani! Csak annyi tisztesség legyen benned, hogy megadod a végső csapást.

- Ne tedd ezt velem, a fiad vagyok. Nem hagyhatom, hogy ezt csináld.

- Rendben. Lemondasz Ocúról? Most, rögtön!

- Ha azt akarod, miért hoztad ide? Miért kínoz azzal, hogy megmutatod? Nem értelek.

- Nos; egyszerű volna megölnöm, de veled tett rosszat. Anyád vagyok, ezért gondoltam, rád hagyom a büntetést. Azt hittem, hálás leszel miatta.

- Azt akarod, hogy öljem meg Ocút?

- Miért, te nem akarod? Ha nem, csak mondd, csak szóljál, de döntsél.

- De Anya... de...

- Tehát még mindig nem vagy túl rajta. Nos, ha így érzel, nem vagy a fiam többé, s én nem vagyok

az anyád. Ha nem tudod levágni a fejét, legalább vágd le az enyémet. A kegyelemcsapást, légy szíves.

Sokszor nem a gyerekek okoznak keserőséget a szülőknek, hanem pont fordítva van, elmélkedett Matahacsi. Oszugi nemcsak hogy megfélemlíti, hanem élete legnehezebb helyzetébe is taszítja. Mélységesen megdöbbenette anyja vad pillantása.

– Anya, hagyd abba, ne csináld. Rendben, megteszem, amit akarsz, elfelejtem Ocút.

– Ez minden?

– Megbüntetem. Megígérem, hogy saját kezemmel büntetem meg.

– Megöölöd?

– Igen, megöölöm.

Oszugi szemét örömkönnyek öntötték el. Elrakta kardját, megragadta fia kezét. – Helyes. Most valóban úgy beszélsz, mint a Hon'iden ház jövődjéje. Őseid büszkék lehetnek rád.

– Valóban így gondold?

– Menj és tedd meg, Ocú lent vár Csirimazukánál. Siess.

– Ühüm.

– Írunk egy levelet, amit visszaküldünk a Sippodzsiba a fejével. így a faluban mindenki megtudja, hogy lemostuk a gyalázatot. És Muszasit, amikor megtudja, hogy a lány meghalt, a büszkeség arra fogja kényszeríteni, hogy megkeressen minket. Micsoda diadal...! Matahacsi, siess.

– Itt vársz rám?

– Nem, követlek, de nem mutatkozok. Ha Ocú meglát engem, nyivákolni kezd, hogy becsaptam. Kellemetlen lenne.

Matahacsi lassan felállt.

– Mindössze egy védtelen nő, nem probléma elintézni. Nyugodtan várj csak itt, majd hozom a fejét. Kár aggódnod, nem engedem eltűnni.

– Az ember nem lehet elég óvatos. Lehet, hogy csak egy nő, de amikor meglátja a kardod pengéjét, küzdeni fog.

– Csak ne aggódj, semmiség.

Összeszedte magát, elindult lefelé a hegyről, anyja ideges pillantással követte. – Ne feledd, csak legyél óvatos.

– Miért jössz utánam? Azt hittem, nem mutatkozol.

– Csirimazuka még lejjebb van.

– Tudom, Anya. Ha mindenáron menni akarsz, hát menj! Én itt várok.

– Miért habozol?

– Mégiscsak egy emberi lény, nehéz megtámadnom, amikor úgy érzem, mintha egy ártatlan kismacskát ölnék meg.

– Értem, mire gondolsz. Bármilyen hűtlen is volt, mégiscsak a menyasszonyod volt. Rendben, ha nem akarod, hogy nézzem, menj magad, én itt maradok.

Matahacsi szótlanul elindult.

Ocú először arra gondolt, elfut, de akkor fölöslegesen várakozott az elmúlt húsz napban. Úgy gondolta, egy kicsit még elvisel. Hogy mülassa az időt, Muszasira, majd Dzsótaróra gondolt. Muszasi gondolatára milliányi fényes csillag ragyogott a szívében. És mintha álmodna, bizni kezdett a jövőben, felidézte az esküket, amelyeneket Muszasi tett a nakajamai hágónál, és a Hanada hídon. Tiszta szívéből hitte, hogy bármennyi év teljen is el, Muszasi nem fogja elhagyni.

Aztán Akemi képe kezdte kínozni, reményei elhalványultak, bizonytalanságot érzett, de csak egy pillanatra. Akemitől való félelmei jelentéktelenek ahhoz képest, mennyire bízik Muszasiban. Eszébe jutott az is, hogy Takuen szerint száanalomra méltó. De hisz ez értelmetlen, gondolta. Hogy láthatta a szerzetes ilyen megvilágításban önmagát gerjesztő örömét?

Még most is, amikor ezen a magányos, sötét helyen várt valakire, akivel nem szívesen találkozott, minden szenvedést elviselhetővé tett

elragadtatott álma a jövőről.

– Ocú!

– Ki az?

– Hon'iden Matahacsi.

– Matahacsi – nyögte a lány.

– Elfelejtetted a hangomat?

– Nem, már megismerem. Láttad anyád?

– Igen, vár rám. Nem változtál. Ugyanúgy nézel ki, mint régen, Mimaszakában.

– Hol vagy? Olyan sötét van, hogy nem látlak.

– Közelebb jöhetek? Szégyellek a szemedbe nézni. Mire gondoltál?

– Ó, semmi, semmi különös.

– Rám gondoltál? Nem telt el nap, hogy én ne gondoltam volna rád.

Lassan közeledett, Ocút pedig balsejtelem fogta el.

– Matahacsi, elmagyarázott anyád mindent?

– Aha.

A lány megkönnyebbült.

– Hát ha mindent hallottál, nyilván megérted az érzéseimet, de szeretnék én is arra kérni, hogy lásd be a dolgokat az én nézőpontomból. Felejtsük el a múltat. Nem voltunk egymáshoz valók.

– Ne, Ocú, ne légy ilyen. – Matahacsi a fejét rázta. Bár sejtelve sem volt, anyja mit mondott Ocúnak, abban biztos volt, hogy be akarta csapni.

– Fáj, ha a múltat említed. Nehezen tudok a szemedbe nézni. Az ég a megmondhatója, boldog lennék, ha el tudnám felejteni. De valami ok miatt nem viselem el a gondolatot, hogy lemondjak rólad.

– Matahacsi, térj észhez! Nincs semmi, ami összekötné szívünket, hatalmas folyó választ el minket.

– Ez igaz. És több mint öt év folyt le ezen a folyón.

– Pontosan. Ezek az évek nem jönnek vissza. Nem tudjuk újra teremteni azt az érzést.

– Dehogynem, képesek vagyunk rá.

– Nem, örökre eltűnt.

Matahacsi döbbenten meredt rá. Milyen hideg az arca, milyen biztos a hangja. Ez volna az a lány, aki, ha elragadta a jókedv, olyan volt, mint a tavaszi napsütés? Olyan volt, mintha hófehér márványt dörzsölne az ember. Hol rejtőzött a múltban ez a szigorúság?

Matahacsi szinte látta maga előtt, mint üldögélt a lány a Sippodzsi verandáján, sokszor fél napot is vagy még tovább, meredt tiszta, álmodozó szemével a semmibe, mintha apja, anyja, testvérei képét látná.

Közelebb húzódott és olyan félénken suttogetta, amilyen félénken tüskés bokorba nyúlna egy fehér rózsabimbóért.

– Próbáljuk meg, Ocú. Nem hozhatjuk vissza azt az öt évet, de kezdjük újra. Most, csak mi ketten.

– Matahacsi, képzelődsz – mondta a lány tompán. – Nem az eltelt időről beszélek, hanem a mélységről, ami elválasztja szívünket, életünket.

– Tudom. De úgy tervezem, most rögtön elkezdem a harcot, hogy visszanyerjem szerelmedet. Talán nem kéne mondanom, de a hiba, amit elkövettem, olyan, amibe csaknem mindegyik fiatalember beleesne.

– Mondj, amit akarsz, de soha nem leszek képes komolyan venni szavaidat.

– Ocú, tudom, hogy hibáztam. Férfi vagyok, mégis látod, bocsánatot kérek egy nőtől. Nem érted, milyen nehéz ez nekem?

– Hagyd abba! Ha férfi vagy, viselkedjél is úgy.

– De semmim nincs a világon, ami olyan fontos lenne nekem. Ha akarod, térdre esek, úgy könyörgök bocsánatért. Esküszöm mindenre, amit csak akarsz.

– Nem érdekel, mit csinálsz.

– Kérlek, ne haragudj! Ide figyelj, nem jó helyen vagyunk, menjünk valahová máshová.

– Nem.

– Nem akarom, hogy anyám megtalálja. Gyere,

menjünk. Nem ölhetlek meg, egyszerűen nem ölhetlek meg. – Kézen fogta a lányt, de Ocú kirántotta a kezét.

– Hozzám ne érrj! – kiáltotta dühösen. – Inkább haljak meg, mintsem veled éljek.

– Hát nem jössz velem?

– Nem! Nem! Nem!

– Ez végleges?

– Igen.

– Úgy érted, hogy még mindig Muszasit szereted?

– Igen, szeretem. Szeretni fogom egész életemben és a következőben is.

Matahacsi megremegett. – Nem mondhatasz ilyet, Ocú.

– Anyád már tudja. Azt mondta, elmondja neked. Azt ígérte, megbeszéljük, és lezárjuk a múltat.

– És gondolom, Muszasi utasított rá, hogy keress meg és közöld velem. Így történt?

– Nem, Muszasinak nem kell megmondania, mit tegyek.

– Bennem is van büszkeség, tudod-e. Minden férfiban van. Hát ha így érzel irántam...

– Mit csinálsz?

– Vagyok annyira férfi, mint Muszasi és ha elveszi tőlem az életemet, teszek arról, hogy az övé se légy. Nem engedem meg, hallod? Nem engedem!

– Ki vagy te, hogy az engedélyed kérjem?

– Nem engedem, hogy hozzámenj Muszasihoz. Ne feledd, Ocú, hogy nem Muszasi jegyese voltál.

– Nincs hozzá jogod, hogy felemlegesd.

– De van. Megígérted, hogy hozzám jössz feleségül. Míg nem egyezek bele, nem mehetsz máshoz.

– Gyáva vagy, Matahacsi, sajnállak. Hogyan alázhatod meg magad ennyire? Rég megírtad te, meg valami Okó nevű nő, hogy felmondtad a jegyességet.

– Erről mit sem tudok. Én nem küldtem

semmilyen levelet. Okó maga tehette.

– Nem igaz. Az egyik levelet te írtad, és ebben az áll, hogy feledkezzek meg rólad és találjak valaki mást.

– Hol van az a levél? Mutasd meg!

– Már nincs nálam. Amikor Takuan elolvasta, felnevetett, beletörölte az orrát és elhajította.

– Más szavakkal, nincs bizonyítékom, és senki nem fog hinni neked. A faluban mindenki tudja, hogy a jegyesem voltál. Nekem van bizonyítékom, neked meg semmi. Gondolj csak bele, Ocú, ha mindenkitől elszakítod magad csak azért, hogy Muszasival légy, soha nem leszel boldog. Úgy látom, felzaklat Okó gondolata, de esküszöm, már semmi közöm hozzá.

– Csak az idő vesztegeted.

– Az sem érdekel, ha bocsánatot kérek?

– Matahacsi, hát nem most hencegtél el vele, hogy férfi vagy? Miért nem viselkedsz úgy? Egyetlen nő szívét sem nyeri meg egy gyenge, szégyentelen, hazug, gyáva férfi. A nők nem csodálják a puhányokat.

– Vigyázz a nyelvedre.

– Hagyjál, elszakítod a ruhám ujját.

– Te... átkozott ribanc.

– Hagy abba!

– Ha nem hallgatsz meg, nem érdekel, mi történik.

– Matahacsi!

– Ha nem akarsz meghalni, esküdj, hogy lemondasz Muszasiról.

Elengedte a lány ruhájának ujját és előhúzta kardját. És mihelyt a kard kiröppent hüvelyéből, mintha uralta volna. Olyan lett, mint egy megszállott, vad fény csillogott szemében.

Ocú felsikoltott, nem is annyira a fegyver láttán, hanem attól, ahogy Matahacsi ránézett.

– Te szuka! – kiáltott Matahacsi, a lány pedig megfordult, hogy elszaladjon. A kard pedig lecsapott, sűrölte a csomót a lány obiján. Nem

engedhetem elszökni, gondolta Matahacsi. Utána indult, közben válla fölött hátrakiabált anyjának.

Oszugi kardot rántva rohant le a hegyről. Elrontotta, futott át az agyán.

– Arra, Anya, kapd el! – kiáltott Matahacsi, de hamarosan visszafutott, s megtorpant, épp mielőtt anyjának ütközött volna. Szeme kidülledt.

– Merre ment? – kérdezte.

– Hát nem ölted meg?

– Nem, elszaladt.

– Bolond!

– Nézd, ott van lent, ő az, ott.

Ocú lebotorkált a meredek parton. Meg kellett állnia, hogy kiszabadítsa ruhaujját, amely faágba akadt. Tudta, közel kell legyen a vízesés, olyan hangosan zúg. Szakadt ruhaujját fogva, tovább futott. De Matahacsi és Oszugi közeledtek, kiszáratva egészen közélről hallotta Oszugi kiáltását.

– Elkapjuk, nem menekülhet.

A szakadék alján a sötétség falként vette körül Ocút.

– Matahacsi, öld meg! Ott van, ott fekszik.

Matahacsi teljesen átadta magát kardjának; előreugrott, célba vette a sötét alakot és vadul lecsapott. – Te nőstény ördög! – visította.

Átható halálsikoly hallatszott az ágak, gallyak recs-csenése után.

– Tessék és ez is. – Matahacsi háromszor is lecsapott, négyszer, majd újra és újra, míg végül úgy érezte, kardja kettétörik. Szeme lángolt, szinte szomjazta a vért.

Aztán vége lett. Ismét rájuk telepedett a csend. Kedvetlenül tartotta a véres kardot, lassan kezdett észhez térni, arca elsápadt. Kezére nézett, látta, hogy véres, érezte, véres az arca is, egész ruhája. Teljesen kifutott belőle a vér, elszédült, hányingere támadt a gondolatra, hogy minden egyes csepp vér Ocúé.

– Derék fiú vagy, hát végre megtetted! – Oszugi

inkább örömeben, mint a fáradságtól zihálva, mögé állt és Matahacsi vállán átkukucskált, le a felkoncolt testre.

– Milyen boldog vagyok! – lelkenedett. – Megtettük, fiam! A fele tehertől megszabadultam, ismét az emberek szemébe nézhetek odahaza. Mi baj van veled? Gyorsan vágd le a fejét.

Majd rájött, hogy Matahacsinak hányingere van. Felnevetett. – Gyáva vagy. Ha nem tudod rászáni magad, hogy levágd a fejét, majd én megteszem. Menj arrébb.

Matahacsi mereven állt, míg a vénasszony a bokrok felé indult, aztán felemelte kardját és markolatát Oszugi vállába vágta.

– Vigyázz, mit csinálsz! – kiáltott fel Oszugi előrebukva. – Elment az eszed?

– Anya.

– Mi van?

Matahacsi öklendezni kezdett, szemét megtörölte véres kezével. – Meg... meggyilkoltam, meggyilkoltam Ocút.

– Nagyon dicséretes. Miért sírsz?

– Nem tudom megállni. Ó, te bolond! Te fanatikus, vén bolond!

– Sajnálod hát?

– Igen... igen. Ha te nem vagy, valahogy visszaszerezhettem volna Ocút. Rég meg kellett volna halnod. Te meg a családi büszkeség!

– Hagyd abba ezt a fecsegést. Ha olyan sokat jelentett neked, miért nem engem öltél meg, hogy megvédd.

– Bárcsak képes lettem volna rá. Mi rosszabb lehet, mint egy elmebeteg, mániákus anya?

– Hagyd ezt abba! És hogy merészelsz így beszélni velem?

– Mostantól úgy élem az életemet, ahogy nekem tetszik. És ha tönkreteszem, csak rám tartozik.

– Mindig is ez volt a bajod, Matahacsi. Izgalomba jössz, jelenetet rendezel, csak hogy anyádnak kellemetlenséget okozz.

– Majd okozok is neked kellemetlenséget, úgy bizony, vén disznó. Boszorkány vagy, gyűlöllek!

– Nocsak, nocsak, milyen dühös... Menj arrébb, levágom Ocú fejét, aztán megtanítalak egy-két dologra.

– Nem érdekel, mit akarsz mondani.

– Azt akarom, hogy jól nézd meg a lány fejét, akkor majd látod, mennyire csinos. Azt akarom, hogy a saját szemeddel lásd, milyen egy nő a halála után. Csontok, semmi más. Akarom, hogy tudd, milyen bolond a szenvedélyed.

– Fogd be a szád! – Matahacsi vadul rázta a fejét. – Most, hogy belegondolok, tudom, soha nem akartam mást, csak Ocút. Amikor azt mondtam magamnak, nem mehet így tovább az életem, és megpróbáltam sikert elérni, elindulni a helyes ösvényen, csak azért tettem, mert el akartam venni Ocút feleségül, nem a család becsülete érdekelt. Nem is egy rettenetes vénasszony kedvéért tettem.

– Meddig nyavalyogsz még valami miatt, ami már megtörtént? Sokkal többre mérsz vele, ha szűtrákat énekelsz. Dicsérd Amida Buddhát.

Oszugi előrebotorkált a letört levelek, száraz ágak között, amelyek a szó szoros értelmében vérben úsztak. Aztán lehajtotta a füvet és rátérdelt.

– Ocú, ne gyűlölj – mondta. – Most, hogy meghaltál, már nem haragszom rád. Egyszerűen meg kellett tennünk. Nyugodj békében.

Bal kezével tapogatózva megragadta a sűrű, fekete hajjat.

– Ocú! – harsogott Takuan. A sötét szél végigrepítette hangját a hasadékon, s úgy tűnt, mintha forrása maguk lennének a fák és a csillagok.

– Megtaláltad már? – kiáltotta. Feszült volt a hangja.

- Nem, nincs erre. - A fogadós abból a fogadóból, ahol Oszugi és Ocú megszálltak, fáradtan törölte le az izzadságot homlokáról.

- Biztos jól hallottad?

- Egészen. Este jött az a pap Kijomizuderából, aztán az öreg hölgy hirtelen távozott, mondván, hogy a Hegyisten Csarnokába megy. A lány vele tartott.

Mindketten elgondolkodva kulcsolták össze karjukat.

- Talán följebb mentek a hegyre, vagy valamelyik mellékösvényen haladnak - próbálkozott Takuan.

- Miért aggódsz annyira?

- Azt hiszem, Ocút csapdába csalták.

- Valóban ilyen gonosz lenne az a vénasszony?

- Nem, nagyon derék asszony - felelte Takuan rejtélyesen.

- Annak alapján, amiket mondtál, nem. De eszembe jutott még valami.

- Mi az?

- Ma láttam, hogy a lány sír a szobájában.

- Ez még nem sokat jelent.

- A vénasszony azt mondta, hogy a fia menyasszonya.

- Mondhatta. Annak alapján, amiket elmondtál, úgy tűnik, a vénasszony annyira gyűlölte, hogy kínozta szegény lányt.

- Egy dolog kínozni és egész más az, ha fölviszi sötét éjjel a hegyre. Attól félek, Oszugi meg akarja gyilkolni.

- Meggyilkolni? Hogy mondhatod hát, hogy derék asszony?

- Mert kétségkívül olyan, amelyet a világ deréknek nevez. Hát nem megy gyakran imádkozni Kijo-mizuderához? És amikor Kannon előtt térdel imafüzérével kezében, szellemével nagyon közel lehet Kannonhoz.

- Úgy hallom, még Amida Buddhához is imádkozik.

– Sok ilyen buddhista van szerte a világon. Hithűnek mondják őket. Csinálnak valamit, amit nem kéne, aztán elmennek a templomba és imádkoznak Amidához. Ördögi tettekről álmodoznak, hogy Amida megbocsássa. Fütyörészve agyonütnek egy embert, és megvannak győződve róla, hogy ha utána Amidához imádkoznak, bűneiket megbocsátják és haláluk után a Nyugati Paradicsomba kerülnek. Milyen gondot jelentenek ezek a derék emberek!

Matahacsi rémulten nézett körül, nem értette, honnan jön a hang.

– Hallod ezt, Anya? – kérdezte izgatottan.

– Felismered ezt a hangot? – Oszugi felemelte fejét, de nem nagyon zavarta, hogy megszakították. Egyik kezével még mindig a haját markolta, kardját csapásra készen tartotta a másikban.

– Figyeld, már megint.

– Ez különös. Ha valaki idejött Ocú után, csakis az a Dzsótaró nevű fiú lehet.

– Ez férfihang.

– Igen, én is hallom és azt hiszem, ismerős valahonnan.

– Ez elég nagy baj, Anya, ne törődj a fejjel. Hozd a lámpást, jön valaki.

– Erre?

– Igen, két ember. Gyere, fussunk.

A veszély egy szempillantás alatt összekovácsolta anyát és fiát, de Oszugi nem tudta magát elszakítani szörnyű feladatától.

– Csak egy pillanat – mondta. – Ha már idáig eljöttünk, nem megyek vissza a feje nélkül. Ha nincs nálam, mivel bizonyíthatom, hogy megbosszultam magam Ocún? Nem tart soká.

– Ó! – nyögte Matahacsi undorodva. Elborzadt kiáltás harsant Oszugi ajkairól. Elejtette a fejet, félig felállt, botladozott, majd összerogyott.

- Ez nem ő! - sikoltotta. Széttárta karját, próbált felállni, de ismét elesett.

Matahacsi előreugrott, hogy megnézze. - Mi... mi... mi... - dadogta.

- Nézd meg, ez nem Ocú, hanem egy férfi. Egy koldus.

- Lehetetlen! - döbbsent meg Matahacsi. - Ismerem ezt az embert.

- Micsoda, egy barátod?

- Jaj, nem, kicsalta tőlem az összes pénzem - bukott ki belőle. Mit kereshet egy ilyen piszkos csaló, mint Akakabe Jaszoma a templom mellett?

- Ki az ott? - szólalt meg Takuan. - Ocú, te vagy? - S máris mögöttük állt.

Matahacsi azon nyomban talpon is volt, s már el is tűnt, Takuan pedig megragadta Oszugi gallérját.

- Ahogy gondoltam. Feltételezem, szerető fiad futott ott el. Matahacsi! Hogy képzeled, hogy elfutsz és itt hagyod anyádat? Hálátlan poronty, azonnal gyere vissza!

Oszugi bár tehetetlenül ficánkolt Takuan lábai előtt, nem vesztette el bátorságát.

- Ki vagy, mit akarsz? - kérdezte dühödten. Takuan elengedte. - Hát nem ismered meg, Anyó? Mégis kezdesz szenilis lenni?

- Takuan.

- Meglepődtél?

- Nem tudom, miért kéne. Egy magadfajta koldus oda megy, ahová jólesik neki. Előbb vagy utóbb miért ne jutnál el Kiotóba?

- Igazad van - vigyorgott Takuan. - így van, ahogy mondod. Kószáltam a Kojagyú-völgyben és Izumi tartományban, de végül eljutottam a fővárosba és tegnap éjjel egy barátom házában ijesztő híreket hallottam. Úgy döntöttem, túl fontos ahhoz, hogy ne cselekedjek azonnal.

- És mi közöm ehhez?

- Úgy gondoltam, hogy Ocú veled van és őt keresem.

- Hm.
- Anyó.
- Mi?
- Hol van Ocú?
- Nem tudom.
- Nem hiszek neked.
- Uram – szólalt meg a fogadós. – Itt vér folyt, még friss. – Közelebb hajolt lámpásával a holttesthez.

Takuan haragosan ráncolta homlokát. Oszugi pedig megérezve, hogy nem vele törődik, felugrott és futásnak eredt. A pap nem mozdult, csak utánakiáltott. – Várj! Azért mentél el hazulról, hogy tisztázd a neved, nem? Úgy akarsz visszatérni, hogy még jobban beszennyezed? Azt mondtad, szereted a fiad. El akarod hagyni most, hogy szerencsétlenné tessed? – dörgő hangja utolérte, s hirtelen megállította Oszugit.

A vénasszony arca dacos ráncokba húzódott. – Beszennyeztem a család nevét, boldogtalanná tettem a fiamat? Hogy érted ezt? – kiáltotta.

- Pontosan így.

- Bolond! – Megvetően felnevetett: – Ki vagy te? Más emberek ételét eszed, más emberek templomaiban alszol, a nyílt mezőn üríted beleidet. Mit tudsz te a családi tisztességről? Mit tudhatsz te az anyai szeretetről? El kellett egyszer is viselned a nehézségeket, amelyek az átlagos emberre várnak? Mielőtt bárkinek is megmondanád, mit tegyen, előbb meg kéne próbálnod dolgozni és megélni úgy, mint bárki más.

- Érzékeny helyen találtál el és érzem is. Vannak papok a világon, akiknek legszívesebben magam is ezt mondanám. Mindig is úgy véltem, nem lennék ellenfeled a szavak csatájában és látom, még mindig éles a nyelved.

- És még mindig fontos dolgokat kell, hogy megtegyek. Nehogy azt hidd, csak a számat jártatom.

- Ne törődj vele. Más dolgokat akarok megbeszélni veled.

- És mik volnának azok?

- Rávetted Matahacsit, hogy ölje meg Ocút ma éjjel, ugye? Meggyilkoltátok, sejtésem szerint.

Oszugi ráncos nyakát kinyújtva megvetően nevetett.

- Takuan, járhatsz lámpással az életben, semmi hasznát nem veszed, hacsak ki nem nyitod a szemed. Különbén is, ezek szemek? Mindössze lyukak a fejedben, fura díszek.

Takuan enyhén zavarban volt, s végül a gyilkosság színhelye felé fordította figyelmét.

- Gondolom, boldog vagy, hogy nem Ocú az – mondta a vénasszony meglehetősen rosszindulattal, amikor a pap megkönnyebbülten felpillantott. – Ne hidd, hogy elfelejtettem, te voltál az a szentségtörő házasságromboló, aki összehozta Ocút Muszasival és mindezt a zűrt okozta.

- Ha így érzel, hát jó. De tudom, hogy vallásos asszony vagy, s azt mondom, nem volna szabad így elmenni, s itt hagyni ezt a holttestet.

- Amúgy is kinyúltan, félholtan feküdt itt. Matahacsi megölte, de nem az ő hibája volt.

- Ez a rónin kissé furán viselkedett az utóbbi időben – szólalt meg a fogadós. – Nyáladzott a szája, motyogott, úgy mászkált fel-alá a városban. Egy nagy dudor volt a fején.

Oszugin látszott, egyáltalán nem érdekli a dolog; megfordult, hogy elmenjen. Takuan megkérte a fogadóst, hogy viselje gondját a holttestnek, és Oszugi bosszankodására követte a vénasszonyt. De amikor az ismét nekitámadt mérgező nyelvével, Matahacsi halk hangja hallatszott:

- Anya!

Oszugi boldogan indult a hang felé. Végül is Matahacsi jó fiú, maradt, hogy megbizonyosodjon arról, anyja biztonságban van. Egy kicsit sutyorogtak, aztán láthatóan úgy döntöttek, nem

szabadultak meg a veszélytől, amíg a szerzetes a közelükben van, s amilyen gyorsan csak tudtak, futásnak eredtek a hegy lába felé.

– Nincs értelme – morogta Takuan. – Viselkedésük alapján ítélve nem hallgatnak semmire, bármit mondhatnék nekik. Mennyivel kevesebbet szenvednének az emberek, ha a világ megszabadulhatna a buta félreértésektől.

Először is Ocút kell megtalálnia. A lánynak valahogy sikerült megszöknie. Takuan bizakodni kezdett, de addig nem nyughatott, amíg nem bizonyosodott meg arról, hogy Ocú biztonságban van. Úgy döntött, a sötétség ellenére is folytatja a keresést.

A fogadós fölment a hegyre és hét vagy nyolc lámpás ember társaságában tért vissza. A templom éjjeliőre hajlandó volt segíteni a temetésben, ásókat és lapátokat hozott. Takuan kisvártatva hallotta is a sírásás kellemetlen hangját.

Már elég mély volt a gödör, amikor valaki felkiáltott: – Oda nézzetek, még egy test! Csinos, fiatal lány. – A férfi úgy tíz méterre lehetett a sírtól, a mocsár szélén.

– Halott?

– Nem, csak eszméletlen.

A NAGYVILÁGI MESTEREMBER

Muszasit apja egészen halála napjáig rendszeresen emlékeztette őseikre.

– Igaz, hogy csak vidéki szamuráj vagyok – mon-dogatta –, de ne feledd, hogy az Akamacu klán valamikor híres és hatalmas volt. Legyen ez számodra erő és büszkeség forrása.

Muszasi úgy döntött, ha már egyszer Kiotóban van, meglátogatja a Rakandzsi nevű templomot, amelynek közelében az Akamacuknak valamikor házuk volt. A törzs réges-rég lehanyatlott, de Muszasi elképzelhetőnek tartotta, hogy talál a templomban valami feljegyzést őseiről. És ha nem is, égethet egy kis tömjént emlékükre.

Eljutott az alsó Kogava folyónál lévő Rakan hídhöz, s úgy gondolta, közel lehet a templomhoz, mert úgy tudta, az egy kicsit keletre van, ott, ahol a felső Kogava alsó Kogavává válik. De hiába érdeklődött a környéken, senki nem hallott róla.

Visszatért a hídhöz, nézte az alatta folyó tiszta, sekély vizet. Bár Muniszai nem olyan rég halt meg, úgy tűnt, a templom elköltözött, vagy lerombolták, de úgy hogy nyoma sem, emléke sem maradt.

Lustán nézte, mint bukkannak föl, majd tűnnek el újra a fehér tajtékok. A bal parton egy füves résznél sár csöpögött. Egy kardcsiszoló műhelyből jöhet, gondolta.

– Muszasi.

Fölnézett és az öreg apácát, Mijósút pillantotta meg.

– Milyen kedves, hogy eljöttél – lelkendezett. Azt hitte, Muszasi őket akarta meglátogatni. – Kóecu otthon van ma, mennyire fog örülni, hogy láthat. – Bevezette egy közeli ház kapuján és elküldött egy szolgát a fiáért.

Kóecu melegen üdvözölte vendégét, aztán

mentegetőzni kezdett:

– Ebben a pillanatban fontos munkám van, egy kardot csiszolok, de később hosszán beszélgethetünk.

Muszasi örömmel tapasztalta, hogy mind anya, mind fia ugyanolyan barátságosan és természetesen viselkedik, mint amikor először találkoztak. Délután és este beszélgettek és amikor biztatták, hogy töltsse velük az éjszakát, beleegyezett. Másnap Kóecu megmutatta neki a műhelyt, elmagyarázta a kardcsiszolás technikáját, majd szinte könyörgött Muszasinak, hogy maradjon, ameddig csak kedvére van.

A megtévesztően szerény kapujú ház a Dzsizsoin maradékától délkeletre állt egy sarkon. A környéken jó néhány ház Kóecu valamelyik unokatestvérének tulajdonában volt, vagy olyanok lakták, akik ugyanezt a mesterséget űzték. Minden Hon'ami itt élt és dolgozott, ahogy az a múltban a nagy vidéki családoknál divat is volt.

A Hon'amik előkelő katonai család leszármazottai voltak, az Asikaga sógunok hűbéresei. A jelen társadalmi hierarchiában a család a kézműves osztályhoz tartozott, de gazdagságát és hírnevét tekintve Kóecu a szamurájosztály tagja is lehetett volna. Magas állású udvari nemesekkel cimborált és egy alkalommal Tokugava Iejaszu is meghívta Fusimi várába.

A Hon'amik helyzete nem volt egyedülálló. Akkoriban a gazdag kézművesek és kereskedők többsége szamurájok leszármazottja volt. Az Asikaga sógunok alatt bizonyos manufaktúrákat, vagy a nagykereskedelemmel kapcsolatos feladatokat bíztak őseikre. Minél sikeresebbek voltak ezen a téren, fokozatosan annál inkább lazítottak kapcsolataikon a katonai osztállyal, és minél hasznot hajtóbbak lettek magánvállalkozásaik, annál kevésbé függtek a feudális kötelékektől. Bár társadalmi státusuk a

gyakorlatban alacsonyabb volt a harcosokénál, igen hatalmasok voltak.

Amikor az üzletről volt szó, a szamuráj státus többet értett, mint használt, határozott előnyei voltak annak, ha valaki közember. Elsőként is a stabilitás. A harcok kitörésekor a nagykereskedőket mindkét oldal támogatta. Igaz, olykor arra kényszerültek, hogy ingyen, vagy szinte semmiért szállítsanak katonai felszereléseket, de ezt a sarcot úgy tekintették, mint befektetést, amelynek fejében birtokukat nem rombolták le a harcok során.

Az 1460-as és 70-es évekbeli Onin háború során a Dzsizsai romjai körüli egész kerületet lerombolták és fát ültető emberek még mostanság is gyakran bukkantak kard- vagy sisakdarabokra. A Hon'ami-ház az elsők között épült fel a környéken a háború után.

Az Ariszugava egyik ága folyt át a birtokon, keresztülkanyargott a zöldségeskerten, eltűnt egy ligetben, majd a főház bejárata közelében lévő kútnál bukkant ismét elő. Egy ága a konyha felé folyt, egy másik a fürdő felé, s egy harmadik az egyszerű, vidékies teaház irányába, ahol a tiszta vizet a teaszertartáshoz használták. A folyó szolgáltatta a műhely vízforrását is, ahol olyan kardkészítő mesterek munkáit csiszolták szakértelemmel, mint Maszamune, Muramasza és Oszafune. Mivel a műhely a család számára szent volt, sintó-szentélyek módjára kötél csüngött a bejárat fölött.

Mire Muszasi észbe kapott, négy nap repült el. Végül úgy döntött, ideje indulni. De mielőtt megemlíthette volna szándékát házigazdáinak, Kóecu így szólt: – Nem sokkal szórakoztathatunk, de ha nem unatkozol, kérlek, maradj, ameddig kedved tartja. A dolgozószobámban van néhány régi könyv és ritkaság. Ha van kedved átnézni őket, csak tessék. Néhány napon belül kiégetek néhány teaedényt és csészét. Talán érdekelni fog.

Meg fogod látni, hogy a kerámia csaknem olyan érdekes, mint a kard. Talán magad is megpróbálkozol vele.

Muszasit meghatotta a meghívás finomsága, és az, hogy vendéglátói biztosították, nem sértődnek meg, ha úgy dönt, hirtelen menni támad kedve. Maradt hát, és élvezte a nyugodt környezetet. Egyáltalán nem unatkozott. Kínai és japán könyvek voltak a dolgozószobában, Kamakura-korszakbeli festett tekercek, régi kínai mesterek kalligráfiái, csupa olyan dolog, amely fölött Muszasi akár egy napig is boldogan időzött. Különösen az alkóvban lógó festmény ragadta meg a figyelmét. „Gesztenye” volt a címe és a Szung mester, Liang-k'ai készítette. Kicsi volt, úgy hatvan centi magas és hetvenöt centi széles, és olyan régi, hogy lehetetlen volt megállapítani, milyen papírra rajzolták.

Órákig üldögélt előtte és nézte. Végül egy nap megjegyezte Kóecunak: – Biztos vagyok benne, egyetlen amatőr sem tudna olyan képet festeni, amilyet ön. De valami olyan egyszerűre, mint ez a munka, még talán én is képes lennék.

– Pont fordítva van – magyarázta Kóecu. – Bárki megtanulhat olyan jól festeni, mint én, de Liang-k'ai festményében olyan mélység és szellemi emelkedettség van, amire nem lehet szert tenni pusztán a művészet tanulmányozásával.

– Valóban így van? – kérdezte Muszasi meglepődve. Biztosították, hogy valóban.

A képen mindössze egy mókus volt, amint két gesztenyét néz, az egyik kinyílt, a másik zárva maradt, s a mókus mintha követni akarná természetes ösztönét, legszívesebben megenné a gesztenyét, de habozik, mert fél a tüskéktől. A képet meglehetősen szabad vonalakkal húzták, fekete tintával; s Muszasi először naivnak hitte. De minél többet nézte azután, hogy Kóecuval beszélt, annál tisztábban látta, hogy a művésznek igaza volt.

Egy délután belépett Kóecu. – Ismét a Liang-k'ai képet nézed? Úgy látom, nagyon megkedvelted. Amikor elmész, tekerd össze és vidd magaddal, szívesen neked adom.

– Nem fogadhatom el – habozott Muszasi. – Az is elég illetlenség, hogy ilyen sokáig maradtam a házukban. De hisz ez családi örökség.

– De szereted, nem? – Az öregebb férfi elnézően mosolygott. – Legyen a tiéd, ha kívánod. Nekem nincs igazán szükségem rá. A képeket azoknak kéne birtokolniuk, akik igazán szeretik és méltányolják őket. Biztos vagyok benne, hogy a művészek is így szeretnék.

– Hát ha így nézzük, nem az az ember vagyok, aki birtokolhatna egy ilyen festményt. Bevallom, többször is gondoltam rá, milyen jó lenne, ha az enyém lenne, de hát végül is mit kezdenék vele. Vándor kardforgató vagyok, sohasem maradok soká ugyanazon a helyen.

– Biztosan zavarna, ha mindenhova magaddal vinnél egy festményt. Fiatal vagy, talán még nem is szeretnél saját házat, de azt hiszem, mindenkinek szüksége van egy helyre, amit a sajátjának tekint, még ha nem is több, mint egy kunyhó. Ház nélkül az ember magányos lesz, valahogy elveszik. Miért nem keresel egy kis fát és építesz egy kunyhót a város egy nyugodt szegletében?

– Sohasem jutott eszembe. Szeretnék eljutni távoli helyekre, elmenni Kijosú legtávolabbi végébe és látni, hogyan élnek Nagaszakiban, az idegen befolyás alatt. És vágyom látni az új fővárost, amit a sógun Edóban épít, az északi Honsu nagy hegyeit és folyóit. Talán a szívem mélyén csavargó vagyok.

– Ráadásul nem az egyetlen. Természetes, amit érzel, de kerüld el a kísértést, hogy azt hidd, álmaid csak távoli helyeken tudod megvalósítani. Ha így gondolkozol, nem veszed észre, milyen lehetőségek vannak közvetlen környezetemben.

Sajnos sok fiatalember érez így és emiatt elégedetlen életével. – Kóecu elnevette magát. – De hisz milyen alapon leckézteti meg a fiatalokat egy magamfajta lusta vénember? Különben sem azért jöttem, hogy erről beszéljek veled. Szeretnék meghívni ma este. Voltál már az Engedélyezett Negyedben?

– A Gésa-kerületben?

– Igen. Van egy barátom, egy bizonyos Haja Sójú. Kora ellenére mindig kész egy kis huncutkodásra. Épp most üzent, meghív magával a Hatodik sugárútra ma este és gondoltam, van kedved eljönni.

– Nem, nem hiszem.

– Hát nem ragaszkodom hozzá, ha valóban nem akarsz, de szerintem érdekesnek találnád.

Mijósú szolt közbe, aki csendben lépett be a szobába és látható érdeklődéssel hallgatta őket.

– Szerintem is menned kéne, Muszasi. Lehetőséged nyílna olyat látni, amit eddig nem láttál. Haja Sójú nem afféle ember, akinek a társaságában merevnek és formálisnak kéne lenned, hidd el, élveznéd. Mindenképp menj.

Az öreg apáca a fiókos szekrényhez lépett és kimo-nót, obit vett elő. Az idők általánosan mindent elkövetnek annak megakadályozására, hogy a fiatalabbak gésaházakban töltsék az időt és költsék a pénzt, de Mijósú ugyanolyan lelkesnek tűnt, mintha maga készülődne valahová.

– Na, lássuk csak, melyik kimonó tetszik jobban? – kérdezte. – Megteszi ez az obi? – Vidáman cseverészett, s közben úgy készítette elő a holmikat, mintha Muszasi is az ő fia volna. Lakkozott orvosságos dobozkát választott, mutatós, rövid kardot és egy brokáltálcát, majd néhány aranyat vett elő a pénzesszekrényből és a tálcába tette.

– Hát – mondta Muszasi, mindössze némi vonakodással hangjában. – Ha ragaszkodnak hozzá, elmegyek, de nem nekem való ez az elegáns

ruha. Jó nekem az az öreg kimonó, ami rajtam van. Ebben is alszom, amikor a szabadban vagyok, hozzászoktam.

– Szó sincs róla – szolt rá Mijósú szigorúan. – Lehet, hogy neked megfelel, de gondold a többiekre. Azokban a szép szobákban úgy néznél ki, mintha koszos, ócska szőnyeg lenne rajtad. Az emberek azért járnak oda, hogy jól érezzék magukat és elfelejtsék a bajukat. Azt akarják, hogy gyönyörű dolgok vegyék körül őket. Ne azt hidd, azért öltözől föl, hogy másnak tűnjél, mint ami vagy. Ezek a ruhák különben sem olyan díszesek, mint amilyeneket jó néhány férfi visel, egyszerűen tiszták és rendesek. Vedd csak föl őket!

Muszasi szót fogadott.

– Nahát, milyen jóképű lettél – jegyezte meg Mijósú vidáman, amikor felöltözött.

Mielőtt elindultak volna, Kóecu a házi buddhista oltárhoz lépett és gyertyát gyújtott. Mind ő, mind anyja lelkes tagjai voltak a Nicsiren szektának.

Mijósú két pár szandált készített ki a bejárathoz, új szijakkal. Miközben a férfiak fölvtették, az asszony az egyik szolgálóval sutyorgott, aki arra várt, hogy becsukja mögöttük a kaput.

Kóecu elköszönt anyjától, de az megállította.

– Várj egy pillanatot. – Aggódó ráncok jelentek meg a homlokán.

– Mi a baj? – kérdezte a férfi.

– Ez az ember azt mondja, három durva külsejű szamuráj járt itt, és nagyon udvariatlanok voltak. Lehet, hogy fontos?

Kóecu kérdő pillantást vetett Muszasira.

– Nincs mitől félni – nyugtatgatta Muszasi. – Nyilván a Josioka-házból valók. Engem megtámad-hatnak, de önökkel semmi bajuk nincs.

– Az egyik munkás szerint hasonló dolog történt néhány napja. Akkor mindössze egyetlen szamuráj

járt itt, de anélkül, hogy engedélyt kért volna, bejött a kapun, átnézett a teaház sövényén, a ház felé, ahol te laksz.

– Akkor biztos vagyok benne, hogy a Josiokák.

– Én is azt hiszem – helyeselt Kóecu. A remegő kapushoz fordult. – Mit mondtak?

– A munkások már mind elmentek és épp be akartam csukni a kaput, amikor az a három szamuráj hirtelen körbefogott. Egyikük – ijesztőnek tűnt – levelet húzott elő kimonójából és utasított, hogy adjam át a vendégnek, aki itt lakik.

– Nem mondta, hogy Muszasinak?

– De később mondta, hogy Mijamoto Muszasi. És azt is, hogy Muszasi több napja itt lakik.

– Te mit mondtál?

– Arra utasított, uram, hogy senkinek se beszéljek Muszasiról, ezért a fejemet ráztam, és közöltem, nem lakik itt senki, akit így hívnának. Dühbe gurult, hazugnak nevezett, de egy másik, aki idősebbnek tűnt, önelégülten mosolygott és megnyugtatta azzal, majd csak találnak rá módot, hogy másképp kézbesítsék a levelet. Nem tudom, hogy értette, de fenyegetőnek hangzott. Abba az irányba mentek, a sarok felé.

– Kóecu, jobb lesz, ha egy kicsit előttem megy – javasolta Muszasi. – Nem akarom, hogy baja essék vagy belekeveredjen, ha valami történne velem.

Kóecu nevetve felelt: – Miattam nem kell aggódni, főleg ha biztos vagy benne, hogy a Josioka-házbeliek azok. A legkevésbé sem félek tőlük. Menjünk.

Kimentek, Kóecu pedig bedugta a fejét a kapuban lévő kis ajtón és beszólt: – Anya!

– Elfelejtettél valamit?

– Nem, csak eszembe jutott, ha aggódsz miattam, küldhetek küldöncöt Sójúnak, s megmondhatom, hogy nem mehetek ma este.

– Jaj, dehogy! Jobban félek attól, hogy valami történik Muszasival. De nem hiszem, hogy visszajönne, ha próbálnád is megállítani. Rajta,

érezétek csak jól magatokat!

Kóecu utolérte Muszasit, együtt mentek végig a folyóparton.

– Sójú háza útba esik, az Első sugárút és a Horikava utca sarkán van. Mostanra valószínűleg elkészült, ugorjunk be érte.

Még világos volt, kellemes volt a hosszú séta a folyóparton, annál inkább, hogy ilyen ráérősen bandukoltak olyan időpontban, amikor mindenki más szorgoskodott.

– Hallottam már Haja Sójú nevét, mégsem tudok sokat róla – jegyezte meg Muszasi.

– Meglepne, ha nem hallottál volna róla. Elismert szakértője a kapcsolt versek alkotásának.

– Á, szóval költő.

– Az, de természetesen nem versírásból él. Régi kiotói kereskedőcsaládból származik.

– Honnan kapta a Haja nevet?

– Ez az üzletének a neve.

– Mit árul?

– Neve annyit jelent, mint hamuárus és ezt is teszi, hamut árul.

– Hamut?

– Igen, a ruhafestéshez használják. Nagy üzlet, az egész országba szállít hamut a festőcéheknek. Az Asikava-korszak elején a hamukereskedelmet a sógun ügynöke ellenőrizte, de később átadták magán-nagykereskedőknek. Három nagy kereskedőház van Kiotóban, Sójúé az egyik. Ő maga természetesen nem dolgozik, visszavonult, kényelmesen él. Látod, ott a háza, az, amelyiknek olyan ízléses a kapuja.

Muszasi bölintott, de figyelmét elvonta, hogy valamit érzett a ruha ujjában. Míg a jobb oldali lágyan libegett a szellőben, a bal oldali egyáltalán nem mozdult. Becsúsztotta kezét és kihúzta a benne lévő tárgyat annyira, hogy lássa, mi az. Jól cserzett, bíbor színű bőrszíj volt, az a fajta, amelyet harcosok használnak, hogy küzdelem előtt felkössék ruhaujjukat. Mijósú, gondolta, csak

ő tehette oda.

Hátrafordult és a férfiakra mosolygott, akik diszkrét távolságból követték azóta, hogy Kóecuval kifordult a Hon'ami közből.

A három férfi mintha megkönnyebbült volna mosolya láttán. Összesúgtak, majd hosszabbakat kezdtek lépegetni.

A Haja-házhoz érve Kóecu kopogtatott a kapun és egy seprűs szolga beengedte. Kóecu belépett és csak az előkertben tűnt fel neki, hogy Muszasi nincs vele. Visszafordult a kapu felé.

– Gyere, Muszasi, nem kell haboznod.

A három szamuráj körbefogta Muszasit, könyöküket előrebökve, kardjuk markolatára tették kezüket. Kóecu nem értette, mit mondanak Muszasinak, sem a halk választ.

Muszasi odaszólt neki, hogy ne várja, Kóecu pedig nyugodtan válaszolt: – Rendben, a házban leszek. Csatlakozz, mihelyt elintézted a dolgodat.

– Nem azért jöttünk, hogy vitatkozzunk, elbűjtál-e vagy nem – mondta egyikük. – Otaguró Hijoszuke vagyok, a Josioka-ház tíz első vívójának egyike. Szeidzsúró öccsétől, Densicsirótól hoztam levelet. – Elővette a levelet és felmutatta Muszasinak, hogy lássa. – Olvasd el és azonnal válaszolj.

Muszasi fölényesen kinyitotta a levelet, elolvasta és közölte: – Elfogadom.

Hijoszuke gyanakodva nézett rá. – Biztos?

Muszasi bólintott. – Teljesen. – Nyugalma kizökkentette őket.

– Ha nem tartod a szavad, többé nem mutatkozhatsz Kiotóban, erről gondoskodunk.

Muszasi halványan elmosolyodott, de egy szót sem szólt.

– Megfelelnek a feltételek? Nem sok idő maradt, hogy felkészülj.

– Fel vagyok készülve – közölte Muszasi nyugodtan.

– Hát akkor este találkozunk.

Muszasi befelé indult, de Hijoszuke újra feltartóztatta.

– Itt leszel a megbeszélrt időpontig?

– Nem. A házigazdám elvisz az Engedélyezett Negyedbe, a Hatodik sugárút közelébe.

– Az Engedélyezett Negyedbe? – Hijoszuke meglepettnek tűnt. – Nos, ez esetben vagy itt leszel, vagy ott. Ha késel, érted küldök valakit. Remélem, nem próbálkozol trükkökkel.

De Muszasi már hátat is fordított neki és belépett az előkertbe. Egyetlen lépéssel egészen más világba került.

A szabálytalan alakú, művészi elhelyezett lépőkövek sora a kerti ösvényen, mintha a természet műve lett volna. Kétoldalt alacsony, páfrányszerű bambuszcsomók voltak, köztük magasabb bambuszszárok, nem vastagabbak az írócsetnél. Ahogy Muszasi továbbment, feltűnt a főház teteje, majd a főbejárat, egy kis külön ház és egy kerti lugas. A helyből áradt a tiszteletre méltó kor és a hosszú tradíció légköre, s az épületek körül magas fenyők sugalltak gazdagságot és kényelmet.

Halk, rendszertelen puffanásokat hallott; a kemari nevű labdarúgást játszották. Gyakran kihallatszott ez a zaj udvari nemesek palotáinak falai mögöl, de hogy egy kereskedő házában is hallja, ez meglepte Muszasit.

Belépett a házba és egy szobába vezették, amely a kertre nyílt. Két szolga jelent meg teával és süteménnyel, egyikük közölte, hogy vendéglátójuk csakhamar velük lesz. Modorukon látszott, hogy tökéletesen vannak betanítva.

– Egészen hideg lett most, hogy lement a nap, nem? – morogta Kóecu. Szerette volna kérni, hogy csukják be a sodzsit, de nem tette, mert Muszasi láthatóan élvezte a szilvavirágok látványát. Kóecu is a kilátás felé fordult. – Látom, felhők vannak a Hiei-hegy fölött – jegyezte meg. – Azt hiszem, északról jöttek. Te nem fázol?

– Nem, nem éppen – felelte Muszasi őszintén, fel sem tűnt neki, mire céloz társa.

Egy szolga gyertyát hozott, Kóecu pedig felhasználta a lehetőséget, hogy becsukja a sodzsit. Muszasi pedig átérezte a ház atmoszféráját, békés, szívélyes hangulatát. Elernyedtt, hallgatta a ház belső részéből jövő nevetgélést, s megdöbbent, mennyire híján van itt minden a kérkedésnek. Mintha szándékosan lenne a dekoráció és a környezet a lehető legegyszerűbb. Akár egy nagy vidéki tanyaház vendégszobájába is képzelhette volna magát.

– Elnézést, hogy olyan soká váraoztattalak benneteket – lépett be Haja Sójú a szobába. Nyílt, barátságos, fiatalos hangja szöges ellentéte volt Kóecu lágy, vontatott beszédének. Sovány volt, mint egy daru, s vagy tíz évvel idősebb, mint barátja, mégis jóval kedélyesebb. Kóecu bemutatta Muszasit.

– Tehát Macuo Kaname unokaöccse – mondta. – Jól ismerem.

Sójú nyilván a nemes Konoe-házon keresztül ismeri a nagybátyját, gondolta Muszasi. Kezdte érezni, milyen szoros kötelékek vannak a gazdag kereskedők és az udvaroncok között.

– Menjünk hát – mondta minden további teketória nélkül a vidor öreg kereskedő. – Úgy terveztem, még világosan indulunk, hogy sétálgathassunk, de mivel besötétedett, azt hiszem, jobb lesz, ha gyaloghintót hívunk. Feltételezem, a fiatalember is velünk jön.

Előálltak a gyaloghintók és elindultak. Sójú és Kóecu elöl, Muszasi mögöttük. Életében először utazott palankinban.

Mire elérték a Janadzsi lovaspályát, a hordozók izzadtak, gőzölögtek.

– Hideg van – panaszkodott egyikük.

– Csak úgy vág a szél, nem?

– Szép kis tavasz az ilyen!

Lámpásaik lengedeztek, pislákolnak a szélben.

Fenyegető, sötét felhők telepedtek a város fölé, még rosszabb időt ígérve. A lovaspálya mögött a város szédítő ragyogással fénylett. Muszasinak olybá tűnt, mintha hatalmas szentjánosbogár-felhők ragyognának vidáman a hideg, tiszta szélben.

– Muszasi – szólt hátra Kóecu a középső palankin-ból –, oda megyünk. Nem akármilyen élmény hirtelen megpillantani, ugye? – Aztán elmagyarázta, hogy három évvel ezelőttig az Engedélyezett Negyed a Második sugárútnál volt, a palota közelében, aztán a magisztrátus, Itakura Kacusige elköltöztette, mert zavarta az éjszakai éneklés és mulatozás. Mint Kóecu mondta, az egész környék lüktetett és minden új divat ezek mögül a kivilágított falak mögül származik.

– Az ember szinte azt mondhatná, egy egész új kultúra született itt. – Elhallgatott, feszülten figyelt, majd hozzátette: – Már hallatszik is. Hallod az éneklést és a húrok hangját?

Muszasi még soha nem hallott ilyen zenét.

– Samiszennek hívják ezt a hangszert. A Rijukiju-szigetéről hozott háromhúros hangszer továbbfejlesztett változata. Rengeteg dalt írtak rá itt a negyedben, amely aztán elterjedt a köznép között is. Láthatod, milyen befolyása van a negyednek és miért kell betartani itt bizonyos illemszabályokat, még ha el is van vágva a város többi részétől.

Befordultak az egyik utcába. Számtalan fényes lámpa és lámpás lógott a fűzfák ágain. A negyed, amikor költözött, megtartotta régi nevét: Janagimacsi, a Fűzfák Városa. A fűzfák régóta mindenkinek az ivást és enyelgést juttatták eszébe.

Kóecut és Sójút jól ismerték az intézményben, amelybe beléptek. Hajbókolva, mégis tréfásan üdvözölték őket, s kiszáradt nyílvánnyá vált, hogy beceneveket, afféle művészneveket használnak. Kóecut Mizuocsi Szamának, Lehulló

Víz Úrnak nevezték a birtokán áthaladó patak miatt, Sójú pedig Funabasi Szama volt, vagyis Hajóhid Úr, a háza környékén lévő pontonhíd miatt.

Ha Muszasi törzsvendég lesz, hamarosan neki is jár becenév, mert ebben az álomvilágban kevesen használták valódi nevüket. Annak a háznak, amelyet meglátogattak, Hajasija Jodzsibejnek hívták a tulajdonosát, vagyis ez is csak álnév volt, de az illetőt többnyire inkább csak Ógijának nevezték, intézménye után.

A Kikijójával együtt a negyed két legismertebb házának egyike volt ez, pontosabban annak a kettőnek egyike, melynek híre makulátlan volt. Az Ógijában Josino Dajú volt az uralkodó szépség, Kikijója-beli vetélytársa pedig Murogimi Dajú volt. Mindkét hölgy olyan hírnévnek örvendett a városban, amellyel csak a legnagyobb daimiók vetekedhettek.

Bár Muszasi ügyelt rá, hogy el ne tássa a száját bámulatában, megdöbbsent, milyen elegáns környezetbe kerültek. A legpazarabb palotákkal vetekedhetett a ház. A hálószerű plafonok, díszesen faragott, csipkés keresztgerendák, finoman hajló korlátok, gondosan ápolt belsőkertek csodálatos látványt nyújtottak. Annyira elmerült az egyik fa ajtóablán lévő festményben, hogy észre sem vette, társai előrementek, míg Kóecu vissza nem jött érte.

Beléptek egy szobába, melynek ezüstszínű ajtajai ködös folyadéknak tündek a lámpafénynél. Egyik oldala Kobori Ensú stílusában a kertre nyílt. A jól gereblyézett homok- és sziklakompozíció kínai hegyi tájat sugallt, amelyet az ember egy Szung-festményen lát.

Sójú panaszkodott, hogy hideg van, leült a párnára és összehúzta magát. Kóecu mellé telepedett és helyet kínálta Muszasit is. Kisvártatva szolgálólányok érkeztek meleg szakéval.

Sójú látva, hogy a pohár, amelyet Muszasira erőltetett, kihűlt, makacskodni kezdett.

– Idd ki, fiatalember. Hadd töltsünk rá meleget.

Miután ez kétszer vagy háromszor megismétlődött, Sójú modora kezdett durvasággal határos lenni.

– Koboszacu – szólt oda az egyik szolgálólánynak – itasd te! Muszasi, mi van veled? Miért nem iszol?

– De iszom – tiltakozott Muszasi.

Az öreg már egy kicsit pityókás volt. – Hát akkor nem jól csinálod, nincs benned semmi szellem.

– Nem vagyok nagyívó.

– Úgy érted, hogy nem vagy elég erős vívó.

– Talán így van – felelte Muszasi jámboran, nevetve a sértésre.

– Ha amiatt aggódsz, hogy az ivás megzavarja tanulmányaidat, kizökkent egyensúlyodból, vagy gyengíti akaraterőd, vagy megakadályoz abban, hogy nevet szerezz magadnak, akkor nincs meg benned az elszántság, hogy harcos legyél.

– Ó, nem erről van szó, de van egy kis probléma.

– S mi volna ez?

– Elálmosít.

– Nos, nyugodtan aludhatsz itt, vagy bárhol a házban, senki sem bánja. – A lányokhoz fordult. – Ez az ifjú ember attól fél, hogy elálmosodik, ha iszik. Ha így lesz, dugjátok ágyba.

– Ó, nagyon szívesen – visszhangozták a lányok kórusban, huncutul mosolyogva.

– Ha lefekszik, valamelyikük melegíthetné. Kóecu, melyik legyen az?

– Valóban, melyik? – kérdezte Kóecu semmire sem kötelező hangnemben.

– Szumigiku Dajú nem lehet, ő az én kis feleségem. Azt pedig te nem szeretnéd, ha Koboszacu Dajú lenne. De ott van Karakotó Dajú. Hm, mégsem lesz jó, túl nehéz kijönni vele.

– Nem fog megjelenni Josino Dajú is? – kérdezte

Kóecu.

– Ez az, ő a megfelelő! Vele még vonakodó vendégünk is boldog lesz. Nem is értem, miért nincs még itt. Valaki hívja ide, be akarom mutatni ennek az ifjú szamurájnak.

– Josino nem olyan, mint mi, többiek – vetette közbe Szumigiku. – Sok vendége van, és nem rohan csak azért, mert valaki hívja.

– Dehogynem, ha én hívom. Mondjátok meg, hogy itt vagyok és jönni fog, bárkivel legyen is. Menj és hívd. – Sójú felemelkedett, körülnézett és beszólt a szomszéd szobába, ahol a kurtizánokat kísérő fiatal lányok játszottak. – Rin’ja ott van?

Rin’ja maga válaszolt.

– Gyere ide egy percre. Josino Dajút szolgálod, ugye? Ő miért nincs itt? Mondd meg neki, hogy Funabasi van itt, és jöjjön azonnal. Ha idehozod, ajándékot kapsz tőlem.

Rin’ja egy kicsit zavartnak tűnt, szeme tágra nyílt, de egy pillanat múlva jelezte, hogy beleegyezik. Már most látszott rajta, hogy igazi szépség lesz, biztosnak tűnt, hogy a következő generációban ő lesz a híres Josino utódja. De most még mindössze tizenegy éves volt. Alighogy kiment a külső folyosóra és becsukta az ajtót maga után, tapsikolni kezdett és hangosan kiabált:

– Unene, Tanami, Itonoszuke, ide nézzetek!

A három lány kirohant, tapsolt, sikongatott örömeiben, annyira élvezte a hó látványát.

A férfiak is kinéztek, hogy lássák, mi ez a hangzavar, és Sójú kivételével élvezték a látványt, ahogy a fiatal szolgálólányok izgatottan csacsogva vitatkoznak azon, hogy elolvad-e vagy sem a hó holnapig. Rin’ja pedig küldetését feledve kirohant a kertbe, hogy játsszon a hóban. Sójú türelmetlenül elküldte az egyik kurtizánt, hogy keresse meg Josino Dajút. Az kiszáradva visszatért.

– Josino azt mondja, mit sem szeretne jobban, mint csatlakozni hozzád, de vendége nem engedné

– súgta a fülébe.

– Még hogy nem engedné, ez nevetséges! Lehet, hogy a többi nőnek azt kell tenni itt, amit a vendég parancsol, de Josino azt teszi, amihez kedve van. Vagy manapság már hagyja, hogy pénzért megvásárolják?

– Ó, dehogy, de a vendég, akivel ma este van, különösen makacs. Ahányszor csak Josino közli, hogy szeretne távozni, még hevesebben ragaszkodik, hogy maradjon.

– Hm, feltételezem, soha egyik vendége sem akarja, hogy menjen. Kivel van ma este?

– Karaszumaru nagyúrral.

– Karaszumaru nagyúrral? – ismételte Sójú gúnyos mosollyal. – Egyedül van?

– Nem.

– A szokásos cimboráival?

– Igen.

Sójú a térdét csapkodta. – Még a végén érdekes lesz a dolog. Jó a hó, jó a szaké, már csak Josino kell, hogy minden tökéletes legyen. Kóecu, írjunk levelet az uraságnak. Te, ifjú hölgy, hozzád tintatartót és ecsetet.

A lány Kóecu elé helyezte az íróeszközöket, az pedig megkérdezte:

– Mit írjak?

– Egy vers kéne. A próza sem rossz, de a vers azért jobb. Karaszumaru nagyúr egyike a legünnepeltebb költőinknek.

– Nem vagyok biztos benne, hogyan csináljuk. Nézzük csak, azt akarjuk, hogy a vers meggyőzze, engedje át nekünk Josinót. Így van?

– Így van.

– Ha a vers nem jó, nem gondolja meg magát. Jó verset pedig nem könnyű a pillanat hevében írni. Mi lenne, ha te írnád az első sorokat, én a többi.

– Hm, nézzük, mire megyünk. – Sójú fogta az ecsetet.

*Bárcsak itt lenne szerény kunyhónkban egy
cseresznyefa,
egy fa Josinóból.*

– Eddig jó – mondta Kóecu és írni kezdett.

*A virágok reszketnek a hidegtől
a felhőkben, a csúcsok fölött.*

Sójú elégedett volt. – Csodálatos – mondta. – Ez elég kell, hogy legyen őuraságának és „nemes társainak”, a csúcsok fölött. – Szépen összehajtotta a levelet, majd átnyújtotta Szumigikunak.

– A többi lány nem olyan méltóságteljes, ezért téged nevezlek ki futáromnak, Kangan nagyúrhoz. Ha nem tévedek, errefelé ezen a néven ismerik. – A becenév „Hideg hegyi szirt” Karaszumaru nagyúr magas rangjára utalt.

Szumigiku kisvártatva visszatért. – Kangan nagyúr válasza – közölte, és illő tisztelettel csodálatosan faragott levelesdobozt helyezett Sójú és Kóecu elé. Azok a hivatalosságot sugalló dobozra, majd egymásra néztek. Ami ártatlan tréfának indult, kezdett komoly felhangokat fölvenni.

– Szavamra – mondta Sójú –, legközelebb vigyáznunk kell. Nyilván meglepődtek. Nem tudhatták, hogy itt leszünk ma este.

De azért remélte, jól sül el a dolog, kinyitotta a dobozt és kibontotta a választ. Bosszankodására semmi írást nem látott a krémszínű papíron.

Azt hitte, elejtett valamit, s körülnézett, hol a másik tekercs, majd ismét belenézett a dobozba.

– Szumigiku, mit jelentsen ez?

– Sejtelmem sincs. Kangan nagyúr odaadta nekem a dobozt, és azt mondta, hozzam el önnek.

– Lóvá akar tenni minket? Vagy kis versikénk túl okos volt neki és ez a megadás fehér zászlaja?

– Sójú hajlamos volt arra, hogy a dolgokat a maga szája íze szerint értelmezze, de ez alkalommal bizonytalannak tűnt. Átadta a papírt Kóecunak. – Mit gondolsz erről? – kérdezte. – Azt hiszem, azt akarja, hogy elolvassuk.

– Olvassunk el egy üres papírdarabot?

– Azt hiszem, meg lehet fejteni.

– Valóban? Mit jelenthet?

Kóecu egy percig gondolkodott. – Hó.... hó fed mindent.

– Hm, talán igazad van.

– Mi egy cseresznyefát kértünk Josinóból, a válasz pedig azt jelentheti:

*Ha a hóra nézel
és szakéval töltöd poharad
még virágok nélkül is...*

Más szavakkal azt javasolja nekünk, mivel ma este havazik, feledkezzünk meg a szerelemről, nyissuk ki ajtónkat és csodáljuk a havat, miközben iszunk. Legalábbis ez a benyomásom.

– Milyen bosszantó! – tört ki Sójú undorodva. – Eszemben sincs ilyen szívtelen módon inni. Ahhoz sincs kedvem, hogy így csendben üldögéljek. Ilyen vagy olyan módon, de átültetjük azt a josinói fát a mi szobánkba és csodáljuk virágait. – Izgatottan nedvesítette meg ajkát nyelvével.

Kóecu remélte, kisvártatva lenyugszik, de Sójú tovább nyaggatta a lányokat, hozzák ide Josinót és sokáig nem hagyta, hogy másra tereljék a szót. De hiába makacskodott, óhaja nem teljesült, s végül olyan komikus volt, hogy a lányok fetrengtek a padlón a nevetéstől.

Muszasi csendben felállt. A legjobb időpontot választotta, senkinek sem tűnt fel a távozása.

HOLDFÉNY A HAVON

Muszasi a folyosókon kőborolva próbálta elkerülni a fényesen kivilágított szalonokat. Betévedt egy sötét szobába, ahol ágyneműt őriztek és egy másikba, amely tele volt szerszámokkal, eszközökkel. A falakból szinte sütött a készülő étel meleg szaga, de a konyhát mégsem találta.

Az egyik szobából szolgálólány lépett ki, kinyújtotta karját, hogy elállja útját.

– Uram, a vendégeknek nem szabad idejönni – szolt rá szigorúan, hangjában nyoma sem volt a gyermeki bájnak, amellyel a vendégszobában beszélt.

– Ó, nem szabadna itt lennem?

– Nem, bizony. – Visszatolta, s maga is elindult abba az irányba.

– Nem te vagy az a lány, aki az előbb a hóba esett? Rin'ja?

– Igen, Rin'ja vagyok. Gondolom, a mellékhelyiséget kereste és eltévedt. Megmutatom, merre van. – Kézen fogta Muszasit és húzni kezdte.

– Nem erről van szó, nem vagyok részeg. Szeretném, ha megtennél egy szívességet. Vezess egy üres szobába és hozz egy kis ételt.

– Ételt? Ha enni akar, vihetem a szalonjukba is.

– Nem, nem oda. Mindenki jól érzi magát, eszükbe sincs még vacsorázni.

Rin'ja oldalt biccentette fejét. – Azt hiszem, igaza van, hozok ide valamit. Mit szeretne?

– Semmi különöset, két nagy rizsgombóc megteszi.

A lány néhány perc múlva visszatért a rizsgombócokkal és felszolgált neki az egyik kivilágítatlan szobában.

Muszasi megette, majd így szolt: – Ugye ki

tudok jutni a házból a belső kerten át? – Válaszra sem várt, felállt és kilépett a verandára.

– Hová megy, uram?

– Ne aggódj, hamarosan visszajövök.

– Miért a hátsó ajtón megy el?

– Nagy hűhót csapnának, ha elől mennék ki, és ha a vendéglátóim meglátnák, felzaklatnám őket, elrontanám multságukat.

– Kinyitom a kaput önnek, de kérem, jöjjön vissza. Ha nem, engem fognak hibáztatni.

– Megértem. Ha Mizuocsi úr rólam kérdezne, mondd meg neki, hogy a Rengeoin környékére mentem, találkoznom kell valakivel. Ha lehet, hamarosan visszajövök.

– Vissza is kell jönnie. Josino Dajú fogja szórakoztatni az este. – A lány kinyitotta a hóval borított fa-kaput és kiengedte.

Pontosan a szórakoztatónegyed bejáratával szemben volt egy teabolt, amit Amigaszja-jajának hívtak. Muszasi bement, hogy vegyen egy pár gyékényszandált, de nem tartottak. Ahogy a bolt neve is mutatta, főleg szalmakalapokat árultak férfiakra, akik a negyedbe lépve el akarták rejteni arcukat.

Elküldte az egyik szolgálólányt, hogy vegyen szandált, leült az egyik ülőke szélére, megszorította obiját és az alatta lévő zsinórt. Levette bő kabátját, szépen összehajtotta, papírt és ecsetet kért, írt egy rövid levelet, összehajtogatta és a kabát ujjába dugta. Aztán szólt az öregembernek, aki a bolt mögötti szobában kuporgott, a kályha mellett. Muszasi úgy sejtette, ő lehet a tulajdonos.

– Megőriznéd ezt a kabátot a számomra? Ha nem térek vissza tizenegy óráig, kérlek, vigyétek át az Ogiába és adjátok át egy Kóecu nevű embernek. Van egy levél az ujjában.

A férfi azt mondta, örül, ha segítségére lehet, és amikor Muszasi az időt kérdezte, közölte, mindössze hét óra van, az éjjeliőr épp az előbb

haladt el, bejelentve az időt.

A lány megérkezett a szandállal, Muszasi megvizsgálta a zsinórokat, hogy biztos legyen, nem túl feszes a fonat, aztán bőrharisnyája fölé kötözte. A szükségesnél több pénzt adott a boltosnak, fölkapott egy új szalmakalapot és kiment. De ahelyett, hogy felkötötte volna a kalapot, a feje fölé tartotta, hogy távol tartsa a havat, amely puhább pelyhekben hullott, mint a cseresznyevirág.

Fények égtek végig a folyóparton a Sidzsó sugárúton, de keletre, a Gion erdőben koromsötét volt, csak a kőlámpásokból szűrődtek itt-ott fényfoltok. A halálos csöndet a faágakról lehulló hó hangja törte meg időnként.

Az elhagyatott épülettel szemben egy szentély kapuja előtt húsz férfi térdelt és imádkozott. A közeli hegyen lévő templom harangjai az előbb kondultak ötször, jelezve, hogy nyolc óra van. Ezen az éjszakán a harangok halk, tiszta hangja a lélekbe hatolt.

- Elég az imából - mondta Densicsiró. - Induljunk!

Útnak indultak, s az egyik férfi megkérdezte Densi-csirót, jók-e szandáljának szíjai. Egy ilyen fagyos éjszakán, mint ez, elszakadhat, ha túl feszes.

- Rendben lesz. Amikor ilyen hideg van, szövetszijat kell használni, jobb, ha te sem felejtet el.

Densicsiró a szentélynél fejezte be harci előkészületeit; egészen a hajpántig, s a bőr ruhaujjcsomózó zsinórig. Komor kíséretével keresztülcsörtetett a havon, mély lélegzeteket vett, fehér párában fújta ki a levegőt.

A kihívásban, amelyet Muszasinak átadtak, az állt, hogy legyen a Rengeoin mögött kilenc órakor. Attól tartottak, vagy legalábbis azt híresztelték,

hogy ha túl sok időt hagynak Muszasinak, az eltűnik és vissza se tér. Ezért a Josiokák úgy döntöttek, gyorsan cselekszenek. Hijoszuke ott maradt Sójú házának környékén, de két társát visszaküldte, hogy jelentsenek.

A Rengeoinhez közeledve tábortüzet pillantottak meg a templom mögött.

– Ki lehet az? – kérdezte Densicsiró.

– Nyilván Rjóhei és Dzsurozaemon.

– Ők is itt vannak? – kérdezte Densicsiró, némi bosszankodással hangjában. – Túl sok emberünk van jelen. Nem akarom, hogy bárki is azt mondja, Muszasi csak azért vesztett, mert túlerőben támadtak rá.

– Amikor itt az idő, elmegyünk.

A templom főépülete, a Szandzsúszangendo, harminchárom oszlop hosszan húzódott mögötte. Nagy, nyitott tér volt, ideális az íjászat gyakorlásához, s régóta erre is használták. A hely így kapcsolatban állt az egyik harcművészettel, s ez vezette Densicsirót arra, hogy a Rengeoint válassza Muszasival való párbaja színhelyéül. Densicsiró és emberei elégedettek voltak a választással. Volt néhány fenyőfa, elég ahhoz, hogy a táj ne legyen kihalt, de nem voltak kiálló gyomok, gyökerek, amelyek akadályozhatták volna a küzdőket.

Rjóhei és Dzsurozaemon felemelkedett, hogy üdvözöljék Densicsirót.

– Gondolom, átfáztál – mondta Rjóhei. – Van még bőven idő, ülj le és melegedj meg.

Densicsiró csöndben letelepedett a helyre, amelyet Rjóhei átadott. Kinyújtotta kezét a lángok fölé és ujjait egyenként ropogtatni kezdte.

– Azt hiszem, túl korán jöttem – mondta. Arcán, amelyet kezdett átmelegíteni a tűz, máris vérszomjas kifejezés jelent meg. Homlokát ráncolva kérdezte: – Nem mentünk el útközben egy teaház mellett?

– De igen, csak zárva volt.

– Egyikőtök menjen el, hozzon egy kis szakét. Ha elég sokáig dörömböltök, majd ajtót nyitnak.

– Szakét? Most?

– Igen, most. Fázom. – Densicsiró közelebb húzódott a tűzhöz, csaknem átölelte.

Mivel meg sem tudták volna mondani, jelent-e meg úgy a dodzsóban – akár reggel, akár délben vagy este –, hogy ne lett volna alkoholszaga, elfogadták, hogy iszik. Bár az egész Josioka-iskola sorsa forgott kockán, arra gondoltak, talán valóban jobb, ha testét átmelegíti egy kis szakéval, mintha átfagyott karokkal, lábakkal próbálná forgatni a kardját. Egy másik tanítvány arra mutatott rá, kockázatos volna, ha nem fogadnának szót neki, még akkor is, ha ez az ő érdeke lenne, s néhány ember el is rohant a teaház felé. Kisvártatva meghozták a forró szakét.

– Ez az! – mondta Densicsiró. – A legjobb barátom és szövetségesem.

Idegesen nézték, mint iszik, s imádkoztak, ne fogyasszon annyit, mint szokott. Densicsiró azonban jóval a szokásos adagja előtt abbahagyta. Bármennyire is közönyösnek mutatta magát, nagyon is jól tudta, hogy az élete a tét.

– Figyelj! Nem Muszasi az?

Fülüket hegyezték.

A tűz körül ülő férfiak felpattantak, amikor egy sötét alak jelent meg az épület sarkánál. Integteve kiáltozott:

– Ne aggódjatok, csak én vagyok. – Bár harciasan volt öltözve, hakamája futáshoz felhajtva, mégsem tudta leplezni korát. Háta íjként meghajolt. Amikor az emberek látták, ki az, lenyugodtak a kedélyek. Mindössze az az öregember Mibuból, mondták. Az öregember Josioka Genzaemon volt, Kempó testvére, Densicsiró nagybátyja.

– Nahát, Gen bácsi! Mi szél hozott ide? – lelkesedett Densicsiró.

Meg sem fordult fejében, hogy nagybátyja úgy

vélheti, szükség lesz ma este a segítségére.

– Ah, Densicsiró – mondta Genzaemon. – Hát végigcsinálod. Megkönnyebbültem, hogy itt talállak.

– Szándékomban állt, hogy felkeresselek és megtárgyaljam veled a dolgot előbb, de...

– Megtárgyalni? Mit kell itt megtárgyalni? Sárba tiporták a Josioka nevet, a bátyádból nyomorékot csináltak. Velem gyűlt volna meg a bajod, ha semmit nem teszel.

– Kár aggódnod, nem vagyok olyan puhány, mint a bátyám.

– Szavadon foglak. És tudom, hogy győzni fogsz, de gondoltam, jobb, ha eljövök és bátorítalak. Mibu-ból idáig futottam. Densicsiró, annak alapján, amit hallottam, figyelmeztetlek, ne becsüld le az ellenfeledet.

– Tudatában vagyok.

– Ne kapkodj, ne akarj túl gyorsan győzni. Légy nyugodt, hagyd az istenekre. Ha a sors úgy hozná, hogy meghalsz, gondját viselem a testednek.

– Ha ha ha! Gyere, Gen bácsi, melegedj át a tűznél.

Az öreg csendben ivott egy pohár szakét, majd megvetően a többiekhez fordult.

– Hát ti mit kerestek itt? Gondolom, nem akarjátok kardotokkal támogatni. Ez két vívó küzdelme, és gyávaságnak tűnik a sok segítő látványa. Csaknem itt az idő, gyertek velem mindannyian. Ha elég távol megyünk, nem tűnik úgy, mintha rá akarnánk támadni.

Az emberek szót fogadtak, Densicsiró egyedül maradt. Amikor a harangokat hallottam, nyolc óra volt, gondolta. Most már valószínűleg van kilenc. Muszasi késik.

A tanítványok jelenlétéről egyedül a sötét lábnyomok árulkodtak a hóban, s az egyetlen hang a templom ereszeről letörő jégcsapok hangja volt. Egyszer egy faág roppant meg a hó súlya alatt. Ahányszor valami megzavarta a csendet,

Densicsiró szeme hirtelen kinyílt, mint a sólyomé.

S akár egy sólyom, egy férfi gázolt a hóban.

– Jön – zihálta Hijószuke idegesen, izzadva.

De Densicsiró addigra már felpattant. – Jön? – kérdezte, mint egy papagáj, s közben automatikusan eltaposta a maradék hamut.

Hijószuke jelentette, hogy Muszasi igencsak kényelmesen jön, mintha észre sem venné a zuhogó hóesést.

– Néhány perccel ezelőtt fölment a Gion-szentély kőlépcsőjén. Én egy mellékutat választottam, olyan gyorsan jöttem, ahogy csak tudtam, de bármennyire kényelmesen jön is, nem lehet messze. Remélem, készen állsz.

– Hm, hát rendben... Hijószuke, menj el innen.

– Hol vannak a többiek?

– Nem tudom, de nem akarom, hogy itt légy, idegesítsz.

– Igen, uram.

Hijószuke hangja engedelmes volt, de nem akart távozni. El is döntötte, hogy nem fog. Densicsiró eltaposta a tüzet és izgatottan az udvar felé fordult, Hijószuke közben bebújt a templom padlója alá és ott kucorgott a sötétben. A szabadban nem is tűnt föl neki a szél, de itt, az épület alatt jegesen korbácsolta. Csontig átfagyva átkulcsolta felhúzott térdeit, próbálta gyözködni magát, hogy csak a hideg miatt vacog így a foga, borzong így a háta, a dolognak semmi köze a félelemhez.

Densicsiró úgy százlépésnyire eltávolodott a templomtól, megvetette lábát, egyiket egy magas fenyőfa gyökerének. Szinte tapintható türelmetlenséggel várt. A szaké melege gyorsan elpárolgott, s Densicsiró úgy érezte, húsába harap a hideg. Hijószuke olyan tisztán látta az udvart, mintha nappal volna, látta, mint lesz egyre türelmetlenebb.

Hó zuhant le az egyik faágról. Densicsiró idegesen ugrott.

De Muszasi nem jelent meg. Hijoszuke végül nem volt képes rejtekhelyén maradni, előbújt.

– Mi történt Muszasival? – kiáltotta.

– Itt vagy még? – kérdezte Densicsiró dühödten. De ugyanolyan ideges volt, mint Hijoszuke és nem parancsolt rá, hogy menjen el. Anélkül, hogy megbeszélték volna, elindultak egymás felé. Aztán megálltak, körülnéztek. Időről időre egyikük megszólalt:

– Nem látom. – S minden alkalommal dühösebb, s gyanakvóbb lett a hangjuk.

– A fattyú, elszökött! – tört ki Densicsiróból.

– Lehetetlen – makacskodott Hijoszuke. Hevesen ecsetelte, mit láttak, és miért biztos abban, hogy Muszasi el fog jönni.

– Mi az? – szakította félbe Densicsiró, a templom egyik vége felé nézve.

Remegő gyertyafény bukkant elő a hosszú csarnok előtti konyhaépületből. Egy pap tartotta, ennyi bizonyos volt, de a mögötte álló homályos figurát nem tudták kivenni.

A két árnyék és a kis fénykör áthaladt a konyha és a főépület közti kapun, felhágott a Szandzsúszan-gendó hosszú verandájára.

– Minden zárva van éjszakára, így nem tudom megmondani – mondta a pap fojtott hangon. – Ma este néhány szamuráj melegedett az udvarban, lehet, hogy ők azok, akikről kérdezel, de mint látod, elmentek.

– Elnézést, hogy megzavartam álmodat – mondta a másik csendesen. – Nincs ott két ember az alatt a fa alatt? Talán ők azok, akik üzentek, hogy itt várnak rám.

– Hát akkor menj és kérdezd meg őket.

– Ezt teszem. Most már magam is megtalálom az utat, kérlek, menj vissza nyugodtan a szobádba.

– A hóesést akarjátok nézni a barátaiddal?

– Valami ilyesmi – mondta a másik férfi és felnevetett.

A pap eltette a gyertyát.

– Talán mondanom sem kellene, de ha olyan közel raktok tüzet a templomhoz, mint azok az emberek az előbb, kérlek, légy óvatos és oltsd el, mielőtt távozol.

– Így lesz.

– Hát jó. Kérlek, bocsáss meg. – A pap bement a kapun és becsukta maga mögött. A férfi egy ideig mozdulatlanul állt a verandán, áthatóan nézett Densicsiró felé.

– Hijoszuke, ki az?

– Nem tudom, de a konyhából jött.

– Úgy tűnik, nem a templomhoz tartozik. Mindketten úgy húsz lépéssel közelebb léptek a templomhoz. Az árnyék a veranda közepére ment, megállt, felkötötte ruhaujját. Az udvarban levők öntudatlanul elég közel jöttek ahhoz, hogy lássák, aztán a lábuk vonakodott közelebb hozni őket.

– Muszasi! – kiáltotta Densicsiró, két-három lélegzetvételnyi szünet után. Nagyon is tudatában volt, hogy a férfi néhány lábbal fölötte áll, remek pozícióban. Nemcsak hogy a háta van tökéletesen védve, de ha valaki jobbról vagy balról próbálna támadni, először föl kell másznia az ő szintjére. Így egész figyelmét az előtte lévő ellenség felé fordíthatja.

Densicsiró mögött nyílt talaj, hó, szél volt csak. Biztos volt benne, hogy Muszasi senkit sem hozott magával, de nem engedhette meg magának, hogy ne törődjön a mögötte lévő tágas térrel. Legyintett, mintha le akarna söpörni valamit kimonójáról.

– Menj innen! – szólt rá Rijószukéra. Az pedig az udvar végébe ment.

– Készen állsz?

Muszasi kérdése nyugodt volt, de metsző, jeges vízként sistergett ellenfele lázas izgalmán.

Densicsiró most tudta csak alaposabban szemügyre venni. Hát ez az a fattyú, gondolta. Minden szempontból gyűlölte; azért, mert megnyomorította bátyját, és azért is, mert zavarta,

hogyan az átlagemberek összehasonlítják őt Muszasival. Mély megvetés élt benne a magát szamurájnak nevező vidéki suttyó iránt.

– Ki vagy te, hogy ezt kérdezd, készen állok-e? Jócskán elmúlt kilenc óra.

– Mondtam én, hogy pontos leszek?

– Ne mondj kifogásokat. Régóta várok és mint látod, kellőképp felkészültem. Gyere le onnan. – Nem becsülte le ellenfelét annyira, hogy meg merje támadni jelen helyzetében.

– Egy pillanat – válaszolt Muszasi nevetve.

Muszasi egész másképp képzelte a felkészülést, mint ellenfele. Densicsiró fizikailag felkészült ugyan, de szellemileg csak most kezdte összeszedni magát. Ezzel szemben Muszasi jóval azelőtt megkezdte a harcot, hogy felbukkant volna ellensége előtt. Számára a csata most második központi szakaszába lépett csak. A Gion-szentélyhez érve látta a lábnyomokat a hóban és abban a pillanatban feltámadt küzdőösztöne. Tudta, hogy már nem követik árnyékként, bátran belépett a Rengeoin főkapuján és gyorsan a konyhához ment. Felébresztette a papot, beszélgetésbe elegyedett vele, finoman kikérdezte, mi zajlott itt korábban, az este során. Ügyet se vetett arra, hogy egy kicsit késésben van, ivott egy kis teát és megmelegedett. Így sikerült hirtelen és a veranda viszonylagos biztonságában megjelennie. Magához ragadta a kezdeményezést.

A következő lehetőség akkor adódott, amikor Densicsiró azt akarta, hogy menjen le. Úgy is harcolhatott volna, hogy belemegy. Vagy úgy, hogy nem hajlandó és maga teremt helyzetet magának. Fő az óvatosság, a győzelem ilyen esetben olyan, mint a tavon tükröződő holdfény. Ha az ember ösztönösen felé ugrik, megfulladhat.

Densicsiró határtalanul felbőszült.

– Nem elég, hogy késel, még készen sem állsz! – kiáltotta. – Meg sem tudom rendesen vetni itt a lábam.

Muszasi tökéletes nyugalommal felelt: – Máris megyek, csak egy perc. – Densicsirónak nem kellett mondani, hogy a düh vereséghez vezethet, de képtelen volt uralkodni érzelmein, látva, hogy ilyen szántszándékkal próbálják bosszantani. Mintha elfelejtette volna mindazt, amit stratégiából tanult.

– Gyere le! – rikoltotta. – Ide az udvarba. Hagyd a trükköket, harcolj férfiként. Josioka Densicsiró vagyok, és elegendő van a házilagós taktikázásból, gyáva támadásokból. Ha máris félsz, amikor még meg sem kezdődött a küzdelem, nem vagy méltó, hogy megküzdj velem. Gyere le onnan!

– Josioka Densicsiró, igaz? – vigyorgott Muszasi.
– Ugyan, miért félnék tőled? Egyszer már kettévágtalak múlt év tavaszán, és ha megteszem ma este is, mindössze megismétlem azt, amit egyszer már megtettem.

– Miről beszélsz? Hol, mikor?

– Jamatóban, a Kojagyú-völgyben.

– Jamató?

– Hogy pontos legyek, a Vataja fogadó fürdőjében.

– Ott voltál?

– Igen. Természetesen mindketten pucérok voltunk, de szememmel kiszámoltam, le tudnálak vágni vagy nem. És szememmel akkor és ott gyönyörűen lemészároltalak, ha szabad így fogalmaznom. Te nyilván nem vetted észre, mert nem maradtak sebhelyek testeden, de nem kérdéses, hogy legyőztelek. Mások talán hajlandók meghallgatni, mint hencgesz arról, micsoda vívó vagy, de én mindössze kinevetlek.

– Kíváncsi voltam, hogy beszélsz. Most már tudom. Mint egy idióta. De bosszant a locsogásod. Gyere le onnan, majd én kinyitom az öntelt szemeid.

– Mi a fegyvered, kard, fakard?

– Miért kérdezed, hisz neked nincs fakardod? Úgy jöttél ide, hogy karddal vívunk, nem?

- Igen, de gondoltam, ha te fakarddal akarsz vívni, elveszem a tiédet, azzal küzdök.

- Hát nálam nincs, te bolond. Elég a nagyképűs-ködésből. Küzdj!

- Készen állsz?

- Nem.

Densicsiró sarka úgy másfél méter hosszú fekete csikot húzott, amint teret adott Muszasinak, hogy földet érjen. Muszasi gyorsan oldalt lépett vagy hat-hét métert a verandán, mielőtt leugrott volna. Aztán, amikor egymást óvatosan szemmel tartva hüvelyben tartott karddal úgy kétszáz lábnyira eltávolodtak a templomtól, Densicsiró elvesztette a fejét. Hirtelen előrántotta kardját és lecsapott. Kardja hosszú volt, pont megfelelő hosszúságú a testmagasságához. Halk füttyentéssel szelte át a levegőt és döbbenetes gyorsasággal csapott le arra a helyre, ahol Muszasi állt.

Muszasi gyorsabb volt a kardnál is. Még gyorsabb volt, ahogy előpattant csillogó pengéje hüvelyéből. Úgy tűnt, túl közel állnak egymáshoz ahhoz, hogy mindketten megússzák sérülés nélkül, de a fény egy pillanatig megcsillant a kardokon, s elháráltak.

Néhány feszült perc telt el. A két küzdő csendes volt, mozdulatlan, kivont kardjuk egymás felé mutatott, de majd két méter választotta el őket. A Densicsiró szemöldökén ülő hó szempillájára hullott. Hogy lerázza, fintorogni kezdett, míg végül homlokizmai szinte rángatózni nem kezdtek. Kidudorodó szemgolyója úgy ragyogott, akár egy olvasztó fűjtatója, és mély, egyenletes kilégzése forró és viharos volt, akárcsak a kemencéé.

Kezdett kétségbeesni, amikor rájött, milyen rossz helyzetben van. Miért tartom szemmagasságban a kardomat, amikor mindig a fejem fölé szoktam emelni támadáskor, kérdezte magát. Nem is gondolkodott igazából, az ereiben hallhatóan lüktető vér mondta ezt neki. De egész

teste, feje búbjától a talpáig, koncentrált, hogy vad képet nyújtson az ellenségnek.

Piszkálta a tudat, hogy a szem szintű tartás nem az erőssége. Többször is megemelte centikkel könyökét, hogy kardját feje fölé emelje, de túl kockázatosnak tűnt. Muszasi pontosan ilyen lehetőségre várt, a másodpercnek arra a töredékére, amikor Densicsirő karjai eltakarják látását.

Muszasi is szemmagasságban tartotta kardját. Könyökét elernyesztette, lazán tartotta, készen arra, hogy bármilyen irányban könnyen mozduljon. Densicsirő karjai a szokatlan tartásban megmerevedtek, feszültté, bizonytalanná váltak. Muszasi kardja teljesen mozdulatlan maradt, felső peremét ellepte a hó.

Muszasi sólyomként figyelte ellenfele legkisebb megingását, s közben légzését számolta. Nemcsak hogy nyerni akart, nyernie kellett. Ismét élesen tudatában volt annak, hogy a határvonal egyik oldalán az élet, a másik oldalán a halál van. Densicsirőt hatalmas sziklának, ellenállhatatlan jelenségnek látta. A hadisten, Hacsiman neve futott át agyán.

Jobb a technikája, mint az enyéem, gondolta. Ugyanezt az alacsonyabbrendűségi érzést érezte Kojagyú várában is, amikor a Jagyú-iskola négy vezető vívója fogta körbe. Mindig így volt, amikor az ortodox iskolák vívóival állt szemben, míg a saját technikájában nem volt sem forma, sem okszerűség. Nem volt az más, mint a győzelem, vagy a halál módszere. Densicsirőt nézve látta, hogy a stílus, amelyet Josioka Kempó teremtett, s amelynek csiszolásával az életét töltötte, egyszerre egyszerű és összetett, rendszerezett és szisztematikus, nem lehet durva erővel vagy pusztán szellemmel legyőzni.

Ügyelt, ne tegyen fölösleges mozdulatot. Primitív taktikáinak eddig nem volt eredménye. Karja vonakodott kinyúlani. Nem tehetett mást,

konzervatív védekezőállást vett föl és várt. Szeme elvörösödött, úgy várt nyitásra, s közben Hacsimanhoz imádkozott győzelemért.

Növekedett az izgalma, szíve hevesebben vert. Az átlagos embert ilyenkor elragadja a zavar örvénye és megadja magát. De ő nyugodt maradt, úgy rázta le magáról az alkalmatlanság érzését, mint a havat a ruha újjáról. Attól volt képes erre az újfajta öröme, hogy már jó néhányszor közel állt a halálhoz és mindig túlélte, szelleme teljesen felébredt, mintha fátylat vettek volna el szemei elől.

Halálos csend támadt. Hó gyűlt Muszasi haján, Densicsiró vállain.

Már nem látott hatalmas sziklát maga előtt. Maga sem létezett, mint külön lény. Elfeledte vágyát, hogy győzzön. Láta, milyen fehér a hó, ami közé és a másik férfi közé esik és a hó szelleme ugyanolyan könnyed volt, mint a sajátja. A tér most saját teste meghosszabbításának tűnt. Eggyé vált a világegyetemmel, s a világegyetem eggyé vált vele. Ott volt, de nem volt ott.

Densicsiró néhány centivel előbbre húzta a lábát. Akaratereje kardja hegyén remegett, hogy új mozdulatot kezdjen.

Két élet múlt ki egyetlen kard két csapásától. Muszasi először hátrafelé támadt és Otaguró Hijoszuke feje, vagy legalábbis annak egy darabja úgy zúgott el Muszasi mellett, mint egy nagy bíborvörös cseresznye, miközben teste élettelenül botorkált még Densicsiró felé. A második rettentő sikoly – Densicsiró harci kiáltása –, befejezetlenül maradt. A megtört hang elhalkult, eltűnt a térben köröttük. Muszasi olyan magasra ugrott, mintha ellenfele mellkasának szintjéről rugaszkodott volna el. Densicsiró nagy teste hátratántorodott, és a fehér hóba zuhant.

– Várj, várj! – kiáltotta a haldokló hóba temetett arccal, miközben teste szánalmasan összecsuklott.

Muszasi már nem volt ott.

– Hallottad?

- Densicsiró.
- Megsebesült.

Genzaemon és a Josioka-tanítványok sötét ruhás alakjai hullámként száguldottak át az udvaron.

- Nézd, Hijoszukét megölték.
- Densicsiró!
- Densicsiró!

Pedig tudták, hiába hívogatják, hiába akarnak orvost hívni. Hijoszuke feje jobb fülétől a szája közepéig el volt vágva. Densicsiróé feje búbjától a jobb oldali arccsontig. S mindez másodperceken belül.

- Ezért... ezért figyelmeztettelek - dadogta Genzaemon. - Ezért mondtam, hogy ne vedd könnyedén. Ó, Densicsiró, Densicsiró! - Az öreg magához ölelte unokaöccse testét, de hiába próbálta életre kelteni.

Magához szorította Densicsiró holttestét, de dühítette, mit téblábolnak a többiek a vérvörös hóban.

- Mi történt Muszasival? - dördült rájuk. Néhányan máris keresték, de nyomát sem látták.

- Nincs itt - jött a jámbor és bárgyú válasz.

- Itt van valahol! - vakkantott Genzaemon. - Nincsenek szárnyai. Ha nem tudok bosszút állni, soha többé nem húzhatom ki magam büszkén a Josioka család tagjaként. Találjátok meg!

Egyiküknek elakadt a lélegzete. A többiek hátraléptek egy lépéssel és arra néztek, amerre mutatott.

- Ott van Muszasi.
- Muszasi?

Ahogy felfogták, csend ült rájuk, nem a szent helyhez illő nyugalom, hanem fenyegető, ördögi csend, mintha fülük, szemük, agyuk megszűnt volna működni.

De akárkit is látott az a Josioka-tanítvány, nem Muszasi volt, mert Muszasi a legközelebbi épület eresze alatt állt. A falnak vetette hátát, úgy nézte a

Josioka-tábort, s így oldalazva ment, amíg el nem érte a Szandzsuszangendó délnyugati sarkát. Felmászott a verandára és lassan, halkán kúszott a közepe felé.

Fognak támadni? – tűnődött. Amikor nem mozdultak, tovább lopakodott az épület északi oldala felé, s egy ugrással eltűnt a sötétben.

AZ ELEGÁNS EMBEREK

– Nem hagyom, hogy valami pökhendi nemesember fölém kerekedjen. Ha azt hiszi, lerázhat azzal, hogy egy üres papírdarabot küld, hát lesz egy-két szavam hozzá. És idehozom Josinót is, már csak büszkeségem kedvéért is.

Azt mondják, az embernek nem kell fiatalnak lennie ahhoz, hogy élvezze a játékot. Haja Sójút, ha beivott, nem lehetett visszatartani.

– Vezess a szobájukhoz – utasította Szumigikut, s a kurtizán vállára támaszkodva föltápáskodott.

Kőecu hiába intette nyugalomra.

– Nem, megyek, elhozom Josinót... Zászlóvivők, rajta, tábornokotok akcióba lép! Akinek van szíve, kövessen!

A részegesek különös jellegzetessége, hogy bár látszólag állandóan az a veszély fenyegeti őket, hogy elvágódnak vagy baleset éri őket, ha egyedül maradnak, általában kutya bajuk sem történik. Ám szomorú világ volna, ha senki sem venné a fáradságot, hogy vigyázzon rájuk. Sójú sokéves tapasztalatával képes volt meghúzni a finom határvonalat aközött, hogy ő szórakozik, vagy másokat szórakoztat. Amikor mások úgy gondolták, eléggé be van csiccsentve ahhoz, hogy könnyen kezeljék, elviselhetetlenül akadékoskodott. Botladozott és tántorgott, amíg valaki a segítségére nem sietett, mikor is eljutott arra a pontra, ahol a részegség együttérzést vált ki.

– Elesik – kiáltott föl Szumigiku, s rohant elkapni.

– Ne butáskodj. Lehet, hogy egy kicsit rogyadozik a lábam, de a szellemem nem inog. – Durcás volt a hangja.

– Hát akkor próbáljon meg egyedül menni. – A

lány elengedte, és Sójú rögtön össze is roskadt.

– Azt hiszem, egy kicsit fáradt vagyok, valaki vigyen.

Útban Kangan nagyúr szalonja felé teljesen kábának tűnt, mégis mindennek nagyon is tudatában volt. Botladozott, megingott, elhagyta magát, s máskülönben is játszott társai idegeivel a hosszú folyosó egyik végétől a másikig.

Az volt a tét, hogy vajon a „pökhendi félsütetű nemesek”, ahogy őket nevezte, kisajátíthatják-e Josino Dajút. A gazdag kereskedők, akik nem voltak mások, mint gazdag közemberek, nem álltak túl nagy tiszteletben a császár udvaroncai előtt. Azok megdöbbentő rangkórságban szenvedtek, de ez nem sokat számított, mivel nem volt pénzüik. Ha az ember elég aranyat szétosztott, részt vett elegáns időtöltéseikben, látványosan tisztelte rangjukat és hagyta, hogy büszkélkedjenek, bábuként rángathatta őket. Senki sem tudta ezt jobban Sójúnál.

Vidám fény táncolt Karaszumaru nagyúr előszobájának sódzsiján. Sójú ügyetlenkedve próbálta kinyitni.

Az ajtót hirtelen bentről kinyitották.

– Nahát, Sójú, te vagy az! – lelkendezett Takuan Szóhó.

Sójú szeme elkerekedett, először megdöbbenésében, aztán örömeiben. – Derék pap – hadarta. – Micsoda kellemes meglepetés! Mindvégig itt voltál?

– És te, jó uram, mindvégig itt voltál? – utánozta Takuan. Átkarolta Sójú nyakát és mint két szerető, ölelkeztek össze részegen, arcukat egymáséhoz dörzsölve.

– Jól vagy, vén gazember?

– Igen, te öreg csaló. És te?

– Reméltem, hogy találkozunk.

– Én is.

Mielőtt az érzelgős üdvözlés tovább folytatódott volna, megpaskolták egymást fejét, megnyalták

egymás orrát. Karaszumaru nagyúr figyelme az előszobáról Konoé Nobutada nagyúr felé fordult, aki vele szemben ült és gúnyos vigyorral szólalt meg:

– Hah, ahogy vártam, megérkezett a hangoskodó.

Karaszumaru Micuhiró fiatal volt, úgy harmincéves. Még makulátlan ruhái nélkül is arisztokratikusnak látszott volna, mivel jóképű volt, világos bőrű, vastag szemöldökű, bíbor ajkú, intelligens szemű. Miközben nagyon gyengédnek tűnt, a csiszolt felszín alatt hirtelen haragú volt. S mindezt a katonai osztállyal szembeni felgyülemlett megvetés táplálta. „Miért is születtem nemesnek egy olyan korban, amikor csak a harcosoknak adatott meg, hogy teljes életet éljenek”, mondogatta gyakran.

Véleménye szerint a harcosok osztályának csak katonai ügyekkel lenne szabad foglalkozni, semmi mással. És minden fiatal udvaronc, aki nem törődik a folyó államügyekkel, bolond. Az, hogy harcosok irányítsák a dolgokat, ellenkezett az ősi alapelvvel, miszerint a császári udvar kormányoz a hadsereg segítségével. A szamurájok többé meg sem kíséreltek harmóniában együtt élni a nemességgel, mindent ők irányítottak, és úgy bántak az udvaroncokkal, mintha azok pusztá díszek volnának. Elvesztette jelentőségét az udvaroncok díszes fejfedője, s a döntéseket, amelyeket rájuk hagytak, bábuk is meghozhatták volna.

Karaszumaru nagyúr az istenek súlyos tévedésének tekintette, hogy egy olyan ember, mint ő, nemesnek született, s bár a császár szolgája volt, mindössze két utat látott maga előtt. Vagy keserű mellőzöttségben éli életét, vagy tivornyákkal tölti az időt. Az ésszerű választás az volt, hogy fejét egy szép nő térdeire fektesse, csodálja a hold sápadt fényét, gyönyörködjön a cseresznyevirágzásban és ha eljön az ideje, egy

csésze szakéval a kézben haljon meg.

Császári pénzügyminiszterből végül császári tanácsadó, vagyis igen magas rangot töltött be a császár tehetetlen bürokráciájában. Ennek ellenére sok időt töltött az Engedélyezett Negyedben, ahol a légkör hozzásegítette, hogy megfélemlézzék arról, milyen sértéseket kellett elviselnie praktikusabb ügyek intézése közben. Általában több más, elégedetlen fiatal nemes társaságában volt. Mindannyian szegények voltak a katonai urakhoz képest, de valahogy sikerült előteremteniük a pénzt esténkénti kiruccanásaikhoz az Ógijába, amely, mint bizonygatták, az egyetlen hely, ahol igazán embernek érezhetik magukat.

Ma azonban másfajta ember volt a vendége, a hallgató, jó modorú Konoe Nobutada, aki úgy tíz évvel volt idősebb nála. Nobutada is arisztokratikus viselkedésű, komoly pillantású férfiú volt. Arca telt, szemöldöke sűrű, s bár sötétes bőrét enyhe himlőhelyek csúnyították el, Nobutada kellemes szerénységétől még valahogy a foltok is helyénvalónak tűntek. Ilyen helyen, mint az Ógija, kívülállónak meg nem fordult volna a fejében, hogy ő Kiotó egyik legmagasabb rangú főnemese, annak a családnak a feje, amelyből a császári régenseket választják.

Nyájasan fordult Josino felé. – Ez Funabasi úr hangja, ugye?

A lány ajkába harapott. Már is vörösebb volt a szilvavirágnál is, szemén látszott, milyen zavarban van a kényelmetlen helyzettől. – Mit tegyek, ha bejön? – bosszankodott.

– Föl ne állj! – utasította Karaszumaru nagyúr, s megragadta kimonója szélét.

– Takuan, mit csinálsz odakint? Hideg van, ha nyitva az ajtó. Ha ki akarsz menni, menj, ha vissza akarsz jönni, gyere, de csukd be az ajtót.

Takuan pedig bevette a csalétket, Sójúhoz fordult. – Gyere be – és magával húzta az öreget a

szobába.

Sójú bement, s leült a két nemessel szemben.

– Nahát, micsoda kellemes meglepetés! – lelkendezett Micuhiró tettetett őszinteséggel.

Sójú csontos térdein közelebb húzódott. – Adj egy kis szakét – nyújtotta fejét Nobutada felé. Túlzott udvariassággal hajolt meg, amikor megkapta a poharat.

– Örülök, hogy látlak, jó öreg Funabasi – vigyorgott Nobutada. – Úgy tűnik, mindig jókedvedben vagy.

Sójú kiürítette a poharat és visszaadta. – Álmodni sem mertem, hogy Kangan úr excellenciád társasága. – Még mindig részegebbnek tette magát, mint amilyen valójában volt, vékony, ráncos nyakát régi vágású komornyikként nyújtogatva, tettetett félelemmel szólalt meg:

– Bocsásson meg, nagyrabecsült excellenciád. – Aztán egész más hangon folytatta: – Miért vagyok olyan udvarias, ha ha ha. Nem így van, Takuan? – Átkarolta Takuan nyakát, magához húzta a papot és ujjával a két udvaroncra mutatott. – Senkit sem sajnálok annyira, mint a nemeseket, Takuan – mondta. – Jól hangzó címeket viselnek, mint tanácsos vagy régens, de semmi sem jár velük. Még a kereskedőknek is jobban megy, nem gondolod?

– De igen – felelte Takuan, s közben sikerült kiszabadítania nyakát.

– Mondd csak – Sójú egyenesen a pap orra alá bökte poharát. – Tőled még nem kaptam italt.

Takuan szakét töltött neki, s az öreg ivott.

– Te fortélyos ember vagy, Takuan. Olyan világban élünk, ahol a papok, mint te, ravaszok, a kereskedők agyafúrtak, a harcosok erősek és a nemesek hülyék. Ha-ha-ha, nem így van?

– De igen – helyeselt Takuan.

– A nemesek rangjuk miatt nem tehetik, ami jólesik nekik, de a politikától és a kormányzástól

elzárják őket. Mi marad nekik más, mint hogy verseket írjanak vagy a kalligráfiában jeleskedjenek. Nem ez az igazság? – Ismét nevetett.

Bár Micuhiró és Nobutada ugyanúgy szerették a mulatságot, mint Sójü, zavarba ejtő volt a csúfolódás durvasága. Merev csenddel válaszoltak rá.

Sójü rögtön kihasználta kényelmetlen helyzetüket és tovább erősködött.

– És te mit gondolsz, Josino? A nemeseket kedveled jobban vagy a kereskedőket?

– Hi hi hi – kuncogott Josino –, nahát Funabasi úr, micsoda különös kérdés!

– Nem tréfálok. Megpróbálok mélyebbre kukucskálni a női szívbe, s már látom is, mi van ott. Igazából jobban kedveled a kereskedőket, ugye? Azt hiszem, jobban teszem, ha elviszlek innen. Gyere az én szalonomba. – Kézen fogva a lányt, ravaszkas arccal felállt.

Micuhiró úgy meghökkent, hogy szakéját is kilötytintette. – Tréfából is megárt a sok – szólalt meg. Kirántotta Josino kezét Sójüéből és maga felé húzta a kurtizánt.

Josino a két férfi közt nevetgélve próbálta a lehető legjobban kihasználni a helyzetet. Micuhiró kezét jobb kezébe fogta, Sójüét a balba, és aggódó pillantást vetett rájuk.

– Mit is tegyek kettőtökkel?

Bár a két férfi alapjaiban kedvelte egymást, és nem is voltak egymásnak komoly szerelmi vetélytársai, a játék szabályai azt írták elő, minden tőlük telhetőt megtegyenek, hogy Josino Dajü helyzete még zavarba ejtőbb legyen.

– Rajta, derék hölgyem – mondta Sójü –, neked kell döntened. Neked kell választanod, melyik férfi szobáját tiszteled meg kegyeddel, ki az, akinek a szíved adod.

Takuan is beszállt a mókába. – Igen érdekes probléma, nemdebár? Mondd el, Josino, melyiküket választod.

Egyedül Nobutada nem vett részt a játékban. Egy idő múlva illemtudása nem engedte, hogy hallgasson.

– Ugyan már, mindannyian vendégek vagytok, ne legyetek durvák. Ahogy viselkedtek, mondhatom, Josino boldog lesz, ha megszabadul mindkettőtöktől. Éreztétek jól magatokat, és ne nyaggassátok tovább! Kóecu teljesen egyedül maradt. Lányok, egyikőtök menjen át és hívja ide.

– Fölösleges idehívni – legyintett Sójú –, máris megyek vissza a szobámba Josinóval.

– Azt már nem – mondta Micuhiró, szorosabban ölelve a lányt.

– Az arisztokrácia pökhendisége – tört ki Sójú, csillogott a szeme. Egy pohár szakét nyújtott Micuhiró felé. – Döntsük el, ivóversennyel, kié legyen. Itt, a szeme előtt.

– Nahát, ez jó mulatságnak hangzik. – Micuhiró fogott egy nagyobb poharat és kettejük közé tette az asztalkára. – Úgy gondolod, elég fiatal vagy hozzá, hogy kibírd? – kérdezte játékosan.

– Nem kell fiatalnak lennem, hogy egy soványka nemessel versenyezzek.

– S hogy döntjük el, ki következik? Az nem multság, ha egyszerűen vedelünk, játsszunk valamit. Aki veszít, lehajt egy pohárral.

– Mit játsszunk?

– Nézzünk farkasszemet egymással, ki bírja tovább.

– Ez azt jelenthetné, hogy mást sem nézhetek, csak a randa kereskedőpofád. Ez nem játék, hanem kínzás.

– Ne sértegezz. Mit szólsz a kő-olló-papír játékhoz?

– Rendben.

– Takuan, te légy a bíró.

– Boldogan vállalom.

Lelkes arccal nekikezdték. A vesztes mindegyik körben kellő keserűséggel méltatlankodott mindenki multságára.

Josino Dajú csöndben kisuhant a szobából, kecsesen maga után húzva hosszú kimonója alját, méltóságteljesen lépkedett a folyosón. Kisvártatva Konoe Nobutada megszólalt: – Nekem is mennem kell – s feltűnés nélkül távozott.

Takuan szégyentelenül ásitozva lefeküdt, s minden teketória nélkül Szumigiku térdére fektette a fejét. Bármilyen kellemes is volt itt bóbiskolni, némi büntudatot is érzett. Haza kéne menjek, gondolta. Nyilván magányosak nélkülem. Dzsótaróra és Ocúra gondolt, akik ismét együtt voltak Karaszumaru nagyúr házában. Takuan vitte oda Ocút a kijomizuderaí megpróbáltatások után.

Takuan és Karaszumaru nagyúr régi barátok voltak, egyforma módon érdeklődtek a költészet, a Zen, az ivászat, még a politika iránt is. Az előző év vége fele Takuan levelet kapott, amelyben Karaszumaru meghívta, hogy töltsse Kiotóban az újévi ünnepeket.

„Úgy tűnik, eltemetkeztél egy kis falusi templomban – írta Micuhiró. – Hát nem vágysz a főváros után, a jó nadai szakéra, a gyönyörű nők társaságára, a kis lillék látványára a Kamo folyó partján? Ha aludni akarsz, gyakorold csak Zenedet vidéken. De ha életre vágysz, gyere ide, s légy emberek között. Ha érzel némi nosztalgiát a főváros iránt, mindenáron látogass meg minket.”

Kisvártatva azután, hogy az új év elején megérkezett, Takuan csodálkozva látta Dzsótarót játszani a kertben. Micuhirótól részletesen megtudta, mit keres itt a gyerek, aztán Dzsótaró elmondta, hogy semmi hír Ocúról azóta, hogy Oszugi a karmaiba kaparintotta a lányt újév napján.

Visszatérése után reggel Ocú belázasodott és még mindig ágyban volt, Dzsótaró pedig ápolta. Egész nap mellette ült, nedves törülközőkkel hűsítette homlokát és a nap megfelelő időszakában kimérte az orvosságát.

De bármennyire is haza akart már menni Takuan, aligha állt módjában vendéglátói előtt, Micuhiró pedig egyre jobban elmerült az ivőversenyben.

A küzdő felek mindegyike veterán volt és látszott, hogy a küzdelem vége döntetlen lesz. Így is történt. Ennek ellenére tovább ittak, közel húzódtak egymáshoz, hogy térdük szinte összeért, hevesen fecserésztek. Takuan nem tudta megmondani, miről: a katonai osztály kormányzásáról-e, vagy a nemesség belső értékeiről, vagy a kereskedők szerepéről az ország külkereskedelmének fejlődésében, de láthatóan valami komoly dologról. Felemelte fejét Szumigiku térdéről, csukott szemmel az erkély egyik oszlopának dőlt, s időről időre elvagyorodott a beszélgetés hallatán.

Végül Micuhiró sértett hangon megkérdezte: – Hol van Nobutada, hazament?

– Ne törődj vele. De hol van Josino? – kérdezte Sójú, hirtelen kijózanodva.

Micuhiró szólt Rin'jának, hogy rohanjon és hívja vissza Josinót.

A kislány, amikor elment a mellett a szoba mellett, ahol Sójú és Kóecu korábban szórakozni kezdtek, bekukkantott. Muszasi egyedül ült a lámpa fehér fénye mellett.

– Nahát, nem is tudtam, hogy visszatért – csodálkozott.

– Nemrég érkeztem.

– A hátsó kapun jött be?

– Igen.

– Merre járt?

– Kicsit odébb, a környéken.

– Lefogadom, egy szép lánnyal volt találkája. Szégyellje magát, elmondom az úrnőmnek – mondta a lány szemtelenül.

Muszasi felnevetett. – Senki nincs itt – mondta végül. – Mi történt velük?

– Egy másik szobában vannak, Kangan

nagyúrral és egy pappal játszanak.

– Kóecu is?

– Nem, nem tudom, hová ment.

– Talán hazament. Ha igen, én is megyek.

– Nem mondhat ilyet. Aki ebbe a házba látogat, nem távozhat Josino Dajú engedélye nélkül. Ha kisurran, ki fogják nevetni, lenézik.

Muszasi nem szokott a kurtizánok humorához, zavart arccal rágódott a hallottakon. Hát így mennek a dolgok itt, gondolta.

– Egyáltalán nem mehet, hacsak nem megfelelő módon távozik. Várjon, amíg vissza nem jövök.

Néhány perc múlva Takuan bukkant fel.

– Hát te honnan jöttél? – kérdezte megveregetve a rónin vállát.

– Tessék? – nyögött föl Muszasi. Lecsusszant a párnájáról, mindkét kezét a padlóra téve mélyen meghajolt. – Milyen rég láttam utoljára.

Takuan felemelte Muszasi kezeit a padlóról.

– Ez a hely azért van, hogy mulassunk és elengedjük magunkat, nem kell, hogy formálisan üdvözölj. Azt mondták, Kóecu is itt van, de nem látom.

– Mit gondolsz, hová mehetett?

– Keressük meg. Jó néhány dologról akarok veled négy szemközt beszélni, de ez várhat, amíg megfelelőbb lesz az alkalom.

Takuan kinyitotta a szomszéd szobába nyíló ajtót. Kóecu békésen aludt, a szoba többi részétől kis arany spanyolfal választotta el. Lábait a leburkolt kotacuba dugta, testét takaró borította. Takuan nem tudta rászánni magát, hogy felébressze.

Kóecu magától nyitotta ki szemét. Egy pillanatig a papra bámult, aztán Muszasira, nem egészen fogta föl a helyzetet.

De amikor elmagyarázták neki, így felelt: – Ha csak ti és Micuhiró vagytok a másik szobában, nincs ellenemre, hogy oda menjek.

Kiderült, hogy Micuhiró és Sójú, miután

kibeszélték magukat, melankóliába süllyedtek. Eljutottak abba a stádiumba, ahol a szaké kezd keserűnek érződni, az ajkak kiszáradnak, s elég egy korty víz, hogy az ember vágyakozva gondoljon otthonára. Ma este még rosszabb volt az utóhatás, hiszen Josino elhagyta őket.

– Mi lenne, ha hazamennénk? – javasolta valaki.

– Nem rossz ötlet – helyeseltek a többiek.

Bár nemigen akaródzott indulniuk, attól féltek, hogy ha tovább maradnak, semmi nem marad az este korábbi jó hangulatából. De amikor felálltak, hogy távozzanak, Rin'ja szaladt be a szobába, két másik fiatal lánnyal, s elkapta Kangan úr kezét.

– Sajnálom, hogy így megvárakoztattuk. Kérem, ne menjen még. Josino Dajú a magánlakosztályában fogadja önöket. Tudom, hogy későre jár, de odakint világos van még a hótól, ebben a hidegben nem árt kellőképp átmelegedni, mielőtt palankinjaikba szállnának. Jöjjenek velünk.

Egyiküknek sem volt már hangulata játszani. Most, hogy elment a kedvük, nehéz volt újra feléleszteni.

Látva, hogy haboznak, az egyik szolgálólány megszólalt:

– Josino azt mondta, biztos benne, hogy udvariatlannak gondolják, amiért távozott, de nem tudta, mi mást tehetne. Ha Kangan nagyúrnak adja meg magát, Funabasi úr sértődött volna meg, és ha Funabasi úrral megy el, Kangan nagyúr lett volna magányos. Nem akarja, hogy bármelyikük is úgy vélje, semmibe veszi, ezért mindannyiukat meghívja egy búcsúpohárra. Kérem, értsék meg, hogy érez és maradjanak még egy kicsit.

Érezték, hogy lovagiatlan lenne visszautasítani a meghívást, ráadásul meglehetősen kíváncsiak voltak a vezető kurtizán magánlakosztályára; hagyták, hogy rábeszéljék őket. A lányok a kerti lépcsőhöz vezették a társaságot, ahol öt pár durva gyékényszandál várta őket. Fölvették és csendesen

tapostak bennük a puha hóban. Muszasinak sejtelve sem volt, mi történik, de a többiek feltételezték, hogy egy teaszertartás részesei lesznek, mivel Josinóról köztudott volt, hogy a teakultusz lelkes híve. Nem is tartották rossz ötletnek, hogy elfogyasszanak egy pohár teát az után a sok ital után, csak akkor kezdtek méltatlankodni, amikor elvezették őket a teaház mellett.

– Hova viszel minket? – kérdezte Kangan nagyúr vádló hangon. – Hisz ez egy szederösvény!

A lányok kuncogtak, Rin'ja sietve magyarázkodott.

– Jaj, dehogya, ez a mi bazsarózsakertünk. Nyár elején ülőkéket rakunk ki, s mindenki kijön, hogy itt igyon és gyönyörködjön a virágokban.

– Szederösvény vagy bazsarózsakert, nem kellemes idekint lenni a hóban. Azt akarja Josino, hogy megfázzunk?

– Elnézést, már nincs messze.

A mező szélén egy zsüpfedelű házikó állt. Külseje alapján az egyik olyan ház lehetett, amely már azelőtt itt állt, hogy a környéket beépítették. Mögötte kis liget volt, s az udvar nem érintkezett az Ogija jól ápolt kertjével.

– Erre – biztatták őket a lányok, s egy földpadlójú szobába vezették őket, melynek falai és gerendái feketék voltak a koromtól.

Rin'ja bejelentette érkezésüket és odabentről kihallatszott Josino Dajú hangja.

– Legyetek üdvözölve. Kérlek, gyertek be.

A tűz fénye lágyan, vörösen ragyogott a sodzsi papírján. Mintha ki tudja, milyen messze lettek volna a várostól. A férfiak körülnéztek a konyhában, látták a gyékény esőfogókat a falon, s azon tűnődtek, vajon miféle szórakozást eszelt ki Josino a számukra. A sodzsi félreacsusszant, s egyenként beléptek a kályhaszobába. Josino kimonója világossárga volt, obija fekete szatén. Alig festette ki magát, haját egyszerű, háziasszony

stílusban fésülte. Vendégei csodálattal nézték.

– Milyen szokatlan!

– Milyen elbűvölő.

Hatásvadász ruhájában, amely úgy elütött a megfeketedett falaktól, Josino százszor szebb volt, mint a gondosan hímzett momojama stílusú ruhákban, amelyeket más alkalmakkor viselt. A cifra kimonók, a csillogó, színes rúzs, az aranyos környezet, ezüstös gyertyatartók ennek a szakmának nélkülözhetetlen kellékei voltak. De Josinónak semmire sem volt szüksége, hogy kihangsúlyozza szépségét.

– Hm, ez valami különleges – mondta Sójú. Az öreg nem osztogatta könnyen a dicséretet, de egy időre még az ő csípős nyelve is megszelídült.

Josino anélkül, hogy párnákat terített volna le, a kályha mellé invitálta őket.

– Mint látjátok, itt élek, s nem sok mindennel kínálhatlak benneteket. De legalább tűz van. Remélem, egyetértetek, a tűz a legkitűnőbb fogás egy hideg, havas éjszakán, akár herceg, akár koldus az ember vendége. Bőven van tűzifa, így egész éjszaka nyugodtan beszélgethetünk, nem kell elégetnem a cserepes növényeket. Kérlek, helyezétek kényelembe magatokat.

A nemes, a kereskedő, a művész és a pap keresztbe tett lábbal leültek a kályha köré, kezüket a tűz fölé nyújtották. Kóecu az Ogijából tett rövid sétán elmélkedett, a meghíváson a cseresznyetűz mellé. Valójában olyan volt, mint egy lakoma, a vendéglátás lényege.

– Gyere te is a tűzhöz – mondta Josino. Hívogaton mosolygott Muszasira, és odébb húzódott, hogy helyet csináljon számára.

Muszasi megdöbbsent, milyen rangos társaságba került. Tojotomi Hidejosi és Tokugava Iejaszu mellett valószínűleg Josino volt a leghíresebb ember egész Japánban. Természetesen híres volt a Kabuki-beli Okumi is és Jodogimi, Hidejosi szeretője, de úgy vélték, Josinóban több stílus

van, mint az előzőben és több szellem, szépség, kedvesség, mint a másodikban. A férfiakat, akik kapcsolatba kerültek Josinó-val, „vevőknek” emlegették, míg őt magát a „Taju-nak”. Minden első osztályú kurtizánt Tajunak neveztek, de ha valaki azt mondta, „A Taju”, csakis Josinóra gondolt és senki másra. Muszasi úgy hallotta, hét szolgálólány fürdeti és kettő vágja a körmeit.

Muszasi élete során először került csiszolt modorú, kifestett hölgyek társaságába, s ennek eredményeként merev udvariassággal viselkedett. Részint azért is, mert fel nem tudta fogni, mi különlegeset találnak Josinóban.

– Kérlek, engedd el magad, gyere, ülj ide – mondta a lány.

A negyedik vagy ötödik nőgatásra Muszasi megadta magát, helyet foglalt mellette, s a többieket utánozva kezét kényelmetlenül a tűz fölé nyújtotta.

Josino a férfi ruhaujjára nézett, s vörös foltot pillantott meg. A többiek elmerültek a társalgásban, ő pedig csöndesen elővett egy puha papírdarabot a ruhaujjából és letörölte.

– Ó, köszönöm – mondta Muszasi. Senki sem vette volna észre, ha csendben marad, de ahogy megszólalt, minden szem a Josino kezében tartott papírra, a virító bíbor foltra tévedt.

– Ez vér, nem? – mondta Micuhiró, szemét tágra nyitva.

– Nem, dehogyis – mosolygott Josino. – Egy vörös bazsarózsa szirma.

A SZÉTTÖRT LANT

A faágak a kályhában lágyan égtek, kellemes illattal töltötték be a szobát, s úgy megvilágították, mintha dél volna. A lágy füst nem csípte a szemet, inkább úgy tűnt, mintha fehér bazsarózsaszirmok libegnének a szellőben, s időről időre bíbor, arany és karmazsin szikrák szálltak. Amikor úgy látszott, a tűz kialvóban van, Josino újabb vékony fadarabkákat tett rá a tartóból.

A férfiakat túlságosan is lenyűgözte a lángok szépsége, hogy a tűzifa felől kérdezzenek, de végül Micuhiró kíváncsiskodni kezdett.

– Miféle fát használsz? Ez nem fenyő.

– Nem, bazsarózsafa – felelte Josino.

Mindannyian meglepődtek, mivel a bazsarózsát a maga vékony bokorágaival nemigen gondolták tűzifának valónak. Josino kivett egy alig égett ágat, s Micuhirónak nyújtotta.

Elmondta nekik, hogy több mint száz évvel ezelőtt ültették a bazsarózsa csemetéket a kertbe. Tél elején a kertészek alaposan megnyírták őket, levágták a hernyók rágta felsőrészt és félretették tűzifának. Kevés volt, de Josinónak elég.

– A bazsarózsa a virágok királya – jegyezte meg Josino. – Talán természetes is, hogy elhervadt ágai olyan tulajdonságokkal rendelkeznek, amelyeket rendes fában nem találni, ahogy bizonyos férfiak is rendelkeznek olyan értékekkel, amelyek másokban nincsenek meg. Hány férfi van, akinek érdemei megmaradnak azután is, hogy a virág elhervad és meghal – mélézött, s melankolikus mosollyal válaszolta meg saját kérdését. – Mi, emberek, csak ifjú korunkban virágunk, aztán kiszáradunk, illattalan csontvázak leszünk, már halálunk előtt is.

Kicsivel később azt mondta: – Elnézést, hogy

nincs mit kínáljak nektek, csak a szakét és a tüzet, de legalább van elég fa, hogy kitartson napkeltéig.

– Nincs miért bocsánatot kérned, herceghez méltó vendégség ez. – Sójü bármennyire is luxushoz szokott, őszintén mondta.

– Szeretném, ha megtennétek valamit a kedvemért mondta Josino. – Írnátok valamit ennek az estének az emlékére?

Miközben a tintakövet dörzsölte, a lányok gyapjuszőnyeget terítettek le a szomszéd szobában és kínai írópapírokat tettek le rá. A bambuszból és papírszederből készült papír kemény és nedvszívó volt, ideális kalligráfia rajzolására.

Micuhiró vette föl a házigazda szerepét, Takuan-hoz fordult.

– Derék pap, ha már hölgyünk ezt kéri, írál valami megfelelőt? Vagy kérjük előbb Kőecut?

Kőecu halkán mozdult térdein. Fölvette az ecsetet, egy pillanatig gondolkodott, majd egy bazsa-rózsavirágot rajzolt. Takuan pedig ezt írta fölé:

*Ugyan miért is ragaszkodnék
az élethez, ha távol van
a szépségtől és szenvedélytől?
Mily szép is a bazsarózsa,
míg fényes szirma le nem hull,
s meghal.*

Takuan verse japán stílusban íródott. Micuhiró úgy döntött, kínai módra ír, a költő Cai Ven verséből írt kis sorokat.

*Amikor szorgos vagyok, a hegy lenéz rám.
Amikor ráérek, én nézek a hegyre.
Bár ugyanannak tűnik, nem az.
Mert a szorgoskodás alávalóbb, mint a pihenés.*

Josino pedig ezt írta Takuan verse alá:

*A szomorúság lehelete
lebeg a virág fölött,
még mikor bimbózik is.
Vajon gondolnak-e a jövőre,
amikor szirmaik lehullanak?*

Sójú és Muszasi csendben pillantottak egymásra, a vívó megkönnyebbült, amikor nem ragaszkodtak ahhoz, hogy ő is írjon valamit.

Visszatértek a kályhához, egy ideig társalogtak még, aztán Sójú észrevett egy *bívát*, egy lantfajtát a belső szobában, az alkóv mellett, s megkérte Josinót, hogy játsszon rajta. A többiek támogatták javaslatát.

Josinón nyoma sem látszott féltékenységnek, fölvette a hangszert és leült a homályosan megvilágított belső szoba közepére. Modora távol állt a tudására büszke virtuózétól, de meg sem kísérelte, hogy álszerűen legyen. A férfiak megtisztították agyaikat a kósza gondolatoktól, hogy minél jobban átadják magukat a Heike történetének. A lány, gyengéd hangokat zaklattak követték, majd sztakkató akkordok. A tűz már alig égett, a szoba sötétbe borult. A vendégeket elvarázsolta a zene. Senki nem mozdult, míg a tűz maradéka hirtelen szikrákat hányt, s ezzel visszazökkentette őket a földre.

– Sajnos nem játszom valami jól – mosolygott rájuk halványan Josino, amikor a zene véget ért. Visszatette helyére a lantot és visszamentek a tűzhöz. Amikor a férfiak felálltak, hogy távozzanak, Muszasi, aki megkönnyebbült, hogy megszabadult a további unalomtól, elsőként lépett az ajtóhoz. Josino egyenként elköszönt a többiektől, de tőle nem. Amikor megfordult, hogy távozzon, a lány csendesen megfogta ruhaujját.

– Muszasi, töltsd itt az éjszakát. Valahogy...

nem akarom, hogy hazamenj.

Zavarba hozott szűzlány arca nem lehetett volna vörösebb, mint Muszasié. Hiába próbált úgy tenni, mint aki nem hallotta, de nyilvánvaló volt, túlságosan zavarban van ahhoz, hogy meg tudjon szólalni.

Josino Sójúhoz fordult. – Nem baj, ha itt tartom, ugye?

Muszasi kihúzta ruhaujját Josino kezéből. – Nem, Kóecuval megyek.

Sietve az ajtó felé indult, de Kóecu megállította.

– Ne viselkedj így, Muszasi. Miért nem maradsz itt éjszakára? Holnap visszajöhetsz a házamba. Végül is a hölgy volt olyan kedves, hogy kimutassa, törődik veled.

Jelentőségteljesen a másik két férfi mellé lépett.

Muszasit óvatossága figyelmeztette, hátha szándékosan csalják törbe. Marasztalják, hogy aztán később kinevethessék. Ám Josino és Kóecu olyan komoly arcot vágtak, hogy talán mégsem tréfa a dolog.

Sójút és Micuhirót roppantul szórakoztatta a zavara, csúfolódva biztatták.

– Te vagy a legszerencsésebb férfi az egész országban – mondta egyikük, a másik pedig közölte, szívesen marad helyette.

De a tréfálkozás abbamaradt, amikor betoppant a férfi, akit Josino korábban kiküldött, hogy nézzen körül. Zihált, foga vacogott a rémülettől.

– A többi úriember elmehet – mondta –, de Muszasinak eszébe se jusson. Csak a főkapu van már nyitva és mindkét oldalán, végig az utcán, az Amigasza teaház körül nyüzsögnek az állig felfegyverzett szamurájok, csapatostól köszálnak. A Josioka-iskolából jöttek. A kereskedők attól félnek, valami szörnyű fog történni, s mind korábban bezártak. A negyeden túl, a lovaspálya felé, állítólag vagy százan is vannak.

A férfiakra mély benyomást tett, nem is annyira a jelentés, hanem a tény, hogy Josino ilyen

elővigyázatos volt. Csak Kóecu sejtette közülük, hogy valami történhetett.

Josino azon nyomban rájött, hogy valami zúr van, amikor meglátta a vérfoltot Muszasi ruhaujján.

– Most, hogy hallottad, mi van odakint, valószínűleg még inkább távozni akarsz, mint eddig, csak hogy bizonyítsd, nem félsz – fordult a lány Muszasihoz. – De kérlek, ne hamarkodd el! Ha ellenségeid most gyávának tartanak, holnap még mindig bizonyíthatod, nem vagy az. Azért jöttél ide, hogy szórakozzál és az az igazi férfi, aki kellőképp tudja élvezni a dolgokat. A Josiokák meg akarnak ölni. Nincs semmi szégyen, ha elkerülöd őket. Sőt a legtöbb ember bírálná az ítélőképességedet, ha ragaszkodnál ahhoz, hogy csapdába sétálj. Természetesen gondolnod kell a becsületedre, de kérlek, vedd számításba, milyen kellemetlen lenne a harc a negyedbelieknek. Barátaid életét is veszélybe sodornád. Tekintve a körülményeket, a legbölcsebb dolog, ha itt maradsz.

Anélkül, hogy válaszra várt volna, a többiekhez fordult. – Azt hiszem, nyugodtan mehettek, ha vigyáztok magatokra útközben.

Néhány óra múlva az óra négyet ütött. A távolban elhalt a zene és az éneklés. Muszasi a kályhaszoba küszöbén ült, mint a hajnalt váró magányos fogoly. Josino a tűznél maradt.

– Nem fázol ott? – kérdezte. – Gyere ide a melegre.

– Ne törődj velem, feküdj le. Amikor a nap fölkel, kitalállok magam is.

Jó néhányszor elhangzott ugyanez a párbeszéd már, s mindannyiszor eredménytelenül.

Bármennyire is csiszolatlan volt Muszasi, Josino vonzódott hozzá. Bár azt mondják, annak a nőnek, aki a férfiakat férfiaknak nézi és nem

jövedelemforrásnak, semmi keresnivalója a szórakoztatónegyedben, ezt a klisé mindössze a bordélyok tulajdonosai terjesztik, olyan férfiak, akik csak közönséges prostituáltakat ismernek, és soha nem kerültek kapcsolatba nagy kurtizánokkal. Egy nő, aki olyan neveltetést kapott, mint Josino, igenis képes volt arra, hogy belehabarodjon valakibe. Mindössze egy vagy két évvel volt idősebb Muszasinál, mégis micsoda különbség, mennyivel tapasztaltabb volt a szerelemben. Nézte a férfit, amint az mereven ül, visszatartja érzelmeit, elkerüli, hogy az arcába nézzen, mintha egyetlen pillantás megvakítaná, s egyszer csak úgy érezte magát, mint a tapasztalatlan hajadon, amikor először találkozik a szerelemmel.

A szolgálak ügyet se vetve a kettejük közt lévő feszültségre, luxusszalmazsákokat terítettek le a szomszéd szobába, olyanokat, amelyek a daimió fiának és lányának is megfeleltek volna. Kis aranycsengettyűk ragyogtak lágyan a szaténpárnák sarkaiban.

A tetőről lecsusszanó hó hangja olyan volt, mintha valaki a kerítésen át beugrana a kertbe, s Muszasi ahányszor csak meghallotta, olyan lett, mint egy sündisznó. Idegei láthatóan pattanásig feszültek.

Josino érezte, hogy megborzong. Az éjszaka leghidegebb órája volt, pont hajnal előtt, de nem a hideg miatt érezte kényelmetlenül magát. Ennek a vad férfinak a látványa bonyolult ritmusban csapódott természetes vonzódásához.

A kanna a tűz fölött sipolni kezdett, s Josinót megnyugtatta ez a vidám hang. Csöndesen teát töltött.

– Kisvártatva hajnalodik. Igyál egy pohár teát és melegedj meg a tűznél.

– Köszönöm – felelte Muszasi, de nem mozdult.

– Már kész is van – mondta Josino, aztán feladta. Már csak az hiányzik, hogy a férfi terhére

legyen. Ám egy kicsit bántotta, hogy ki kell öntse a teát. Amikor az ital kihűlt, egy e célra tartott kis csuporba öntötte. Mi értelme teát kínálni egy ilyen vidékinek, akinek a teaivás finomságai semmit sem jelentenek?

Bár a férfi háttal volt neki, látta, hogy egész teste feszes, mint az acélpáncél. Szánakozva nézett rá.

– Muszasi.

– Tessék.

– Kitől tartasz?

– Senkitől. Csak ügyelek, nehogy túlságosan elernyedjek.

– Az ellenségeid miatt?

– Persze.

– Pedig jelen állapotodban ha hirtelen megtámadnának, azonnal megölnének, biztos vagyok benne. Elszomorít a dolog.

A férfi nem válaszolt.

– A magamfajta asszony semmit sem tud a Háború Művészetéről, de ahogy néztelek ma este, szörnyű érzésem volt. Mintha olyan embert látnék, akit le fognak vágni. Valahogy ott lebeg a halál árnyéka körülöttem. Megengedheti ezt magának egy harcos, aki bármelyik percben tucatnyi karddal nézhet farkasszemet? Győzhet egy ilyen ember?

Együtt érzően kérdezte, mégis megzavarta Muszasit. A férfi megperdült, a kályhához húzódott, leült vele szemben.

– Azt mondod, éretlen vagyok?

– Feldühítettelek?

– Nem tud egy nő olyat mondani, ami engem feldühítene. De szeretném tudni, miért gondolod, hogy úgy viselkedek, mint akit meg fognak ölni? – Fájdalmasan tudatában volt, milyen pókhálót szőnek körötte a Josioka-szamuraók kardjai és stratégiái, átkai. Sejtette, hogy megkísérelnek bosszút állni, és a Rengeoin udvarán meg is fordult fejében, hogy elrejtőzik, de ez

udvariatlanság lett volna Kóecuval szemben, és ráadásul megszegte volna Rin'jának tett ígérését. De sokkal inkább azért tért vissza, nehogy bárki is megvádolhassa azzal, elfutott, mert félt.

Miután visszatért az Ógijába, úgy gondolta, csodálatos önuralomról tett tanúbizonyságot. Most pedig Josino nevet éretlenségén. Nem zaklatta volna föl, ha az asszony kurtizánok módjára kötekedik vele, de Josino tökéletesen komolynak látszott.

Hiába állította, hogy nem haragszik, tekintete metszően éles volt, mint a kard éle. A lány fehér arcába nézett.

– Magyarázd el, amit mondtál! Vagy talán csak tréfálsz? – tette hozzá, amikor Josino nem válaszolt azonnal.

Josino arca elkomorodott egy pillanatra, de most visszatért rá a mosoly. – Hogy mondatsz ilyet? – Felnevetett, fejét csóválta. – Gondolod, tréfálnék ilyen komoly dologról egy harcossal?

– Nos, akkor hogy értetted? Mondd el!

– Rendben, ha már ennyire akarod tudni, megpróbálom elmagyarázni. Figyeltél, amikor a lanton játszottam?

– Mi köze ennek ehhez?

– Talán butaság is volt kérdeznem. Amilyen feszült voltál, nemigen lehetett füled a zene finom árnyalt hangjaira.

– Nem, nem igaz, figyeltem.

– Eszedbe jutott valaha is, hogyan hozhatja létre mindössze négy húr a lágy és kemény dallamok, gyenge és erős részletek ilyen bonyolult kombinációit?

– A történetre figyeltem. Mi mást kellett volna még hallanom?

– Sokan vannak így vele, de én szeretem a lantot élőlényhez hasonlítani. Nem merülök bele a játék technikájába, inkább Po Csü-i versét idézem, amelyben leírja a lant hangját. Biztos ismered.

Homlokát enyhén ráncolva, félig énekelve, félig

beszélve, mondta halkán a verset.

*A nagy húrok esőként zúgtak,
a kis húrok titkokat suttoztak.
Zúgtak, suttoztak – majd összekeveredtek,
ahogy nagyobb és kisebb gyöngyök hullanak
a jádetányérra.
Halljuk a virágok közt puhán megbúvó sárgarigót.
Halljuk a homokpart mellett keserűn zokogó patakot.
És bánatától mintha szakadna a húr,
mintha csak nem bírná, és elhalnak a hangjegyek,
elrejtve bánatát,
hiszen többet elárul a csend, mint amennyit a hang...
Fröccsen a víz, törik az ezüstváza,
és páncélos lovak ugranak elő, fegyverek sújtanak
le csattogva.
És mielőtt a lány letenné a hangszer, még rácsap egyet,
s egy hangon szól a négy húr, ahogy a selyem hasad.*

– Vagyis mint látod, hangok végtelen variációja állítható elő egy egyszerű lanton. Kezdő koromban értetlenül álltam a dolog előtt, végül széttörtem egy lantot, hogy lássam, mi van odabent. Aztán magam is próbáltam lantot készíteni. Sok mindennel kísérleteztem, végül megértettem, hogy a hangszer titka a szívében van.

Elhallgatott, kiment és behozta a lantot a szomszéd szobából. Visszaült a helyére, megfogta nyakánál a hangszer és Muszasi elé tartotta.

– Ha megvizsgálod a szívet, látod, mi teszi lehetségessé a hangok sokszínűségét. – Szép, éles kést fogott kis kezébe, gyorsan lecsapott vele a lant gyöngyformájú hátára. Három vagy négy fürge csapás és már meg is történt a dolog, olyan gyorsan és véglegesen, hogy Muszasi szinte azt várta, vér fröccsen a hangszerből. Még némi fájdalmat is érzett, mintha a penge saját húsába vágott volna. Josino a háta mögé tette a kést és feltartotta a lantot, hogy a férfi láthassa

felépítését.

Muszasi előbb a lány arcába nézett, aztán a törött lantra, s azon tűnődött, vajon valójában olyan vadság él-e Josinóban, mint ami akkor látszott rajta, amikor a fegyvert használta. Még mindig nem múlt el a rossz érzés, amit a szétszakított lant láttán érzett.

- Amint látod, a lant belseje szinte teljesen üres. Mind az a sok variáció a közép közelében lévő egyetlen keresztarabból jön. Ez az egyetlen fadarab a hangszer csontozata, szíve, létfontosságú szervei. Ha teljesen merev, feszes volna, monoton lenne a hang. Ezzel szemben íveltrel faragták. De ez magában még nem magyarázza a lant végtelen variációs lehetőségeit. Ez annak köszönhető, hogy a keresztarabnak mindkét oldalán hagytak némi holtjátékot. Hogy másképp fogalmazzak, a hangzásbeli gazdagság abból adódik, hogy van bizonyos mozgásszabadság, bizonyos lazaság a központ szélein. Ugyanez a helyzet az emberekkel. Az életben rugalmasaknak kell lenniük. Szellemünknek képesnek kell lennie arra, hogy szabadon szárnyaljon. Ha feszesek, merevek vagyunk, szűrősak leszünk, nem tudunk jól válaszolni.

Muszasi nem vette le szemét a lantról, ajka sem mozdult.

- Ennyi mindenkinek nyilvánvaló lehet - folytatta a lány. - De hisz nem jellemző az emberekre, hogy merevek. Én a pengető egyetlen csapásával el tudom érni, hogy a négy húr úgy hangozzon, mint a lándzsa, mint a kard, vagy ahogy a felhő hasad. Mindezt azért, mert a lant szívében egyensúlyban van a biztonság és rugalmasság. Ma, amikor megláttalak, nyomát sem éreztem benned rugalmasságnak, süttött belőled a merev, hajlíthatatlan feszesség. Ha a keresztarab olyan feszes, hajlíthatatlan lenne, mint te, a pengető egyetlen csapása elszakítaná a

húrt, talán magát a hangdobozt is. Talán szemtelenség volt, amit mondtam, de aggódom miattad. Nem tréfáltam, nem nevettelek ki. Megérted ezt?

Kakas kukorékolt a távolban. A hóról visszaverődő napfény beszűrődött a redőnyök résein. Muszasi csak ült, le nem vette szemét a megcsonkított lantról és a földön heverő fadarabkákról. Mit sem törődött a kakaskukorékolással, észre sem vette a napvilágot.

– Ó, felkelt a nap – mondta Josino. Úgy tűnt, sajnálja, hogy elmúlt az éjszaka. Tűzifáért nyúlt, aztán rájött, nem maradt.

A reggel hangjai – kitáruló ajtók, madarak csiripelése – szűrődött a szobába, de Josino nem nyitotta ki a zsalukat. Bár a tűz kialudt, a vér vadul lüktetett ereiben.

Fiatal szolgálólányai jobban ismerték annál, mintsem kinyissák kis háza ajtaját, amíg nem hívja őket.

SZÍVFÁJDALOM

A hó két nap múlva elolvadt és meleg tavaszi szellő bátorította a friss bimbók milliárdjait. A nap erősen sütött, és még a gyapjú alsónemű is kényelmetlennek tűnt.

Derékig sáros kimonójú fiatal zen-szerzetes állt meg Karaszumaru nagyúr palotájának bejárata előtt. Miután többször is hiába szólt, hogy engedjék be, körbement a szolgák fertályához és lábujjhegyre állva bekukucskált az egyik ablakon.

– Mi van, te pap? – kérdezte Dzsótáró.

A szerzetes megperdült, álla leesett a csodálkozástól. El nem tudta képzelni, mit keres egy ilyen ördögfióka Karaszumaru Micuhiró házának udvarán.

– Ha koldulsz, gyere hátra a konyhába – javasolta Dzsótáró.

– Nem alamizsnáért jöttem – felelte a szerzetes. Leveles dobozt húzott elő kimonójából. – Az Izumi tartománybeli Nanszódzsiból jövök. Ezt a levelet Takuan Szóhónak hoztam. Ha jól tudom, itt tartózkodik. Az egyik küldöncfiú vagy?

– Dehogya is! Vendég vagyok, akárcsak Takuan.

– Valóban? Ebben az esetben volnál olyan kedves szólni Takuannak, hogy itt vagyok?

– Várjál, rögtön szólok neki.

Dzsótáró besietett az előcsarnokba, közben megbotlott az egyik spanyolfal lábában és a kimonójában tartott mandarinok a padlóra hullottak. Gyorsan fölvette őket és továbbbsietett a belső szobák felé.

Néhány perc múlva visszatért és közölte a szerzetessel, hogy Takuan nincs itt.

– Azt mondják, odaát van a Daitokudzsiban.

– Nem tudod, mikor jön vissza?

– Azt mondják, hamarosan.

– Nem várhatnám meg valahol anélkül, hogy bárkinek is alkalmatlankodnék?

Dzsótaró az udvarban termett és egyenesen a pajtához vezette a szerzetest.

– Itt várhatsz – mondta –, senkinek sem leszel útban.

A pajtában széna, kocsikerekek, tehéntrágya és egyebek heverték, de mielőtt a pap bármit is mondhatott volna, Dzsótaró már futott is át a kerten egy kis ház felé, a birtok nyugati végében.

– Ocú! – kiáltotta. – Hoztam neked mandarint.

Karaszumaru nagyúr orvosa megnyugtatta Ocút, hogy nincs mitől aggódnia. A lány hitt neki, bár maga is látta, milyen sovány, elég volt arcához emelnie kezét. Láza nem volt, étvágya nem tért vissza, de ma reggel azt motyogta Dzsótarónak, szívesen enne egy mandarint.

A fiú otthagyta őrhelyét Ocú betegágyánál, s először a konyhába ment, ahol megtudta, hogy nincs mandarin a házban. Nem talált a zöldségeseknél és az élelmiszerárusoknál sem, úgyhogy elment a Kijogoku-ban lévő nyitott piacra. Mindenféle javakat árultak itt, selyemfonalat, gyapjút, lámpaolajat, szőröket és így tovább, de mandarint nem. Miután otthagyta a piacot, néhányszor reménykedni kezdett, amikor narancsszínű gyümölcsöket látott magánkertek falai mögött. Mint kiderült, keserű narancsot és birsalmát.

Csaknem a fél várost bejárta, míg végül sikerült mandarint szereznie, igaz, lopta. A sinto-szentély előtt kirakott áldozati ajándékok közt volt kis halom krumpli, sárgarépa és mandarin. Dzsótaró kimonójába gyömöszölte a gyümölcsöt, s gyorsan körülnézett, hogy megbizonyosodjon, nem látják. Útközben a Karaszumaru-ház felé végig rémülten imádkozott, nehogy a megdühödött isten felbukkanjon előtte.

– Kérlek, ne büntess meg, nem én fogom megenni őket.

Sorba rakta őket, egyet meghámozott és Ocú felé kínálta. A lány elfordult, nem volt hajlandó hozzányúlni. – Mi baj van? – Előrehajolt, hogy az arcába nézzen, de Ocú mélyebbre temette fejét a párnába.

– Semmi baj – zokogta.

– Már megint sírsz – ciccegett Dzsótaró.

– Ne haragudj.

– Ne kérj bocsánatot, csak edd meg az egyik mandarint.

– Később.

– Legalább, kérlek, edd meg azt, amit meghámoztam.

– Dzsó, méltányolom, hogy ilyen gondos vagy, de most semmit sem tudok legyűrni.

– Mert olyan sokat sírsz. Miért vagy olyan szomorú?

– Azért sírok, mert boldog vagyok. Olyan jó vagy hozzám.

– Nem szeretem, amikor ilyen vagy, nekem is sírnom kell tőle.

– Megígérem, hogy abbahagyom. Megbocsátasz nekem?

– Csak ha megeszed a mandarint. Meghalsz, ha nem eszel valamit.

– Majd később, ezt edd te meg.

– Ó, én nem tehetem. – Nagyot nyelt, ahogy maga elé képzelte az istenség haragos pillantását.

– Hát rendben, mindketten megeszünk egyet.

Ocú elfordult és finom ujjáival kezdte lehúzni a fehér szövetet a gyümölcsről.

– Hol van Takuan? – kérdezte szórakozottan.

– Azt mondták, a Daitokudzsiba ment.

– Igaz, hogy látta tegnapelőtt este Muszasit?

– Szóval hallottad?

– Igen. Vajon elmondta Muszasinak, hogy itt vagyok?

– Gondolom.

– Takuan azt mondta, valamikor meghívja ide Muszasit. Neked nem beszélt erről?

- Nem.
- Lehet, hogy elfelejtette.
- Kérdezzem meg?
- Kérlek – felelte Ocú, s most először elmosolyodott. – De ne előttem kérdezd.
- Miért?
- Takuan rettenetes, állandóan azt mondja, hogy Muszasi-betegségben szenvedek.
- De ha Muszasi eljön, pillanatok alatt fölpattansz, ugye?
- Még te is ilyeneket mondasz. – De Ocú azért őszintén boldognak tűnt.
- Dzsótaró itt van? – szólt be Micuhiró egyik szamurája.
- Itt vagyok.
- Takuan keres, gyere velem.
- Menj és tedd meg, amit akar – biztatta Ocú. – És ne feledd el, miről beszéltünk. Megkérdezed, ugye? – Halvány pír öntötte el, gyorsan arcára húzta a takarót.
- Takuan a nappaliban beszélgetett Micuhiró úrral. Dzsótaró félrehúzta a tolóajtót. – Hívattál?
- Igen, gyere be.
- Micuhiró nem törődve azzal, hogy Dzsótaró milyen rossz modorú, elnéző mosollyal nézte. Dzsótaró leült és Takuanhoz fordult.
- Nemrégiben egy olyan pap keresett, mint amilyen te is vagy. Azt mondja, a Nanszódzsiból való. Hívjam ide?
- Ne törődj velem, már tudok róla. Panaszkodott, milyen gonosz fiú vagy.
- Én?
- Hát helyénvalónak tartod a pajtába vezetni a vendéget és ott hagyni?
- Ő mondta, hogy olyan helyen akar várni, ahol senkinek sincs útjában.
- Micuhiró rázkódott a nevetéstől, de szinte azonnal összeszedte magát.
- Egyenesen Tadzsimába mész, vissza sem térsz Izumiba? – kérdezte Takuant.

– Azt hiszem igen, elég ijesztő a levél – bólintott a pap. – Nincs szükségem előkészületekre, már ma indulok.

– Elmész? – kérdezte Dzsótaró.

– Igen, a lehető leggyorsabban haza kell menjek.

– Miért?

– Most tudtam meg, hogy anyám állapota válságos.

– Van anyád? – A fiú alig hitt a füleinek.

– Hát persze.

– Mikor jössz vissza?

– Az anyám egészségétől függ.

– Mi... mihez kezdjek nélküled? – morogta Dzsótaró. – Ez azt jelenti, hogy többé nem látunk?

– Természetesen nem. Hamarosan újra találkozunk. Megbeszéltem, hogy itt maradtok mindketten és számítok rád, hogy vigyázol Ocúra. Próbálj hatni rá, hogy ne búslakodjon, és érezze jobban magát. Nem annyira gyógyszerre van szüksége, mint több lelkierőre.

– Nem vagyok elég erős, hogy abból neki is jusson. Addig nem lesz jobban, amíg nem találkozik Muszasival.

– Nehéz beteg, mondhatom. Nem irigyellek, hogy ilyen útitársad van.

– Takuan, hol találkoztál Muszasival?

– Hát... – Takuan Micuhiro nagyúrra pillantott és szégyenlősen elnevette magát.

– Mikor jön ide? Azt mondtad, elhívod, s Ocú azóta másra sem gondol.

– Muszasi? – kérdezte Micuhiro közönyösen. – Ő az a rónin, aki velünk volt az Ogijában?

– Nem felejtettem el, amit Ocúnak ígértem – mondta Takuan Dzsótarónak. A Dajtokudzsiból jövet megálltunk Kóecu házánál, hogy megtudjam, Muszasi ott lakik-e még. Kóecu nem látta, azt hiszi, még mindig az Ogijában lehet. Kóecu azt mondja, anyja annyira aggódott, hogy levelet írt Josino Dajúnak, kérve, hogy azonnal küldje haza Muszasit.

- Ó! - hökkent meg Micuhiró nagyúr, irigykedve, és csodálkozva emelve föl szemöldökét.
- Hát még mindig Josinónál van?

- Úgy tűnik, Muszasi is csak férfi, mint bárki más. Még ha másmilyennek is tűnnek, amíg fiatalok, csak kiderül, hogy ők is ugyanolyanok.

- Josino különös asszony. Vajon mit lát ebben a faragatlan vívóban?

- Nem is teszek úgy, mintha érteném. Mint ahogy Ocút sem értem. Alapjaiban arról van szó, hogy általában nem értem a nőket. Ami engem illet, nekem mindannyian kicsit örültnek tűnnek. Ami pedig Muszasit illeti, azt hiszem, elérkezett élete tavaszához. Most kezdődik igazi kiképzése és reméljük, felfogja, hogy a nők még veszélyesebbek, mint a kard. Saját gondjait csak ő oldhatja meg, én nem tehetek mást, mint hogy békén hagyom.

Kicsit kényelmetlenül érezte magát, hogy ily sokat elárult Dzsótaró előtt, sietve köszönetet mondott, elbúcsúzott vendéglátójától, s még egyszer megkérte, engedje meg, hogy Ocú és Dzsótaró még maradjanak.

Takuannak mit sem jelentett a régi mondás, hogy reggel kell útnak indulni. Bár a nap jócskán nyugaton járt és kezdett szürkülni, készen állt az indulásra és útnak is indult.

Dzsótaró ruhaujjába kapaszkodva futott mellette.

- Kérlek, kérlek, gyere vissza! Beszélj Ocúval! Ismét sír és semmivel nem tudom felvidítani.

- Beszéltetek Muszasiról?

- Megkért, hogy kérdezzem meg tőled, mikor jön. Ha nem jön, Ocú meghalhat.

- Emiatt nem kell aggódnod, csak hagyd békén.

- Takuan, kicsoda az a Josino Dajú?

- Miért érdekel?

- Azt mondtad, Muszasi nála van. Ugye?

- Hm, eszembe sincs, hogy visszamenjek és megpróbáljam meggyógyítani Ocút, de szeretném, ha megmondaná neki valamit.

- Mi az?
- Mondd meg, hogy egyen rendesen.
- Elmondtam már vagy százszor is.
- Valóban? Hát ennél jobbat úgysem tehet. De ha nem hallgat rád, akár az egész igazságot is elmondhatod neki.
- Mi az?
- Muszasi összejött egy Josino nevű kurtizánnal és két éjjel két nappal óta nem jött elő a bordélyból. Ocú bolond, ha tovább szeret egy ilyen férfit.
- Ez nem igaz! – tiltakozott Dzsótaró. – Muszasi az én szenszeiem. Ő szamuráj, nem ilyen léhűtő. Ha elmondom Ocúnak, még öngyilkos lesz. A bolond te vagy, Takuan. Nagy, hatalmas, öreg bolond.
- Ha-ha-ha!
- Milyen alapon sértegeted Muszasit, vagy mondod, hogy Ocú bolond?
- Derék fiú vagy, Dzsótaró – paskolta meg a pap a fiú fejét.
- Dzsótaró elhajolt a keze alól.
- Elegem van belőled, Takuan, soha többé nem kérem a segítségedet! Magam fogom megtalálni Muszasit, és visszahozom Ocúnak.
- Tudod, hol az a hely?
- Nem, de megtalálom.
- Nyelvelj csak, ha jólesik, de nem lesz könnyű megtalálnod Josino házát. Mondjam el, merre van?
- Ne fáradj.
- Dzsótaró, én nem Ocú ellensége vagyok, Muszasival sincs bajom, ellenkezőleg. Évek óta imádkozom, hogy mindketten rendes életet élhessenek.
- Akkor miért mondsz mindig ilyen csúnya dolgokat róluk?
- Így tűnik neked? Talán igazad van. De ebben a pillanatban mind a ketten betegek. Muszasit, ha egyedül hagyjuk, elmúlik a betegsége, de Ocúnak

segítségre van szüksége. Pap vagyok és próbáltam segíteni neki. Állítólag képesek vagyunk meggyógyítani a szív betegségeit, ahogy az orvosok gyógyítják a test bajait. De sajnos semmit sem voltam képes tenni érte, úgyszólván feladom. Ha nem képes felfogni, hogy szerelme egyoldalú, a legtöbb, amit tehetek, hogy azt tanácsolom, táplálkozzon megfelelően.

– Csak ne aggódj emiatt, Ocú nem fogja egy ilyen csaló segítségét kérni, mint te.

– Ha nem hiszel nekem, menj el az Ógijába, a Janagimacsiban, és nézd meg magad, mit csinál Muszasi. Aztán gyere vissza, mondd el Ocúnak, mit láttál. Összetöröd a szívét, de talán kinyitod a szemét.

Dzsótaró a fülére tapasztotta kezét.

– Fogd be a szád, te tökfajú vén csaló!

– Hiszen te rohansz utánam, vagy elfelejtetted?

Takuan továbbment, és Dzsótaró pedig az utca közepén állva egy meglehetősen tiszteletlen mondókát kiabált, amellyel az utcagyerekek szokták csúfolni a kolduló szerzeteseket. De abban a pillanatban, ahogy Takuan eltűnt a szeme elől, hangja elhalt, szemét könnyek lepték el. Kétségbeesetten sírt. Amikor végre összeszedte magát, megtörölte a szemét, s mint egy elveszett kiskutya, akinek hirtelen eszébe jutott, hogy haza kéne menni, nekilátott megkeresni az Ógiját.

Először egy nőt pillantott meg. Fejét fátyol borította, átlagos háziasszonynak tűnt. Dzsótaró odarohant hozzá.

– Hogyan lehet eljutni a Janagimacsiba? – kérdezte.

– Az az Engedélyezett Negyed, nem?

– Mi az, hogy Engedélyezett Negyed?

– Úristen!

– Mondd el hát, hogy jutok el oda.

– Nahát, ilyen! – Az asszony sértődötten meredt rá egy pillanatig, aztán továbbment.

De Dzsótaró makacsul ment tovább, egyik

embert a másik után kérdezte, merre van az Ógija.

Fényesen világítottak az örömház ablakai, de még túl korán volt ahhoz, hogy sok vendég kószáljon a negyed három főútvonalán.

Az Ogijában az egyik fiatalabb szolga kinézett a bejáraton. Volt valami különös abban a szempárban, amint átkukucskál az egy pár piszkos szalmapapucs és egy fakard vége fölött lógó függöny hasadékán. A fiatalember kicsit hátraugrott meglepetésében, de mielőtt megszólalhatott volna, Dzsótáró belépett és a tárgyra tért.

– Mijamoto Muszasi a házban van, ugye? A tanárom. Megmondanád neki, hogy Dzsótáró van itt? Kérd meg, hogy jöjjön elő.

A meglepetést szigorú homlokráncolás váltotta fel a szolga arcán.

– Ki vagy te, te kis koldus? – mordult rá. – Nincs itt senki, akit így hívnának. Hogy képzeled, hogy bedugod a koszos képed, pont amikor az üzlet beindulna? Kifelé! – Megragadta Dzsótáró gallérját és keményen meglökte.

Dzsótáró dühbe gurult, felfújta magát, mint egy pulyka. – Hagyd abba! – kiáltotta. – Azért jöttem, hogy a tanárossal beszéljek.

– Mit érdekel engem, miért jöttél ide, te kis patkány! Ez a Muszasi eddig is sok zűrt okozott. Nincs itt.

– Ha nincs itt, miért nem tudod egyszerűen megmondani. Vedd le rólam a kezed.

– Gyanús vagy nekem. Honnan tudjam, hogy nem a Josioka-iskola kéme vagy?

– Semmi közöm hozzájuk. Mikor ment el Muszasi? Hová ment?

– Először utasítgatsz, most meg felvilágosítást kérsz. Meg kéne tanulnod féken tartani a

nyelvedet. Honnan tudjam, hol van?

– Ha nem tudod, hát rendben van, de engedd el a gallérom.

– Rendben, elengedlek – így. Keményen Dzsótáró fülébe csípett, megperdítette a fiút és a bejárat felé lökte.

– Juj! – visitotta Dzsótáró. Előrántotta fakardját és szájon verte vele a szolgát, kitorve elülső fogát.

– Óú-ú! – A fiatalember véres szájára tette egyik kezét, a másikkal leütötte Dzsótárót.

– Segítség, gyilkos! – visitott Dzsótáró. Összeszedte minden erejét, mint amikor megölte a kutyát Kojagyúban és kardjával lecsapott a szolga koponyájára. Vér fröccsent a fiatalember orrából, s összeesett az egyik fűzfa alatt. Annyi hangot nem adott, mint egy sóhajtó kukac.

Az utca másik oldalán, a rácsos ablak mögött magát mutogató prostituált kiegyenesedett és átkiabált a szomszéd ablakba.

– Oda nézz, látod? Az a fiú a fakarddal épp most ölt meg egy embert az Ógijából. Elmegy.

Az utca pillanatokon belül tele volt föl-alá rohangáló emberekkel, a levegő megtelt vérszomjas kiáltásokkal.

– Merre ment?

– Hogy nézett ki?

De amilyen hirtelen kezdődött, el is halt a zűrzavar. És mire a vigadozók kezdtek szállingózni, már nem is beszéltek az incidensről. Hétköznapiak voltak a verekedések és a negyedbeliek maguk elrendezték a dolgokat, rövid úton eltüntették a véres sebeket, hogy elkerüljék a rendőrség szaglászását.

Míg a főútvonalak úgy ki voltak világítva, mintha fényes nappal lenne, bőven voltak sikátorok, üres helyek, ahol teljesen sötét volt. Dzsótáró is talált rejtekhelyet, majd egy másikat is. Tapasztalatlan-ságában azt hitte, eltűnhet, pedig az egész negyedet három méter magas fal vette körül, amelynek tetején kihegyezett cölöpök

meredtek az égnek. Amikor a falhoz ért, megindult mellette, de nemhogy kaput, még nagyobb hasadékot sem talált. Megfordult, hogy kikerülje az egyik sikátort és egy fiatal lányt pillantott meg. Amikor pillantásuk találkozott, a lány halkán megszólította és finom fehér kezecskéjével intett neki.

– Engem hívsz? – kérdezte Dzsótaró gyanakodva, de nem látott rossz szándékot a vastagon püderezett arcon, ezért kicsivel közelebb ment. – Mit akarsz?

– Te vagy az a fiú, aki az Ogijából jöttél és Mijamoto Muszasit kerested? – kérdezte a lány udvariasan.

– Igen.

– Dzsótarónak hívnak, ugye?

– Aha.

– Gyere velem, elviszlek Muszasihoz.

– Hol van? – kérdezte Dzsótaró. Gyanúja ismét feltámadt.

A lány megállt és elmagyarázta, hogy Josino Dajú komolyan aggódott a szolgával történt incidens miatt, ezért elküldte őt, hogy keresse meg Dzsótarót és vigye Muszasi rejtekhelyére.

Dzsótaró hálás pillantással kérdezte: – Josino Dajú szolgája vagy?

– Igen. Most már megnyugodhatsz. Ha ő kiáll melletted, a negyedben senki nem merészel hozzád nyúlni.

– Valóban ott van a tanárom?

– Ha nem volna, miért mutatnám neked az utat?

– Mit keres egy ilyen helyen?

– Majd ha kinyitod annak a kis tanyaháznak az ajtaját, magad is meglátod. Most vissza kell mennem dolgozni. – Csöndesen eltűnt a szomszédos kert bokrai közt.

Ez volna az?, gondolta kissé csalódottan Dzsótaró a szerény teaház láttán, de úgy érezte, nem mehet el anélkül, hogy bizonyosságot

szerezne. Hogy elérje az oldalablakot, a kertből a fal mellé gurított egy követ, ráállt és orrát a bambuszrácshoz szorította.

– Itt van – mondta halkán. Nehezen állta meg, hogy csendben maradjon. Égett a vágytól, hogy kinyúljon és megérintse mesterét. Milyen rég látta!

Muszasi fejét karján nyugtatva a kályha mellett aludt. Dzsótaró még soha nem látta ilyennek. Nagy mintákkal díszített selyemkimonó volt rajta, afféle, amelyet a fiatal, városi piperkőcök viselnek. A padlón vörös gyapjúruha feküdt kiterítve, azon festőecset, tintatartó, néhány papírdarab. Az egyik papírra Muszasi tojásokat rajzolt, a másokra egy csirkefejet.

Dzsótaró megdöbbsent. Hogy vesztegetheti idejét azzal, hogy rajzolgat, gondolta dühösen. Hát nem tudja, hogy Ocú beteg?

Dúsan hímzett kabát fedte félig Muszasi vállait. Egyértelműen női ruhadarab volt és ez a cifra kimo-nó... – undorító. Érzékiség lengett be mindent, amelyben Dzsótaró rejtőző ördögöt szimatolt. És akárcsak újév napján, előntötte a keserű csalódás hulláma. Milyen csalók a felnőttek! Valami baj van vele, gondolta, Muszasi nem ilyen.

De a bosszankodásból lassacskán huncutkodás lett. Eldöntötte, mit tegyen. Jól ráijesztek, gondolta. Halkán kezdett leeresztkedni a szikláról.

– Dzsótaró – szólt oda Muszasi. – Honnan tudtad, hogy itt vagyok?

A fiú ismét benézett az ablakon. Muszasi még mindig feküdt, de szeme félig nyitva volt, úgy vigyorgott.

Dzsótaró körberohanta a házat, berontott az ajtón és átkarolta Muszasi vállait.

– Szenszei! – kiáltotta boldogan.

– Hát eljöttél. – Muszasi a hátán feküdvé kinyújtotta karját és melléhez ölelte a fiú piszkos fejét. – Honnan tudtad, hogy itt vagyok? Takuan mondta? Rég találkoztunk, ugye? – Tovább ölelve

a gyereket, felült. Dzsótaró befészkelte magát a meleg mellkasba, amelyet szinte elfelejtett, feje úgy izgett-mozgott, mint egy palotapincsié.

Aztán Muszasi térdére tette a fejét és nyugton maradt.

– Ocú ágyban fekszik, beteg. El sem tudod képzelni, mennyire szeretne látni téged. Egyre csak azt mondja, hogy meggyógyul, ha eljössz. Csak egyszer, nem akar mást.

– Szegény Ocú!

– Újévkor látott a hídon, amikor azzal a bolond lánnyal beszélgettél.

– Megdühödött és visszahúzódott csigaházába. Megpróbáltam kiráncigálni a hídra, de nem volt hajlandó.

– Nem hibáztatom. Aznap engem is felzaklatott Akemi.

– Látnod kell, Karaszumaru nagyúr házában van. Csak jöjj el és annyit mondd, látod, Ocú, itt vagyok. Rögtön jobban lesz.

Dzsótaró lelkesedésében jóval többet is mondott, de ez volt a lényege. Muszasi közbehorkantott egyszer-kétszer, azt mondta, valóban, de valami okból, amit a gyerek el nem tudott képzelni, egyetlen szóval nem említette, hogy megteszi, amit kérnek tőle, bármennyire is esdekelt, könyörgött a fiú. Dzsótaró rajongott ugyan tanáráért, ám most kezdte nem kedvelni, legszívesebben harcba szállt volna vele.

Haragját végül csak a tisztelet tartotta féken. Elhallgatott, de arcára volt írva, mennyire helyteleníti a dolgot. Mogorva volt a szeme, száját elhúzta, mint aki ecetet ivott.

Muszasi elővette a rajzfüzetét meg az ecsetjét, és további vonásokat tett egyik művén. Dzsótaró utálkozva nézte a rajzot. Miből gondolja, hogy ért hozzá? Szörnyű, gondolta.

Végül Muszasi elvesztette érdeklődését, nekilátott elmosni az ecsetet. Dzsótaró már azon volt, hogy újra könyörögni kezd, amikor

faszandálok lépteit hallotta odakint a köveken.

– Megszáradt a ruhája – mondta egy lányhang. A szolgálólány lépett be, aki Dzsótarót idekísérte, szépen összehajtott kimonóval és kabáttal kezében. Muszasi elé tette őket, hogy a férfi megnézhesse.

– Köszönöm – mondta Muszasi. – Mintha vadonatújnak lennének.

– A vérnyom nehezen jön ki, sokat kellett sikálni.

– De úgy látom, eltűnt. Köszönöm... hol van Josino?

– Rettenetesen elfoglalt, egyik vendégtől a másikhoz megy. Egy perc nyugalma nincs.

– Nagyon kellemes volt itt, de ha tovább maradok, csak terhére leszek mindenkinek. Mihelyt felkel a nap, kisurranok innen. Megmondanád Josinó-nak és tolmácsolnád neki legmélyebb hálámat?

Dzsótaró megnyugodott. Muszasi nyilván úgy tervezi, hogy meglátogatja Ocút. Hát ilyen az ő mestere, derék, becsületes ember. Boldog mosoly jelent meg az arcán.

Mihelyt a lány elment, Muszasi Dzsótaró elé fektette a ruhákat. – A lehető legjobbkor jöttél – mondta. – Ezeket vissza kell juttatni az asszonynak, aki kölcsönadta nekem őket. Vidd el őket Hon'ami Kóecu házába, a város északi részébe, és hozd vissza nekem a kimonómat. Légy jó fiú és tedd meg a kedvemért.

– Hát persze. – Dzsótaró helyeslően nézett rá. – Azonnal indulok.

Becsomagolta egy ruhadarabba az öltözetet, a levéllel együtt, amit Muszasi Kóecunak írt és a hátára vetette a csomagot.

A szolgálólány épp akkor érkezett meg a vacsorával, rémülten csapta össze a kezét. – Mit csinálsz? – döbbent meg. Muszasi elmagyarázta neki. – Jaj, nem engedheti el! – kiáltotta és elmesélte Muszasinak, mit tett Dzsótaró.

Szerencsére Dzsótáró nem célzott tökéletesen és a szolgáló életben maradt. A szolgálólány biztosította Muszasit, hogy mivel ez csak egy verekedés a sok közül, a dolog annyiban marad. Josino személyesen figyelmeztette a tulajdonost és a fiatalokat, hogy tartsák a szájukat. Rámutatott arra is, hogy Dzsótáró, amikor meggondolatlanul Mijamoto Muszasi tanítványaként mutatkozott be, tápot adott a pletykának, hogy Muszasi még mindig az Ógijában van.

– Értem – mondta Muszasi egyszerűen. Kérdő pillantást vetett Dzsótáróra, aki fejét vakarva, behúzódott az egyik sarokba, s a lehető legkisebbre húzta össze magát.

– Nem kell mondanom, mi történik, ha megpróbál távozni – folytatta a lány. – Még mindig sok Josioka-ember van errefelé, alig várják, hogy felbukkanjon. Josino és a tulajdonos nehéz helyzetben vannak, mert Kóecu megkérte őket, hogy viseljék önnek gondját. Az Ógija nem engedheti meg magának, hogy hagyja a vesztébe rohanni. Josino mindenképp meg akarja védelmezni.

– Olyan makacsok ezek a szamurájok. Állandóan figyelnek minket és több alkalommal be is állítottak, s megvádoltak azzal, hogy mi rejtegetjük önt. Megszabadultunk tőlük, de nem sikerült meggyőzni őket. Nem is igazán értem, úgy viselkednek, mintha hadjárat lenne. A negyedbe vezető kapun túl is nyüzsögnek, mindenütt őrszemek állnak, állig fel vannak fegyverkezve.

– Josino úgy véli, legalább négy vagy öt napig kell még maradnia, vagy legalább addig, amíg bele nem unnak a várakozásba.

Muszasi megköszönte, hogy ilyen kedves és törődik vele, de rejtélyesen hozzátette: – Nekem is megvan a magam terve.

De abba készségesen beleegyezett, hogy egy szolgát küldjön Kóecu házába Dzsótáró helyett.

A szolgáló nem egész egy óra múlva tért vissza

Kóecu válaszával.

„Találkozunk ismét, amikor módunk lesz rá. Bár az élet hosszúnak tűnik, valójában túlságosan is rövid. Kérlek, vigyázz magadra, amennyire csak lehet. Távolról is üdvözöllek.”

Bármilyen rövid volt is a levél, meglehangú és jellemző Kóecura.

– A ruhája a csomagban van – mondta a szolga.
– Kóecu édesanyja megkért, hogy külön is tolmácsoljam jökvánosságait. – Meghajolt és távozott.

Muszasi lenézett öreg, kopott gyapjúkimonójára, amely annyiszor volt kitéve harmatnak, esőnek és izzadságnak. Jobban fog esni bőrének, mint az Ógija finom selyemkimonói. Biztos, hogy ez való egy férfinak, aki a kardforgatás komoly tanulmányo-zásának szentelte magát. Nem volt szüksége jobbra, nem is akart jobbat.

Azt hitte, a kimonó bűdös lesz, miután napokig össze volt hajtogatva, de frissnek találta, amikor belebújt. Kimosták, látszott rajta a hajtogatás nyoma. Mijósú maga moshatta ki, gondolta. Bárcsak neki is lenne egy ilyen anyja! Az előtte álló hosszú, magányos életre gondolt, arra, hogy nincs rokona, csak a nővére a hegyek között, ahová ő nem tér vissza. Kis ideig hallgatagon nézte a tüzet.

– Menjünk – mondta végül. Megkötötte obiját, helyére csúsztatta szeretett kardját és a magányosság érzése ugyanolyan gyorsan lehullott róla, ahogyan jött. Ez a kard lesz anyja, apja, bátyja, nővére. Ezt fogadta meg magának évekkal ezelőtt, így kell történnie.

Dzsótaró már odakint volt, fölnézett a csillagokra, s arra gondolt, bármilyen későn érkeznek is Karaszumaru nagyúr házához, Ocú

még ébren lesz.

Mennyire meg fog lepődni, mondta magában. Olyan boldog lesz, hogy valószínűleg ismét sírva fakad.

– Dzsótaró, a fakapun jöttél be, hátul? – kérdezte Muszasi.

– Nem tudom, hogy hátul-e, de azon a kapun.

– Menj oda és várj meg.

– Nem együtt megyünk?

– Igen, de előbb el akarok köszönni Josinótól, nem tart soká.

– Rendben, a kapunál leszek. – Némi rossz érzés fogta el, hogy akár csak néhány percre is, szem elől vesztí Muszasit, de ezen az éjszakán mindent megtett volna, amire tanára kéri.

Muszasi az Ogiját kellemes, de csak időleges kikötőnek tartotta. Úgy vélte, jót tett neki, hogy egy ideig el volt vágva a külvilágtól. Teste és lelke eddig olyan volt, mint a jég; sűrű, hideg massa, amely érzéketlen volt a hold szépsége iránt, mit sem törődött a virágokkal, vagy a napfényvel. Nem voltak kétségei afelől, mennyire helyénvaló az az élet, amelyet élt. De most látta, önmegtagadása milyen beszűkültté, önfejűvé tette. Takuan évekket ezelőtt megmondta neki, hogy ereje olyan, mint a vadállaté. Nikkan pedig figyelmeztette, túl erős. Densicsiróval való küzdelme után teste-lelke túl feszes volt. Az elmúlt két nap során elengedte magát, hagyta, hogy szelleme kiterjeszkedjék. Ivott egy kicsit, szundikált, amikor olyan kedve volt, festegetett, ásított, nyújtózkodott, kedve szerint. Felbecsülhetetlen értékű volt a pihenés, el is határozta, a továbbiakban gondja lesz rá, hogy időről időre két vagy három napot teljes, gondtalan pihenéssel töltsön.

Megállt a kertben, nézte a szalonokban táncoló fényt és árnyékokat. Köszönetet kell mondanom Josino Dajúnak mindazért, amit értem tett, gondolta, aztán meggondolta magát. Kihallatszott a samiszen hangja és a vendégek rekedtes

danászása. Nem tud belopakodni, hogy beszéljen vele. Inkább szívében mond köszönetet és reméli, az asszony meg fogja érezni. Meghajolt a ház bejárata felé és útnak indult.

Odakint magához intette Dzsótarót. A fiú felé futott, s ugyanakkor megjelent Rin'ja is Josino levelével. Muszasi kezébe nyomta és távozott.

Kicsiny, gyönyörűen színezett jegyzetpapír volt. Muszasi kibontotta és aloéfa illata csapta meg orrlyukát. Az üzenet így szólt:

„Mennyivel emlékezetesebb a fákon át szűrődő holdvilág fénye a szerencsétlen virágok látványánál, amelyek el hervadnak és lekonyulnak éjszakánként. Bár kinevetnek, hogy telesírom poharam, küldöm ezt a levelet, hogy emlékezz rám.”

– Ki írta? – kérdezte Dzsótaró.

– Nem érdekes.

– Egy nő?

– Nem mindegy?

– Mit ír?

– Nem kell tudnod. – Muszasi összehajtotta a papírt.

Dzsótaró közelebb hajolt. – Jó szaga van, aloéfa.

11

A KAPU

Dzsótaró úgy képzelte, kilopakodnak a negyedből anélkül, hogy bárki is észrevenné őket.

– Ha erre megyünk, a főkapuhoz jutunk – mondta.

– Veszélyes lehet.

– Kell lennie más útnak is.

– Hát nincs a főkapu kivételével az összes zárva éjszakára?

– Átmászhatunk a falon.

– Gyávaság volna. Van bennem becsület, mint tudod, és a hírnevemre is gondolnom kell. Amikor megfelelően látom az időt, egyenesen a főkapuhoz megyek.

– Valóban? – A fiú kényelmetlenül érezte magát, de nem vitatkozott, mert ő is tudatában volt, hogy a Harcosok Rendjének szabályai szerint értéktelen az a férfi, aki nem büszke.

– Hát persze – felelte Muszasi –, de te még gyerek vagy. Több biztonságosabb utat választhatsz.

– Hogyan?

– Át a falon.

– Egyedül?

– Egyedül.

– Nem tehetem.

– Miért nem?

– Gyávának neveznének.

– Ne légy bolond! Engem akarnak, nem téged.

– De hol találkozunk?

– A Janadzsi lovaspályán.

– Biztos, hogy eljössz?

– Teljesen.

– Megígéred, hogy nem futsz el újra?

– Nem futok el. Egyike azoknak a dolgoknak, amiket nem óhajtok megtanítani neked, a

hazugság. Azt mondtam, ott leszek és ott is leszek. Most, hogy senki nem jár erre, átmész a falon.

Dzsótaró óvatosan körülnézett, majd a falhoz rohant, ott pedig megtorpant, bánatosan nézett fölfelé. Az majdnem kétszer olyan magas volt, mint ő. Muszasi csatlakozott hozzá. Egy zsák faszén volt nála. Ledobta a zsákot és átkukucskált a fal részén.

– Van valaki odakint? – kérdezte Dzsótaró.

– Nem, csak szittyót látok. Lehet, hogy víz van alatta, óvatosan érijél talajt.

– Az nem zavar, ha vizes leszek. De hogy jutok át ezen a falon?

Muszasi ügyet se vetett a kérdésre. – Valószínűleg örök állnak a főkapu mellett, a stratégiai helyeken. Jól nézz körül, mielőtt ugrasz, különben azon kapod magad, hogy egy karddal nézel farkasszemet.

– Értem.

– Csaléteknek átdobom ezt a zsák faszenet. Ha semmi sem történik, te is mehatsz.

Lehajolt, és Dzsótaró a hátára ugrott.

– Állj a vállamra.

– Piszkos a szandálom.

– Ne törődj velem. Dzsótaró kiegyenesedett.

– Eléred a tetőt?

– Nem.

– Ha ugranál, sikerülne?

– Nem hiszem.

– Rendben, állj a kezemre. – Egyenesen feje fölé nyújtotta kezét.

– Megvan – suttogta Dzsótaró.

Muszasi egyik kezébe fogta a faszenes zsákot és felhajította. A zsák hangos puffanással esett a gyékényre. Semmi sem történt.

– Nincs itt víz – jelentette Dzsótaró, miután leugrott.

– Vigyázz magadra.

Muszasi nem vette le szemét a repedésről, míg meg nem hallotta Dzsótaró lépteit, aztán gyorsan,

könnyed szívvel elindult a legzsúfoltabb főúton. A hemzsegó mulatozók ügyet sem vetettek rá.

Amikor kilépett a főkapun, a Josioka-embereknek leesett az álluk. Minden szem részegeződött. A kapuőrök mellett szamurájok gubbasztottak tábortüzek körül, ott, ahol várakozó palankin-hordozók múlatták az időt, váltásuk az Amigasza teaházban volt és az út túloldalán lévő ivóban. Éberségük nem enyhült. Minden ceremónia nélkül felemelték a szemekbe húzott szalmakalapokat, megnézték az arcokat, a gyaloghintókat megállították, utasaikat megvizsgálták.

Több alkalommal is tárgyalásokat kezdtek az Ogi-jával, hogy átkutathassák a mulatót, de nem sok eredménnyel. A vezetőség szerint Muszasi nem volt ott. A pletyka, miszerint Josino Dajú védelmezi Muszasit, nem volt elég ahhoz, hogy a Josiokák akcióba léphessenek. Az asszonyt túlságosan is csodálták, mind a negyedben, mind a városban ahhoz, hogy komoly következmények nélkül megtámadhassák.

A Josiokáknak várakozó hadviselésre kellett berendezkedniük, így távolról körbevették a negyedet. Számításba vették azt a lehetőséget is, hogy Muszasi a falon át próbál menekülni, de inkább arra számítottak, hogy a kapun próbál kijutni álcában, vagy zárt palankinban. Egyetlen lehetőségre nem készültek fel, arra, amellyel most szembenéztek.

Senki nem mozdult, hogy elállja Muszasi útját, ő pedig nem is lassított, ügyet sem vetett rájuk. Vagy száz lépést is megtett vakmerő lépteivel, mire az egyik szamuráj felkiáltott:

- Állítsátok meg!
- Utána!

Nyolc vagy kilenc férfi kiáltozása töltötte be az utcát Muszasi mögött. Utána indultak.

- Muszasi, várj! - kiáltotta egy dühödtt hang.
- Mi az? - felelte ő azonnal, megrémisztve

mindannyiukat hangja erejével.

Az út szélére lépett, hátát egy kunyhó falának vetette. A kunyhó egy fűrészmalom része volt, néhány malommunkás lakott benne. Egyikőjük résnyire nyitotta az ajtót, gyorsan kikukkantott, majd becsapta és be is reteszelte.

Mint egy farka kóbor kutya, úgy morogtak, vicsorogtak a Josioka-emberek, fekete félholdban vették körül Muszasit. Az feszülten nézte őket, felbecsülte erejüket, felmérte helyzetüket, számítgatta, honnan jöhet támadás. A harminc ember gyorsan megszűnt harminc különálló agynak lenni. Muszasinak nem volt nehéz olvasni összehangolt gondolataikban.

Úgy történt, ahogy várta, egyikük sem lépett egyedül előre, hogy kihívja. Hengegtek, sértegették, mint közönséges csavargók üvöltöztek alig érthető durvaságokat.

– Fattyú!

– Gyáva!

– Amatőr!

Meg sem fordult a fejükben, hogy bátorságuk kimerül a hangoskodásban és valójában gyengeségüket leplezi. Amíg a horda el nem éri az összerendezettség egy fokát, Muszasi van jobb helyzetben. Vizsgálta az arcokat, kiválasztotta azokat, akik veszélyesek lehetnek, megkereste az alakzat gyenge részeit, felkészült a harcra. Ráérősen, alaposan szemügyre vette őket, mielőtt megszólalt.

– Én vagyok Muszasi. Ki szólt, hogy álljak meg?

– Mi, mindannyian.

– Feltételezem, a Josioka-iskolából vagytok.

– Így van.

– Mi dolgotok velem?

– Tudod. Felkészültél?

– Felkészültem? – Muszasi ajkai gunyoros mosolyra húzódtak, s ellenfelei megborzongtak a fehér fogai mögül kibukó nevetéstől.

– Az igazi harcos még álmában is fel van

készülve. Gyertek csak, ha akartok. Mi értelme volna megpróbálnotok emberi lényként beszélni, vagy betartani a Kard etikettjét, ha értelmetlen harcot akartok provokálni? De mondjatok meg valamit! Csak az a célotok, hogy holtan lássatok, vagy férfiként akartok harcolni?

Nem kapott választ.

– Azért vagytok itt, hogy kiéljétek gyűlöleteteket, vagy ki akartok hívni párbajra?

Muszasi testének egyetlen rossz mozdulata, szemének egyetlen bizonytalan rebbenése elég lett volna ahhoz, hogy kardjaik úgy hatoljanak belé, mint levegő a légüres térbe, de ő tökéletesen higgadt maradt. Senki sem mozdult. A csoport csendes és mozdulatlan volt, mint az imafüzér.

– Tudnod kéne a választ kérdés nélkül is – hangzott a hangos kiáltás a zavart csendből.

Muszasi Miike Dzsúróaemon felé pillantott. Megjelenéséből úgy ítélte, olyan szamuráj, aki méltó arra, hogy fenntartsa Josioka Kempó hírnevét. Egyedül ő tűnt hajlandónak arra, hogy véget vessen a sakkhatt helyzetnek és vállalja az első csapást. Előrecsusszant.

– Megnyomorítottad a tanárunkat, Szeidzsúrót és megölted öccsét, Densicsirót. Hogyan élhetnénk tovább emelt fővel, ha életben hagyunk? Több százan vagyunk olyanok, akik mesterünkhöz hűen, megfogadtuk, eltöröljük ezt a gyalázatot és helyreállítjuk a Josioka-iskola nevét. Semmi köze ennek gyűlölethez vagy törvénytelen erőszakhoz. De megvédjük mesterünket és vigaszt nyújtunk meggyilkolt öccse szellemének. Nem irigylem a helyzeted, de a fejed vesszük. Védj magad!

– Kihívásod szamurájhoz méltó – felelte Muszasi. – Ha valóban ez a szándékotok, hát elveszthetem az életem. De te kötelességteljesítésről beszélsz, a Szamuráj Útja által előírt bosszúról. Akkor miért nem hívsz ki úgy, ahogy kell, úgy ahogy Szeidzsúró és Densicsiró tette? Miért támadtok így rám, mint

egy csürhe?

– Te bujkáltál.

– Ugyan már. Mindössze azt bizonyítod, hogy egy gyáva mást is gyávanak tart. Hát nem itt állok előttetek?

– Mert attól tartottál, elkapunk, ha menekülni próbálsz.

– Nem így van. Számtalan módon elszökhettem volna.

– És gondolod, hogy a Josioka-iskola ezt hagyta volna?

– Feltételeztem, hogy így vagy úgy biztos összeakadtunk volna. De szégyent hoz ránk, nem is személyünkre, hanem egész osztályunkra, hogy itt acsarkodunk. Mint egy csorda vadállat, vagy értéktelen csavargó, megzavarjuk az embereket. A mestered iránti kötelességeidről beszélsz, de nem hoz-e nagyobb szégyent a Josioka névre, ha itt verekszünk? Mert ha ezt akarjátok, megkaphatjátok. Ha elhatároztátok, hogy tönkreteszitek tanárotok munkáját, lejáratjátok iskolátokat és elhagyjátok a Szamuráj Útját, nincs mit mondanom, csak annyit, Muszasi addig fog küzdeni, ameddig erő van benne.

– Öljük meg! – kiáltott fel a Dzsúróaemon melletti férfi és előkapta kardját.

– Vigyázat, Itakura jön! – kiáltotta egy távoli hang. Kiotó magsztrátusa, Itakura Kacusige erőteljes ember volt, aki jól, de acélos kézzel kormányzott. Még gyerekdal is született róla. „Kinek az aranyderese”, amely végigcsattog az utcán? „Itakura Kacusige-é, Fussunk, mindannyian, fussunk.” Vagy pedig: „Ita-kurának, Iga grófjának több keze van, mint az ezerkarú Kannonnak, több szeme, mint a háromszemű Temmokunak, zsandárjai mindenütt ott vannak.”

Kiotót nem volt könnyű kormányozni. Edo jó úton haladt ahhoz, hogy az ország legnagyobb városa legyen, de a régi főváros még mindig a gazdasági, politikai és katonai élet központja volt.

Itt volt a kultúra és a nevelés a legmagasabb színvonalon, de itt volt a legkézzelfoghatóbb a sógunátus iránti kritika is. A polgárok a tizennegyedik század óta feladtak minden katonai ambíciót, a kereskedelem és az ipar kötötte le őket. Mostanra különálló osztályként ismerték el őket, amelyet egészében konzervatívnak tartottak.

Sok szamuráj is gyarapította a népességet, akik ugrásra készen várták, lesz-e háborúság a Tokugavák és a Tojotorik között, s volt néhány feltörekvő katonai vezető is, akiknek bár nem volt megfelelő hátterük, s családfájuk sem volt megfelelő, sikerült jelentős méretű magánhadsereget fegyverben tartaniuk. S akárcsak Narában, nagyszámú rónin is élt itt és mindegyik osztályban bőven akadtak hedonisták, így a város méretéhez képest aránytalanul soknak is tűnt az ivók és bordélyok száma.

Az emberek java részének hűsége nem politikai meggyőződéstől, hanem gyakorlati szempontoktól függött. Együtt úsztak az áramlattal és megragadtak minden lehetőséget, amelyet számukra kedvezőnek ítélték.

Ezerhatszázegyben, akkoriban, amikor Itakurát kinevezték, keringett egy pletyka, miszerint mielőtt elfogadta volna a kinevezést, közölte Iejaszuval, hogy előbb szeretné megbeszélni a feleségével a dolgot. Hazament és így szólt az asszonyhoz: „Ősidők óta megszámlálhatatlan azoknak a férfiaknak a száma, akik komoly pozícióba emelkedtek és kiemelkedő tetteket hajtottak végre, s mégis szegényt hoztak magukra és családjukra. És ezeknek a bukásoknak többnyire feleségük vagy családjuk volt az oka. Ezért tartom nagyon fontosnak, hogy megbeszéljem veled ezt a kinevezést. Elfogadom a megbízást, ha megesküszöl rá, nem akadályozod munkámat.”

Felesége készséggel beleegyezett, elismerte, hogy az asszony nem beszélhet bele az ilyen dolgokba. Másnap reggel Itakura épp útnak indult

Edo várába, amikor az asszony észrevette, hogy férje alsó ruhájának gallérja ferdén áll. Alig ért hozzá, Itakura máris megdorgálta. – Hát ilyen hamar elfelejtetted esküdet? – És az asszonynak ismét meg kellett esküdni, hogy nem avatkozik bele. Mindenki egyetértett abban, hogy Itakura hatékony tisztviselő, szigorú, de igazságos és hogy Iejaszu bölcsen választott.

Neve hallatán a szamurájok elkapták tekintetüket Muszasiról. Itakura emberei rendszeresen járőröztek az utcákon, és a Negyedben, s mindenki messze elkerülte őket.

Egy fiatalember tülekedett előre a Muszasi előtti nyitott térségre.

– Várjatok! – kiáltotta azon a dörgő hangon, amely-lyel az előbb megriasztotta őket.

– Épp kiszálltam a palankinomból, amikor hallottam, hogy verekedés lesz – kezdte Szaszaki Kodzsiró önelégülten mosolyogva. – Egy ideje tartok attól, valami ilyesmi történhet. De megdöbbsz, hogy itt és most. Nem a Josioka-iskola híve vagyok, még kevésbé Muszasi támogatója. Mindazonáltal mint harcos és látogatóban lévő kardforgató azt hiszem, teljes joggal fordulok hozzátok a Harcosok Törvénye és az egész harcososztály nevében. – Erőteljesen és ékesszólóan beszélt, de kicsit lekezelően és leplezetlen arroganciával.

– Szeretném megkérdezni tőletek, mihez kezdetek, ha a rendőrség ideér. Nem szégyellnétek magatokat, ha elkapnak közönséges utcai garázdálkodás miatt? Ha kényszerítitek a hatóságot, hogy törődjön az ügygel, nem úgy fogják kezelni, mint egy közönséges verekedést a polgárok között. De nem csak erről van szó.

Rossz az időzítésetek, és a hely kiválasztása is. Az egész katonai kasztra szégyent hoz, ha a szamurájok megzavarják a közrendet. Ezért felszólítalak benneteket, azonnal hagyjátok abba ezt a helytelen viselkedést. Ha csak karddal

tudtok enyhíteni bánatotokon, az ég nevére kérlek benneteket, tegyétek a kardforgatás szabályai szerint. Válasszatok helyet és időt.

– Igazad van – mondta Dzsúróaemon. – De tudod-e garantálni, hogy Muszasi ott lesz, ha megbeszélünk egy helyet és időt?

– Szívesen tenném, de...

– Tudod garantálni?

– Mit mondjak? Kérdezd Muszasit.

– Lehet, hogy titokban segíteni akarsz neki megszökni.

– Ne légy bolond! Ha részrehajló lennék irányában, engem hívnátok ki mindannyian. Nem a barátom, semmi okom, hogy védjem. És ha elhagyja Kiotót, az egész városban kirakhattok hirdetményeket, hogy leleplezzétek gyávaságát.

– Ez nem elég. Nem megyünk el innen, hacsak nem garantárod, hogy a párbajig az őrizetben lesz.

Kodzsiró megperdült, mellét kidüllesztve közelebb lépett Muszasihoz, aki eddig a hátára szegezte tekintetét. Úgy nézték egymást, mint két vadállat. Volt valami elkerülhetetlen abban, ahogy az ifjúi egók egymásnak feszültek, elismerve a másik képességét, és talán egy leheletnyit tartva is tőle.

– Elfogadod, Muszasi, hogy javaslatom szerint találkozz velük?

– Elfogadom.

– Helyes.

– Kivéve a te szerepedet.

– Nem vagy hajlandó az őrizetemre bíznod magad?

– Sértőnek tartom a javaslatot. Semmi olyat nem tettem, amikor megküzdtem Szeidzsúróval és Densi-csiróval, ami miatt gyávának tarthatnának. Milyen alapon gondolják a követők, hogy kihívásuk elől elmenekülök?

– Jól beszéltél, Muszasi, nem felejttem el. Szóval, garanciámtól függetlenül, megneveznéd a helyet és

időt?

– Elfogadom, amit ők választanak.

– Ez is lovagias válasz. Hol leszel mostantól a harc időpontjáig?

– Nincs címem.

– Hogyan kézbesítsenek neked írásos kihívást ellenfeleid, ha nem tudják, hol tartózkodsz?

– Döntsék el most a helyet és időt, én ott leszek.

Kodzsiró bólintott. Kis ideig tanácskozott Dzsúrózaemonnal és néhány társával, majd visszajött Muszasihoz.

– Azt akarják, hogy holnapután reggel, öt órakor találkozzatok.

– Elfogadom.

– A hely pedig a nagy fenyőfa, az Icsidzsódzsi-domb lábánál, a Hiei-hegyhez vezető úton. A Josioka-ház névleges képviselője Gendzsiró lesz, Josioka Genzaemonnak, Szeidzsúró és Densicsiró nagybátyjának legidősebb fia. Gendzsiró a Josioka-ház új feje és a küzdelem az ő nevében fog történni. De mivel még gyerek, az a feltétel, hogy egy csapat Josioka-tanítvány elkísérhesse párbajsegédként. Azért mondom el, hogy megelőzzék bármilyen félreértést.

Miután annak rendje és módja szerint megígérték, hogy ott lesznek, Kodzsiró kopogtatott a kunyhó ajtaján. Az ajtó résnyire nyílt és az egyik fűrészmunkás kikukucskált.

– Biztos van itt némi fa, amire nincs szükségetek – mondta Kodzsiró mogorván. – Táblát akarok állítani. Keress nekem egy megfelelő deszkát és szögezd egy jó kétméteres rúdhoz.

Míg a táblát készítették, Kodzsiró tintaért és ecsetért küldött. Amikor minden megvolt, szakértő kézzel felírta a helyet, időt és a többi részletet. Akárcsak korábban, most is közhírré tették a dolgot, hisz ez jobb garancia volt, mint a négy szemközti esküdzés. Köznevetség tárgyává lett, aki megszegte az ilyen ígéretet.

Muszasi nézte, amint a Josioka-emberek a

környék legforgalmasabb sarkán felállítják a táblát. Aztán közönyösen elfordult és sietve megindult a Janadzsi lovaspálya felé.

Dzsótaró idegesen izgett-mozgott, egyedül volt a sötétben. Hiába meresztgette a szemét, hegyezte a fülét, mindössze egy-egy elhaladó gyaloghintót látott időnként és hazafelé tartó emberek danászását hallotta. Rettegett a gondolattól, hogy Muszasi megsebesülhetett, vagy talán meg is ölték, végül elvesztette türelmét és futásnak eredt a Janagimacsi felé. De még száz métert sem tett meg, amikor Muszasi hangja hasította át a sötétet.
– Hé, mi ez?

– Ó, hát itt vagy? – tört ki a megkönnyebbülés a gyerekből. – Olyan soká tartott, hogy úgy határoztam, megyek, megnézem, mi a helyzet.

– Nem volt valami bölcs, elkerülhettük volna egymást.

– Sok Josioka-ember volt a kapun kívül?

– Néhány.

– Megpróbáltak elfogni? – Dzsótaró hitetlenkedve nézett Muszasira. – Semmi nem történt?

– Minden rendben.

– Hová mégy? Karaszumaru nagyúr háza arra van. Lefogadom, alig várod, hogy lásd Ocút, ugye?

– Nagyon szeretném látni.

– Borzasztóan meg fog lepődni, amikor az éjszaka közepén beállítunk.

Kényelmetlen csend következett.

– Dzsótaró, emlékszel arra a kis fogadóra, ahol először találkoztunk? Mi is volt a neve annak a falunak?

– Karaszumaru nagyúr háza sokkal szebb, mint az az öreg fogadó.

– Biztos össze sem lehet hasonlítani őket.

– Éjszakára minden be van zárva, de ha körbemegyünk a szolgák kapujához, beengednek

minket. Az is lehet, hogy Karaszumaru nagyúr maga jön elő üdvözlésedre, ha megtudja, hogy elhoztalak. Ugyanis meg akartam kérdezni, mi baj van azzal az örült szerzetessel, Takuannal? Olyan gonosz volt, hogy belebetegedtem. Azt tanácsolta, a legjobb, amit tehetek, ha békén hagylak téged. S nem akarta elmondani, merre vagy, pedig mindvégig nagyon jól tudta.

Muszasi nem válaszolt, Dzsótaró pedig tovább locsogott.

– Ez az – mutatott Dzsótaró a hátsó kapura. Muszasi szótlanul megállt. – Látod azt a fényt a kerítés fölött? Ez az északi szárny, ahol Ocú lakik. Biztos engem vár még.

Gyorsan megindult a kapu felé, de Muszasi megragadta a csuklóját. – Még ne. Nem megyek be a házba. Szeretném, ha átadnál Ocúnak egy üzenetet.

– Nem jössz be? Hát nem azért jöttél ide?

– Nem. Csak biztos akartam lenni, hogy épségben megérkezel.

– De be kell jönnöd, nem mehetsz most el! – Vadul rángatta Muszasi ruhaujját.

– Ne kiabálj – szólt rá Muszasi. – Figyelj rám.

– Nem figyelek, nem akarok! Megigérted, hogy velem jössz.

– Veled is jöttem, nem?

– De nem azért hívtalak, hogy a kaput nézd. Azt kértem, hogy látogasd meg Ocút.

– Nyugodj már meg... Lehetséges, hogy rövid időn belül halott leszek.

– Ez nem újság. Mindig azt mondtad, hogy egy szamurájnak állandóan készen kell állnia a halálra.

– Ez igaz és azt hiszem, jó lecke a számomra, hogy tőled hallom viszont a szavaimat. De ez alkalommal nem erről van szó. Máris tudom, tíz az egyhez az esély, hogy nem élem túl ezt a harcot, ezért hiszem, hogy nem szabad látnom Ocút.

– Ennek semmi értelme.

– Hiába magyaráznám, nem értenéd meg. De majd ha idősebb leszel, meg fogod érteni.

– Igazat mondsz? Valóban azt hiszed, hogy meg fogsz halni?

– Igen, de ezt el ne mondd Ocúnak, legalábbis amíg beteg. Mondd meg neki, hogy legyen erős, válasszon olyan utat, amely a boldogsághoz vezet. Ez az üzenet, amit szeretném, ha átadnál neki. Azt ne is említsd, hogy megölnek.

– Elmondom neki, elmondok neki mindent. Hogy hazudhatnék Ocúnak? Ó, kérlek, gyere velem.

Muszasi eltolta magától. – Nem is figyeltél rám.

Dzsótáró nem tudta visszatartani könnyeit. – De... de annyira sajnálom. Ha elmondom neki, hogy nem voltál hajlandó találkozni vele, még rosszabbul lesz. Tudom, hogy így lesz.

– Ezért kell átadnod neki az üzenetemet. Mondd el neki, mindkettőnknek rosszat tenne, ha találkoznánk, amíg arra készülök, hogy harcos legyek. Az út, amelyet választottam, a fegyelem útja. Megköveteli, hogy leküzdjem érzelmeimet, szenvedélyektől mentes életet éljek, megmártózzak a nehézségekben. Ha ezt nem teszem, soha nem pillantom meg a fényt, amelyet keresek. Gondolkodj, Dzsótáró. Magadnak is ezt az ösvényt kell követned, vagy soha nem válsz olyan harcossá, aki becsülheti önmagát.

A fiú hallgatott, csak szipogása hallatszott. Muszasi átkarolta és magához ölelte. – Soha senki nem tudhatja, mikor ér véget a Szamuráj Útja. Keress magadnak egy jó tanárt. Azért nem láthatom most Ocút, mert tudom, hogy hosszú távon boldogabb lesz, ha nem találkozunk. És ha megtalálja a boldogságot, meg fogja érteni, hogyan érzek én most. Az a fény, biztos vagy benne, hogy a szobájából jön? Magányos lehet. Menj, aludjál egy kicsit.

Dzsótáró kezdte megérteni Muszasi dilemmáját, de mégis duzzogva állt, háttal mesterének.

Rádöbrent, nem erőltetheti Muszasit tovább.

Fölemelve könnyes arcát, megragadta a legkisebb kínálkozó reménysugarat. – Amikor befejezted a tanulást, ugye találkozol Ocúval és összejössz vele? Megteszed, ugye? Amikor már úgy érzed, eleget tanultál.

– Igen, mihelyt az a nap eljön.

– Mikor lesz az?

– Nehéz megmondani.

– Talán két év?

Muszasi nem felelt.

– Három év?

– A fegyelem ösvényének nincs vége.

– Egész életedben soha többé nem találkozol Ocú-val?

– Ha megfelelő tehetséggel születtem, egy nap elérhetem a célokat. Ha nem, úgy élem le életemet, hogy végig olyan hülye maradok, mint most vagyok. Ám most azzal a lehetőséggel nézek szembe, hogy kisvártatva meghalok. Ezzel a kilátással hogy ígérhetne bármit is az ember a jövőre nézve egy olyan fiatal nőnek, mint Ocú?

Többet mondott, mint szándékában állt. Dzsótató zavartan nézett, aztán diadalmasan szólalt meg.

– De hát nem kell ígérned Ocúnak semmit, csak arra kérlek, hogy találkozz velem.

– Nem ilyen egyszerű. Ocú fiatal nő, én fiatal férfi vagyok. Nem szívesen vallom be neked, de attól tartok, ha találkozok velem, legyőznek könnyei, képtelen leszek megmaradni az elhatározásomnál.

Muszasi már nem az a féktelen ifjú volt, aki elutasította Ocút a Hanada hídon. Kevésbé önző, kevésbé nyugtalan volt, türelmesebb, sokkal gyengédebb. Josino bája újraéleszthette volna benne a szenvedély tüzét, ha nem taszította volna el magától a szerelmet oly módon, ahogy a tűz nem fér össze a vízzel. Ám ha a szóban forgó nő Ocú volt, Muszasi már nem bízott abban, hogy képes uralkodni magán. Tudta, nem szabad úgy

gondolnia a lányra, hogy nem veszi számításba, milyen hatással lehet az életére.

– Megérted már? – hallatszott Muszasi hangja Dzsótaró füle mellett.

A fiú letörölte könnyeit, de amikor elvette kezét arca elől és körülnézett, csak fekete homályt látott maga körül.

– Szenszei! – Végigrohant a sarokig a hosszú, földből rakott fal mellett, pedig tudta, sírása nem hozza vissza Muszasit. Falhoz szorította arcát, újból eleredtek könnyei. Úgy érezte, megint legyőzte a felnőtt érvelés. Sírt, amíg torka be nem dagadt, hogy többé nem jött ki hang rajta, de vállait még azután is rázta a zokogás.

Egy nőt vett észre a szolgák kapuja mellett. Az egyik konyhalány lehet, gondolta, akit elküldtek valahova. Lehet, hogy hallotta sírni, bosszankodott.

A sötét alak fölemelte fátylát és lassan megindult felé.

– Dzsótaró! Dzsótaró, te vagy az?

– Ocú, mit csinálsz idekint? Beteg vagy.

– Aggódtam miattad. Miért tűntél így el szó nélkül? Hol voltál mostanáig? Lámpást gyújtottak, bezárták a kaput és te még mindig nem tértél vissza. El sem mondhatom, mennyire aggódtam.

– Megőrültél! Mi lesz, ha fölmege a lázad ismét? Azonnal feküdj vissza!

– Miért sírtál?

– Majd később elmondom.

– Most akarom tudni. Valami biztos felzaklatott. Takuan után rohantál, ugye?

– Hm, igen.

– Megtudtad, hol van Muszasi?

– Takuan gonosz, gyűlölöm.

– Nem mondta el?

– Nem.

– Valamit titkolsz előlem.

– Ó, lehetetlen alakok vagytok mindketten – nyüszített Dzsótaró –, te is, meg az a hülye

tanárom. Semmit sem mondok addig, amíg le nem fekszel és nem teszek nedves borogatást a fejedre. Beráncigállak, ha nem mész azonnal vissza magadtól.

Egyik kezével megragadta Ocú csuklóját, a másikkal dörömbölni kezdett a kapun, dühösen kiabált.

– Nyissátok ki! A beteg lány kint van, ha nem siettek, megfagy.

POHÁRKÖSZÖNTŐ A HOLNAPRA

Matahacsi megállt a macskaköves úton és letörölte homlokáról az izzadságot. Mindvégig futott az Ötödik sugárúttól a Szannen-hegyig. Arca vérvörös volt, de sokkal inkább az elfogyasztott szaké, mint a fizikai kimerültség miatt. Átbújt a rozoga kapu alatt és a konyhakert mögötti kis házhoz sietett.

– Anya! – szólt be sűrgetőn. Bepillantott a házba. – Már megint alszik? – morogta.

Megállt a kütnál, hogy megmossa kezét és lábát, majd belépett a házba.

Oszugi abbahagyta a horkolást, kinyitotta egyik szemét, feltápáskodott. – Miért csinálsz ilyen lármát? – kérdezte álmosan.

– Felébredtél végre?

– Hogy érted ezt?

– Elég, ha egy percre leülök és máris nyaggatsz, milyen lusta vagyok és noszogatsz, hogy menjek el megkeresni Muszasit.

– Elnézést kérek, hogy megöregedtem – felelte Oszugi sértődötten. – Aludnom kell az egészségem miatt, de semmi baj a szellememmel. Nem érzem jól magam az óta az éjszaka óta, hogy Ocú megszökött. És a csuklóm is fáj, ahol Takuan megragadta.

– Miért is van az, hogy ahányszor csak jól érzem magam, rögtön panaszkodni kezdesz valami miatt?

– A korom ellenére nem hallasz gyakran panaszkodni – meredt rá haragosan Oszugi. – Megtudtál valamit Ocúról vagy Muszasiról?

– Csak a vénasszonyok, akik egész nap alszanak, nem hallották a hírt a városban.

– Hírt? Miféle hírt? – Oszugi azonnal feltérdelt és közelebb kúszott fiához.

– Muszasi harmadszor is összecsap a Josioka-iskolával.

– Hol? Mikor?

– Van egy tábla a Jamagimacsiban, rajta van az összes részlet. Icsidzsódzsi faluban lesz holnap, kora reggel.

– Jamagimacsi? Az az Engedélyezett Negyed – húzta össze Oszugi a szemét. – Mit csellengsz te fényes nappal egy ilyen helyen?

– Nem csellengtem – védekezett Matahacsi. – Mindig rossz oldalról közelítéd meg a dolgokat. Azért voltam ott, mert a legjobb hely, ha az ember hírekhez akar jutni.

– Ne törődj vele, csak csúfolódtam. Örülök, hogy lenyugodtál és nem folytatod azt a gonosz életet, amit eddig éltél. De jól hallottalak, azt mondtad, holnap reggel?

– Igen, öt órakor.

– Nem azt mondtad nekem, hogy ismersz valakit a Josioka-iskolában? – gondolkodott Oszugi.

– Igen, de nem valami kellemes körülmények között talákoztam velük. Miért kérded?

– Azt akarom, hogy rögtön vezess az iskolába. Azonnal! Készülődj.

Matahacsit pedig ismét megdöbbenette, hogy lehet valaki ilyen heves idős korában. Nem mozdult.

– Mit izgatod magad? – mondta hűvösen. – Az ember azt hinné, ég a ház. Mit akarsz elérni azzal, hogy elmész a Josioka-iskolába?

– Természetesen felajánlom a szolgálatainkat.

– He?

– Holnap meg akarják ölni Muszasit. Megkérem, hadd csatlakozzunk hozzájuk. Lehet, hogy nem nagy segítség leszünk, de talán egy jó csapás nekünk is jut.

– Anya, te tréfálsz! – nevetett Matahacsi.

– Mi mulatságosat találsz ebben?

– Olyan együgyű vagy.

– Hogy merészelsz így beszélni? Pontosan te

vagy az együgyű.

– Ahelyett, hogy vitatkoznál, menj, nézd meg magad. Ha a Josiokák vért akarnak, ez az utolsó esélyük, mit sem fognak törődni a küzdelem szabályaival. Egyetlen módon menthetik csak meg a Josioka-házat, ha megölik Muszasit, bármilyen eszközzel is. Nem titok, hogy tömegesen fogják megtámadni.

– Csakugyan? – dorombolta Oszugi. – Akkor pedig megölik Muszasit... Vagy nem?

– Nem vagyok olyan biztos benne, hívhat ő is segítséget. És ha megteszi, komoly csata lesz. Sok ember hiszi, hogy így fog történni.

– Lehet, hogy igazuk van, de akkor is bosszantó. Nem ülhetünk ölbe tett kézzel, hagyva, valaki más ölje meg, miután annyi időt töltöttünk azzal, hogy felkutassuk.

– Igazad van, és van is egy tervem – mondta Matahacsi izgatottan. – Ha odamegyünk a csata előtt, felkeressük a Josiokákat és megmondjuk nekik, miért üldözzük Muszasit, biztos vagyok benne, megengedik, hogy rávágjunk a holttestre. Levághatunk valamit a hajából, vagy a ruhaujját, vagy bármi ilyesmit és ezzel bizonyíthatjuk odahaza, hogy megöltük. Ez helyrehozza a tekintélyünket. Vagy nem?

– Jó terv, fiam, kétlem, hogy lenne jobb. – Láthatóan tökéletesen elfeledkezett arról, hogy ő is ugyanezt javasolta neki, leült és kihúzta magát. – Nemcsak hogy a nevünket tisztázza, de ha Muszasi meghalt, Ocú olyan lesz, mint a szárazra vetett hal.

Most, hogy anyja megnyugodott, Matahacsi is megkönnyebbült, de ismét elfogta a szomszédosság.

– Hát ezt megbeszéltük. Van néhány óránk. Nem gondolod, hogy ihatnánk egy kis szakét vacsora előtt?

– Rendben van, hozassál. Én is iszom egy kicsit, hogy megünnepeljem közelgő győzelmünket.

Matahacsi a térdére támasztva kezét, kezdett

felállni, közben oldalra pillantott, s pislogni kezdett a csodálkozástól.

– Akemi! – kiáltott fel és a kis ablakhoz futott.

A lány egy fa alatt gubbasztott odakint, mint egy büntudatos macska, amelynek nem sikerült időben elmenekülni. Hitetlenkedve nézte Matahacsit.

– Matahacsi, te vagy az?

– Mi hozott ide?

– Ó, itt lakom egy ideje.

– Sejtelmem sem volt. Okóval vagy?

– Nem.

– Már nem vele élsz?

– Nem. Ismered Gión Tódzsit, ugye?

– Hallottam róla.

– Ő és anya megszöktek együtt. – Harangocskája csilingelni kezdett, ahogy felemelte kezét, hogy letörölje könnyeit.

Kékes árnyalata volt a fémnek itt a fa árnyéka alatt. A lány nyakának íve, finom keze, mindene, egész más volt, mint az az Akemi, akire Matahacsi emlékezett. Eltűnt az a lányos ragyogás, amely elbűvölte Matahacsit Ibukiban és elűzte rosszkedvét a Jomogiban.

– Matahacsi, kivel beszélgetsz? – kérdezte Oszugi gyanakodva.

– Ő az a lány, akiről már beszéltem neked, Okó lánya.

– Ő? Mit csinál itt? Hallgatózik?

Matahacsi dühöngve fordult felé. – Miért kell mindig ilyen következtetésekre jutnod? Ő is itt lakik. Épp itt jött el. Így van, Akemi?

– Igen. Nem is álmodtam arról, hogy itt laksz, bár láttam itt egy Ocú nevezetű lányt.

– Beszéltél vele?

– Nem igazán, de később eltűnődtem: nem ő az a lány, aki a jegyesed volt?

– De igen.

– Gondoltam. Anyám sok gondot okozott neked, ugye?

Matahacsi ügyet se vetett a kérdésre. – Még mindig egyedül vagy? Úgy látom, megváltoztál.

– Nyomorúságos volt az életem, miután elmentél. Anyám nem hagyott békén. Ameddig lehetett, elviseltem, mégiscsak az anyám. De tavaly, amikor Szumijosiban voltunk, elszöktem.

– Mindkettőnk életét tönkretette, ugye? De várj csak és meglátod, a végén megkapja, amit megérdemel.

– Azzal se törődök, ha nem. Bárcsak azt tudnám, én mihez fogok kezdeni.

– Én is így vagyok vele. Nem tűnik fényesnek a jövő. Szeretnék egyenlíteni Okónak, de sejtem, hogy nem jutok tovább az ábrándozásnál.

Míg ők nehézségeikről panaszkodtak, Oszugi készülődött az útra. Végül ciccegett, majd élesen kiszólt: – Matahacsi, miért ácsorogsz odakint és zsörtölödsz valakinek, akinek semmi köze hozzánk? Gyere, segíts csomagolni.

– Igen, Anya.

– Vizontlátásra, Matahacsi! Még találkozunk. – Akemi zavartan és lehangoltan elsietett.

Kisvártatva lámpát gyújtottak és feltűnt a cseléd vacsoratálcákkal és szakéval. Anya és fia ittak, egy pillantást sem vetettek a számlára, amely a tálcán feküdt, kettejük között. Egyenként megjelentek a szolgák, hogy tiszteletüket tegyék, végül a fogadós személyesen.

– Tehát távoznak ma este – mondta. – Milyen jó, hogy olyan sokáig velünk voltak. Sajnálom, hogy nem tudtuk megadni azt a különleges bánásmódot, amelyet megérdemelnek. Remélem, hogy ismét találkozunk, amikor legközelebb Kiotóban járnak.

– Köszönöm – felelte Oszugi. – Lehet, hogy ismét eljövök. Lássuk csak, három hónap volt, ugye, múlt év vége óta.

– Igen, körülbelül. Hiányozni fognak.

– Nem iszik velünk egy kis szakét?

– Nagyon kedves öntől. Elég szokatlan este

távozni. Miért határoztak így?

– Az igazat megvallva, hirtelen fontos dolgunk akadt. Mellesleg, tud adni egy térképet Icsidzsódzsi faluról?

– Lássuk csak, ez egy kis hely a Sirakava túloldalán, a Hiei-hegy csúcsának közelében. Azt hiszem, jobban teszik, ha nem indulnak oda az éjszaka közepén. Elég elhagyatott és...

– Nem számít – szakította félbe Matahacsi. – Volna olyan kedves és lerajzolná az utat?

– Szívesen. Az egyik szolgám odavalósi. Minden szükségeset megtudok tőle. Tudják, Icsidzsódzsinak nincs sok lakosa, de egész nagy területet foglal el.

Matahacsi egy kicsit berúgott már. – Csak ne törődjön azzal, hová megyünk – mondta kurtán. – Elég, ha annyit tudunk, hogy jutunk oda.

– Ó, bocsássanak meg! Csak készülődjenek nyugodtan. – Alázatosan összedörzsölte kezét és hajbókolva kihátrált a verandára.

Ahogy a kertbe ért, három vagy négy alkalmazottja rohant arra. – Nem erre jött? – kérdezte a főportás izgatottan.

– Ki?

– Az a lány, aki a hátsó szobában lakik.

– Miért, mi van vele?

– Biztos vagyok benne, hogy láttam korábban, az este, de amikor benéztem a szobájába és...

– Térj a tárgyra!

– Nem találjuk.

– Te idióta! – kiáltotta a fogadós. Felháborodott arcán nyoma sem volt annak az olajos megalkuvásnak, mint ami percekkel ezelőtt látszott rajta. – Mi értelme van így rohangászni, ha egyszer elment. Láthattad volna rajta, hogy valami rosszban sántikál. Hagytad, hogy egy hétig maradjon anélkül, hogy megbizonyosodnál, van-e pénze. Tönkre fogok menni, ha ilyen hülyeségeket csinálsz.

– Elnézést, uram! Olyan rendes lánynak tűnt.

– Hát most már késő bánat. Jól teszed, ha utánanézel, nem tűnt-e el valami a többi vendégszobából. Micsoda tökfek! – Elviharzott a fogadó első része felé.

Oszugi és Matahacsi ittak még egy kis szakét, aztán a vénasszony teával folytatta és fiának is ezt tanácsolta.

– Még befejezem, ami itt van – töltött magának Matahacsi még egy pohárral. – Nem akarok enni.

– Nem tesz jót, ha nem eszel. Egyél legalább egy kis rizst és uborkát.

Tisztviselők és szolgák rohangásztak a kertben és a folyosókon, lámpással a kezükben.

– Úgy látom, nem kapták el – mondta Oszugi. – Nem akarok belekeveredni, úgyhogy egy szót sem szólok a fogadósnak. De nem gondolod, hogy azt a lányt keresik, akivel az előbb beszéltél?

– Nem volnék meglepve.

– Hát mit várhat az ember valakitől, akinek ilyen anyja van? Mi a csudáért voltál olyan barátságos vele?

– Sajnálom őt, nehéz élete volt.

– Légy óvatos, nehogy megtudják, hogy ismered. Ha a fogadós azt hiszi, hogy közünk van hozzá, követelni fogja, hogy mi fizessük ki a számláját.

De Matahacsi agyában egész más dolgok jártak. Hanyatt feküdt, fejét a tenyerébe tette. – Meg tudnám ölni azt a ribancot – morogta. – Szinte látom az arcát magam előtt. Nem Muszasi vezetett félre, Okó volt az.

Oszugi élesen rendreutasította. – Térj észhez! Tegyük föl, hogy megölöd Okót. Mi haszna belőle a hírnevünknek? A falunkban senki nem ismeri, nem is törődnek vele.

Két óraker a fogadós megjelent a verandán egy lámpással és közölte, hogy itt az idő.

– Elkapták a lányt? – nyújtózkodott Matahacsi.

– Nem, nyoma sincs – sóhajtott a fogadós. – Csinos volt, ezért a tisztviselők úgy gondolták, még ha nem is tudja kifizetni a számláját, visszacapjuk

a pénzünket azzal, hogy egy ideig nálunk lesz, ha érti, mire gondolok. De sajnos gyorsabb volt nálunk.

Matahacsi leült a veranda szélére, felkötötte szandálját. Vagy egy perc múlva mérgesen beszólt: – Anya, mit csinálsz odabent? Engem mindig sűrgetsz, aztán az utolsó percben rád kell várnom.

– Ne süss. Matahacsi, odaadtam neked a pénzeszacskót, amit az útitáskámban őriztem? A számlát a ruhám alatt hordott készpénzzel fizettem, de az útipénzünk zacskóban volt.

– Nem is láttam.

– Gyere ide egy percre. Van itt egy papír a neveddel.

– Micsoda...? Nahát, micsoda pimaszság. Azt írja... tekintve hosszú ismeretségeket, remélem, megbocsátod, ha kölcsönveszi a pénzt. Kölcsönveszi... kölcsönveszi.

– Ez Akemi írása.

Oszugi a fogadóshoz fordult. – Ezt nézze meg! A magáé a felelősség, ha ellopják egy vendég tulajdonát. Valamit tennie kell.

– Valóban? – A fogadós szélesen mosolygott. – Általában ez volna a helyzet, de mivel úgy tűnik, ismerik a lányt, sajnos meg kell, hogy kérjem, előbb rendezze a számláját.

Oszugi szeme vadul cikázott fel-alá. – Mi... miről beszél? – dadogta. – Ugyan, hiszen én soha nem láttam életemben azt a tolvaj lányt. Matahacsi! Ne totózáj! Ha nem indulunk, ránk hajnalodik.

A HALÁLOS CSAPDA

A hold még magasan állt a kora reggeli égbolton. A fehér hegyi ösvényen fölfelé mászó emberek árnyéka hátborzongatóan összekeveredett, s a kapaszkodók még kényelmetlenebbül érezték magukat.

– Nem így képzeltem – mondta egyikük.

– Én sem. Hányan hiányoznak? Biztosra vettem, legalább százötvenen leszünk.

– Hm, úgy látom, feleannyian sem vagyunk.

– Gondolom, vagy hetvenen leszünk, ha Genzae-mon is megérkezik az embereivel.

– Kár. Nem olyan a Josioka-ház, mint valaha volt. És egy másik csoportból: – Ki törődik azokkal, akik nincsenek itt? Most, hogy a dodzsó bezárt, sokaknak a megélhetésükre kell gondolni. A legbüszkébbek és a leghűségesebbek úgyis itt vannak. Ez fontosabb, mint a puszta mennyiség.

– Így van. Ha százötven ember tolongana itt, csak egymás útjában lennének.

– Ha ha ha, bátor beszéd. Jusson eszedbe a Rengeoin. Húsz ember állta körbe, és Muszasi megúsza.

A Hiei-hegy és a többi csúcs még mélyen aludt felhőtakarójában. A férfiak a kis vidéki út elágazásánál gyülekeztek, ahol az egyik ösvény a Hiei csúcsára vezetett, a másik Icsidzsódzsi felé kanyarodott. Meredek, sziklás, vízmosásokkal teli út volt. A legjellegzetesebb ismertetőjele a hatalmas fenyőfa volt. A haladó tanítványok egy csoportja várakozott körülötte. Mint egy csomó éjszakai rák, üldögéltek az úton és a terepről beszélgettek.

– Az útnak három elágazása van, tehát az a kérdés, melyiket fogja használni Muszasi. A legjobb stratégia, ha három csapatra osztjuk az

embereket, és mindegyik elágazáshoz állítunk egy csapatot. Aztán Gendzsiró és apja itt marad a tíz legjobb emberünkkel, Miikével, Uedával és a többiekkel.

– Nem, a talaj túl egyenetlen ahhoz, hogy nagyobb csapat egy helyen legyen. Szét kell szórni őket az út mentén, elrejtteni őket, amíg Muszasi nem ér félútig. Akkor rátámadhatunk előlről és hátulról.

Jókora volt a jövés-menés a csoportok között, a mozgó árnyékok mintha lándzsákra vagy hosszú kardhüvelyekre lettek volna szúrva. Bár hajlamosak voltak alábecsülni ellenségüket, nem volt gyáva közöttük.

– Jön! – kiáltotta valaki a külső gyűrűben.

Az árnyékok megmerevedtek. Fagyos fájdalom futott át mindegyik szamuráj vénáin.

– Nyugalom, csak Gendzsiró.

– Nahát, palankinnal jön.

– Persze, még gyerek. – A Hiei-hegy fagyos szelében lengő, lassan közeledő lámpások tompának tűntek a holdfényhez képest.

Genzaemon néhány perccel később kimászott gyaloghintójából. – Azt hiszem, mindannyian itt vagyunk – jelentette be.

A következő gyaloghintóból Gendzsiró, a tizenhárom éves fiú szállt ki. Apa és fia egyaránt szorosra kötött fehér hajpántot viseltek, hakamájukat feltűzték.

Genzaemon utasította fiát, hogy álljon a fenyő alá. A gyerek szótlanul bólintott, apja pedig bátorítóan megpaskolta a fejét. – A harc a mi nevünkben lesz, de a tanítványok fognak küzdeni, mivel túl fiatal vagy ahhoz, hogy részt vegyél benne – mondta. – Nem kell mást tenned, csak állj ott és figyelj.

Gendzsiró egyenesen a fához rohant, s olyan mereven, méltóságteljesen állt meg, mint egy szamurájbaba a Fiú-Fesztiválon.

– Egy kicsit korán jöttünk – mondta

Genzaemon.

– A nap még egy ideig nem kel fel. – A dereka körül matatott, hosszú pipát és egy nagy edényt húzott elő.

– Van valakinek tüze? – kérdezte közönyösen. Hadd tudja mindenki, hogy tökéletesen uralkodik magán.

– Uram – lépett előre az egyik ember. – Mielőtt letelepedne dohányozni, nem gondolja, hogy el kéne döntenünk, mint osszuk meg az embereket?

– De, azt hiszem, el kéne. Rendezzük el gyorsan, hogy kellőképp fel legyünk készülve. Hogy tervezitek?

– Itt a fánál lesz a központi erő. A többiek húszlépésenként fognak elrejtőzni az út két oldalán.

– Ki lesz itt a fánál?

– Ön, én és még tizen. Azzal, hogy itt vagyunk, megvédhetjük Gendzsirót és csatlakozhatunk a harchoz, amikor megkapjuk a jelet, hogy Muszasi megérkezett.

– Várj csak egy percet! – Genzaemon gyanakvó óvatossággal gondolta végig a stratégiát. – Ha így helyezzük el az embereket, mindössze húszan lesznek olyan helyzetben, ahonnan megtámadhatják Muszasit.

– Igaz, de körül vesszük.

– Nem okvetlenül. Biztos lehetsz benne, hogy hoz segítséget. És ne feledjétek, nagyon ügyes abban, mint tűnjön el feszült helyzetből, legalább annyira, mint a harcban, ha nem jobban. Jusson eszetekbe a Rengeoin. Lecsap egy olyan helyen, ahol az embereink lazábban vannak szétszóródva. Megsebesít hármat vagy négyet, majd eltűnik. Aztán döngetheti a mellét, hogy kiállt a Josioka-iskola vagy hetven emberével és ő került ki győztesen.

– Azt úgysem hagynánk.

– Az ő szava lenne a mienk ellen. Ha hoz is magával segítőket, az emberek akkor is úgy

tekintik ezt a küzdelmet, mint amelyet ő egyedül vívott a Josioka-iskola egészével. És a magányos kardforgatóval éreznek együtt.

– Azt hiszem, mondanunk sem kell, ha ismét megmenekül, nem éljük túl, bármit is mondjunk – mondta Miike Dzsúróaemon. – Azért jöttünk, hogy megöljük Muszasit és nem akadékoskodhatunk túl sokat, hogyan tegyük. A halott nem mesél.

Dzsúróaemon intett négy férfinak a legközelebbi csapatból, hogy jöjjenek oda. Hárman közülük kis íjat tartottak a kezükben, a negyedik muskétát. Felsorakoztatta őket Genzaemon elé. – Gondolom, szeretné látni, milyen óvintézkedéseket tettünk.

– Aha, repülő fegyverek.

– Elhelyezhetjük őket magaslatra vagy fákra.

– Nem fogják az emberek azt mondani, hogy piszkos taktikát használunk?

– Mit törődünk azzal, mit mondanak az emberek? A fő, hogy Muszasi halott legyen.

– Rendben, ha készen állsz, hogy vállald a kritikát, nincs mit hozzátennem – mondta az Öreg alázatosan. – Még ha Muszasi magához is vett öt vagy hat embert, nem valószínű, hogy megmeneküljön, ha ijünk, nyilunk és puskánk van. De ha továbbra is itt ácsorgunk, még ő ölhet meg minket. Rátok hagyom az emberek elrendezését, de azonnal küldjétek őket őrhelyeikre.

A fekete árnyékok szétszóródtak, mint vadkacsák a mocsárban. Néhányan a bambuszmezőbe vetették magukat, mások fák mögött tűntek el, vagy elterültek a rizsföld szélén. A három íjász a mező fölötti magaslatra ment, alattuk a muskétás felmászott a nagy fenyő felső ágai közé. Miközben fészkelődött, hogy elbújjon, fenyőlevelek és tobozok hullottak Gendzsiró köré.

Genzaemon látta, hogy a gyerek fészkelődik, korholni kezdte. – Csak nem vagy máris ideges?

Ne légy olyan gyáva.

– Nem erről van szó, túlevelek estek a nyakamba.

– Állj nyugton és viseld el, jó gyakorlat lesz a számodra. És jól figyelj, amikor megkezdődik a harc.

A legkeletibb út felől hatalmas üvöltés harsant.

– Megálljatok, ti bolondok!

A bambusz elég hangosan zizegett ahhoz, hogy csak a süket ne hallja meg, emberek bujkálnak végig az út mentén.

– Félek! – sirt föl Gendzsiró és átölelte apja derekát. Dzsúróaemon azonnal megindult a zűrzavar felé. Valahogy érezte, hogy hamis a riasztás.

– Nem látsz talán? – üvöltött Szaszaki Kodzsiró az egyik Josioka-emberrel. – Hogy téveszthetsz össze engem Muszasival? Tanúskodni jöttem, te pedig nekem rontasz egy lándzsával. Ekkora barmot!

A Josioka-emberek is haragosak voltak azonban, néhányan gyanakodva álltak, attól tartva, kikémlelni jött őket. Visszatartották magukat, de továbbra is elálltak Kodzsiró útját.

Amint Dzsúróaemon áttört a körön, Kodzsiró nekiesett. – Tanúskodni jöttem, de az embereid úgy bánnak velem, mint az ellenséggel. Ha te utasítottad erre őket, bármilyen ügyetlen vívó is vagyok, boldogan elégtételt veszek rajtad. Semmi okom nincs, hogy segítsek Muszasinak, de a becsületesre vigyázok. Különben is, remek alkalom lenne, hogy friss vérrel öntözzem meg a Zászlórudat, jó ideje elhanyagoltam a dolgot. – Olyan volt, mint a tüzet köpő tigris. Azokat a Josioka-embereket, akiket megtévesztett piperkóc megjelenése, meghökkentette vakmerősége.

Dzsúróaemon eltökélte, hogy megmutatja, nem ijeszti meg Kodzsiró nyelve. – Ha ha ha! Te aztán felhúztad magad. De mondd csak, ki kért arra, hogy tanúskodj? Én nem emlékszem semmi

ilyesmire. Tán Muszasi kért meg?

– Ne beszélj bolondságokat. Amikor kiraktuk a táblát Jamagimacsiban, mindkét féllel közöltem, hogy tanüsködni fogok.

– Értem, vagyis te mondtad. Más szóval nem kért rá sem Muszasi, sem én. Te magad nevezted ki magad megfigyelőnek. Nos, a világ tele van emberekkel, akik beleütik az orrukat olyan dolgokba, amelyek nem tartoznak rájuk.

– Ez sértés! – csattant föl Kodzsiró.

– Menj el innen! – kiáltotta Dzsúróaemon fröcsögő szájjal. – Nem cirkuszi látványosság vagyunk.

Kodzsiró elkékölt a haragtól, fürgén eltávolodott a csoporttól, rövid távolságon hátrafutott az ösvényen.

– Na, várjatok csak, ti fattyúk! – kiáltotta, és támadáshoz készülődött.

– Várj, fiatalember! – szölt rá Genzaemon, aki Dzsúróaemon után jött.

– Te várj! – kiáltotta Kodzsiró. – Semmi dolgom veled. De megmutatom, mi történik azokkal, akik megsértenek.

Az öreg odament hozzá.

– Ugyan, ugyan, túl komolyan veszed. Túlságosan is feszültek az embereink. Szeidzsúró nagybátyja vagyok, tőle hallottam, milyen kitűnő kardforgató vagy. Biztos vagyok benne, félreértés az egész. Remélem, megbocsátod nekem embereim viselkedését.

– Hálás vagyok, hogy ily módon üdvözölsz. Jó viszonyban voltam Szeidzsúróval és jót kívánok a Josioka-háznak, még ha nem is érzem úgy, hogy segédként közreműködhetnék. De ez nem ok arra, hogy az embereid inzultáljanak.

Genzaemon letérdelt és az illem szerint meghajolt.

– Teljesen igazad van. Remélem, elfeledkezel a történetekről, Szeidzsúró és Densicsiró kedvéért. – Az öreg gondosan választotta meg szavait,

aggódott, hogy Kodzsiró, ha megsértik, mindenféle terjesztheti, milyen gyáva eszközökhöz folyamodtak.

Kodzsiró haragja alábbhagyott.

– Álljon fel, uram. Zavarba ejt, hogy egy idősebb ember hajlong előttem. – Egy gyors hátraarccal, a Zászlórúd forgatója hajlékony nyelvvel most a Josio-kákat bátorította és Muszasit rágalmazta. – Szeidzsúró barátja vagyok és mint korábban is mondtam, semmi közöm Muszasihoz. Teljesen érthető, ha a Josioka-házat kedvelem jobban.

Sok konfliktust láttam a harcosok között, de soha nem voltam még tanúja ilyen tragédiának, amely önöket sújtotta. Hihetetlen, hogy a házra, amely az Asikaga sógunokat szolgálta, mint a harcművészetek iskolája, ilyen szégyent hozzon egy egyszerű vidéki bugris.

Szavait gondosan választotta meg, és beszéde zene volt a Josioka-tanítványok fülének, feszült figyelemmel hallgatták. Dzsúrózaemon arcáról sütött a bűnbánat, hogy ilyen durván beszélt valakivel, aki pedig jót akar a Josioka-háznak.

Mindez nem pergett le Kodzsiróról, kihasználta a helyzetet.

– Úgy tervezem, hogy a jövőben magam is nyitok egy iskolát. így hát nem pusztá kíváncsiságból szokásom, hogy megfigyeljem a küzdelmeket és tanulmányozzam más küzdők taktikáját, hanem a nevelésem része. Azonban nem hiszem, hogy valaha is hallottam volna még egy olyan küzdelemről, amely jobban irritálna, mint két összecsapásotok Muszasival. Miért hagytátok, amikor annyian voltatok a Rengeoin-nál és korábban a Rendaidzsinél, hogy Muszasi elmeneküljön és hencegjen tetteivel Kiotó utcáin? Fel nem tudom fogni.

Ajkait megnyalva folytatta:

– Nem kétséges, hogy Muszasi meglepően makacs küzdő, ahhoz képest, hogy csavargó kardforgató. Ennyit abból is megállapítottam, hogy

néhányszor láttam. De kockáztatva, hogy akár kotnyelesnek is tűnök, el akarom mondani nektek, mit tudtam meg róla. – Akemi nevének említése nélkül folytatta. – Az első információhoz akkor jutottam, amikor megismerkedtem egy nővel, aki tizenhét éves kora óta ismerte. A tőle hallottakat megtoldottam itt-ott fölszedett más információkkal, s elég hiánytalanul fel tudom vázolni nektek az életét.

Egy vidéki szamuráj fiaként született Mimaszaka tartományban. Elszökött a szekigahari csatába, majd hazatérése után olyan sok gaztettet követett el, hogy elűzték falujából. Azóta bolyong.

Bár értéktelen jellem, van némi tehetsége a kardforgatáshoz. Fizikailag hihetetlenül erős, ráadásul úgy küzd, hogy nincs tekintettel saját életére sem. Ezért hatástalanok ellene az ortodox vívóiskolák, ugyanúgy, ahogy az értelem is lepereg az örütségről. Csapdába kell csalnotok, mint egy vadállatot, különben sikertelenek lesztek. Vegyétek hát tekintetbe, milyen ember is ellenségeitek és ehhez igazítsátok terveiteket.

Genzaemon a lehető legudvariasabban megköszönte Kodzsirónak a beszédet és nekilátott leírni, milyen előkészületeket tettek.

Kodzsiró helyeslően bölintott.

– Ha ilyen alaposak vagytok, valószínűleg esélye sem lesz, hogy élve megússza. De mégis úgy tűnik, hatékonyabb csapdát is kieszelhettetek volna.

– Csapdát – ismételte Genzaemon és valamivel kevésbé csodáló pillantást vetett Kodzsiró pökhendi arcára. – Köszönöm, de azt hiszem, eddig is eleget tettünk.

– Nem, barátom, még nem. Ha Muszasi nyíltan felsétál az ösvényen, valószínűleg nem tud elmenekülni. De mi lesz, ha előre rájön, hogy mit terveztek és egyáltalán nem mutatkozik? Akkor mindez a tervezés hiábavaló volt, nem?

– Ha ezt megteszi, mindössze táblákat kell állítanunk mindenfelé a városban, hogy egész

Kiotó rajta nevéssen.

– Ez nem kétséges, hogy némileg helyrehozza a tekintélyüket, de ne felejtsük, hogy szabadon jön-megy, és terjesztheti, hogy piszkos taktikát használtak. És ebben az esetben nem tudják teljesen tisztázni mesterük nevét. Teljesen haszontalanok az előkészületek, ha nem sikerül megölni Muszasit. S hogy ez biztos legyen, meg kell tenni a megfelelő lépéseket, hogy valóban ideérjen és bele is essen a felállított halálos csapdába.

– És erre van mód?

– Természetesen. Valójában több is eszembe jutott. – Kodzsiró hangja tele volt önbizalommal. Előrehajolt és olyan barátságos pillantással, amely ritkán volt látható büszke arcán, néhány szót suttozott Genzaemon fülébe. – Mit szól ehhez? – kérdezte hangosan.

– Hm, értem, mire gondol. – Az öreg bölintott néhányszor, majd Dzsúróaemonhoz fordult és fülébe suttozta az ötletet.

TALÁLKOZÓ A HOLDFÉNYBEN

Elmúlt már éjfél, amikor Muszasi megérkezett a kis fogadóba, Kitanótól északra, ahol először találkozott Dzsótaróval. A csodálkozó fogadós szívélyesen üdvözölte és gyorsan alvóhelyet készített a számára.

Muszasi kora reggel elment és késő este tért vissza egy zsák kuramai édes krumplival, megajándékozva az öreget. Mutatott neki egy vég fehérített narai gyapjút is, amelyet a közeli boltban vett, és megkérdezte, tudna-e belőle csináltatni alsóinget, haskötőt és ágyékkötőt.

A fogadós engedelmesen átvitte az anyagot a szomszéd varrónak és visszafelé jövet hozott egy kis szakét. Gulyást csinált az édes krumpliból és éjfélig beszélgetett Muszasival a gulyás és a szaké mellett, amikor is a varró megjött a ruhákkal. Muszasi szépen összehajtotta a ruhát és a párnája mellé tette, mielőtt lefeküdt volna.

Az öreg vízfröcsögésre ébredt hajnal előtt. Kinézett, s látta, hogy Muszasi a hideg kútvizben mosakszik. Új alsóneműjében áll a holdfényben, majd visszaveszi öreg kimonóját.

Muszasi megjegyezte, hogy egy kicsit beleunt Kiotóba és úgy döntött, Edóba megy, de megígérte, ha ismét Kiotóba látogat, három-négy éven belül, itt fog megszállni a fogadóban.

A fogadós megkötötte hátul az obiját, Muszasi pedig gyors léptekkel útnak indult.

A mezőkön átvezető keskeny ösvényen haladt a kitanói országút felé, óvatosan kerülgetve az ökörtrágyát. Az öreg szomorúan nézett utána, mint nyeli el a sötétség.

Muszasi agya kitisztult, mint felette az égbolt, fizikailag felfrissült, tele volt energiával.

- Értelmetlen ilyen gyorsan mennem - szólalt

meg hangosan, s rövidített léptein. – Ha jól sejtem, ez lesz utolsó éjszakám az élők birodalmában. – Nem felháborodott kiáltás volt ez, nem is panasz, mindössze az ajkaira toluló állítás. Még egyszer sem érezte ennyire, hogy farkasszemet néz a halállal.

Az előző napot azzal töltötte, hogy a kuramai belső templomban meditált, egy fenyőfa alatt. Remélte, hogy eléri azt az áldott állapotot, amelyben test, lélek többé nem számít. De nem sikerült megszabadítania magát a halál gondolatától, s most szégyenkezett, hogy az idejét vesztegette.

Élénkítette az éjszakai levegő. Az éppen jóleső mennyiségű szaké, a rövid, de mély alvás, a frissítő kútvíz, az új ruha – egyszerűen nem érezte magát úgy, mint aki a halálra készül. Eszébe jutott az az éjszaka a tél közepén, amikor a Sashegy csúcsára kényszerítette magát. Akkor is szédítők voltak a csillagok, de a fákon jégcsapok lógtak. A jégcsapok azóta bimbózó virágoknak adták át helyüket.

Feje tele volt kósza gondolatokkal, nem volt képes a rá váró létfontosságú dolgokra koncentrálni. Mi értelme volna ebben a helyzetben olyan kérdéseken rágódni, mint a halál jelentősége, a haldoklás agóniája, s az utána következő élet? Ezeket évszázadnyi gondolkodás sem tudná megoldani.

A negyedat, amelyben járt, nemesek és hűbéreseik lakták. Egy csőrfuvola bánatos hangját hallotta egy sás szájharmonika lassú futamainak kíséretében. Lelki szemei előtt gyászolókat látott egy koporsó körül, amint a hajnalt várják. Lehet, hogy a gyászenek eljutott füléig, mielőtt igazából tudatára ébredt volna? Talán tudat alatt ez ébresztette föl az isei táncoló szüzek és a Sashegy emlékét? Kétségek kezdték gyötörni.

Megállt, hogy elgondolkodjon. Látta, hogy elhaladt már a Sokokudzsi mellett és mindössze

száz-méternyire van az ezüstös Kano folyótól. Az egyik földfalról visszaverődő fényben egy mozdulatlan, sötét alakot vett észre. A férfi elindult felé és egy kisebb árnyék, egy pórázon vezetett kutya követte. Muszasi megnyugodott az állat látványától. Ez az ember nem lehet az ellensége. Megnyugodva továbbindult.

A férfi néhány lépés után megfordult.

– Zavarhatom, uram?

– Engem?

– Igen, ha nem haragszik. – A kézművesek sapkáját és hakamáját viselte.

– Mi baj? – kérdezte Muszasi.

– Bocsássa meg a furcsa kérdést, de nem látott az úton valahol egy teljesen kivilágított házat?

– Nem nagyon figyeltem, de azt hiszem, nem láttam.

– Akkor úgy tűnik, ismét rossz utcában vagyok.

– Mit keres?

– Egy házat, ahol nemrég haláleset volt.

– Nem láttam a házat, de hallottam a szájharmonikát és a csőrfulvolát, úgy száz méterre innét.

– Az lesz a hely. A sintó pap nyilván előttem érkezett és megkezdte a virrasztást.

– A virrasztásra megy?

– Nem éppen. Koporsókészítő vagyok a Toribe-hegyről. Megkértek, hogy menjek el a Macuo-házba, ezért elmentem a Josida-hegyre, de már nem ott élnek.

– A Josida-hegyi Macuo család?

– Igen, de nem tudtam, hogy elköltöztek. Jókora utat tettem meg semmiért. Köszönöm.

– Várjon – mondta Muszasi. – Arról a Macuo Kanaméről volna szó, aki Konoe nagyúr szolgálatában áll?

– Így van. Mindössze tíz nappal ezelőtt betegedett meg és most meghalt.

Szóval meghalt a nagybátyám, gondolta Muszasi. Nem izgatta föl magát. Eszébe jutott,

mint kuporgatott a nagybátyja, hogy félretehessen egy kis pénzt. Eszébe jutottak a rizssütemények, amelyeket a nagynénjétől kapott, s milyen jólestek neki újév reggelén a fagyos folyó partján. Eltűnődött, mihez kezd most a nagynénje, hogy egyedül maradt.

Megállt a felső Kamo partján és végignézett a Higasijama fölé magasodó harminchat hegyen. Mindegyik csúcs mintha ellenségesen meredt volna le rá. Aztán lefutott a hajóhídhöz. Ha az ember a város északi részétől jött, itt kellett átkelni a folyón, hogy elérje a Hiei-hegyhez vezető utat és az Omi tartományba vezető átjárót.

A híd közepén járt, amikor hangos, de érthetetlen hangot hallott. Megállt, figyelt. A gyors folyó kedélyesen csordogált alatta és hideg szél söpört végig a völgyön. Nem tudta kideríteni, honnan jön a kiáltás, de néhány lépés után ismét megállt, amikor hangot hallott. Amikor most sem volt képes megállapítani, honnan jön, átsietett a túlpartra. Alig lépett le a hídról, egy embert vett észre, aki felemelt karokkal rohant felé észak felől. Ismerősnek tűnt.

Az is volt. Szaszaki Kodzsiró volt az, a mindenütt jelen lévő cselszövő.

Amikor közelebb ért, túlságosan is barátságosan üdvözölte Muszasit. – Egyedül jöttél? – kérdezte, miután vetett egy pillantást a hídra.

– Természetesen.

– Remélem, hogy megbocsátasz a múltkori éjszakáért – mondta Kodzsiró. – Köszönöm, hogy nem sértődtél meg, amiért beleavatkoztam.

– Azt hiszem, nekem kell köszönetet mondanom – felelte Muszasi hasonló udvariassággal.

– A párbajra méggy?

– Igen.

– Teljesen egyedül? – kérdezte Kodzsiró ismét.

– Igen, természetesen.

– Hm. Azon tűnődöm, Muszasi, nem értetted-e

félre a táblát, amit kitűztünk Jamagimacsinnál.

– Nem hiszem.

– Teljesen felfogtad a feltételeket? Nem egyszerű küzdelem lesz két vívó között, mint Szeidzsűrő vagy Densicsirő esetében.

– Tudom.

– Bár a csatát Gendzsirő nevében vívják, a Josioka-iskola tagjai segítik. Felfogtad, hogy a Josioka-iskola tagjai lehetnek tízen, százan vagy akár ezren is?

– Igen. Miért kérdezed?

– A gyengébbek közül néhányan megszöktek az iskolából, de az erősebbek és bátrabbak mind felmentek a nagy fenyőhöz. Megszállták az egész hegyoldalt, úgy várnak.

– Megnézted?

– Ühüm. Úgy döntöttem, visszajövök és figyelmeztetlek. Tudtam, hogy át kell jönnöd a hajóhídon, úgyhogy itt vártam. Úgy gondoltam, kötelességem, ha már egyszer én írtam a táblát.

– Nagyon gondos tóled.

– Hát, ez a helyzet. Csakugyan az a szándékom, hogy egyedül mégy, vagy jönnek segítőd más úton?

– Mindössze egyetlen társam van.

– Valóban? Hol van most?

– Itt – nevetett Muszasi, hogy fogai csillogtak a holdfényben. Árnyékára mutatott.

– Ez nem nevetséges – berzenkedett Kodzsiró.

– Nem is tréfának szántam.

– Úgy hangzott, mintha kinevetnéd a tanácsomat.

Muszasi még ünnepélyesebb lett, mint Kodzsiró, úgy vágott vissza.

– Gondolod, hogy Sinran, a nagy szent tréfálkozott, amikor azt mondta, hogy minden hívőben két ember ereje van, mert vele van Amida Buddha is?

Kodzsiró nem felelt.

– Minden jel arra mutat, a Josiokák vannak

jobb helyzetben. Sokan vannak, én pedig egyedül. Nem kétséges, hogy feltételezed, le fognak győzni. De kérlek, ne aggódj miattam. Tegyük fel, tudom, hogy tízen vannak és magammal hozok tíz embert. Mi történik akkor? Húsz embert hoznak tíz helyett. Ha én is húszat hozok, ők harmincra vagy negyvenre növelik számukat és a csata még jobban megzavarja a közrendet. Sok ember fog meghalni vagy megsebesülni. Eredményeképp komolyan megsértjük a kormány alapelveit és cserébe semmit nem nyer a kardforgatás ügye. Más szavakkal, sokat lehet veszíteni, de keveset nyerni azzal, ha segítséget hozok.

– Lehet, hogy ez igaz, de nincs összhangban a Háború Művészetével, csatát kezdeni, ha az ember tudja, hogy veszíteni fog.

– Előfordulhat, hogy szükségem lesz.

– Nem. Legalábbis a Háború Művészete szerint. A meggondolatlan cselekedettől óva int.

– Függetlenül attól, hogy összhangban van-e módszerem a Háború Művészetével, tudom, mire van szükségem.

– Felborítasz minden szabályt.

Muszasi felnevetett.

– Ha már megszeged a szabályokat – vitatkozott Kodzsiró –, miért nem valami olyasmit teszel, ami némi esélyt ad, hogy életben maradj?

– Az Ösvény, amelyet követek, az én utam, Út a teljesebb élet felé.

– Szerencsés leszel, ha nem egyenesen a pokolba vezet.

– Tudod, ez a folyó lehet a pokol háromágú folyója, ez az út lehet a kárhozat mérföldhosszú útja, a hegy, amelyet csakhamar megmászok, lehet a tűk hegye, ahol a kárhozottakat karóba húzzák. Mindazonáltal ez az egyetlen ösvény az igazi élet felé.

– Úgy beszélsz, mint akit máris megszállt a halál istene.

– Gondolj, amit csak akarsz. Vannak emberek,

akik meghalnak, amikor életben maradnak, mások a halállal életre kelnek.

– Te szegény ördög – mondta Kodzsiró félig gúnyosan.

– Mondd csak, Kodzsiró, ha továbbmegyek az úton, hová jutok?

– Hananoki faluba, onnan Icsidzsódzsiba, a nagy fenyőhöz, amelyet halálad színhelyéül választottál.

– Milyen messze van?

– Mindössze két mérföld. Bőven van még időd.

– Köszönöm. Még találkozunk – mondta Muszasi könnyedén, elfordult, s elindult lefelé egy mellékútra.

– Nem ez az út.

Muszasi bólintott.

– Rossz irányba mész, mondom.

– Tudom.

Lement a lejtőn. A fák mögött az út két oldalán rizsföldek voltak, távolabb néhány zsúpfedelű tanyaház. Kodzsiró figyelte, amint Muszasi megáll, fölnéz a holdra, és mozdulatlanul áll egy ideig.

Nevetésben tört ki, amikor rádöbbsent, hogy Muszasi vazel. Maga is fölnézett a holdra. Mielőtt lenyugszik, sokan halnak meg vagy fognak haldokolni, gondolta.

Muszasi nem jött vissza. Kodzsiró leült egy fa gyökerére és növekvő jókedvvel elmélkedett a közelgő harcon. Muszasi, nyugalmából ítélve, elszánta magát a halálra. De veszettül fog küzdeni. Minél többet vág le közülük, annál jobb mulatság lesz megnézni. Csakhogy a Josiokáknak repülő fegyvereik vannak. Ha az egyik eltalálja, rögtön vége a műsornak, mindent tönkretesz. Jobb lesz, ha figyelmeztetem.

Pára és hajnal előtti fagy érződött a levegőben.

Kodzsiró felállt. – Muszasi, mi tart oly soká? – szólalt meg. Úgy érezte, valami nincs a helyén és idegesség futott végig rajta. Gyorsan lement a lejtőn. Ismét kiáltott, de csak a vízikerék forgását

hallotta.

A bolond fattyúja!

Visszaszaladt a főútra, alaposan körülnézett, de mindössze a Sirakava templom tetőit és erdőit látta a Higasijama lejtőin és a holdat. Arra a következtetésre jutott, hogy Muszasi elfutott. Haragudott magára, hogy nem látott át Muszasi nyugalmán és sietve megindult Icsidzsódzsi felé.

Muszasi vigyorogva bukkant elő egy fa mögül és megállt, ahol az előbb még Kodzsiró állt. Örült, hogy megszabadult tőle. Mi haszna lehet egy olyan emberből, aki abban leli örömét, hogy nézi, miként hálnak meg mások, és közönyösen figyeli, mint teszik kockára emberek életüket olyan ügyért, amely nekik fontos. Kodzsiró nem ártatlan néző, akit csak a tudásvágy hajt. Csalárdul, számítón avatkozott be a dolgokba, mindig készen arra, hogy mindkét oldalnak lekötelezze magát, mindig úgy mutatkozva, mint a derék fickó, aki csak segíteni akar.

Talán Kodzsiró úgy képzelte, ha elmondja Muszasinak, milyen erős az ellenség, Muszasi térdre esve könyörög neki, hogy legyen a segédje. És valóban, ha Muszasi elsősorban arra gondolt volna, hogyan óvhatja meg a saját életét, örömmel fogadta volna a segítséget. De még mielőtt találkozott volna Kodzsiróval, elég információt szedett össze ahhoz, hogy tudja, vagy száz emberre számíthat.

Nem mintha elfelejtette volna a leckét, amelyre Takuan tanította; az igazán bátor ember szereti az életet, olyan kincsként dédelgeti, amelyet ha egyszer feláldoz, soha nem tudja visszaszerezni. Nagyon is jól tudta, hogy mennyivel több az élet a puszta túlélésnél. Az volt a kérdés, hogyan töltsen meg jelentéssel, hogyan biztosítsa, hogy élete fényes sugárként világítson a jövőbe, még ha ehhez az kell is, hogy feláldozza egy ügyért. Ha ezt sikerül megtennie, életének hosszúsága – húsz év, vagy hetven – nem sokat számít. Egy életöltő

mindössze jelentéktelen időtartam az idő végtelen folyásában.

Muszasi gondolkodásmódja szerint más életút várt az átlagos emberekre, és más a harcosokra. Létfontosságú volt számára, hogy szamurájként éljen és úgy is haljon meg. Nem volt visszaút az általa választott ösvényről. Még ha darabokra is tépik, az ellenség akkor sem győzheti le azt a tényt, hogy félelem nélkül és becsülettel válaszolt a kihívásra.

Számításba vette a rendelkezésre álló utakat. A legrövidebb, amellet a legszélesebb és legkönnyebben járható az volt, amelyet Kodzsiró választott. Egy másik, nem ilyen egyenes út, a Takano – a Kamo egyik mellékfolyója – mentén vezető ösvény volt, amely az oharai országútra, onnan a sugakói császári villánál Icsidzsódzsiba vezetett. A harmadik út egy ideig keletnek tartott, aztán északnak fordult, és egészen az Uriju-hegy lábáig kanyargott, ahonnan végül egy ösvény vezetett a faluba.

A három út a nagy fenyőnél találkozott, a távolságbeli különbség nem volt jelentős. Ám abból a nézőpontból, hogy egy kis erő támad egy jóval nagyobbat, a megközelítés létfontosságú. Győzelem vagy vereség múlhat a döntésen.

Ahelyett, hogy hosszan rágódott volna a kérdésen, egy pillanatnyi töprengés után Icsidzsódzsival szinte ellentétes irányban, futásnak eredt. Először átkelt a Kagura-hegy lábán és eljutott Go-Icsidzsó császár sírjához. Aztán áthaladt egy sűrű bambuszligeten, s a hegyi patakhoz ért, amely az északnyugatra fekvő falun folyik keresztül. Fölé magasodott a Daimondzsi-hegység északi nyúlványa. Csöndben mászni kezdett.

A fákon keresztül jobbra kertfalat látott, amely valószínűleg a Ginkakudzsihoz tartozott. Csaknem alatta jujube alakú medence vize fénylett tükörként a kertben. Ahogy följebb jutott, a

medence elveszett a fák között, de megpillantotta a lágyan hullámzó Kamo folyót. Úgy érezte, mintha az egész várost a tenyerében tartaná.

Megállt egy pillanatra, hogy felmérje helyzetét. Ha sikerül átkelnie a négy hegylábbon, eljut egy pontra, a nagy fenyő fölé és mögé, ahonnan madártávlatból láthatja az ellenség helyzetét. Akárcsak Oda Nobunaga az okehazamai ütközetben, előnyben részesítette a nehéz kerülőt a járható utakkal szemben.

– Ki az?

Muszasi megdermedt. Óvatos léptek közeledtek. Udvari nemes szolgálatában álló szamuráj öltözékét viselő férfi bukkant fel. Muszasi úgy döntött, nem tartozhat a Josioka-csapatba.

A férfi orrát összemaszatolta fáklyájának füstje, kimonója nyirkos, sárfoltos volt. Halkan felkiáltott a meglepetéstől.

Muszasi gyanakodva nézett rá.

– Nem Mijamoto Muszasi vagy? – kérdezte a férfi mélyen meghajolva. Szemében riadtság látszott.

Muszasi szeme fénylett a fáklya fényében.

– Mijamoto Muszasi vagy? – A szamuráj rémületében szinte megingott. Muszasi szemének vad pillantása nem is emberi lényre vallott.

– Ki vagy te? – kérdezte Muszasi mereven.

– ...én... én...

– Ne dadogj!

– Én Karaszumaru Micuhiró nagyúr házából vagyok.

– Mijamoto Muszasi vagyok. De mit keres idefönt az éjszaka közepén Karaszumaru nagyúr egy hűbérese?

– Hát te vagy Muszasi? – A szamuráj megkönynyebbülten sóhajtott. A következő pillanatban nyaktörő sebességgel száguldott le a hegyről, fáklyája fénycsíkot húzott maga után. Muszasi megfordult és továbbhaladt át a hegyoldalon.

– Kúra, hol vagy? – kiáltotta a szamuráj, amikor leért Ginkakudzsihoz.

- Itt vagyunk. Hát te hol vagy? - Nem Kura hangja válaszolt, aki Karaszumaru egy másik hűbérese volt, hanem Dzsótaróé.

- Dzsótaró, te vagy az?

- Igen.

- Gyere ide gyorsan.

- Nem lehet, Ocú nem tud gyorsabban jönni.

A szamuráj halkán káromkodott, aztán felemelte a hangját. - Gyertek gyorsan, megtaláltam Muszasit. Ha nem siettek, elveszítjük.

Dzsótaró és Ocú úgy kétszáz méterrel lejjebb voltak az ösvényen, beletellett egy időbe, míg összegubancolódo két hosszú árnyékuk elért a szamurájig. Az fáklyájával integetett, hogy siessenek, s másodpercek múlva már hallotta is Ocú szapora légzését. A lány arca fehérebb volt, mint a hold, ütífelszerelése durvának és abszurdnak tűnt sovány karjain, lábain. De amikor ráesett a fény, orcája vöröses színt vett fel.

- Igaz! - zihálta.

- Igen, most láttam. - Sürgetőbben folytatta: - Ha sietsz, utolérheted, de ha vesztegeted az időt...

- Merre? - kérdezte Dzsótaró a tehetetlenségtől kétségbeesetten a lelkes férfi és a beteg nő között.

Ocú fizikai állapota semmivel sem javult, de mihelyt Dzsótaró elárulta, milyen csata vár Muszasira, nem lehetett ágyban tartani, még akkor sem, ha az meghosszabbítja életét. Bárhogy könyörögtek neki, felkötötte haját, fölvette gyékénypapucsát és a szó szoros értelmében kibotorkált a kapun. Amikor nyilvánvalóvá vált, hogy lehetetlen megállítani, Karaszumaru nagyúr mindent megtett, hogy segítsen neki. Maga szervezte meg a hadműveletet, és mialatt Ocú lassan bicegett a Ginkakudzsi felé, Karaszumaru emberei végigportyázták az Icsidzsódzsi falu felé vezető utakat. Az emberek lejárták a lábukat és már ott tartottak, feladják, amikor megtalálták céljukat.

A szamuráj mutatta az utat, Ocú pedig eltökélten megindult fölfelé a hegyre.

Dzsótaró attól tartott, összeesik, lépésenként megkérdezte:

– Jól vagy? Bírod?

Ocú nem felelt. Az igazat megvallva, még csak meg sem hallotta. Testét mindössze egyetlen vágy hajtotta, hogy elérje Muszasit, bár szája kiszáradt, hideg izzadság gyöngyözött szürke homlokán.

– Erre kell menni – mondta Dzsótaró, remélve, hogy ezzel bátorítja a lányt. – Ez az út vezet a Hiei-hegyre. Itt már vége az emelkedőnek, nem kell tovább mászni. Nem akarsz pihenni egy kicsit?

Ocú szótlanul rázta a fejét, görcsösen kapaszkodott a botba, amelynek két végét fogták, úgy kapkodta a levegőt, mintha életét ebbe az útba zsúfolták volna.

Amikor sikerült csaknem egy mérföldet megtenniük, Dzsótaró kiabálni kezdett.

– Muszasi! Szenszei!

Erős hangja feltűzelte Ocú bátorságát, de ereje kisvártatva elfogyott.

– Dzsó-Dzsótaró – suttogta gyengén. Elengedte a botot és lerogyott az út menti fűbe. A talaj felé hajolt, finom ujjait a szája elé kapta, vállalai megrázkódtak.

– Ocú, ez vér! Vért köpsz! Ó, Ocú! – Dzsótaró csaknem elsírta magát. Átkarolta Ocú derekát és tartotta. A lány lassan rázta a fejét. Dzsótaró pedig nem tudta, mi mást tehetne, gyengéden megpaskolta a hátát.

– Mit akarsz? – kérdezte.

Ocú nem tudott válaszolni.

– Tudom, vizet, ugye?

A lány bágyadtan bólintott.

– Várj itt, rögtön hozok. – Felállt és körülnézett. Egy pillanatig hallgatózott, aztán a közeli szakadékhhoz ment, ahonnan vízcso bogást hallott. Némi nehézséggel megtalálta a sziklából bugyogó forrást. Nekiállt vizet meríteni tenyerével, majd

habozott, szemét az ősi medence alján lévő pici rákokra szegezte. A hold nem ragyogott a víztükrön, de az ég tükörképe még maguknál az ezüstfehér felhőknél is gyönyörűbb volt. Úgy döntött, iszik egy kortyot, mielőtt a dolgát végezné, néhány lépést oldalra húzódott, négykézlábra ereszkedett és mint egy kacsa, nyújtogatta nyakát.

Aztán elakadt a lélegzete, azt hitte, kísértetet lát. Olyan lett, mint a vadgesztenye szűrős héjában. A kis medencében csíkos mintaként tükröződtek a túloldali fák. És pont mellette Muszasi képe.

Dzsótaró úgy gondolta, a képzelete játszik vele, ugratja, s a kép rögtön eltűnik. De amikor nem így történt, lassan felemelte fejét.

– Hát itt vagy? – kiáltott föl. – Valóban itt vagy?
– Az ég békés tükörképét sár váltotta föl, ahogy átgázolt a túloldalra, nyakáig benedvesítve kimonóját.

– Hát itt vagy? – Átkarolta Muszasi lábát. Muszasi halkán, csöndesen mondta: – Veszélyes itt, gyere vissza később.

– Nem. Most, hogy megtaláltalak, veled maradok.

– Maradj csendben. Hallottam a hangod és itt vártam. Vigyél Ocúnak vizet.

– Már sáros.

– Van egy másik patak is, ott. Látod? Tessék, vidd ezt magaddal. – Bambuszcsövet adott át.

– Nem – emelte fel Dzsótaró arcát. – Te vigyél neki.

Így álltak néhány másodpercig, aztán Muszasi bölintott, és a patakhoz ment. Megtöltötte a csövet és Ocúhoz vitte. Aztán gyengéden átkarolta a lányt és szájához tette a csövet.

Dzsótaró mellettük állt. – Látod, Ocú, Muszasi az. Hát nem érted, Muszasi?

Ocú kortyolt a hideg vízből, légzése kezdett egyenletesebbé válni, de még mindig ernyedten feküdt Muszasi karjában. Szeme mintha valahova

a távolba meredt volna.

– Hát nem látod, Ocú. Nem én vagyok az, hanem Muszasi. Muszasi karol át, nem én.

Égő könnycseppek lepték el az üres szemeket, hogy végül üvegként ragyogtak. Két patak csordogált le Ocú arcán. A lány bólintott.

Dzsótaró magánkívül volt az örömtől. – Boldog vagy, ugye? Ezt akartad, nem? – Aztán Muszasihoz fordult. – Egyre csak azt mondta, hogy bármi történjen is, látnia kell téged. Senkire nem hallgatott. Kérlek, mondd el neki, ha továbbra is így viselkedik, belehal. Rám nem hallgat. De talán megteszi, amit te mondsz neki.

– Minden az én hibám – mondta Muszasi. – Bocsánatot kérek és megmondom, ügyeljen jobban magára. Dzsótaró...

– Igen.

– Megtennéd azt, hogy kettesben hagysz minket egy rövid időre?

– Miért? Miért nem maradhatok itt?

– Ne legyél ilyen, Dzsótaró – könyörgött Ocú. – Csak néhány perc. Kérlek!

– Hát, rendben. – Még ha nem is értette, nem tudta visszautasítani Ocút. – Fölmegyek aへgyre, hívjatok, ha végeztetek.

Ocú természetes szégyenlősségét felnagyította betegsége, nem tudta eldönteni, mit is mondjon.

Muszasi pedig zavartan elfordult tőle. Ocú hátat fordítva a férfinak a földre bámult. Muszasi felpillantott az égre.

Muszasi ösztönösen attól félt, hogy nincsenek szavak, amelyek leírhatnák, mi rejtőzik szívében. Átfutott agyában mindaz, ami azóta történt, hogy Ocú leszabadította a kriptomeriafárol, és rádöbbsent, milyen tiszta szerelem készítette a lányt arra, hogy öt hosszú éven át kutasson utána.

Ki volt erősebb, ki szenvedett többet? Ocú a maga bonyolult, nehéz életével, akit úgy éget a szerelem, hogy nem tudja elrejteni? Vagy ő maga, aki kómaszk mögé rejti érzéseit és hideg

hamuréteggel borítja a szenvedély parazsát? Muszasi korábban és most is úgy gondolta, ez a fájdalmasabb. Mégis volt erő és bátorság Ocú kitartásában és a teher, amellyel született, a legtöbb férfinak is túl nehéz lett volna.

Csak egy kis ideig maradok, gondolta Muszasi.

A hold alacsonyán függött az égen, a fény fehérebb lett. Közeleg a hajnal, hamarosan a hold és ő maga is el fog tűnni a Halál Hegye mögött. A hátramaradó kevés időben el kell mondja Ocúnak az igazat. Ennyivel tartozik neki hűségéért és rajongásáért. De nem jöttek a szavak. Minél keményebben próbált beszélni, annál kevésbé engedelmeskedett a nyelve. Kétségbeesetten nézett föl az égbe, mintha onnan várt volna segítséget.

Ocú a földre meredve sírt. A szívében szerelem lángolt, olyan erősen, hogy semmi másnak nem maradt hely. Elvek, vallás, az, hogy a saját jólétével törődött volna, büszkeség, minden elhalványult emellett a vad szenvedély mellett. Bizonyos fokig azt hitte, ennek a szerelemnek le kell győznie Muszasi ellenállását. Kell, hogy találjanak módot arra, hogy együtt éljenek, távol az átlagos emberek világától. De most, hogy vele volt, tanácstalannak bizonyult. Nem tudta rászánni magát, hogy leírja, milyen fájdalom nélküle élni, milyen nyomorúságos egyedül utazni át az életem, s micsoda gyötrelmet okoz neki Muszasi érzelmeinek hiánya. Bárcsak lenne anyja, akinek kiöntheti mindezt a bánatot.

A hosszú csöndet vadlibaraj kiabálása törte meg. A hajnal közeledtét érezve, a madarak a fák fölé emelkedtek és elrepültek a hegycsúcsok felé.

– Északnak repülnek – mondta Muszasi, tudván, mennyire lényegtelen ez most.

– Muszasi... – Szemük találkozott, tükröződött bennük a faluban együtt töltött évek emléke, amikor a vadkacsák minden ősszel és tavasszal magasan szálltak el a fejük fölött.

Minden olyan egyszerű volt akkor. Matahacsival

jóban volt. Muszasit pedig nem kedvelte durvasága miatt, bár soha nem félt attól, hogy visszavágjon neki, amikor a fiú sértő dolgokat mondott. Mindketten a hegyre gondoltak, ahol a Sippodzsi áll és a Josino folyó partjára alant. És mindketten tudták, hogy értékes perceket herdálnak el, perceket, amelyek soha nem térnek vissza.

– Dzsótaró azt mondta, beteg vagy. Komoly?

– Nem érdekes.

– Jobban érzed magad?

– Igen, de nem fontos. Valóban arra készülsz, hogy megölnek ma?

– Sajnos.

– Ha meghalsz, én sem élhetek tovább. Talán ezért olyan könnyű nem törődni a betegséggel.

Különös fény jelent meg a lány szemében és Muszasi azt érezte, milyen gyenge is az ő eltökéltsége Ocúéhoz képest. Sok éven keresztül tűnődött élet és halál kérdésén ahhoz, hogy bizonyos önuralmat elérjen. Életútjának minden állomásán fegyelmezte magát, kényszerítette, hogy alávesse magát a szamurájkiképzés szigorának. De ez a nő minden edzés és tudatos önfegyelem nélkül is képes arra, hogy a legkisebb habozás nélkül közölje, ő is felkészült a halálra. Arcáról tökéletes higgadtság tükröződik, szeméből látszik, nem hazudik, s nem hirtelen indulat mondatja vele a szavakat. Sőt inkább úgy látszik, szinte boldog a lehetőségtől, hogy követheti őt a halálba. Hogy lehetnek a nők ilyen erősek? – tűnődött Muszasi némi szégyenkezéssel.

– Ne légy bolond, Ocú! – tört ki hirtelen. – Semmi okod, hogy meghalj. – Magát is meglepte hangjának hevedése és érzelmei mélysége. – Egy dolog az, hogy én harcolok a Josiokákkal. Nemcsak joga a férfinak, aki karddal él, hogy kard által haljon meg. Kötelességem is emlékeztetnem ezeket a gyávákat a Szamuráj Útjára. Mélyen meghat, hogy hajlandó vagy követni a halálba, de

mi haszna volna? Nem több, mint egy bogár szájalmas végének.

Látva, ahogy Ocú ismét könnyekre fakadt, azonnal megbánta szavai durvaságát.

– Megértem már, hogy hazudtam neked és hazudtam magamnak is éveken át. Nem akartalak becsapni, amikor elszöktünk a faluból, sem amikor a Hanada hídon láttalak. De megtettem – hidegnek és közömbösnek mutattam magam. Pedig nem így éreztem.

Kisvártatva meghalok. Elmondom most az igazat. Szeretlek, Ocú, s mindent elhajítanék és veled élném az életemet, ha...

Egy pillanatnyi szünet után erőteljesebben folytatta.

– El kell hinned minden egyes szót, mert nem lesz még egyszer módom elmondani neked mindezt. Nincs abban, amit mondok, se büszkeség, se tettetés. Voltak napok, amikor nem tudtam koncentrálni, mert rád gondoltam, éjszakák, amikor nem tudtam aludni, mert rólad álmodoztam. Forró, szenvedélyes álmokkal, Ocú, álmokkal, amelyek csaknem megőrjítettek. Gyakran takarómat öleltem magamhoz, úgy téve, mintha te volnál.

De még amikor így is éreztem, elővettem kardom, ránéztem és az örület elszállt, vérem lehűlt.

Ocú a férfi felé fordult, arca könnyes volt, de sugárzott, mint a tavaszi reggel. Beszélni kezdett. De látva, mint süt Muszasi szeme, szavai elakadtak torkában, ismét a földre pillantott.

– A kard a menedékem. Ahányszor ott tartok, hogy legyűrjön a szenvedély, visszakényszerítem magam a kardforgatás világába. Ez a végzetem, Ocú. Szétszakadok a szerelem és az önfegyelem között. Úgy tűnik, mintha egyszerre két utat járnék. Ám amikor az ösvények eltérnek, mindig sikerül a helyes úton maradnom.

Jobban ismerem magam bárki másnál. Nem

vagyok sem zseni, sem nagy ember.

Ismét elhallgatott. Bármennyire is szeretne volna őszintén kifejezni érzelmeit, úgy érezte, mintha szavai elrejtene az igazságot. Szíve azt mondta, legyen még nyíltabb.

– Efféle ember vagyok, mi mást mondhatnék. Ha a kardomra gondolok, eltűnsz agyam valami sötét szegletében. Nem, teljesen elpárologsz, nyomod sem marad. Ilyenkor vagyok a legboldogabb, a legegédettebb az étellel. Megérted ezt? Olyan férfi miatt szenvedtél, kockáztattad az egészségedet ennyi időn keresztül, aki jobban szereti a kardját, mint téged. Meg fogok halni a kardom becsületéért, de nem halnék meg egy nő szerelme miatt. A tiedért sem. És bármennyire szeretném térdre hullva kérni bocsánatodat, nem tudom.

Érezte, hogy a lány érzékeny ujjai megfeszülnek csuklóján. Ocú abbahagyta a sírást.

– De hisz mindezt tudom – mondta ünnepélyesen. – Ha nem tudnám, nem is szeretnék annyira.

– De nem látod, milyen bolondság volna meghalnod miattam? Ebben a percben tied vagyok testestől-lelkestől. De mihelyt itt hagytalak... Nem szabad meghalnod egy ilyen férfi szerelme miatt. Kell, hogy meglegyen a helyénvaló, megfelelő módja, hogyan éljen egy ilyen nő, mint te, Ocú. Meg kell keresned. Éljél boldogan. Nem tudok mást mondani. Ideje, hogy induljak. – Gyengéden kivette csuklóját Ocú kezéből és fölállt. De a lány elkapta ruhaujját.

– Muszasi, csak egy perc még! – kiáltotta.

Annyi minden volt, amit szeretett volna elmondani neki, hogy nem érdekli, ha Muszasi elfeledkezik róla, s nincs vele, nem bánja, ha jelentéktelennek nevezi, hogy nem ringatta magát ábrándokba, amikor beleszerett. Ismét elkapta ruhaujját, a szemébe nézett, próbálta megnyújtani ezt az utolsó pillanatot. Nem akarta, hogy véget

érjen.

Muszasit csaknem legyőzte a csendes könyörgés. Volt valami szépség még ebben a gyengeségben is, amely Ocút megakadályozta, hogy beszéljen. Saját gyengeségét és félelmét legyőzve úgy érezte magát, mint egy törékeny gyökerű fa, amelyet vad szélvihar fenyeget. Lehet, hogy tiszta eltökéltsége a Kard Útja mellett földcsuszamlásszerűen fog felmorzsolódni Ocú könnyeinek súlya alatt.

– Megértetted? – kérdezte, hogy megtörje a csendet.

– Igen – mondta Ocú halkán. – Tökéletesen értelek, de ha te meghalsz, én is. Halálomnak van jelentősége a számomra, akár a tiédnek a te számodra. Ha te képes vagy nyugodtan szembenézni a véggel, hát én is. Nem olyan leszek, mint egy bogár, amelyre rátaposnak, s nem a hirtelen gyász fog megfojtani. Magamnak kell döntenem, senki más nem teheti meg helyettem, még te sem.

Tökéletes nyugalommal, hatalmas erővel folytatta.

– Ha a szíved mélyén a menyasszonyodnak tekintesz, ennyi elég nekem. Olyan öröm és áldás, amellyel a világ összes asszonya közül csak én bírok. Azt mondtad, nem akartál boldogtalanná tenni. Biztosíthatlak, hogy nem a boldogtalanságtól fogok meghalni. Vannak emberek, akik szerencsétlenül tartanak. De én egyáltalán nem így érzem magam. Örömmel várom a napot, amikor meghalok. Olyan lesz, mint egy madáracsicsergéssel teli, csodálatos reggel. Olyan boldog leszek, mintha az esküvőmre mennék.

Mellén keresztbe tette karjait és olyan elégedetten nézett föl, mint akit gyönyörű álom ejtett rabul.

A hold gyorsan süllyedt, bár még mindig nem hajnalodott. Pára kezdett emelkedni a fák között.

Rémisztő sikoly rázta meg a csendet, mint egy

mitikus madár rikácsolása. A szikla felől hangzott, amelyre Dzsótaró mászott fel az előbb. Ocú felriadt álmódosításából, felpillantott a sziklára.

Muszasi ezt a pillanatot választotta, hogy távozzon. Szó nélkül hátrahúzódott és elindult, hogy találkozzon a halállal.

Ocú visszafojtva sírását, néhány lépést utána futott.

Muszasi előrefutott, aztán megfordulva így szólt:

– Megértem, mit érzel Ocú, de kérlek, ne halj gyáva halált. Ne, mert bánatod teszi, hogy mélyre süllyedj a halál völgyébe és puhány módjára megadd magad. Először legyél jól, aztán gondolkodj el rajta. Én nem haszontalan ok miatt dobom el életemet. Azért választottam, hogy így tegyek, mert halálommal örök életet nyerek. Testem lehet, hogy porrá válik, de ettől még élni fogok.

Figyelsz rám? Ha megkísérelsz követni a halálba, rájössz, hogy egyedül halsz meg. Kereshetsz a túlvilágon és rájössz, hogy nem vagyok ott. Én száz évig vagy ezer évig szándékozok élni honfitársaim szívében és a japán kardforgatás szellemében.

S mire Ocú megszólalhatott volna, már el is tűnt. A lány úgy érezte, mintha a lelkét tépték volna ki, de nem úgy gondolt erre, mintha elválnának. Sokkal inkább mintha élet és halál hatalmas hulláma nyelte volna el őket.

Föld és kavicsdarabok tömege gurult le a szikláról, majd rögtön utána megjelent Dzsótaró is, arcán a groteszk maszkkal, amit a narai özvegytől kapott.

– Életemben nem lepődtem még így meg – tárta szét a kezét.

– Mi történt? – suttogta Ocú. Még mindig nem tért teljesen magához a döbbenettől a maszk láttán.

– Nem hallottad? Sejtelmem sincs, miért, de hirtelen felharsant ez a szörnyű sikoly.

- Hol voltál? Miért vetted föl a maszkot?
- A szikla fölött. Van egy ösvény odafönt, körülbelül olyan széles, mint ez. Fölmásztam rajta, találtam egy szép, nagy sziklát, aztán csak ott üldögéltem, s néztem a holdat.
- A maszk rajtad volt?
- Igen. Hallottam a rókákat nyüszíteni és borz, vagy talán valami más neszezett mellettem. Gondoltam, a maszk elijeszti őket. Aztán meghallottam ezt a sikolyt. Olyan vérfagyasztó volt, mintha a pokol valamelyik ördöge lett volna.

– Várj meg, Matahacsi! Miért kell olyan gyorsan menned? – Oszugi messze lemaradva, teljesen kimerülve megfedkezett mind a türelemről, mind a büszkeségéről.

Matahacsi direkt olyan hangosan morogta, hogy hallható legyen. – Mennyire sietett, amikor eljöttünk a fogadóból és tessék, most mit csinál? Jobban beszél, mint ahogy gyalogol.

A Daimondzsi-hegység lábáig az icsidzsódzsii úton haladtak, de most mélyen a hegyek között eltévedtek.

Oszugi nem adta föl. – Úgy piszkálsz, hogy bárki azt hinné, rettenetesen gyűlölöd a saját anyádat – De mire letörölte az izzadságot ráncos arcáról, Matahacsi ismét előresietett.

– Nem lassítanál? – kiáltott föl Oszugi. – Üljünk le egy kis időre.

– Ha minden tíz lépés után megállunk, nem érünk oda napkelteig.

– A nap még sokáig nem kel fel. Általában nem okoz nekem gondot egy ilyen hegyi út, de meg vagyok fázva.

– Soha be nem vallanád, ha tévedtél, ugye? Most is, amikor felébresztettem a fogadóst, hogy nyugodtan pihenhess, egy perc nyugtod nem maradt. Nem akartál inni semmit, aztán engem nyaggattál, mennyire el fogunk késni. Még két kortyot se ihattam, máris kiráncigáltál. Tudom, hogy az anyám vagy, de nehéz téged elviselni.

– Hah! Még mindig durcás vagy, mert nem hagytam, hogy hülyére idd magad. Erről van szó, ugye? Miért nem tudod egy kicsit visszafogni magad? Fontos dolgunk van.

– Ne tégy úgy, mintha elő kéne rántanunk kardunkat és magunknak elvégezni a dolgot.

Mindössze egy tincset kell szereznünk Muszasi hajából, vagy valamit a testéről. Egyáltalán nem olyan kemény feladat.

– Legyen, ahogy akarod. Nincs értelme, hogy így veszekedjünk egymással. Menjünk.

Újra útnak indultak, és Matahacsi tovább morgott magában. – Az egész dolog kész örület! Vissza viszünk egy tincs haját a faluba bizonyítékként, hogy életünk nagy küldetését elvégeztük. Azok a bunkók még soha nem voltak a hegyeken túl, így aztán le is lesznek nyugözve. Ó, mennyire gyűlölöm ezt a falut!

Nemcsak hogy változatlanul szerette a jó nadai szakét, a csinos kiotói lányokat és jó néhány egyéb dolgot, még mindig hitt abban, hogy a város az a hely, ahol megcsinálhatja szerencséjét. Ki tagadhatná, hogy itt az ember bármikor arra ébredhet, hogy aznap mindent megszerez, amit csak akar. Sohasem megyek vissza abba a nyavalyás faluba, fogadkozott magában.

Oszugi ismét alaposan lemaradt, szélnek eresztette méltóságát. – Matahacsi, vegyél a hátadra – nyöszörgött. – Kérlek, csak egy rövid időre.

Matahacsi a homlokát ráncolta. Egy szót sem szólt, megállt, hogy anyja utolérje. De amikor Oszugi odaért hozzá, hirtelen megcsapta fülüket a rémisztő sikoly, amely megriasztotta Ocút és Dzsótárót is. Kíváncsian, mozdulatlanul álltak, feszülten figyeltek. A következő pillanatban Oszugi bosszankodva felkiáltott, amikor Matahacsi hirtelen a szikla széléhez futott. – Ho... hová mész?

– Ott kell lennie lent. – Matahacsi eltűnt a szikla mögött. – Maradj ott, ahol vagy. Már látom is.

Oszugi pillanatok alatt összeszedte magát. – Te bolond – kiáltotta –, hova mégy?

– Süket vagy, nem hallottad sikoltani?

– Mi közöd hozzá? Gyere vissza, azonnal gyere

ide! Matahacsi ügyet se vetve rá, fagyökerekre hágva, fűrgén haladt a kis szakadék aljába.

– Bolond! – kiabálta az anyja, de akár a holddal is veszekedhetett volna. Matahacsi visszakiáltott, hogy maradjon, ahol van, de olyan mélyen lent járt már, hogy Oszugi alig hallotta. Most mi legyen, gondolkodott Matahacsi. Kezdte megbánni hirtelenségét. Ha tévedett és nem onnan jött a kiáltás, mint ahonnan hiszi, csak az időt és az energiát vesztegeti.

Bár a holdfény nem süttött át a lombsátron, szeme lassan hozzászokott a homályhoz. A Kiotótól keletre lévő hegyekben Szakamotó és Ocu felé vezető sok kis ösvény egyikére bukkant. Piciny vízesésekkel teli, zugokkal tarkított patak partján haladt, s egy kunyhóra bukkant, valószínűleg hegyi pisztrágra lándzsával halászók menedékére. Túl kicsiny volt ahhoz, hogy egy embernél több elférjen benne és láthatóan üres is, de mögötte Matahacsi kuporgó alakot pillantott meg. Arca, keze fehéren világítottak.

Egy nő, gondolta Matahacsi elégedetten és elrejtőzött egy nagy szikla mögé. Néhány perc múlva a nő előkúszott a kunyhó mögül, a patakhoz ment, s egy kis vizet mert, hogy igyon. Matahacsi egy lépést előrelépett. A lány, mintha állati ösztön figyelmeztette volna, lopva körülnézett és menekülni akart.

– Akemi!

– Ó, megijesztettél – de megkönnyebbülés csendült hangjában. Lenyelte a torkában rekedt vizet és nagyot sóhajtott.

Matahacsi alaposan végigmérte. – Mi történt? – kérdezte. – Mit keresel itt ilyenkor útiruhában?

– Hol van anyád?

– Odafönt. – Fölfele intett.

– Gondolom, dühös.

– A pénz miatt?

– Igen. Ne haragudj, Matahacsi. Sietve kellett távoznom és nem volt elég pénzem, hogy

kifizessem a számlát és továbbutazzak. Tudom, hogy rosszat tettem, de pánikba estem. Kérlek, bocsáss meg. Ne vigyél vissza! Megígérem, hogy majd valamikor visszaadom. – Könnyekre fakadt.

– Miért mentetegetőzl? Ó, értem már, azt hiszed, hogy miattad jöttünk ide.

– Nem hibáztatlak. Igaz, hogy hirtelen, meggondolatlanul tettem, de elszöktem a pénzettekkel. Ha elfogtok és tolvajként kezeltek, nem panaszkodhatok.

– Anya valóban így látja, de én nem olyan vagyok, mint ő. Különben sem nagy összeg. Neked nagyobb szükséged van rá és boldogan odaadtam volna. Nem haragszom. Sokkal inkább érdekel, miért távoztál olyan hirtelen, s mit csinálsz itt.

– Hallottam, amint anyáddal beszéltél az este.

– Ó, Muszasiról?

– Igen.

– És hirtelen elhatároztad, hogy Icsidzsódzsiba mész?

A lány nem felelt.

– El is felejtettem – tört ki Matahacsi. Eszébe jutott, mi célból jött le a szakadékba. – Te sikítottál akkorát néhány perccel ezelőtt?

A lány bölintott, aztán gyors, riadt pillantást vetett az emelkedőre fölöttük. Megnyugodva, hogy senki nincs ott, elmondta, hogy átment a patakon, felmászott a meredeken, s amikor felnézett, hihetetlen ördögi külsejű kísértetet pillantott meg az egyik sziklán, amint épp a holdra bámult. Törpe teste volt, kísérteties színű női arca fehérebb a fehéرنél is, szája egyik oldalon a füléig felhasítva. Mintha groteszkül nevetett volna rajta. Teljesen megrémisztette. Mire Akemi észbe kapott, már vissza is csúszott a szakadékba.

Akármilyen abszurdnak is hangzott, halálos komolyan mondta. Matahacsi próbálta udvariasan hallgatni, de hamar úrrá lett rajta a nevetés.

– Ha ha ha! Kitalálsz az egészet. Te ijesztetted meg a kísértetet. Ugyan már, te csatamezőkön

köszáltál és még azt sem vártad meg, hogy a holtak szelleme távozzon, mielőtt levetkőztetted volna a testeket.

– Akkor még gyerek voltam, nem tudtam annyit, hogy féljek.

– Egyáltalán nem voltál olyan fiatal... Nyilván még mindig Muszasiról ábrándozol.

– Nem... ő volt az első szerelmem, de...

– Akkor miért még Icsidzsódzsiba?

– Magam sem igazán tudom. Csak gondoltam, ha oda megyek, talán láthatom.

– Csak az idődet vesztegeted – mondta Matahacsi nyomatékosan, aztán elmondta, hogy Muszasinak szemernyi esélye sincs, hogy élve kerüljön ki a csatából.

Akemi hiába gondolt Muszasira, nem volt képes felidézni a boldog képeket, amelyeket valamikor elképzelt a férfiről és magáról. Azután Szeidzsüró és Kodzsiró kezei közé került. Nem sikerült meghalnia, nem tudott megfelelő életet találni, elveszett léleknek érezte magát, mint a lúd, amely lemaradt a rajtól és eltévedt.

Matahacsi nézte az arcát és megdöbbsent, micsoda hasonlóság van kettejük helyzete között. Mindkettőjüket durván elszakították gyökereiktől, leolvasta a lány püderezett arcáról, hogy társat keres.

Átkarolta, arcát Akemiéhez dörzsölte. – Akemi, menjünk Edóba – suttozta.

– Edóba? Tréfálsz velem – mondta a lány, de felrázta az ötlet. Matahacsi jobban megszorította a vállát. – Nem muszáj, hogy Edó legyen, de mindenki azt mondja, az a jövő városa – mondta. – Oszaka és Kiotó előregedtek, talán ezért is épít a sógun új fővárost. Ott biztos bőven akad munka, még az ilyen kóbor vadludaknak is, mint te meg én. Rajta, Akemi, mondd, hogy velem jössz. – Felbátorította, hogy látta az érdeklődést felcsillanni a lány arcán. Még hevesebben folytatta:

- Jól érezhetnénk magunkat, Akemi. Azt tehetnénk, amit akarunk. Miért is élünk, ha nem élhetünk kedvünkre? Fiatalok vagyunk. Meg kell tanulnunk vakmerőnek és okosnak lenni. Egyikünk sem nyer vele, ha továbbra is puhányként viselkedünk. Minél inkább megpróbálsz derék, tisztességes, lelkiismeretes lenni, annál keményebbeket rúg beléd a végzet és nevet rajtad. A végén hiába sírsz, mit segít az rajtad.

Látod, mindig is így jártál, ugye? Sohasem tettél mást, mint hagytad, hogy az anyád, meg néhány durva férfi kihasználjon. Mostantól legyél te, aki másokat kihasznál. Ameddig képes vagy rá.

Akemi kezdett megingani. Anyja teaháza kalitka volt, amelyből mindketten megszöktek. Azóta mást sem látott a világból, csak kegyetlenséget. Úgy érezte, Matahacsi erősebb és jobban helytáll az életben, mint ő. Mégiscsak férfi.

- Velem jössz? - kérdezte Matahacsi.

Bár Akemi tudta, olyan, mintha egy leégett házat hamuból akarna újjáépíteni, némi erőfeszítésébe tellett, hogy megszabaduljon elbűvölő álmaitól, amelyben Muszasi az övé volt, csakis az övé, de végül szótlanul bölintott.

- Akkor megbeszéltük. Menjünk hát.

- Mi lesz anyáddal?

- Vele? - horkantott. Felnézett a sziklára. - Ha sikerül megkaparintania valamit, amivel bizonyítani tudja, hogy Muszasi halott, visszamegy a faluba. Nem kétséges, mérges lesz, mint egy darázs, amikor rájön, hogy nem tartok vele. Szinte hallom is, hogy mindenkinek panaszkodik, mint hagytam magára a hegyekben, hogy meghaljon, ahogy az ország egynéhány részén kirakják meghalni a vénasszonyokat. De ha sikert érek el, az mindenért kárpótol. Különben is, eldöntöttük már. Menjünk.

Előreindult, de Akemi hátramaradt. - Matahacsi, ne haragudj, de...

– Miért?

– Ismét el kell mennünk a mellett a szikla mellett.

– Ha ha ha! És látunk egy női arcú törpét? Felejtsd el, most már veled vagyok. Hallgass csak! Nem anyám hangja az? Siessünk, mielőtt lejön, hogy megkeressen. Sokkal rosszabb, mint bármely ijesztő arcú kísértet.

A NAGY FENYŐFA

Szél süvített a bambuszok között, s a madarak, bár még túl sötét volt ahhoz, hogy repüljenek, ébren voltak és hangosan csiripeltek.

– Ne támadjatok, én vagyok az, Kodzsiró. – Mint egy démon futott több mint egy mérföldön keresztül és vadul zihált, mire a nagy fenyőfához ért.

Emberek bukkantak elő rejtekhelyükről, s vették körül, arcuk zsibbadt volt a várakozástól.

– Megtaláltad? – kérdezte Genzaemon türelmetlenül.

– Igen, megtaláltam – felelte Kodzsiró olyan hangon, hogy minden szem felé fordult. Hűvösen körülnézett. – Megtaláltam és egy ideig együtt jöttünk fölfele a Takano folyó mellett, de akkor...

– Elszaladt – tört ki Miike Dzsurozaemon.

– Nem – mondta Kodzsiró nyomatékosan. – Annak alapján, amilyen nyugodt volt és amit mondott, nem hiszem. Először nekem is így tűnt, de amikor belegondoltam, rájöttem, hogy csak meg akart szabadulni tőlem. Valószínűleg el akarta rejteni előlem, milyen stratégiát eszelt ki. Jól teszitek, ha készen álltok.

– Stratégiát? Miféle stratégiát?

Közelebb húzódtak, hogy tisztán halljanak minden egyes szót.

– Sejtelmem szerint szerzett néhány segítőt. Valószínűleg úton volt, hogy találkozzon velük és majd egyszerre támadnak.

– Ez valószínűnek tűnik – nyögte Genzaemon. – És azt is jelenti, hogy nemsokára ideérnek.

Dzsurozaemon elhúzódott és visszarendelte embereit a helyükre. – Ha Muszasi akkor támad, amikor épp szét vagyunk szóródva, elveszthetjük az első összecsapást – figyelmeztette őket. – Nem

tudjuk, hány ember lesz vele, de nem lehet nagyon sok. Maradjunk az eredeti tervnél.

– Kodzsirónak igaza van, nem lehetünk figyelmetlenek.

– Könnyű hibázni, amikor az ember belefáradt a várakozásba. Legyetek óvatosak.

– Menjetek a helyetekre.

Fokozatosan szétszóródtak. A muskétás ismét elhelyezkedett a fenyőfa felső ágai közt.

Gendzsiró mereven állt, hátát a fatörzsnek vetve.

– Álmos vagy? – kérdezte Kodzsiró.

– Nem – felelte a fiú elszántan.

Kodzsiró megpaskolta a fejét. – Teljesen elkékült az ajkad, biztos fázol – mondta a Josioka-ház képviselőjének. – Bátornak és erősnek kell lenned. Még egy kicsit várj és nemsokára érdekes dolgokat láatsz. – Otthagyta a gyereket. – Most már csak magamnak kell egy jó helyet találnom – tette hozzá.

A hold együtt haladt Muszasival a Siga- és az Uriju-hegy közti mélyedésben, ahol Ocút hagyta. Majd a hegyek közé süllyedt és a harminchat csúcs körül gomolygó felhőkön látszott, hogy a világ hamarosan új napot kezd.

Muszasi gyorsított léptein. Egyenesen alatta temp-lomtető bukkant föl. Már nem vagyok messze, gondolta. Felnézett és azon elmélkedett, hogy egy rövid időn belül – néhány lélegzetvétel – szelleme csatlakozik az ég felé kavargó felhőkhöz. A világegyetemnek egy ember halála aligha bír nagyobb jelentőséggel, mint egy pillangóé, de az emberek birodalmában egyetlen halál mindent megváltoztathat; jobbá vagy rosszabbá tehet. Muszasi egyedül azzal törődött, hogyan haljon nemes halált.

Üdítő vízcsobogás ütötte meg a fülét. Megállt, letérdelt a magas szikla lábainál, vizet merített a

patakból és gyorsan ivott. Nyelve sajgott a hús víztől. Remélte, annak a jele ez, hogy szelleme nyugodt, összefogott, és hogy nem hagyta cserben bátorsága.

Egy pillanatra megpihent, s mintha hangokat hallott volna, amelyek őt hívják. Ocú? Dzsótaró? Tudta, hogy téved. Ocú nem az a fajta, aki ne tudna annyira uralkodni magán, hogy ilyen helyzetben utánarohanjon. Annál jobban ismeri. Mégsem tudott megszabadulni az érzéstől, hogy hívja valaki. Többször is hátrapillantott, remélve, hogy lát valakit. Idegesítő volt a gondolat, hogy esetleg hallucinál.

De nem engedhette meg magának, hogy tovább várakozzon. Ha késik, nemcsak ígétét szegi meg, de jelentős hátrányba is kerül. Ha egy magányos harcos kísérel meg hadseregnyi ellenség ellen küzdeni, a legjobb időpont az a rövid időszak, amikor a hold már lement, de az ég még nem világosodott ki.

Eszébe jutott a régi mondás: „Könnyű szétzúznod az ellenséget, ha rajtad kívül van, de lehetetlen legyőzni, ha belül.” Megfogadta, hogy száműzi Ocút a gondolataiból, meg is mondta neki ezt, amikor a lány a ruhaujjába csimpaszkodott. Mégsem volt képes kiverni hangját a fejéből.

– Úgy viselkedem, mint egy nő – szitkozódott halkán. – Egy férfi, akinek férfias küldetése van, ne gondoljon olyan frivol dolgokra, mint a szerelem.

Továbbbsietett, olyan gyorsan futott, ahogyan csak tudott. Aztán egyszer csak megpillantotta az Icsidzsódzsira vezető egyik utat, amely fehér szalagként emelkedett a hegy lábától a bambuszligeteken, fákon és mezőkön keresztül. Mindössze négyszáz méterre volt attól a ponttól, ahol a másik két úttal találkozik. A tejszerű pára ellenére is ki tudta venni a nagy fenyő felső ágait.

Térdre borult, teste megfeszült. Mintha a fák körülötte mind ellenséget rejtegethethnének.

Fürgén, mint egy gyík, letért az ösvényről és eljutott egyenesen a fa fölé. Hideg szélroham söpört le a hegyoldalról, hatalmas hullámban görgette a ködöt a bambuszok és fenyőfák fölött. A hatalmas fenyő ágai megremegtek, mintha a közelgő szerencsétlenségre figyelmeztetnék a világot.

Szemét meresztve nehezen kivette a fenyőfa körül mozdulatlanul álló tíz lándzsás férfi alakját. A többieket nem látta, de jelenlétüket mindenütt érezte a hegyen. Muszasi tudta, hogy belépett a halál birodalmába. A tisztelettől libabőrös lett még a kézháta is, de légzése még egyenletes maradt. Egészen kisujjáig előntötte a tettekre készség. Lassan lopakodott előre és lábujjai, mintha kezujjak volnának, erősen és biztonsággal kapaszkodtak a talajba.

Egy kőfal húzódott a közelben, valaha erődítmény lehetett. Hirtelen ötlettel a sziklák közti magaslatra ment, s megállt. Kőtorit talált ott, amely egyenesen a nagy fenyőre nézett. Mögötte volt a magas örökzöldek őrizetében a szent körzet, a fák között a szentély épülete látszott.

Bár Muszasinak sejtelve sem volt arról, melyik istenséget imádták itt, keresztülfutott a ligeten a szentély kapujához és letérdelt elé. A halál közelségében nem tudta megállni, hogy szíve meg ne remegjen a szent jelenlét gondolatára. A szentélyben sötét volt, csak szent lámpa világított a szélben himbálózva. Egy pillanatig úgy látszott, kimerül, aztán csodálatos módon újra fényre kapott. „Hacsidai-szentély”, állt az ajtó fölötti táblán.

Muszasinak vigaszt nyújtott a gondolat, hogy erős szövetségesre akadt és ha rohamra indul a hegyoldalban, mögötte lesz a háború istene. Tudta, hogy az istenek mindig azt támogatják, akinek az oldalán az igazság. Eszébe jutott, hogy a nagy Nobunaga is megállt útban az okehazavai

ütközetbe, hogy tiszteletét tegye az Acuta-szentélynél. Valóban szerencsésnek tűnt, hogy erre a szent helyre bukkant.

A kapun belül kőmedence volt, ahol a könyörögők imádkozás előtt tisztálkodhattak. Muszasi kiöblítette száját, aztán újra megtöltötte és vizet permetezett kardjának markolatára és szandáljának zsinórjára. Miután megtisztult, bőrszíjjal felkötötte ruhaujját és pamut hajpántot erősített fejére. Ruganyos léptekkel a szentély lépcsőjéhez ment és megragadta a bejárat fölötti gombról lelógó kötelet. Ősi szokás szerint meg akarta kondítani a gongot és imát mondani az istenséghez.

De gyorsan visszarántotta kezét. Mit csinállok?, gondolta rémülten. A kötél, amelyben vörös és fehér gyapjúzsinór futott, szinte hívogatta, hogy ragadja meg, kondítsa meg a gongot és könyörögjön. Rámeredt. Miért könyörögjek?, kérdezte magától. Mi szükségem van az istenek segítségére? Hát nem vagyok máris egy a világegyetemmel? Hát nem mondtam, mint mindig is, hogy bármikor készen kell állnom, szembenézni a halállal? Hát nem azt tanultam, hogy nyugodtan és önbizalommal nézzek szembe a halállal?

Megdöbönt. Elfeledve évek edzését és önfegyelmét, ott tartott, hogy a természetfölötti segítségét kérje. Valami baj lehet vele, hiszen a szíve mélyén tudja, hogy a szamuráj igazi szövetségese nem az istenek, hanem maga a halál. Tegnap este, és ma, korábban, teli volt önbizalommal, hogy megbékélt sorsával. És mégis, mindössze egyetlen hajszál választotta el attól, hogy mindent elfelejtsen, amit valaha tanult és egy istenség segítségéért rimáncodjon. Szégyenkezve horgasztotta le fejét. Mereven állt, mint egy kődarab.

Milyen bolond vagyok! Azt hittem, elértem a tisztaságot és a megvilágosodást. De még mindig van bennem valami, ami arra vágyik, hogy tovább

éljek. Valami oda nem illő, amelyet az kavart fel, hogy Ocúra vagy a nővéremre gondoltam. Hamis remény, amely arra készítet, hogy minden szalmaszálat megragadjak. Örögi vágy okozza, hogy elfeledkezzek magamról, és megkísért, hogy az istenekhez imádkozzak segítségért.

Undorította, elkésérítette testét-lelkét, hogy nem volt képes az Út igazi mesterévé lenni. Könnyei, amelyeket Ocú jelenlétében visszatartott, most ömleni kezdtek.

Mindez tudat alatt történt – gondolta –, nem állt szándékomban imádkozni, még csak arra sem gondoltam, miért imádkoznék. De ha tudat alatt teszek dolgokat, annál rosszabb.

Kétségek töltötték el, bolondnak, alkalmatlannak érezte magát. Megvolt benne valaha is a képesség, hogy harcos legyen egyáltalán? Ha elérte volna a nyugalomnak azt a fokát, amelyre vágyott, még tudat alatt sem volna szüksége arra, hogy imádkozzon vagy könyörögjön. Mindössze percekkel a csata előtt fedezte fel szívében a vereség igazi csíráit. Most már lehetetlen volt közelgő halálát a Szamuráj Életének betetőzéseként tekinteni.

A következő lélegzettel hálaérzés öntötte el. Átölelte az istenség jelenléte és nagylelkűsége. A csata még el sem kezdődött, a valódi próba előtte áll. Időben figyelmeztették. Felismerve tévedését, úrrá lett rajta. Eltűntek a kétségek. Az istenség vezette erre a helyre, hogy megtanítsa erre.

Bár őszintén hitt az istenekben, úgy tartotta, nem része a Szamuráj Útjának, hogy az ember a segítségüket kérje. Az Út a végső igazság. Meghaladja az isteneket és buddhákat. Hátralépett egy lépést. Összekulcsolta kezét és ahelyett, hogy védelmet kért volna, megköszönte az isteneknek, hogy időben figyelmeztették.

Gyorsan meghajolt, aztán kisietett a szentélyből, le a keskeny, meredek ösvényen. Az a fajta ösvény volt, amelyet a kiadós zápor hamar

rohanó patakká változtat. Kavicsok és laza földdarabok hullottak le sarkainál, megtörve a csendet. Amikor ismét felbukkant a nagy fenyő, az ösvényről a bokrok közé vetette magát és lekuporodott. Még egy csepp harmat sem esett le a levelekről és térde, melle csakhamar átnedvesedett. A fenyőfa nem egészen negyven méterre alatta volt. Láta ágai között a muskétást.

Felizzott a haragja. – Gyávák! – szólalt meg csaknem hangosan. – Mindezt egyetlen ember ellen?

Bizonyos fokig még sajnálta is ellenségét, hogy ilyen túlzásokra kell ragadtatnia magát, bár számított ilyesmire és amennyire lehetséges, fel is készült rá. Nyilván feltételezték, nem egyedül lesz. Az elővigyázatosság azt követeli, hogy legalább egy, de inkább több repülő fegyverük legyen. Ha rövid nyilakat is használnak, az ijászok valószínűleg sziklák mögé bújtak.

Muszasinak egy nagy előnye volt, hogy mind a fán gubbasztó ember, mind az alatta lévők háttal voltak neki. Olyan mélyre kuporodott, hogy kardjának markolata feje fölé emelkedett, így lopakodott, szinte kúszott előre. Aztán húsz lépést teljes sebességgel futott.

A muskétás feléje fordult, észrevette. – Ott van! – kiáltotta.

Muszasi még tíz lépést futott, tudta, hogy a másiknak még meg kell fordulnia, céloznia és csak azután tüzelhet.

– Hol? – kiáltották a fa mellett állók.

– Mögöttetek – hangzott a fülhasogató válasz.

A muskétás Muszasi fejét vette célba fegyverével. Szikrázott a gyújtózsínór. Muszasi jobb könyöke pedig körívet írt le a levegőben. A kő, amelyet elhajított, hatalmas erővel csapódott a gyújtózsínórnak. A muskétás sikoltása törő ágak recsenésével keveredett, ahogy a férfi a földre zuhant.

A következő pillanatban mindenki Muszasi

nevét emlegette. Arra senki sem vette a fáradságot, hogy végiggondolja a helyzetet, mint ejtette módját annak, hogy megtámadja a központi erőt. Teljes volt a zűrzavar. Kapkodva próbáltak új alakzatot fölvenni, összeütköztek, fegyvereik összeakadtak, megbotlottak egymás lándzsájában, általában teljes volt a zűrzavar, közben megállás nélkül kiabáltak egymással, hogy ne hagyják Muszasit elmenekülni.

S amint nagyjából elrendezték magukat, s kezdtek félkör alakzatot fölvenni, ellenségük kihívta őket.

– Mijamoto Muszasi vagyok, Simmen Muniszai fia, Mimaszaka tartományból. Tegnapelőtt Jamagimacsiban tett ígéretem alapján jöttem ide.

– Gendzsiró, ott vagy? Kérlek, ne légy olyan meggondolatlan, mint Szeidzsúró és Densicsiró voltak előtted. Tudomásul veszem, hogy ifjúságod miatt több tucat ember is támogat. Én, Muszasi, egyedül jöttem. Embereid támadhatnak egyenként, csoportosan is, ahogy óhajtják.

És most küzdjetek.

Újabb teljes döbbenet: senki nem várta volna, hogy Muszasi az etikett szerint kihívja őket. Még azokból is, akik kétségbeesetten szerettek volna hasonlóképp válaszolni, hiányzott a szükséges tartás.

– Muszasi, elkéstél – kiáltotta egy rekedt hang.

Sokakat felbátorított Muszasi kijelentése, hogy egyedül jött, de Genzaemon és Dzsúróaemon úgy gondolták, csak mondta, elrejtett kísérőket kerestek.

Hangos pattanás hallatszott oldalról, s még annak a másodpercnek egy töredékében Muszasi kardja megvillant a levegőben. Az arcára célzott nyíl kettétört, egyik fele Muszasi válla mögé esett, a másik fele leeresztett kardja hegye mellé.

Vagyis inkább oda, ahol kardja az előbb volt, mert Muszasi már mozdult is. Haja felborzolódott, mint az oroszlán sörénye, úgy haladt hatalmas

ugrásokkal a hatalmas fenyő mögött lévő alak felé.

Gendzsiró a fatörzsbe kapaszkodott. – Segítség, félek! – sikoltott.

Genzaemon előreugrott, felnyűszített, mintha ijvessző taláta volna, de elkésett. Muszasi kardja hatvancentis csíkot hámozott le a fatörzsről, s az Gendzsiró véres fejével együtt esett a földre.

Dühöngő démon cselekszik ilyen. Muszasi ügyet se vetett a többiekre, egyenesen a fiúra támadt. És úgy látszott, eleitől fogva ez járt az agyában.

A támadás értelmetlen kegyetlenség volt. Gendzsiró halála a legcsekélyebb mértékben sem csökkentette a Josiokák küzdőképességét. Az előbbi ideges izgalom gyilkos dühvé változott.

– Vadállat! – sikoltott föl Genzaemon, arcát eltorzította a fájdalom és harag. Muszasira rontott, kardja túl nehéznek tűnt korához képest. Muszasi úgy egy lábbal hátracsúsztatva jobb sarkát, oldalt hajolt, fölfele csapott, kardjának hegyével sürolva Genzaemon könyökét és arcát. Lehetetlen volt megmondani, ki nyűszített, mert ebben a pillanatban a férfi, aki hátulról támadott Muszasira egy lándzsával, előrebotorkált és az öregre esett. A következő pillanatban egy harmadik vívó, aki előlről támadott, vállától köldökéig fel lett hasítva. Lekókadtt fejjel, petyhüdt karokkal cipelte még lába élettelen testét néhány lépésen át.

A többiek a fa körül üvöltöttek, ahogy tüdejükből kifért, de segélykiáltásaik elvesztek a szélben, a fák között. Társaik túl messze voltak ahhoz, hogy hallják és akkor sem látták volna, mi történik, ha a fenyő felé néznek és nem az utat figyelik.

A hatalmas fa több száz éve állt már ott. Tanúja volt, hogy vonultak vissza a legyőzött Taira-csapatok Kiotóból Ómiba, a tizenkettedik századi háborúban, megszámlálhatatlan alkalommal látta a Hiei-hegy harcos szerzeteseit leereszkedni a fővárosba, hogy nyomást gyakoroljanak a császári

udvarra. Hálából-e, mert friss vér öntözi gyökereit, vagy gyötrelmében a vérontás miatt, ágai megmozdultak a fagyos szélben, hideg harmattal szórva be az alatta állókat. A feltámadó szél hangok egyvelegét csalta ki az ágakból, a himbálózó bambuszról, a magas fűből.

Muszasi a fának vetette hátát, amelynek törzsét két kinyújtott karú férfi alig érte át. A fa ideális volt arra, hogy védje hátát, de Muszasi kockázatosnak találta, hogy sokáig maradjon. Szeme végigfutott kardjának élén, majd ellenségeire tapadt, agya végigfutott a terepen, jobb helyzetet keresett.

– Menjetek a nagy fenyőfához, ott van a harc. – A kiáltás az emelkedő tetejéről harsant, amelyet Szaszaki Kodzsiró választott, hogy onnan szemlélje a látványosságot. Aztán fülsiketítően dördült a muskéta és a Josioka-ház szamurájai végre felfogták, mi történik. Méhekként rajzva otthagyták rejtekhelyüket és rohantak a keresztút felé.

Muszasi fürgén oldalt lépett. A golyó centikre a fejétől csapódott a fatörzsbe. Az a hét férfi, aki körülvette, odébb húzódott, hogy kövesse a helyzetváltoztatását.

Muszasi minden figyelmeztetés nélkül a bal oldal legszélén álló férfi felé rohant, kardját szemmagasságban tartotta. A férfit – Kobasi Kuranadót, a Josioka-tizek egyikét – teljesen meglepetésként érte. Halk, zavart kiáltással megperdült egyik lábán, de nem volt elég gyors ahhoz, hogy kikerülje az oldalára irányzott vágást. Muszasi még mindig előrenyújtott karral továbbrohant.

– Ne engedjétek elmenekülni!

A másik hat utánaszáguldott. De a támadás ismét csak összezavarta őket, elveszett minden koordináció.

Muszasi egy szempillantás alatt megperdült és átlósan lecsapott a legközelebbi támadóra, Miike

Dzsúróaemonra. Dzsúróaemon gyakorlott vívó volt, megérezte és képes volt gyorsan hátramozdulni. Muszasi kardjának hegye alig súrolta mellkasát.

Muszasi másképp használta fegyverét, mint korának átlagos vívója. A megszokott technikák szerint ha az első csapás nem talált, a kard lendülete elszállt a levegőbe. Vissza kellett húzniuk a pengét, hogy újra lecsaphassanak. Muszasinak ez túl lassú volt. Ahányszor átlósan csapott, volt egy visszacsapás is. Egy jobbra irányuló vágást a balra irányuló ellenvágás követett. Pengéje két fénycsíkot húzott, valami olyasmi volt, mint két, egyik végénél összetapadó fenyőtű.

A váratlan, felfelé irányuló visszacsapás keresztülvágott Dzsúróaemon arcán, fejét hatalmas vörös paradicsommá változtatta.

Muszasi többször is hátrányosnak találta, hogy nem tanártól tanult, de voltak alkalmak, amikor hasznát vette. Egyik erőssége éppen az volt, hogy sohasem kényszerítették egyik iskola öntőformájába sem. Ortodox nézőpontból stílusának nem volt megkülönböztethető formája, sem szabálya, sem titkos technikája. A saját képzelete és saját szükségletei alakították, nehéz volt meghatározni vagy kategorizálni. Bizonyos fokig hatékonyan lehetett küzdeni ellene hagyományos stílusokat használva, ha az ellenfél kellően ügyes volt. Dzsúróaemon nem sejtette előre, mire készül Muszasi. De valószínűleg ugyanilyen váratlanul ért volna bárkit, aki elsajátította a Josioka-iskolát, vagy ami azt illeti, bármelyik másik kiotói stílust.

Ha a Dzsúróaemonra mért végzetes csapás után Muszasi nekitámadt volna a fa körül maradt megzavart csoportnak, valószínűleg rövid idő alatt többet is lemészárolhatott volna közülük. Ehelyett a keresztutak felé rohant. De amikor azt hitték, szökni akart, hirtelen megfordult és ismét

támadott. Mire összehúzódtak, hogy védjék magukat, eltűnt.

– Muszasi!

– Gyáva! Küzdjél férfiként.

– Még nem végeztünk veled.

A szokásos sértések harsogtak a levegőben, a dühös szemek csaknem kiestek a helyükről, úgy figyeltek. Az embereket megrészegítette a vér szaga és látványa, legalább annyira, mintha egy raktárnyi szakét megittak volna. A vér látványa lehűti a bátor embert, ellentétes hatással van a gyávákra. Mint egy vértóból előbukkanó koboldok, olyanok voltak ezek az emberek.

Muszasi maga mögött hagyva a kiáltásokat elérte a keresztutat, és a három kijárat közül azon nyomban a legkeskenyebbre vetette magát. Abba, amelyik Sugakuin felé vezet. Vele szemben fejtellenül rohantak azok, akik az út mentén rejtőzködtek eddig. Még negyven lépést sem tett meg, amikor megpillantotta közülük az elsőt. A fizika törvényei szerint be kellett volna szoruljon közéjük és azok közé, akik üldözték. Ám amikor a két csapat találkozott, ő már nem volt ott.

– Muszasi, merre vagy?

– Erre jött, láttam.

– Itt kell lennie.

– De nincs itt.

– Itt vagyok – vágott keresztül Muszasi hangja a zűrzavaron.

Egy szikla árnyéka mögül ugrott az út közepére a visszatérő szamurájok mögé úgy, hogy mind egy irányban voltak tőle. A Josioka-csapatot megdöbbenetette ez a villámgyors helyzetváltoztatás. Amilyen sietve csak tudtak, felé indultak, de a keskeny ösvényen nem tudták erőiket koncentrálni. Tekintve, mennyi hely szükséges egy kardcsapáshoz, még két vívónak is veszélyes lett volna egymás mellett előrenyomulni.

A Muszasihoz legközelebbi támadó hátrabotorkált, a közeledő csoportba tolva a

mögötte lévő. Egy időre reménytelenül összegabalyodtak, lábuk ügyetlenül összeakadt. De a csócselék nem egykönnyen adja föl. Bár megrémisztette őket Muszasi gyorsasága és vadsága, hamar megjött az önbizalmuk attól, hogy együtt vannak. Felmordulva előreindultak, meg voltak győződve arról, hogy egy magányos vívó nem lehet ellenfél nekik.

Muszasi úgy harcolt, ahogy az úszó küzd a hatalmas hullámokkal. Egyszer lesújtott, aztán két vagy három lépést hátrált, jobban ügyelt a védekezésre, mint a támadásra. Még azt is megállta, hogy ne vágja le azokat, akik ütőtávolságába botorkálva könnyű prédának látszottak, mert nem sokat nyerne vele és mert ha nem talál, kiszolgáltathatja magát az ellenség lándzsadöféseinek. A kard hatásugarát pontosan meg lehet ítélni, de a lándzsáét nem.

Lassan vonult vissza, támadói pedig könnyörtelenül nyomultak előre. Arca kékesfehér volt, elképzelhetetlennek tűnt, hogy megfelelően lélegzik. A Josiokák remélték, hogy végül megbotlik egy fagyökérben, vagy egy kőben. Ugyanakkor egyikük sem lelkesedett, hogy túl közel kerüljön valakihez, aki kétségbeesetten küzd az életéért. A hozzá legközelebb érő kard- és lándzsahegyek is legalább öt-tíz centire voltak céljuktól.

A hangzavarhoz egy málhás ló nyerítése csatlakozott. Az emberek ébredtek a közeli falucskában. A korán kelő papok ebben az időben szoktak elhaladni erre a Hiei-hegy felé, magas fapapucsokban kopogtak lépteik, büszkén kihúzták vállukat. Ahogy a csata előrehaladt, favágók és parasztok csatlakoztak az út mentén a papokhoz, s nézték az út mellől a látványosságot. Izgatott kiáltásaikra a falu csirkéi és lovai válaszoltak. Járókelők tömege gyűlt össze a szentély körül, ahol Muszasi a csatára készült. A szél elállt, és sűrű, fehér fátyolként ereszkedett alá

a köd, amely aztán hirtelen megemelkedett, és a nézők tisztán láthattak.

A néhány perces küzdelem során Muszasi külseje teljesen megváltozott. Haja nyirkos és véres volt, a vérrel keveredett izzadság rózsaszínre festette haj-pántját. Az ördög megtestesítőjének látszott, mintha egyenesen a pokolból érkezett volna. Egész testével lélegzett, domború mellkasa mint egy vulkán, fújtatott. A hakamáján lévő szakadáson keresztül látszott a seb a bal térdén. Fehér inszalagok látszottak a vágás alján, mint magvak egy kettévágott gránátalmában. Volt egy vágás az alkarján is, bár nem volt komoly seb, vér fröcsögött belőle mellére egész az obijában lévő kis kardig. Egész kimonóját mintha bíbormintákkal festették volna tele. A báméskodók rémülten fedték el szemüket.

Még kísértetiesebb volt a sebesültek és halottak látványa a nyomában. Folytatta taktikai visszavonulását az ösvényen, s végül egy tisztásra ért, ahol üldözői előrevetették magukat, hogy egyszerre támadjanak. Másodperceken belül négy vagy öt embert vágott le. Nagy területen szétszórva feküdtek, haldokló bizonyítékaként, milyen sebességgel csap le és halad tovább Muszasi. Mintha egyszerre mindenütt ott lett volna.

De bármilyen fürgén is változtatott helyet és hajolt el Muszasi, konokul ragaszkodott egy stratégiai alapelvhez. Sohasem támadott egy csoportot szemből vagy oldalról, kizárólag a gyenge sarkokon. Ahányszor egy csapat szamuráj szemből közeledett, valahogy sikerült villámsebeseen úgy mozdulnia, hogy az alakzat sarkához kerüljön, ahol egyszerre csak egy vagy két ellenféllel kell törődnie. így sikerült nagyjából ugyanabban a helyzetben tartani őket. De elkerülhetetlennek látszott a vég. Ellenfelei előbb-utóbb megtalálják ellenszerét módszerének. Hogy megtegyék, két nagyobb csapatra kell oszlaniuk előtte és mögötte. Akkor még nagyobb veszélyben

lesz. Muszasinak minden ügyességére szüksége volt, hogy ezt megakadályozza.

Muszasi egyszer csak előrántotta kisebb kardját is és két kézzel folytatta a küzdelmet. A jobb kezében a nagy kard vérben úszott markolatig, a kis kard a bal kezében tiszta volt. És bár az első alkalommal, ahogy használta, húsba vágott már, vérszomjasán tovább csillogott. Muszasi maga nem is volt teljesen tudatában annak, hogy előrántotta, bár ugyanolyan fürgén forgatta, mint a nagy kardot.

Amikor épp nem csapott le vele, a bal kardot egyenesen az ellenség szemének szegezte. A jobb kardot oldalra nyújtotta, széles, vízszintes félkört írt le könyökével és vállával, s a fegyver nagyrészt kívül esett az ellenség látóterén. Ha az ellenfél Muszasi jobb oldala felé mozdult, a jobb kardot használta. Ha a támadó a másik irányba mozgott, Muszasi a baljában lévő kis kardot használta, és az ellenség csapdába került a két kard között. Előredőfve, a helyére szegezte ellenfelét a kis karddal, majd mielőtt annak ideje lett volna lebukni, támadott a naggyal.

Évekkel később a módszer hivatalosan is ismert lett, mint a Nagy Erő Elleni Kétkardos Technika. De ebben a pillanatban Muszasi ösztönösen harcolt.

Egyetlen elfogadott mérce szerint sem volt remek technikájú vívó. Iskolák, stílusok, elméletek, hagyományok semmit nem jelentettek a számára. Küzdelme teljesen gyakorlatias volt. Csak azt tudta, amit a gyakorlatban megtanult. Nem az elméletet helyezte át a gyakorlatba, először küzdött, aztán fogalmazta meg az elméletet.

A Josioka-embereknek a Tíz Kardforgatótól lefele a Kijohacsi-iskola minden elméletét alaposan a fejébe verték. Némelyikük még saját formai variációkat is létrehozott. Bár jól képzett, fegyelmezett harcosok voltak, nem tudtak mit kezdeni egy olyan vívóval, mint Muszasi, aki

aszketaként élt a hegyekben, kiteve magát a természettől és az emberektől várható veszélyeknek. A Josioka-emberek számára érthetetlennek tűnt, hogy Muszasi szabálytalan légzésével, szürke arcával, izzadságtól ködös szemmel, vér borította testtel még képes két kardot forgatni, azzal fenyegetve mindenkit, hogy rövid úton elbánik vele, ha közelebb jön. Csak harcolt tovább, mint a tűz és a harag istene. Ők maguk hullafáradtak voltak és egyre hisztérikusabban próbálták meg legyűrni ezt a véres alakot. A hangzavar egyszer csak növekedni kezdett.

- Fuss! – kiáltotta ezer hang.
- Te, aki egyedül harcolsz, fussál!
- Fuss, amíg tudsz!

A hegyekből, a fákból, a fehér felhőkből hallatszott a kiáltás. A körben álló nézők látták, hogy a Josioka-erők bezárulnak Muszasi körül. A növekvő veszedelem arra indította őket, hogy megmentsek, ha mással nem, hát hangjukkal.

De hiába figyelmeztették. Muszasi azt sem vette volna észre, ha a föld kettéválik, vagy az ég rogyik rájuk villámlás és mennydörgés közepette. A moraj magasra hágott, mintha földrengés rázta volna meg a harminchat csücsöt. A nézők és a tolongó Josioka-szamuraók egyaránt üvöltöttek.

Muszasi végre egy vaddisznó sebességével rontott a hegyoldalra. Öten vagy hatan azon nyomban a sarkában voltak, kétségbeesetten próbálták elérni.

Muszasi vad üvöltéssel hirtelen megperdült, lekuporodott és sípcsontmagasságban meglendítette kardját. Az emberek rögtön megtorpantak. Egyikük fentről lesújtott lándzsájával, de azt a levegőben ütötte félre a hatalmas ellencsapás. Hátraugrottak. Muszasi vadul kicsapott a bal karddal, aztán jobbal, majd ismét a ballal. Mint a tűz és a víz furcsa elegye, úgy mozgott, s megszedítette ellenségeit. Támolyogtak,

botladoztak a nyomában.

Aztán ismét eltűnt. A nyílt mezőről, amelyen a csata dúlt, bevetette magát az alanti zöld árpaföldbe.

– Állj meg!

– Gyere vissza és küzdj!

Két üldözője vakon utána ugrott. Egy másodperc múlva két halálsikoly hallatszott, két lándzsa repült át a levegőben és puffant le a mező közepére. Muszasi hatalmas sárgolyóként száguldott a mező túl-vége felé. Máris vagy száz méterre volt, és a távolság gyorsan nőtt.

– A faluba megy.

– A főút felé tart.

Ezzel szemben gyorsan és láthatatlanul felkészült a mező túlvégére és elrejtőzött a fenti fák között. Onnan figyelte, üldözői hogyan oszlanak szét és folytatják különböző irányokban a hajszát.

Nappal volt már, fényes reggel, mint annyi más reggel.

ÁLDOZATI AJÁNDÉK

Amikor Oda Nobunaga végül megunta a papok politikai cselszövéseit, és megtámadta a Hiei-hegy ősi buddhista telepét, egyetlen szörnyű éjszakán a háromezer templom és szentély, néhány kivételével, lángokban állt. Bár négy évtized telt el azóta, és a fő-csarnokot és több melléktemplomot újra építették, ennek az éjszakának emléke szemfedőként borult a hegyre. Az intézményt megfosztották világi hatalmától és a papok ismét vallási feladataiknak szentelték idejüket.

A legdélibb csúcson, a Mudódzsi néven ismert kicsiny, félreeső templom nézett le a többire és magára Kiotóra. Ritkán törte meg a csendet harciasabb zaj a patakcsobogásnál és a kismadarak csiripelésénél.

A templom belső mélyedésében férfihang hallatszott. Kannonnak, a könyörület istenségének szavait citálta, ahogy a lótuszszütrában található. Monoton hangja időről időre megemelkedett, majd mintha az énekes hirtelen észbe kapott volna, egyszer csak visszasüllyedt.

A folyosó koromfekete padlóján fehér ruhás templomszolga haladt. Szemmagasságában egy tálcát tartott, soványka, hústalan étellel, amilyent a vallási intézményekben általában felszolgálnak. Belépett a szobába, ahonnan a hang hallatszott. Az egyik sarokba tette az ételt, udvariasan letérdelt.

– Jó napot, uram – mondta.

A vendég enyhén előrehajolt, teljesen elmerült abban, amit csinált, nem is hallotta a fiú köszönését.

– Uram – szólt a tanítvány kissé hangosabban –, meghoztam az ebédjét. Ha óhajtja, itt hagyom a sarokban.

- Ó, köszönöm - felelte Muszasi és kiegyenesedett. - Nagyon kedves. - Megfordult és meghajolt.

- Óhajt most enni?

- Igen.

- Akkor felszolgálom a rizst.

Muszasi elfogadta a csésze rizst és enni kezdett. A tanítvány először a fadarabra nézett Muszasi mellett, majd a mögötte lévő kis késre. Illatos fehér szantálfaforgácsok és -darabkák heverték körben.

- Mit farag? - kérdezte.

- Szentkép lesz.

- Az Amida Buddha?

- Nem, Kannon. Sajnos semmit sem értek a szobrászathoz. Úgy tűnik, többször vágom meg a kezem, mint a fát. - Bizonyítékul feltartotta bevagdosott ujjait, de a fiút láthatóan jobban érdekelte a fehér kötés az alkarján.

- Hogy vannak a sebei? - kérdezte.

- Hála a kitűnő kezelésnek, amit itt kapok, gyógyulóban. Kérlek, mondd meg a főpapnak, hogy nagyon hálás vagyok.

- Ha Kannon képét faragja, meg kéne látogatnia a főcsarnokot. Van ott egy Kannon-szobor, egy nagyon híres szobrász faragta. Ha óhajtja, odavezetem. Nincs messze, mindössze fél mérföld lehet.

Muszasi jókedvre derítette az ajánlat. Befejezte az étkezést, aztán elindultak a főcsarnok felé. Muszasi tíz napja nem járt a szabadban, azóta, hogy vérrel borítva, kardjára támaszkodva megérkezett. Alig indultak útnak, amikor rájött, hogy sebei nem gyógyultak be olyan alaposan, mint gondolta. A bal térdé fáj és a könnyed, hűvös szellő mintha a karján lévő sebbe vágott volna. Mégis kellemes volt odakint, a lágyan himbálózó cseresznyefáról lehulló szirmok mint hópelyhek táncoltak a levegőben. Az égbolt a kora nyár azúrkétségét idézte. Muszasi izmai megduzzadtak, mint a nyiladozó bimbók.

– Uram, harcművészeteket tanul, ugye?

– Így van.

– Akkor miért Kannon képét faragja?

Muszaşi nem válaszolt rögtön.

– Faragás helyett nem volna helyesebb a kardforgatás gyakorlásával tölteni az idejét?

A kérdés a sebeknél is jobban fájt Muszasinak. A tanítvány nagyjából egyidős volt Gendzsiróval és körülbelül akkora is.

Csak találgatni tudott, hány embert ölt vagy sebesített meg azon a végzetes napon. Arra sem tudott tisztán visszaemlékezni, hogyan menekült el a harcból és talált rejtekhelyet. Mindössze két dolog maradt meg tisztán a fejében és kínoztta álmában; Gendzsiró rémült sikolya és megcsonkított testének látványa.

Ismét eszébe jutott, mint annyiszor az elmúlt néhány nap során, a bölcsesség, amelyet jegyzetfüzetébe írt. Nem tesz olyat, amit később megbánna. Ha arra a nézőpontra helyezkedik, hogy amit tett, a Kard Útjának lényeges része, mintha túskebokor nőtt volna ösvényén. Feltételezheti, hogy jövője kopár és embertelen lesz.

A templom békés atmoszférájában agya megtisztult és mihelyt a kiontott vér emléke tompulni kezdett, rátört a gyász a lemészárolt fiú miatt.

Agya visszatért a tanítvány kérdésére.

– Igaz-e, hogy a nagy papok, mint Kóbó Daisi és Gensin, sok Buddha- és boddhiszátva-képet készítettek? Ha jól tudom, jó néhány szobrot itt a Hiei-hegyen is papok faragtak. Mi gondolsz erről?

A fiú oldalt biccentve fejét, bizonytalanul válaszolt:

– Nem vagyok biztos benne, de azt hiszem, papok valóban készítenek vallásos festményeket és szobrokat.

– Hadd mondjam el az okát. Ha megfestik vagy kifaragják Buddha képét, közelebb kerülnek

hozzá. A kardvívó ugyanígy tisztíthatja meg szellemét. Mi, emberi lények, ugyanarra a holdra nézünk föl, de jó néhány út visz a hozzá legközelebb vezető csúcsra. Néha, amikor eltévedünk, úgy döntünk, valaki más útjával próbálkozunk. De a végső cél, beteljesülést találni az életben.

Muszasi elhallgatott, mintha még lenne mondandója, de a fiú előrerohant és egy sziklára mutatott, amely alig látszott ki a fűből. – Nézze – mondta –, ezt a feliratot Dzsicsin készítette, híres pap volt.

Muszasi elolvasta a mohával borított, kőbe vésett szavakat.

*A törvény vize
lassan elsekélyesedik
és legvégül
hideg, csupasz szél fúj majd
a Hiei kopár csúcsain.*

Muszasit megdöbbenetette az író látnoki ereje. Nobunaga könyörtelen rajtaütése óta valóban hideg idők jártak a Hiei-hegyre. Voltak olyan pletykák, melyek szerint a papság egy része a régi szép időkről álmódzott, erős hadseregre, politikai befolyásra különleges privilégiumokra vágyott. És tény, hogy soha nem tudtak rengeteg intrika és visszatetsző belső konfliktusok nélkül új apátot választani. Míg a szent hegységet a bűnösök lelki üdvösségének szentelték, lakói fennmaradása épp ezeknek a bűnösöknek az adományaitól függött. Nem valami szerencsés állapot, elmélkedett Muszasi.

– Menjünk – mondta a fiú türelmetlenül.

Alig indultak útnak, amikor a Mudódzsi egyik papja utánuk futott. – Szeinen! – kiáltott a fiúra. – Hová mész?

– A főcsarnokba. A Kannon-szobrot akarja látni.

– Nem kísérhetnéd el máskor?
– Bocsásson meg, hogy magammal hoztam a fiút, amikor nyilván munkája volna – mondta Muszasi. – Természetesen vigye vissza magával, bármikor elmehetek a főcsarnokba.

– Nem érte jöttem. Kérem, jöjjön velem, ha nem bánja.

– Én?

– Igen. Elnézést, hogy zavarom, de...

– Engem keres valaki? – kérdezte Muszasi. Egyáltalán nem lepődött meg.

– Nos, igen. Azt mondtam, hogy nincs itt, de az előbb látták Szeinennel. Ragaszkodtak ahhoz, hogy jöjjenek önért.

Visszafele a Mudódzsiba menet, Muszasi megkérdezte a papot, kik a látogatók, s megtudta, hogy a Szannóiból, az egyik melléktemplomból valók.

Úgy tízen lehettek, fekete ruhába öltözve, barna hajpánttal fejükön. Dühös arcuk akár a régi idők rettegett harcos szerzeteseié. A papi ruhába öltözött gőgös kötekedőké, akiknek szárnyait megnyirbálták, de láthatóan újjáépítették fészüket. Azok, akiknek nem használt a Nobunaga leckéje, oldalukon nagy kardokkal pompáztak. Basáskodtak mások felett, buddhista tudósoknak nevezték magukat, de intellektuálisan valójában faragatlanok voltak.

– Itt van – mondta az egyik.

– Ő? – kérdezte egy másik megvetően. Leplezetlen ellenségességgel néztek rá.

Egy vaskos pap lándzsájával Muszasi kísérője felé bökött. – Köszönöm, nincs már rád szükség. Menj vissza a templomba. – Aztán mogorván folytatta: – Te vagy Mijamoto Muszasi?

Semmi udvariasság nem volt szavaiban: Muszasi kurtán, meghajlás nélkül válaszolt.

Egy újabb pap bukkant elő az első mögül, s mintha csak olvasná, hirdette ki:

– Továbbítom hozzád az Enrijakudzsi

bíróságának döntését. így szól: „A Hiei-hegység tiszta, megszentelt vidék, amely nem szolgálhat menedékül azoknak, akik ellenségeskedést és haragot ápolnak. Olyan elvetemült emberek menedéke sem lehet, akik becsület nélküli konfliktusokba keveredtek. A Mudódzsi utasítást kapott, hogy azonnal küldjenek el a hegyről. Ha nem engedelmeskedsz, a monostor törvényei alapján szigorúan meg leszel büntetve.”

– Úgy teszek, ahogy a monostor óhajtja – felelte Muszasi lágy hangon. – De mivel jóval elmúlt dél, és nem készültem elő az útra, arra kérek benneteket, engedjétek meg, hogy holnap reggelig maradjak. Azonkívül szeretném megtudakolni, hogy ez a civil hatóságok, vagy pedig a papság döntése-e. A Mudódzsi jelentette érkezésem. Úgy tudtam, senkinek nincs kifogása az ellen, hogy maradjak. Nem értem, miért változott meg ez ilyen hirtelen.

– Elmondom, ha igazán tudni akarsz – felelte az első pap. – Először örültünk, hogy vendég-szeretetünket élvezheted, mivel egyedül harcoltál nagyszámú ellenséged ellen. Később azonban olyan dolgokat hallottunk felőled, amelyek arra kényszerítettek, hogy felülvizsgáljuk véleményünket. Úgy határoztunk, nem nyújthatunk tovább mene-déket neked.

Roszzakat hallottak, gondolta Muszasi haragosan. Sejthette volna. Nem kellett nagy képzelőerő ahhoz, hogy kitalálja, miket terjesztett róla a Josioka-iskola Kiotó-szerte. De nem látta értelmét, hogy védeni próbálja magát.

– Rendben – mondta hidegen. – Holnap reggel útnak indulok.

Belépett a templomkapun, a papok pedig becsmérelni kezdték.

– Nézd az ördögfajzatot.

– Igazi szörnyeteg.

– Szörnyeteg? Szerintem csak együgyű.

Muszasi megfordult, rájuk meredt. – Mit

mondta? – kérdezte élesen.

– Ó, szóval meghallottad? – kérdezte a pap dacosan.

– Igen. Szeretném, ha tudnátok valamit. Engedel-meskedek a papok óhajának, de nem hagyom, hogy az ilyenfajta, mint ti, sértegeszenek. Vagy verekedni akartok?

– Buddha szolgája nem akarhat verekedni – hangzott a szenteskedő válasz. – Mindössze kinyitottam a számat, és kicsusszantak a szavak.

– Az ég hangja lehetett – mondta egy másikuk.

A következő pillanatban mindannyian körülállták Muszasit, átkozódtak, csúfolódtak, még köpködtek is. Muszasi nem tudta, meddig lesz képes visszatartani magát. Bármennyire elvesztették hatalmukat a harcos szerzetesek, ezek a kései utódok ugyanolyan arrogánsak voltak, mint őseik.

– Nézzétek csak – vicsorgott az egyikük. – Annak alapján, amit a falusiak mondtak, olyan szamurájnak gondoltam, akinek van önbecsülése. De most már látom, hogy mindössze agyatlan ökör. Meg se mérgesedik, még azt sem tudja, hogyan szóljon a saját érdekében.

Minél tovább maradt Muszasi csendben, annál gonoszabbul vagdalkoztak nyelvükkel. Végül arca enyhén elvörösödött.

– Nem mondtál valami olyasmit, hogy az ég hangja beszélhet egy emberen keresztül?

– És akkor mi van?

– Úgy értsen ezt, hogy a menny ellenem szólt?

– Hallottad a döntésünket. Talán nem érted?

– Nem.

– Sejthettem volna. Aki ennyire érzéketlen, mint te, az egyszerűen sajnálatra méltó. De remélem, a következő életedben észhez térsz.

Muszasi nem felelt, a pap pedig folytatta: – Jól teszed, ha vigyázol magadra, miután elhagyod a hegységet. Nem lehetsz büszke a hírnevedre.

– Mit számít, mit mondanak az emberek?

- Figyeld csak? Még mindig azt hiszi, igaza van.
- Azt tettem, ami helyes volt. Semmi helytelen vagy gyáva dolgot nem tettem, amikor a Josiokákkal küzdöttem.
- Értelmetlenségeket beszélsz.
- Tettem bármit is, amit szégyellnem kéne? Nevez meg, csak egy dolgot is.
- Van bátorságod ezt mondani?
- Figyelmeztetek, más dolgokat elnézek, de nem hagyom, hogy leszöld a kardomat.
- Rendben hát, lássuk, meg tudsz-e válaszolni egy kérdést. Tudjuk, hogy bátran küzdöttél a túlnyomó túlerő ellen. Csodáljuk állati erődöt, elismerjük bátorságod, hogy ilyen sok ellenség ellen kitartottál. De miért gyilkoltál meg egy mindössze tizenhárom éves gyereket? Hogy lehettél olyan embertelen, hogy lemészárolod?

Musza si elsápadt, teste hirtelen elgyengült.

A pap pedig folytatta: - Szeidzsűrő, miután elvesztette karját, pap lett. Densicsirőt nyíltan megölted. Egyedül Gendzsirő léphetett az örökükbe. Azzal, hogy megölted, véget vetettél a Josioka-háznak. Még ha a Szamuráj Útjának nevében tetted is, kegyetlen és gyáva tett volt. Ahhoz sem vagy elég jó, hogy szörnynek vagy démonnak tartsunk. Te talán emberinek tartod magad? Úgy képezed, méltó vagy a szamuráj névre? Egyáltalán idetartozol a cseresznye virágok nagy földjére?

Nem, és ez az oka annak, amiért a papok elüldöznek innen. Bármilyenek voltak is a körülmények, egy gyerek meggyilkolása megbocsát-hatatlan. Igazi szamuráj nem követ el ilyen bűnt. Minél erősebb egy szamuráj, annál gyengédebb a gyengékkal szemben, annál jobban törődik velük. Egy szamuráj megérti és gyakorolja a részvétet.

- És most menj innen, Mijamoto Musza si, amilyen gyorsan csak tudsz. A Hiei-hegység kivet magából.

Miután kiöntötték haragjukat, a papok elmasíroztak.

Muszasi szótlanul tűrte sértéseiket, ám nem azért, mintha nem lett volna válasza rájuk. Bármit is mondanak, igazam volt, gondolta. Az egyetlen dolgot tettem, amit csak tehettem, hogy megvédjem meggyőződésemet. Nem tévedek.

Oszintén hitt alapelvei értékeiben és abban, hogy be kell tartania őket. Mihelyt a Josiokák Gendzsirót jelölték ki, mint azt a személyt, akinek nevében a harc folyik, nem volt más választása, mint hogy megölje. Gendzsiró volt a tábornokuk. Ameddig ő élt, a Josioka-iskolát nem győzték le. Muszasi megölhetett volna tíz, húsz vagy akár harminc embert is, de ha Gendzsiró életben marad, a túlélők győzelemről beszéltek volna. Azzal, hogy Muszasi megölte a fiút, ő lett a győztes, még ha később meg is ölték volna a harcban.

A kardforgatás törvényei szerint Muszasi logikája hibátlan volt. És számára ezek a törvények örök érvényűek voltak.

Gendzsiró emléke mindazonáltal mélységesen zavarta. Kétség, gyász, fájdalom kavargott benne. Amit tett, számára is kegyetlennek, visszatetszőnek tűnt.

Dobjam el kardom és éljek, mint átlagos ember?, kérdezte magától, nem első alkalommal. A tiszta, kora esti égbolt alatt, mint hópolyhek, hullottak a cseresznyevirágok fehér szirmai, s a faágakon oly sebezhetőnek látszottak, mint amilyennek ő érezte most magát. Védtelenül állt a kétségek előtt, vajon változtassa-e meg életét, vagy sem. Ha feladom a kardot, élhetnék Ocúval, gondolta. Aztán eszébe jutott a kiotóiak nemtörődöm életvitele és Koecú meg Sójú világa.

– Nem nekem való – mondta határozottan.

Keresztülment a kapun, belépett szobájába. A lámpa mellé ült, elővette félig befejezett munkáját és gyorsan faragni kezdett. Létfontosságú volt,

hogy elkészüljön a szoborral. Még ha nem is szakértő kéz faragja, mindenáron itt akart hagyni valamit, amivel az elhunyt Gendzsiró szellemét vigasztalhatja.

A lámpa elhalványult, Muszasi megrövidítette a kanócot. Az este halálos csendjében még az is hallható volt, ahogy a pici forgácsok a tatamira hullottak. Tökéletesen koncentrált, egész lényét teljes intenzitással a fával való kapcsolatába összpontosította. Olyan volt a természete, hogy ha egyszer nekilátott valaminek, elveszett benne, s amíg be nem fejezte, nem törődött fáradtsággal vagy unalommal.

Emelkedett-süllyedt a szūtra-dallam.

És ahányszor kurtított a kanócon, utána elszántan és áhítattal folytatta munkáját, mint az ősi szobrászok, akik állítólag háromszor is meghajoltak Buddha előtt, mielőtt vésőt ragadtak volna, hogy képet faragjanak. Kannon szobrával azért könyörög, hogy Gendzsiróra boldogság várjon következő életében és bizonyos fokig így kért alázatosan bocsánatot saját lelkének.

- Azt hiszem, ez megteszi - morogta végül. Kiegyenesedett, szemügyre vette a szobrot. A keleti pagoda harangja az éjszakai második őrsváltást kongatta, amely tíz órakor kezdődött. Későre jár, gondolta. Azonnal elindult, hogy tiszteletét tegye a főpapnál és megkérje, vegye át a szobrot. Durván faragott kép volt, de lelkét is beleadta. A bűnbánat könnyeit hullatva imádkozott a halott fiú szelleméért.

Alig hagyta el a szobát, Szeinen jött be, hogy felsöpörje a padlót. Miután rendbe rakta a szobát, leterítette Muszasi szalmazsákját, majd seprűjét vállára vetve visszaindult a konyhába. Muszasi nem tudott róla, de miközben faragott, egy alak osont macskaként a Mudódzsiba és a soha be nem zárt ajtókon keresztül kijutott a verandára. Mihelyt Szeinen eltűnt, a verandára nyíló sodzsi csöndesen kinyílt, majd ugyanolyan csöndesen be

is csukódott.

Muszasi visszatért távozási ajándékaival, egy szalmakalappal és szalmapapucsokkal. Párnája mellé tette őket, eloltotta a lámpát és lefeküdt. A külső ajtók nyitva voltak, és lágy szél fűjt a folyosókon. Mindössze annyi holdvilág volt, hogy a sodzsi fehér papírja tompa szürkés-kékben játszott. A fák árnyékai gyengéden lengtek, mint a nyílt, nyugodt tenger hullámai.

Muszasi halkan hortyogott, egyre lassabban lélegzett, ahogy mélyebbre süllyedt az álomban. A sarokban álló kis spanyolfal széle halkan előrecsüszott és lopakodva sötét alak mászott előre, négykézláb. A hortyogás abbamaradt, és a sötét alak villámgyorsan elterült a padlón. Aztán, amikor a légzés ismét egyenletes lett, a behatoló türelmesen, óvatosan, mozgását a ritmikus légzéshez igazítva, haladt centinként előre.

Az árnyék fekete felhőként egyszer csak felemelkedett. – Most megtanítalak! – kiáltott és lecsapott Muszasira. A rövid kard Muszasi nyakára vágott, de a fegyver csörömpölve félrehullott, a sötét alak pedig átszállt a levegőn és a sodzsinak csapódott. A behatoló hangosan nyüszített, majd átbukfencezve a sodzsin, eltűnt a kinti sötétben.

Muszasinak már a dobás pillanatában átfutott az agyán, hogy akit kezében tart, nem nehezebb, mint egy kismacska. Bár az arcát ruha borította, mintha ősz haját pillantott volna meg. Nem állt meg elemezni benyomásait; felkapta kardját és kirohant a verandára.

– Állj meg! – kiáltotta. – Ha már vetted a fáradságot, hogy idegyere, adj rá módot, hogy megfelelően üdvözöljelek. – Leugrott a földre, gyorsan futott a menekülő lépések után. De nem volt benne lelkesedés. Néhány másodperc múlva megállt, és nevetve nézte a sötétben feltűnő papokat.

Oszugi a csonttörő talajt érés után fájdalomtól

nyögve feküdt a földön.

– Nahát, Anyó, te vagy az? – tört ki Muszasi. Megleپődött, hogy támadója nem Josiokaszamuráj, sem az egyik harcias szerzetes. Átkarolta, hogy fölsegitse.

– Már kezdem érteni – mondta. – Hát te vagy az, aki annyi rosszat mondott rólam a papoknak, nem? És mivel egy bátor, egyenes, idős hölgy mondta, minden szavát elhitték, gondolom.

– Jaj de fáj a hátam. – Oszugi se nem erősítette meg, se nem tagadta a vádakat. Egy kicsit izgett-mozgott, de nem volt benne elég erő, hogy igazából ellenálljon.

– Muszasi, ha már idáig jutottunk, nincs értelme azon aggódni, mi jó, mi rossz. – A Hon'iden ház balszerencsés volt a háborúban. Vágd hát le a fejem.

Muszasinak valószínűtlennek tűnt, hogy Oszugi mindezt csupán a drámai hatás kedvéért mondja. Úgy hangzott, őszintén gondolja. Eljutott addig, ameddig csak tudott, és most véget akar vetni a dolognak.

– Fájdalmaid vannak? – kérdezte. Nem volt hajlandó komolyan venni. – Hol fáj? Éjszakára itt maradhatsz, nem kell aggódnod. – Karjaiba emelve bevitte és lefektette szalmazsákjára. Mellé ült és egész éjszaka ápolta.

Amikor világosodni kezdett, Szeinen behozta az ebédes dobozt, amelyet Muszasi kért, a főpap üzenetével együtt, aki bocsánatot kérve durvaságáért, sürgette Muszasit, hogy mihelyt lehet, keljen útra. Muszasi megüzente, hogy most már egy beteg vénasz-szonynak is gondját kell viselje. A pap, aki nem akarta, hogy Oszugi a templomban maradjon, előállt egy javaslattal. Kiderült, hogy Ocu városából egy kereskedő érkezett a templomba egy tehénnel és a főpap gondjaira bízta az állatot, ameddig a dolgát intézi. A pap felajánlotta Muszasinak, hogy használják az állatot, az asszony ezen lovagolva teheti meg az

utat a hegyről. Ócuban hagyják a tehenet a rakparton, vagy a környék valamelyik nagykereskedőjénél.

Muszasi hálásan fogadta az ajánlatot.

EGY POHÁR TEJ

A Hiei-hegységből levezető út nem sokkal Miidera mögött Omi tartományba ért.

Muszasi egy kötélén vezette a tehenet. – Ha óhajtod, megállhatunk pihenni – szolt hátra gyengéden a válla fölött. – Elvégre egyikünk sem siet. – De legalább úton vagyunk, gondolta. Oszugi, aki nem szokott a tehenekhez, először kerek percc elutasította, hogy felüljön rá. Muszasinak minden leleményességére szüksége volt, hogy meggyőzze. A fő érv az volt, hogy Oszugi nem maradhat ki tudja meddig a nötlenséget fogadott szerzetesek között.

Oszugi a tehén nyakán pihentette arcát. Fájdalmában felnyögött és próbált kényelmesebben elhelyezkedni. Muszasi féltő gondoskodásának minden jelére emlékeztette magát gyűlöletére, magában gyötördött, amiért halálos ellensége törődik vele.

Muszasi, bár tudatában volt, hogy Oszugit csak az élteti, hogy bosszút álljon rajta, egyszerűen nem volt képes igazából ellenségének tekinteni. Senki, még Oszuginál sokkal erősebb ellenfelek sem okoztak neki ennyi kellemetlenséget és zavart. A vénasszony árulása majdnem katasztrófális véggel járt odahaza, miatta gúnyolták és gyalázták Kijomizuderában. Újra és újra felbukkant és keresztezte terveit. Voltak alkalmak, mint előző éjszaka is, amikor elátkozta és közel állt ahhoz, hogy kettévágja.

Mégsem tudta rászanni magát, hogy kezét emeljen rá, különösen most, amikor Oszugi nem érezte jól magát és mintha kialudt volna a régi tűz. Furcsamód lehangolta, hogy a vénasszony gonosz nyelve megnémult. Jobb szerette volna egészségesnek látni, még ha ez számára bajt jelent

is.

– Elég kényelmetlen lehet így lovagolni – mondta. – Viseld el még egy kicsit. Majd ha Ócuba érünk, kigondolok valamit.

Csodálatos volt a kilátás északkeletre. Békésen terült el alattuk a Biva-tó. Közvetlen mögötte volt az Ibuki-hegy, a távolban az Ecsizen csúcsai emelkedtek. A tó innenső oldalán Karaszaki Nyolc Kilátása Szeta városában.

– Álljunk meg egy kicsit – javasolta. – Jobban érzed majd magad, ha leszállsz és lefekszel néhány percre.

Egy fához kötötte az állatot, átkarolta Oszugit és leemelte.

Oszugi hason fekve eltolta a kezét és felnyögött. Haja kócos volt, arca lázasan forró.

– Nem akarsz egy kis vizet? – kérdezte Muszasi, nem első alkalommal. Megdörzsölte hátát. – Enned is kéne valamit. – A vénasszony makacsul rázta a fejét. – Tegnap este óta egy korty vizet sem ittál – könyörgött a férfi. – Ha így folytatod, még rosszabb lesz. Szeretnék valami orvosságot is szerezni, de egyetlen házat se látok errefelé. Tessék, edd meg a fele ebédemet.

– Milyen undorító!

– Mi?

– Inkább hálnék meg és egyenek meg a madarak. Sohasem süllyedek olyan mélyre, hogy ételt fogadjak el egy ellenségtől. – Lesöpörte Muszasi kezét a hátáról, s megmarkolta a füvet.

Vajon képes lesz-e valaha is felfogni, hogy mindez félreértés, tűnődött Muszasi. Mindenesetre ugyanolyan gyengéden bánt vele, mint ahogy saját anyjával bánt volna; türelmesen nyugtatgatta, ahányszor csak az nekitámadt.

– Ugyan, Anyó, tudod, hogy nem akarsz meghalni. Van miért élned. Vagy nem akarod látni, amikor Matahacsi viszi valamire?

– Mi közöd hozzá? – vicsorgott rá Oszugi. – Matahacsi majd boldogul a segítséged nélkül is.

Köszönöm szépen.

– Biztos vagyok benne. De rendbe kell jönnöd ahhoz, hogy bátoríthasd.

– Te szemforgató! – sikította a vénasszony. – Csak az idődet vesztegeted, ha azt hiszed, a hízelgésedtől elfelejtem, mennyire gyűlöllek.

Muszasi rájött, bármit is mondjon, szavait kiforgatják, így fölállt, odébb sétált. Leült egy szikla mögé és nekilátott ebédjének. Tölgylevelekbe csomagolt sötét, édeskés babpürével kevert rizsgolyókat evett. A felét otthagya.

Hangokat hallott. Kinézett a szikla mögül, s látta, hogy egy parasztasszony beszélget Oszugival. Az oharai nők hakamáját viselte, haja a vállára omlott. Zengő hangon mondta:

– Ott az a beteg nálam. Most már jobban van, de még gyorsabban gyógyul, ha adhatok neki egy kis tejet. Megfejhetem a tehenet?

Oszugi fölemelte arcát, kérdő pillantást vetett a nőre. – Ahonnan én jövök, nemigen vannak tehenek. Valóban meg tudod fejni?

Váltottak még néhány szót, az asszony pedig lekuporodott és nekiállt tejet fejni egy szakés köcsögbe. Amikor a köcsög megtelt, felállt, magához szorította. – Köszönöm, már megyek is.

– Várj! – kiáltotta Oszugi recsegő hangon. Kinyújtotta karját, körülnézett, hogy megbizonyosodjon, Muszasi nem figyel. – Adj nekem egy kis tejet, egy-két korty elég lesz.

Az asszony csodálkozva nézte, amint Oszugi ajkához emeli a köcsögöt, behunyja szemét, mohón nyeldekkel, hogy állán csorog végig a tej.

Amikor végzett, Oszugi megborzongott és úgy el-fintorodott, mint aki bármelyik pillanatban elhányhatja magát. – Micsoda undorító íz – nyöszörgött. – Talán jobban leszek tőle, de szörnyű. Rosszabb, mint az orvosság.

– Valami baj van, beteg vagy?

– Semmi komoly. Megfázás és egy kis láz. –

Fürgén felállt, mintha egyszeriben meggyógyult volna és miután ismét megbizonyosodott arról, Muszasi nem nézi, közelebb húzódott a nőhöz. – Ha végigmegyek ezen az úton, hová jutok? – kérdezte halkán.

– Pont Miidera fölé.

– Ez Ócuban van, ugye? Nincs valami mellékút is?

– Dehogyan nincs, de hová akarsz eljutni?

– Nem érdekel, csak minél távolabb ettől a gazfickótól.

– Úgy nyolc-kilencszáz métert haladsz lefelé ezen az úton, ott lesz egy északra vezető ösvény. Ha végigmész rajta, Szakamotó és Ócu közé jutsz.

– Ha találkozol egy emberrel, aki engem keres, meg ne mondd, hogy láttál – suttogta Oszugi. S mint valami sánta imádkozó sáska, ügyetlenül, csaknem fellökve a nőt, elsietett.

Muszasi kuncogva jött elő sziklája mögül.

– Gondolom, környékbeli – mondta barátságosan. – A férje földműves lehet, favágó, vagy valami ilyesmi, nem?

Az asszony leguggolt, de azért válaszolt. – Ó, nem, a hágó tetején lévő fogadóból vagyok.

– Annál jobb. Ha adok egy kis pénzt, megtenne valamit?

– Szívesen megtenném, de tudja, ott az a beteg a fogadóban.

– Elvihetem a tejet és megvárom ott. Mit szólna ehhez? Ha most útnak indul, visszaér, mielőtt besötétedne.

– Ebben az esetben azt hiszem, megtehetem, de...

– Ne aggódjon, nem vagyok gazfickó, mint ahogy a vénasszony mondja, csak segíteni akartam neki. De ha ő maga is boldogul, nincs okom, hogy aggódjak miatta. Írok egy levelet és szeretném, ha elvinné Karaszumarú Micuhiró nagyúr házába. A város északi részén van.

Elővette írókészetéből ecsetjét, gyorsan papírra

vetette a szavakat, amelyeket annyira vágyott megírni Ocúnak, miközben a Mudódzsiban épült. A nőre bízta levelét, felült a tehénre és útnak indult. Magában ismételte a leírt szavakat és azon gondolkodott, vajon hogy fog érezni Ocú, amikor elolvassa őket. – És még azt hittem, soha többé nem látom – motyogta. Hirtelen feléledt.

Tekintve, milyen gyenge volt, lehet, hogy ismét ágyban van, elmélkedett. De mihelyt megkapja a levelemet, fölkel és jön, amilyen gyorsan csak tud. Dzsótárá is.

Hagyta, hogy a tehén a saját tempójában baktasson, időről időre megálljon legelészni. A levél, amit Ocúnak írt, egyszerű volt ugyan, de meglehetősen elégedett volt vele. „A Hanada hídnál te vártál rám. Ez alkalommal én várok rád. Előremegyek. Ócuban leszek, a Kara hídnál, Szeta városában. Amikor ismét együtt leszünk, sok mindenről fogunk beszélni.” Próbált kicsit költői ízt adni a tárgyilagos levélnek. Újra és újra elmondta magában, s azon elmélkedett, valóban mennyi mindent kell megbeszélniük.

Amikor a fogadóba ért, leszállt a tehénről és két kézbe fogva a tejesköcsögöt, beszólt: – Van itt valaki?

Ahogy az efféle út menti intézményekben szokás volt, nyitott rész várta az eresz alatt az utazókat, akik megálltak egy teára vagy könnyű ételre. Belül volt egy teaszoba, annak egy része alkotta a konyhát. A vendégszobák hátul voltak. Egy vénasszony épp fát rakott egy földkemencébe, melynek tetején faedény állt.

Muszasi leült elől egy padra, a vénasszony pedig előrejött és egy csésze langyos teát töltött neki. Muszasi átnyújtotta a köcsögöt.

– Mi ez? – nézett rá a vénasszony gyanakodva.

Muszasi azt hitte, talán süket, lassan megismételte.

– Tej? Az mondtad, tej? Minek? – Zavartan a fogadó belseje felé fordult és bekiabált: – Uram,

kijönne egy percre? Nem tudom, miről van szó.

– Micsoda? – Egy férfi jelent meg a fogadó sarkában. – Mi a probléma, asszonyom? – kérdezte.

A vénasszony a kezébe nyomta a köcsögöt, de a férfi se nem látott, se nem hallott, szeme Muszasira tapadt, arcáról a hitetlenkedés szobrát lehetett volna elkészíteni.

Muszasi hasonlóképp döbbenten kiáltott föl.

– Matahacsi!

– Takezó!

Egymáshoz rohantak, az utolsó pillanatban álltak meg, mielőtt összeütköztek volna. Muszasi kinyújtotta karját, Matahacsi pedig ugyanígy tett. Elengedte a köcsögöt.

– Hány éve is?

– Egyszer sem Szekigahara óta.

– Az annyi, mint...

– Öt év, annyi kell, hogy legyen. Már huszonkettő vagyok. – Megölelték egymást, s a köcsög kiömlő tej édes illata körülölelte őket, felidézve az időt, amikor mindketten kisbabák voltak.

– Híres lettél, Takezó. De azt hiszem, nem is kéne, hogy Takezónak hívjalak. Muszasinak foglak hívni, mint mindenki más. Sok történetet hallottam, mi történt a nagy fenyőnél és néhány más dologról is, amit korábban tettél.

– Ne hozz zavarba, még mindig amatőr vagyok. De hát a világ tele van emberekkel, akik úgy tűnik, még annyira sem jók, mint én. Azt mondd, itt laksz?

– Igen, tíz napja vagyok itt. Azzal az elképzeléssel hagytam el Kiotót, hogy Edóba megyek, de valami közbejött.

– Azt mondták, valaki beteg. Hát most már nincs mit tenni, de ezért hoztam a tejet.

– Beteg? Ja, igen, az útitársam.

– Kár. De hát akkor is jó, hogy látlak. Utoljára akkor hallottam felőled, amikor Dzsótáró

meghozta a levelet. Épp úton voltam Narába.

Matahacsi lehorgasztotta fejét, remélte, Muszasi nem említi, hogy hengegett ő akkoriban.

Muszasi Matahacsi vállára tette kezét. Milyen jó, hogy ismét látja, gondolta. Milyen jó volna hosszan, jót beszélgetni.

– Kivel utazol? – kérdezte ártatlanul.

– Ó, senkivel, nem érdekes. Csak...

– Nem számít. Menjünk valahová, ahol beszélgethetünk. Miből élsz? – kérdezte Muszasi, amikor elsétáltak a fogadótól.

– Úgy érted, mit dolgozok?

– Igen.

– Semmihez nem értek igazán, úgyhogy nehéz állást szerezni egy daimiónál. Azt hiszem, nem mondhatom, hogy bármi különlegeset csinálnék.

– Úgy érted, csak úgy csellengtél annyi éven át? – kérdezte Muszasi rátapintva az igazságra.

– Hagyd abba, ha ilyen dolgokat mondasz, csak felébreszted a kellemetlen emlékeket. – Gondolatai visszatévedtek az Ibuki-hegy árnyékában töltött napokhoz. – Ott követtem el a nagy hibát, hogy összejöttem Okóval.

– Ülünk le. – Muszasi keresztbe tett lábbal lehuppant a földre. Némi kimerültséget érzett. Miért ragaszkodik Matahacsi annyira ahhoz, hogy alsóbbrendűnek tartsa magát? És miért okol gondjaiért másokat?

– Mindenért Okót hibáztatod. De hogy beszélhet így egy felnőtt ember? – mondta határozottan. – Senki nem alakíthatja az életedet, csak te magad.

– Bevallom, hibáztam, de... hogy is fejezzem ki. Úgy éreztem, nem tudom megváltoztatni sorsomat.

– Ilyen időben, mint ez, semmire nem mégy azzal, ha így gondolkozol. Utazz csak Edóba, ha ez a vágyad, de amikor odaérsz, rá fogsz jönni, hogy az egész országból oda özönlöttek a pénz- és hataloméhes emberek. Azzal nem szerzel magadnak nevet, ha azt teszed, amit a többiek. Valamilyen módon meg kell magad

különböztetned.

- Többet kellett volna gyakorolnom a kardforgatást, amikor fiatalabb voltam.

- Most, hogy említed, azon tűnődöm, nem igazán vagy vívónak való. Különbben is, még minden előtted áll. Talán tudós kéne hogy legyél. Úgy sejtem, ez volna a legjobb módja, hogy állást találj egy daimiónál.

- Ne aggódj, majdcsak teszek valamit. - Matahacsi letépett egy fűszálat és a fogai közé tette. Nyomasztotta szégyene, megalázó volt rádöbbenni, mit is tett vele öt év tétlenség. Viszonylag könnyen söpörte félre a Muszasiról hallott történeteket, de most, hogy valójában találkozott vele, szemet szűrő volt a különbség kettejük közt. Muszasi nyomasztó jelenlétében Matahacsi alig tudott visszaemlékezni, hogy valaha a legjobb barátok voltak. Még a méltósága is valahogy nyomasztó volt. Sem az irigység, sem a versenyszelleme nem tudta megmenteni attól, hogy kínzóan tudatában ne legyen saját alkalmatlanságának.

- Fel a fejjel - mondta Muszasi. De még amikor Matahacsi vállára csapott, is érezte barátja gyengeségét. - Ami történt, megtörtént. Felejtsd el a múltat - biztatta. - Elvesztegettéll öt évet, és akkor mi van? Csak annyit jelent, hogy öt évvel később kezded újra. És ez az öt év a maga módján értékes lecke lehet.

- Nyavalyás évek voltak.

- Jaj, majd elfelejtettem. Nemrég váltam el anyádtól.

- Láttad az anyám?

- Igen. És mondhatom, nem értem, miért nem szorult beléd több erő és állhatatosság. - Az sem érhető, hogy születhetett Oszuginak egy ilyen ügyefogyott, önsajnálattól eltelt fia, tette hozzá gondolatban. Legszívesebben megrázta volna, hogy emlékeztesse, milyen szerencsés, hogy egyáltalán van anyja. Ahogy Matahacsira nézett, föltette

magában a kérdést, hogyan lehetne csillapítani Oszugi haragját. S azonnal tudta is a választ. Ha Matahacsi vinné valamire...

– Matahacsi – kezdte ünnepélyesen. – Ha már egy ilyen anyád van, miért nem próbálsz meg valahogy boldoggá tenni? Miután nekem nincsenek szüleim, úgy érzem, nem vagy olyan hálás, mint kellene. Nem úgy értem, hogy nem viseltetsz iránta elég tisztelettel. De bár olyan szerencsés vagy, hogy megvan a legtöbbed, amivel egy ember bírhat, természetesnek veszed, ügyet sem vetsz rá. Ha nekem lenne egy ilyen anyám, sokkal lelkesebben fejleszteném magam, hogy valami igazán értékeset tegyek, egyszerűen azért, mert volna valaki, aki megosztaná a boldogságomat. Senki sem örvendezik annyira az ember sikerei miatt, mint a szülei.

Lehet, hogy úgy gondolsz, elkoptatott közhelyeket fröcsögök. De egy ilyen csavargónak, mint én, elhiheted. El sem tudom mondani neked, milyen magányosnak érzem magam, amikor valami gyönyörűre bukkanok, és hirtelen rádöbbenek, senki nincs, aki velem együtt élvezné.

Muszasi elhallgatott, mély levegőt vett és megragadta barátja kezét. – Magad is tudod, hogy igaz, amit mondok. Tudod, hogy úgy beszélek, mint régi barátod, akivel együtt nőttél fel. Próbáljuk meg újratemetni azt a szellemet, amit akkor éreztünk, amikor Szekigaharába mentünk. Már nincsenek háborúk, de a békés világban is nehéz harcot kell vívni a megélhetésért. Küzdened kell, tervezned kell. Ha megpróbálsz, mindent megteszek, amit csak tudok, hogy segítek.

Matahacsi könnyei összekulcsolt kezükre hullottak. Bármennyire is emlékeztették Muszasi szavai anyja fárasztó lelkibeszédeire, mélységesen meghatotta barátja törődése.

– Igazad van – törölte le könnyeit. – Köszönöm. Azt teszem, amit mondasz, új ember leszek mostantól. Igazad van, nem az a fajta vagyok, aki

sikeres vívó lehetne. Edóba megyek és keresek egy tanárt, aztán keményen tanulok. Megesküszöm.

– Nyitva tartom a szemem, segítek egy jó tanárt találni, valamint egy jó mestert, akinek dolgozhatsz. Dolgozhatsz és tanulhatsz egy időben.

– Mintha csak újra kezdeném az életemet. De van még valami, ami zavar.

– Nos? Mondtam, hogy mindent megteszek, amiben segíthetek. Ez a legkevesebb, amit tehetek, hogy kiengeszteljem anyádat.

– Kínos a dolog. Tudod, az útitársam egy nőnem egyszerűen egy nő, hanem, ó, nem is tudom, hogy mondjam.

– Ugyan, viselkedj férfiként.

– Ne haragudj. Ismered.

– Ki az?

– Akemi.

Nem is választhatott volna rosszabbat, gondolta Muszasi ijedten, de idejében lenyelte.

Igaz, hogy Akemi nem volt szexuálisan züllött, mint az anyja, legalábbis egyelőre, de jó úton volt efelé. Madár, amely szárnyra kapott és szájában pusztító fáklyát visz. A Szeidzsúróval való incidenstől eltekintve, Muszasi erősen sejtette, hogy volt valami közte és Kodzsiró között is. Vajon miféle torz végzet vonzhatja Matahacsit az olyan nőkhöz, mint Okó és a lánya?

Matahacsi félremagyarázta Muszasi hallgatását, a féltékenység jelének vette. – Haragszol? Azért mondtam el őszintén, mert úgy gondoltam, nem rejthetem el előled.

– Miattad aggódom, te együgyű. Nem is tudom, így születnél-e, vagy magad keresed a balszerencsét. Azt hittem, elég lecke volt neked Okó.

Muszasi kérdéseire válaszolva Matahacsi elmondta neki, hogy került össze Akemivel. – Talán büntet a sors, mert magára hagytam Anyát – találgatott. – Akemi lába megsérült, amikor a

szakadékbba esett és egyre rosszabbodik, ezért...

– Ó, hát itt van, uram! – szolt ki a vénasszony a fogadóból a helyi tájszólásban. Hátul összekulcsolta kezét, felnézett az égre, mintha csak az időjárás érdekelné. Zavartnak, szenisnek látszott. – A beteg nő nincs magával – tette hozzá minden hangsúly nélkül, úgyhogy bizonytalan volt, kérdezi vagy állítja.

Matahacsi enyhén zavarba jött. – Akemi? Valami történt veled?

– Nincs az ágyában.

– Biztos?

– Röviddel ezelőtt ott volt, de már nincs.

Bár Muszasi hatodik érzéke megsúgta, mi történhetett, mindössze annyit mondott: – Jobb lesz, ha megnézzük.

Akemi ágyneműje ott volt kiterítve a padlón, egyébként a szoba üres volt.

Matahacsi átkozódva és teljesen fölöslegesen körbejárta a szobát. A haragtól füstölögve szólalt meg. – Sem az obi, sem a pénz. Egy hajtű, egy fésű sem maradt itt. Ez a lány megőrült! Mi baj van vele? Miért hagyott így el?

– Hogy lehet ilyet csinálni? – motyogott a vénasszony, inkább csak magának az ajtóban. – Az a lány – talán nem is kéne mondanom –, de nem volt beteg. Csak tettette, hogy ágyban maradhasson. Lehet, hogy öreg vagyok, de átlátok az ilyeneken.

Matahacsi kirohant, majd megállt, úgy nézte az orom mentén kanyargó fehér utat. A tehén hosszú, álmos bögése törte meg a csendet. A barackfa, amely alatt feküdt, lehullatta már megsötétült leveleit.

– Miért siránkozol, Matahacsi? – kérdezte Muszasi. – Imádkozzunk, hogy találjon egy helyet, ahol letelepedhet és békésen élhet, s hagyjuk annyiban.

Egy sárga pillangót röpített magasra a szellő, mielőtt eltűnt volna a szikla széle mögött.

- Nagyon boldoggá tettél az ígéreteddel - mondta Muszasi. - Nincs itt az ideje, hogy tégy is valamit, s valóban megpróbáld, hogy jussál valamire?

- De, valóban - motyogta Matahacsi minden lelkesedés nélkül. Ajkába harapott, hogy ne remegjen.

Muszasi elszakította pillantását az elhagyatott útról, megperdült. - Ide figyelj - mondta kedélyesen. - Utad magától megnyílt előtted. Bárhova ment is Akemi, nem az a neked való hely. Rajta, mielőtt túl késő. Fordulj rá a Szakamoto és Ocu közt nyíló ösvényre. Még mielőtt beesteledik, elérheted anyád. Mihelyt megtaláltad, ne veszítsd újra szem elől.

Hogy nyomatékot szerezzen szavainak, előhúzta Matahacsi lábbelijét, aztán bement a fogadóba és barátja többi holmijával együtt tért vissza.

- Van valami pénzed? - kérdezte. - Nekem sincs sok, de egy részét odaadom. Ha úgy gondolod, Edó a neked való hely, veled tartok. Ma este a szetai Kara hídnál leszek. Ott keress, ha megtaláltad anyád. Számítok rá, hogy magaddal hozod.

Matahacsi távozása után Muszasi letelepedett, várta a szürkületet és a választ levelére. Kinyújtózkodott a teaszoba hátsó részében lévő padon, behunyta szemét és hamarosan álmodott, két pillangóról, amelyek a levegőben szálldosva összegabalyodó szárnyakkal bohóckodtak. Az egyiket megismerte... Ocu.

Mire felébredt, a nap ferde sugarai a teaszoba hátsó falához értek. Valaki épp azt mondta:

- Bárhogy is nézzük, jól leégték.

- Úgy érted, a Josiokák?

- Így van.

- Az emberek túl sokra tartották ezt az iskolát Kempó hírneve miatt. Úgy tűnik, bármiről is van szó, csak az első generáció számít igazán. A második generáció rendszerint léhűtő, a harmadikra minden széthullik. Nem sűrűn látni,

hogy a negyedik generációt az alapító mellé temetik.

– Hát pedig nekem az a szándékom, hogy a déd-nagyapám mellé temessenek.

– Mi vagy te? Egyszerű kőfaragó, én a híres emberekről beszélek. Ha úgy gondolod, tévedek, csak nézd meg, mi történt Hidejosi örökösével.

A kőfaragók a völgybeli kőbányában dolgoztak és minden délután három óra körül feljöttek a fogadóba egy csésze teára. Korábban egyikük, aki Icsidzsódzsi közelében élt, azt állította, hogy elejétől végéig látta az ütközetet. Annyiszor mondta már el történetét, hogy most már felkavaró ékesszólással volt képes előadni, ügyesen kiszínezve a tényeket és utánozva Muszasi mozdulatait.

Miközben a kőfaragók feszülten figyelték a történetet, négy másik férfi érkezett és foglalt helyet elől: Szaszaki Kodzsiró és három szamuráj a Hiei-hegyről. Mogorva arcuk láttán a munkások kényelmetlenül érezték magukat, ezért felkapták teáscsészéjüket és bevonultak. De a történet magával ragadta őket, nevetni kezdtek, kommentálni a hallottakat. Gyakran és nyilvánvaló csodálattal ismételték Muszasi nevét.

Kodzsiró kisvártatva elérte türelme határát. – Hé, te ott – szólalt meg hangosan.

– Igen, uram – felelték kórusban és automatikusan lehajtották fejüket.

– Mit szórakoztok? Rád gondolok – mutatott acélbetétes legyezőjével a mesélőre. – Te, aki olyan sokat tudsz, gyere ki. A többiek is. Nem bántalak titeket.

– Hallgattam, mint dicséritek Mijamoto Muszasit és elegendem van belőle – folytatta, amikor kicsoszogtak. – Értelmetlen dolgokat beszélsz.

Kérdő pillantások, zavart mormogás volt a válasz.

– Miért tartod Muszasit olyan nagy vívónak? Te,

azt mondod, láttad a minap a harcot, de biztosítani szeretnék, hogy én, Szaszaki Kodzsiró, szintén láttam. Mint hivatalos tanú, minden kis részletet megfigyeltem. Később felmentem a Hiei-hegyre és kioktattam a paptanulókat, hogy mit láttam. Azonkívül néhány kitűnő tudós meghívására több altemplomot is meglátogattam és előadásokat tartottam.

Na most ellentétben velem, ti mit sem értetek a kardvíváshoz. – Leereszkedés szűrődött Kodzsiró hangjába. – Te csak azt láttad, ki győzött, ki vesztett, aztán csatlakozol a csordához és úgy dicséred Mijamoto Muszasit, mintha ő lenne a legnagyobb vívó, aki valaha élt.

Általában nem venném a fáradságot, hogy megcáfoljam az ilyen tudatlanok locsogását, de most szükségesnek érzem, mert az efféle téves vélemények ártanak magának a társadalomnak. De ezeknek a kitűnő tudósoknak a kedvéért is, akik ma elkísértek, szeretném leleplezni tévedéseidet. Nyissátok ki fületeket és jól figyeljetek. Elmondom, mi történt valójában a nagy fenyőnél és miféle ember Muszasi.

A közönség engedelmesen és figyelmesen közelebb húzódott.

– Először is vegyük tekintetbe, mi járhatott Muszasi agyában, mi volt végső célja – szónokolt Kodzsiró. – Annak alapján, ahogy ezt az utolsó összecsapást kiprovokálta, csakis arra a következtetésre jutok, hogy mindenáron el akarta adni nevét, híressé akarta tenni magát. Ahhoz, hogy ezt megtegye, kiválasztotta a Josioka-házat, a leghíresebb kiotói kardforgatóiskolát és ügyesen összetűzött velük. Ennek a cselnek áldozatául esve vált a Josioka-ház Muszasi lépcsőjévé a hírnév és siker felé.

Tisztességtelen volt, ami tett. Eddig is köztudomású volt, hogy Josioka Kempó napjai véget értek és hogy a Josioka-iskola hanyatlásnak indult. Olyan volt az iskola, mint a kiszáradt fa

vagy a halál előtt álló nyomorék. Muszasinak elég volt meglökni az üres testet. Bárki megtehetette volna, ám senki sem tette. Hogy miért? Azért, mert mi, akik megértjük a Háború Művészetét, eddig is tudtuk, hogy az iskola erőtlen. Másodszor azért, mert nem akartuk beszeny-nyezni Kempó nagyra becsült nevét. De Muszasi úgy döntött, hogy összetűzést provokál, kihívásokat helyezett el Kiotó utcáin, pletykákat terjesztett és végül nagy látványosságot csinált abból, amit bármelyik, viszonylag ügyes vívó megtehetett volna.

El sem tudom sorolni mindazt az olcsó, gyáva trükköt, amelyhez folyamodott. Ott van például, hogy mind a Josioka Szeidzsúróval, mind a Densicsiróval való párbajára késve érkezett. Ahelyett, hogy a nagy fenyő alatt találkozott volna ellenségeivel, kerülő úton ment és mindenféle aljas taktikát alkalmazott.

Szó volt arról, hogy egyetlen ember harcolt sok ellen. Ez igaz, de ez is része ördögi tervének, hogy nevet szerezzen magának. Nagyon is jól tudta, hogy mivel túlerővel áll szemben, az emberek vele fognak együtt érezni. És amikor a küzdelemre került sor, mondhatom nektek, hisz a két szememmel láttam, alig volt több, mint gyerekjáték. Muszasi ügyes trükkjei segítségével életben maradt egy ideig, aztán amikor módja nyílt menekülni, futott. Igen, be kell vallanom, bizonyos fokig vadállati erőt mutatott, de ettől még nem lesz kitűnő vívó, egyáltalán nem. Muszasi a legnagyobb eséllyel azért pályázhat hírnévre, mert jól fut. A gyors távozásban nincs ellenfele.

Most már úgy folytak Kodzsiró szájából a szavak, mint víz a gáton át.

– Átlagos emberek azt hiszik, nehéz egy magános vívónak sok ellenfél ellen küzdeni, de egyáltalán nem biztos, hogy tíz ember tízszer is erősebb, mint egyetlenegy. A szakértő számára a mennyiség nem mindig fontos. – Kodzsiró azután szakmai szemmel kritizálta a csatát. Könnyű volt

kicsinyítenie Muszasi tettét, mert sikere ellenére is bármely hozzáértő megfigyelő észrevehetett hibákat is teljesítményében. Még csípősebb lett, amikor Gendzsiróról volt szó. Mint mondta, a fiú meggyilkolása atrocitás volt, a kardforgatás etikájának megsértése, amelyet semmilyen nézőpontból nem lehet elfogadni.

– És most hadd beszéljek nektek Muszasi háttéréről – kiáltott fel méltatlankodva Kodzsiró, majd előadta, hogy az elmúlt napokban találkozott Oszugival a Hiei-hegyen és megtudta tőle Muszasi rémtetteinek hosszú történetét. A részletekkel nem takarékoskodva ismertette, mit szenvedett Muszasi miatt ez a „kedves, idős néni”.

– Megborzongok a gondolatra, hogy vannak emberek, akik ennek a csalónak a dicséretét zengik – fejezte be. – Szörnyű hatása lehet a közerkölcsre. Ez az oka annak, hogy ily hosszan beszéltem. Semmi kapcsolatom a Josioka-házzal, nincs is személyes haragom Muszasi ellen. Őszintén és részrehajlás nélkül beszéltem veletek, mint olyan ember, aki a Kard Útjának szentelte magát és eltökélte, hogy becsülettel követi ezt az Utat. Az igazat mondtam, ne felejtsetek.

Elhallgatott, egy csésze teával oltotta szomját, aztán társaihoz fordult. – A nap már elég alacsonyan áll – jegyezte meg csendesén. – Ha nem indultok hamarosan, sötét lesz, mire Miiderába értek.

A templombeli szamurájok felemelkedtek, hogy távozzanak. – Vigyázz magadra – mondta egyikük.

– Remélem, ismét találkozunk, ha visszatérsz Kiotóba.

A kőfaragók éltek a lehetőséggel és mint foglyok, akiket szabadon engedett a bíróság, siettek vissza a völgybe, amelyet már bíbor árnyék borított és visszhangzott a fülemülék énekétől.

Kodzsiró utánuk nézett, aztán beszólt a fogadóba: – Ide az asztalra teszem a teáért járó pénzt. Ja, nincs egy kis gyűjtősinórja?

A vénasszony a földből készült kemence előtt kuporogva készítette a vacsorát. – Zsinór? – mondta. – Hátul a sarokban van egy köteg, vegyen, amennyit csak akar.

Kodzsiró odament a sarokba. Kihúzott két vagy három zsinórt a nyalábból, s közben a többi a padra esett. Lehajolt, hogy fölvegye őket, ekkor pillantotta meg a padon kinyújtott két lábat. Szeme lassan végigfutott a lábakon, a testen, egészen az arcig. Elállt benne a lélegzet, mintha gyomorszájon verték volna.

Muszasi egyenesen rámeredt.

Kodzsiró hátrapattant egy lépéssel.

– Nahát, nahát – vigyorgott Muszasi szélesen. Kényelmesen felállt, Kodzsiró mellé lépett, és csendben állt. Arcán gunyoros, sokat sejtető pillantás volt.

Kodzsiró próbált visszamosolyogni, de arcizmai nem engedelmeskedtek. Rögtön rájött, hogy Muszasi minden egyes szót hallhatott, és zavara annál elviselhetetlenebb volt, mert érezte, hogy Muszasi kineveti. Pillanatokon belül visszaszerezte szokásos pökhendiségét, de ez alatt a rövid idő alatt tagadhatatlanul zavarban volt.

– Nahát, Muszasi, nem gondoltam, hogy itt találjak – mondta.

– Jó, hogy újra látlak.

– Igen, valóban. – Azon nyomban megbánta szavait, amint kiejtette őket, de valahogy mégsem volt képes visszatartani magát, s folytatta: – Mondhatom, igencsak kitüntetted magad azóta, hogy utoljára találkoztunk. Nehéz elhinni, hogy egy egyszerű emberi lény így harcolhatott, mint te. Hadd gratuláljak. Látom, neked nem esett komolyabb bajod.

Muszasi túlzott udvariassággal válaszolt, de a mosoly nyoma még ott játszott ajkain. – Köszönöm, hogy tanúként közreműködtél azon a napon. És köszönöm a kritikát is, amellyel az előbb illetted teljesítményemet. Ritkán van

módunk úgy látni magunkat, ahogy mások látnak minket. Mélységesen leköteleztél megjegyzéseiddel. Biztosíthatlak, nem felejttem el őket.

Bár nyugodtan és minden rosszakarat nélkül mondta, ettől az utolsó megjegyzéstől végigfutott a hideg Kodzsiró hátán. Nagyon jól tudta, mi ez, kihívás, amelynek valamikor a jövőben eleget kell tennie. Törvényszerű volt, hogy ez a két büszke, keményfejű ember, akik mindketten meg voltak győződve saját egyenességükről, előbb-utóbb összeütközzön. Muszasinak nem volt sürgős a dolog, de amikor azt mondta, nem felejt, mindössze az egyszerű igazságot közölte. Legutóbbi győzelmét máris mindössze vívói pályája egyik állomásának tekintette, egyetlen sikernek abban a folyamatos küzdelemben, hogy tökéletesítse magát. Nem fogja örökké túrni Kodzsiró rágalmait.

Bár Kodzsiró cifrázta mondandóját, hogy elkápráztassa hallgatóit, valóban olyan jól látta a történeteket, mint ahogy dicsekedett és őszinte véleménye alapjaiban nem különbözött attól, amit mondott. Egy pillanatig sem kételkedett abban, hogy alapvetően helyesen becsüli fel Muszasit.

– Örömmel hallom, hogy ezt mondasz – felelte. – Nem is akarom, hogy elfelejts, én sem foglak.

Muszasi mosolyogva bólintott.

ÖSSZEGABALYODÓ ÁGAK

– Ocú, megjöttem – rohant be Dzsótaró kiabálva a rusztikus kapun.

Ocú a verandán üldögélt, karját az alacsony íróasztalra támasztva nézte az eget már reggel óta. A ház orma alatt fatábla volt, rajta fehér betűkkel a felirat. „Holdhegyi remetelak”. A kis kunyhót, amely a Ginkakudzsi egyik tisztségviselőjének tulajdona volt, Karaszumaru nagyúr kérésére bocsátották Ocú rendelkezésére.

Dzsótaró végiggázolt egy csomó virágzó violán, lábával fröcskölni kezdett a patakban, hogy lemossa a sarat. A víz, amely a Ginkakudzsi kertjéből folyt, tisztább volt, mint a friss hó. – Jéghideg a víz – jegyezte meg homlokát ráncolva. De a föld meleg volt és a fiút elöntötte a boldogság, hogy életben van és hogy ezen a gyönyörű helyen lehet. Fecskék daloltak, mintha ők is boldogok lennének, s élveznék ezt a napot.

Felemelkedett, megtörölte a lábát a fűben és a verandához ment. – Nem unod magad? – kérdezte.

– Nem, sok mindenem gondolkodom.

– Nem érdekelnek a legújabb hírek?

– Milyen hírek?

– Muszasiról. Úgy hallottam, nem messze van innét.

– Hol?

– Napokig kóboroltam kérdezősködve, tudja-e valaki, merre van, s ma megtudtam, hogy a Hiei-hegyi Mudózsiban lakik.

– Ebben az esetben gondolom, jól van. – Valószínűleg, de azt hiszem, rögtön oda kéne mennünk, mielőtt elindul valahova. Éhes vagyok. Készülj, addig én eszem valamit.

– Van egy kis levelekbe csomagolt rizsgombóc abban a háromrekeszes dobozban, ott ni, szolgálj

ki magad.

Dzsótaró végzett a gombócokkal, de Ocú nem mozdult az asztaltól.

– Mi baj van? – nézte a fiút gyanakodva.

– Nem hiszem, hogy mennünk kéne.

– Ezek a buta nők és te a... Az egyik percben majd meghalsz, hogy lásd Muszasit, a következőben úgy teszel, mintha nem akarnád.

– Nem érted? Tudja, hogy érzek. Akkor éjszaka, amikor a hegyen találkoztunk, elmondtam neki mindent, mindent, ami csak elmondható. Azt hittük, soha többé nem látjuk egymást életben.

– Nahát, újra láthatod, akkor mire vársz?

– Nem tudom, mire gondol. Elégedett-e győzelmével, vagy csak távol tartja magát a veszélytől. Amikor otthagyt, belenyugodtam, hogy soha többé nem leszek vele ebben az életben. Nem hiszem, hogy mennem kell, hacsak értem nem küld.

– És mi lesz, ha évekig nem küld érted?

– Azt fogom tenni, amit most.

– Itt ülsz és nézed az eget?

– Nem érted, de nem is érdekes.

– Mit nem értek?

– Muszasi érzéseit. Valóban úgy hiszem, hogy most bizhatok benne. Eddig is szerettem a szívét, lelkét, de nem hiszem, hogy teljesen bíztam is benne. Most már igen, minden megváltozott.

Közelebb vagyunk egymáshoz, mint ugyanazon fának az ágai, még ha el is válunk egymástól. Sőt, ha meg is halunk, együtt leszünk. Így hát bármi is történjen, nem vagyok többé magányos. Most csak azért imádkozom, találja meg az Utat, amit keres.

– Hazudsz! – tört ki Dzsótaróból. – Miért nem tudják a nők bevallani az igazat? – kiabálta. – Ha ez az óhajod, hát viselkedj így, de többé ne is mondd nekem, mennyire vágysz arra, hogy lásd Muszasit. Sírd ki a szemed, nekem mindegy. – Mennyit fáradt, hogy megtudja, hova ment Muszasi Icsidzsódzsiból és tessék!

Nem törődött Ocúval, egy szót se szólt hozzá egész nap.

Nem sokkal napnyugta után vörös fáklyafény vonult át a kerten és Karaszumaru nagyúr egyik szamurája kopogtatott az ajtón. Egy levelet nyújtott át Dzsótarónak. – Muszasi küldi Ocúnak – mondta. – Uram üzeni, hogy Ocú vigyázzon magára. – Megfordult és távozott.

Ez Muszasi kézírása, gondolta Dzsótaró. Életben kell hogy legyen. Aztán egy kicsit sértetten: „Ocúnak címezte, nem nekem.”

Ocú előbukkant a konyhó mögül. – Ez a szamuráj Muszasitól hozott levelet, nem?

– Igen, de gondolom, nem érdekel – felelte Dzsótaró duzzogva, a háta mögé dugva a levelet.

– Jaj, hagyd abba, Dzsótaró. Mutasd! – könnyöngött Ocú.

A fiú egy ideig ellenállt, de a könnyek első jelére a kezébe nyomta a borítékot. – Ha ha ha – kárörvendezett. – Úgy teszel, mintha nem akarnád látni, de alig várod, hogy elolvasd a levelét.

Ocú lekuporodott a lámpa mellé, a papír remegett fehér ujjai között. A lángok mintha vidámsággal teltek volna meg, mintha boldogságot és szerencsés jövőt ígértek volna.

A tinta szivárványként csillogott, s mint gyémántok, úgy ragyogtak a könnyecseppek Ocú szemében. A lány hirtelen egy olyan világba csöppent, amelyről nem is merte remélni, hogy létezik. Eszébe jutott az a rajongó részlet Po Csü-i versében, ahol Jang Kuei-fei örvendett elhunyt császára szerelmi üzenetének.

Elolvasta a rövid üzenetet, majd még egyszer. Ebben a pillanatban is vár, sietnem kell. Bár azt hitte, hangosan mondta, egy árva hangot nem ejtett ki.

Hirtelen tettere készen köszönőlevelet írt a konyhó tulajdonosának, a Ginkakudzsi többi papjának és mindazoknak, akik kedvesek voltak vele, amíg itt tartózkodott. Összegyűjtötte

holmiját, felkötötte szandálját és már kint is volt a kertben, amikor észrevette, hogy Dzsótaró még sértődötten duzzog odabent.

– Rajta, Dzsótaró, siess.

– Mész valahova?

– Még mindig dühös vagy?

– Ki nem volna? Soha nem gondolsz senkire, csak magadra. Valami olyan titok van Muszasi levelében, hogy még meg sem mutatod nekem?

– Ne haragudj – kért bocsánatot Ocú. – Nincs oka, hogy ne láthatd.

– Felejtsd el, már nem érdekel.

– Ne bánts, szeretném, ha elolvasnád. Csodálatos levél, az első, amelyet valaha is küldött nekem. És most először kéri, hogy menjek és csatlakozzam hozzá. Soha életemben nem voltam ilyen boldog. Ne duzzogj, gyere velem Szetába, kérlek.

Útközben a Siga-hágón át Dzsótaró végig mogorván hallgatott, ám később mégiscsak letépett egy levelet és azon keresztül néhány népszerű dallamot fütyörészett, hogy elűzze az éjszaka csendjét. Végül Ocú is rászánta magát a békeajánlatra.

– Maradt egy kis édesség abban a dobozban, amit Karaszumaru nagyúr küldött tegnapelőtt.

De hajnalodott már és a felhők a hágón túl rózsaszínbe hajlottak, mire a fiú visszanyerte szokásos kedélyét.

– Jól vagy, Ocú, nem vagy fáradt?

– Egy kicsit, egész végig fölfelé jöttünk.

– Most könnyebb lesz. Nézz oda, látni a tavat.

– Igen, a Biva-tót. Hol van Szeta?

– Abban az irányban. Ilyen korán még nem lesz fönt Muszasi, mit gondolsz?

– Nem tudom. Jó fél nap, mire odaérünk. Ne pihenjünk?

– Rendben – felelte Dzsótaró jókedvűen. – Ülünk le az alá a két fa alá.

A kora reggeli főzőtüzek füstje csikokban emelkedett az ég felé, mint pára egy csatamezőről. Feltűntek Ocu utcái a tótól egész Isijama városáig nyújtózó ködön keresztül. Muszasi szemét eltakarva a nap elől, körülnézett. Örült, hogy újra emberek között van.

Miidera mellett, amikor fölfelé indult a Bizodzsi lejtőn, eltűnődött, vajon melyik utat választja Ocú. Korábban arról ábrándozott, útközben talán találkozik vele, de később rájött, hogy ez nem valószínű. Az asszony, aki Kiotóba vitte levelét, közölte vele, hogy bár Ocú nincs többé a Karaszumaru palotában, levelét kézbesítik neki. Mivel csak késő este kapja meg a levelet és nyilván rengeteg dolga van, mielőtt útnak indulna, valószínűnek tűnt, hogy csak reggel ered útnak.

Elhaladt egy templom mellett, ahol egy szép, öreg cseresznyefasor volt. Nem kétséges, hogy híres virágzásáról, gondolta. Egy halmon álló kő emlékművet pillantott meg. Bár csak futólag látta a ráírt verset, mire néhány száz métert megtett az úton, eszébe jutott, mi az. A *Taiheiki* egyik részlete. Eszébe jutott, hogy a vers kapcsolatban van egy mesével, amit valamikor könyv nélkül megtanult. Lassan kezdte elmondani magában.

„Siga templomának egy tiszteletre méltó papja olyan öreg volt, hogy fehér szemöldöke fagyos csúcsban nőtt össze homlokán. Két méter hosszú botjára támaszkodva elmélkedett Kannon szépségén a tó vizében, amikor a sors úgy hozta, hogy megpillantotta a császári ágyast Kio gokuból. A lány úton volt Shigából, ahol nagy virágmező volt, s amikor a pap meglátta, úrrá lett rajta a szenvedély. Elhagyta mindaz az erény, amelyet oly szorgosan gyűjtögetett az évek során. Elnyelte a vágy égő háza és...”

Hogy is van tovább? Azt hiszem, elfelejtettem egy részét. Aha.

„...és visszatért fából összetákolt kunyhójába, és imádkozott Buddha előtt, de az asszony képe makacsul vele maradt. Bár Buddha nevét szólította, hangja úgy hangzott, mint a csalás lehelete. Alkonyatkor a hegyek fölött lebegő felhőkben a lány hajában lévő fésűket látta. Elszomorította a dolog. Amikor felpillantott a magányos holdra, a lány arca mosolygott le rá. Zavarban volt és szégyellte magát.

Attól tartott, hogy ezek a gondolatok meggátolják abban, hogy a paradicsomba jusson halála után. Eltökélte, hogy találkozik a hölgygel és megvallja neki érzéseit. Remélte, hogy ily módon békés halála lesz.

Így aztán elment a Császári Palotába. Keményen megvetette lábát és egy álló nap és éjszaka várt a labdarúgópályán...”

– Bocsásson meg, uram, maga ott, a tehenen. A férfi napszámosnak tűnt, abból a fajtából, akit nagykereskedések környékén látni. Megkerülte a tehenet, megpaskolta az állat orrát és feje fölött lovasára nézett. – Nyilván a Mudódzsiból jön – mondta.

– Ami azt illeti, igen. Honnan tudod?

– Én kölcsönöztem ezt a tehenet egy kereskedőnek. Gondolom, ott hagyhatta. Bérbe szoktam adni, úgyhogy meg kell, hogy kérjem, fizessen a használatáért.

– Boldogan fizetek. De mondd csak, meddig vihetem?

– Ameddig megfizeti, tőlem oda viszi, ahová csak akarja. Csak annyit kell tennie, hogy eljuttatja egy nagykereskedőhöz a legközelebbi városban, amerre megy. Ott majd kibérli valaki más. Előbb vagy utóbb visszajut ide.

– Mennyibe kerülne, ha Edóba vinném?

– Utána kell néznem az istállóban, pont útba esik. Ha úgy dönt, hogy kibérli, meg kell adnia

nevét az irodában.

A nagykereskedői negyed közel volt az ucsidegahamai gázlóhoz. Mivel sok utazó jött arra, Muszasi úgy gondolta, a legmegfelelőbb hely lesz, hogy felfrissítse magát és megvásárolja a szükséges dolgokat.

Elrendezte a tehén bérletét, kényelmesen megreggelizett, majd nekiindult Szeta felé. Ízlelgette a kilátást, hogy ismét láthatja Ocút. Többé nem tartott a lánytól. Egész addig, ameddig nem találkoztak a hegyen, Ocú mindig ébresztett benne némi félelmet. De ez alkalommal nem. Hatott rá a lány tisztasága, intelligenciája és rajongása. Bizalma benne mélyebb volt, mint szerelme.

De nemcsak hogy bízott Ocúban, tudta, hogy Ocú is bízik benne. Megesküdött neki, hogy egyszer együtt lesznek, és nem tagad meg tőle semmit. Feltéve természetesen, hogy nem veszélyezteti kardforgatói pályáját. Attól tartott csak, ha megengedi magának, hogy szerelmes legyen, kardja kicsorbul. Mint a mese öreg papja, elveszti az Utat. De az már nyilvánvaló volt, hogy a lány fegyelmezett. Sohasem akadályozná, nem tartaná vissza. Már csak az a probléma, miként lehet biztos abban, hogy ő maga nem fullad bele a szerelem mély tavába.

Amikor Edóba érek, gondom lesz rá, hogy megkapja azt a fajta nevelést, amelyre egy nőnek szüksége van, gondolta. Amíg ő tanul, magammal viszem Dzsótarót és együtt jutunk el a fegyelem magasabb szintjére. Aztán egy nap, amikor eljön az idő... A tőről visszaverődő napsugarak lágyan remegő fényben fürdették arcát.

A Kara híd két részét – az egyik kilencvenhat oszlop, a másik huszonhárom oszlop távú volt –, egy kis sziget kapcsolta össze. A szigeten egy ősi fűzfa állt, az utazók jól ismert irányjelzője. A hidat magát is gyakran hívták Fűzfa hídnak.

– Jön! – kiáltotta Dzsótaró. Kirohant a teaházból

a híd rövidebbik részére, ott megállt, egyik kezével Muszasinak integetett, a másikkal a teaboltra mutatott. – Ott van, látod. Ocú? Egy tehenen lovagol. – Ugrabugrálni kezdett. Hamarosan Ocú is mellette állt, integetett, Muszasi pedig szalmakalapjával visszaintett. A férfi szélesen elmosolyodott, amikor közelebb ért.

A fűzfához kötözte a tehenet, aztán mindhárman beléptek a teaboltba. Bár Ocú vadul kiabált Muszasinak, amíg az a híd túlvégén volt, most, hogy mellette állt, egy szót sem tudott kinyögni. Sugárzott a boldogságtól, de Dzsótaróra hagyta a beszédet.

– Begyógyult a sebed – fecsegett a fiú szinte összefüggéstelenül. – Amikor megláttalak a tehenen, azt hittem, talán nem is tudsz járni. De így is előbb értünk ide, ugye? Mihelyt Ocú megkapta a leveledet, máris készen állt, hogy induljon.

Muszasi mosolygott, bólogatott, helyeslően mormogott, de kényelmetlenül érezte magát attól, hogy Dzsótaró idegenek előtt Ocúról és szerelméről beszél. Annyira erősködött, hogy hátramentek a kis verandára, amelyet egy akáclugas árnyékol. Ocú túl szégyenlős volt, hogy beszéljen, Muszasi pedig egyre hallgatagabb lett. De Dzsótaró ügyet sem vetett erre, pergő fecsegése összekeveredett a méhek döngicsé-lésével és a bögyök zúgásával.

A tulajdonos hangja szakította félbe. – Jobban tennék, ha bejönnének, vihar közeledik. Nézzék csak, milyen sötét az ég Isijamadera fölött.

Sietve gyékényrolókat rakott föl és fa esővédőket tett ki a veranda széleire. A folyó szürkére változott. A szellőkések vadul mozgatták a levendulaszínű akácvirágokat. Egyszerre csak fénycsik villant az égen, nagy löketekben vadul zuhogni kezdett az eső.

– Villám! – kiáltott Dzsótaró. – Az első idén. Siess be, Ocú, bőrig ázol. Siess, Szenszei! Ó, a

legjobbkor jön az eső, tökéletes. – De ha a zápor „tökéletes” is volt Dzsótaronak, zavarba hozta Muszasit és Ocút, hiszen attól, hogy együtt bemennek, csillogó szemű szerelmeseknek érezték magukat. Muszasi hátramaradt, Ocú pedig elpirulva megállt a veranda szélén. Semmivel nem volt jobban védve az elemektől, mint az akácvirágok.

A férfi, aki a fején egy gyékényszövettel rohant a sűrű esőben, leginkább egy nagy önmeghajtásos esernyőre emlékeztetett. Berohant egy szentély kapujának eresze alá, lesimította nedves, kócos haját és kíváncsi pillantást vetett a gyorsan mozgó felhőkre. – Mintha nyár közepe lenne – morogta. Az esőcseppek kopogása minden hangot elnyomott, de amikor hirtelen fény villant, Matahacsi füléhez kapta kezeit. Remegve kuporgott a viharisten szobra közelében, amely a kapu mellett állt.

Aztán az eső amilyen hirtelen kezdődött, el is állt. Szétváltak a fekete felhők, felbukkant a nap, és az utca kiszélesítve szokásos képét mutatta. Valahonnan a távolból egy samiszen cincogása hallatszott. Matahacsi épp indulni készült, amikor egy gésának öltözött nő jött át az utcán és lépett oda mellé.

– Matahacsinak hívják, ugye? – kérdezte.

– Igen – felelte gyanakodva. – Honnan tudja?

– Egy barátja épp a mi boltunkban tartózkodik.

Meglátta az ablakból és mondta, hívjam oda.

Matahacsi körülpillantott és látta, hogy több bolt is van a szomszédságban. Bár habozott, a nő sürgette, hogy menjen csak vele. – Ha más dolga van, nem kell soká maradnia.

Amikor belépett, a lányok szinte a nyakába ugrottak, ledöntötték lábáról, levették nedves kimonóját és erősködtek, menjen föl a fönti szalonba. Amikor megkérdezte, ki az a barátja,

nevetve annyit válaszoltak, hogy hamarosan megtudja.

– Hát, alaposan eláztam az esőben, maradok, amíg a ruháim megszáradnak, de ne is próbáljatok tovább visszatartani – mondta Matahacsi. – Valaki vár rám a szetai hídnál.

A nők kuncogva megígérték, hogy akkor megy el, amikor akar és közben szinte feltölták a lépcsőn.

A szalon küszöbén egy férfihang üdvözölte. – Nahát, nahát, kit látok, ha nem az én Inugami szenszei barátomat!

Matahacsi egy pillanatig azt hitte, összetévesztik valakivel, de amikor bekukkantott a szobába, ismerősnek találta azt az arcot.

– Hát te ki vagy?

– Elfelejtetted Szaszaki Kodzsirót?

– Nem – felelte Matahacsi gyorsan. – De miért hívsz engem Inugaminak. Hon'iden a nevem, Hon'iden Matahacsi.

– Tudom, de mindig eszembe jut, milyen voltál ott akkor éjszaka, az Ötödik sugárúton, mint fintorogtál egy csapat kóbor kutyára. Azt hiszem, Inugami, a kutyák istene, jó név a számodra.

– Hagyd abba, nincs miről tréfálkoznod. Szörnyű volt az az éjszaka, hála neked.

– Nem kétlem. Pont azért küldtem érted most, mert cserébe kárpótolni akarlak. Gyere, foglalj helyet. Adjatok neki egy kis szakét, lányok.

– Nem maradhatok, találkoznom kell valakivel Szetában. Nem engedhetem meg magamnak, hogy berúgjak ma.

– Kivel találkozol?

– Egy Mijamoto nevű emberrel. Gyerekkori barátom és...

– Mijamoto Muszasival? Találkozót beszéltél meg vele odafönt a fogadóban a hágón?

– Honnan tudod?

– Ó, mindent hallottam rólad és Muszasiról. Találkoztam anyáddal a Hiei-hegység központi

csarnokában. Oszugi, ugye? Elmondta, mi mindenen ment keresztül.

– Beszélte anyámmal?

– Ragyogó asszony. Mélységesen csodálom, akárcsak a Hiei-hegy szerzetesei. Próbáltam bátorítani. – Poharát kiöblítette egy edénykében, s Matahacsi felé kínálta. – Tessék, igyunk együtt és mossuk el régi ellenségeskedésünket. Nem kell aggódnod Muszasi miatt most, hogy Szaszaki Kodzsiró az oldaladon áll.

Matahacsi visszautasította.

– Miért nem iszol?

– Nem lehet, mennem kell. – Fel akart állni, de Kodzsiró megragadta a csuklóját.

– De Muszasi vár.

– Ne légy bolond! Ha egyedül támadod meg, azonnal megöl.

– Teljesen félreérted. Megígérte, hogy segít nekem. Edőba megyek és új életet kezdek.

– Úgy érted, megbízol egy ilyen emberben, mint Muszasi?

– Ó, tudom, sokan mondják, hogy nem jó ember, de csak azért, mert anyám mindenütt befeketíti. De anyám téved, mindig is tévedett, tudom, most hogy beszéltem vele. Biztosabb vagyok benne, mint valaha. A barátom és tanulni fogok tőle, hogy valamire vigyem az életben én is, még ha egy kicsit késve kezdem is.

Kodzsiró fetrengett a nevetéstől, kezével csapkodta a tatamit. – Hogy lehetsz ilyen ártatlan? Anyád mondta, hogy szokatlanul naiv vagy, de hogy így átverjenek!

– Nem igaz, Muszasi...

– Hallgass, figyelj rám. Először is, hogy gondolhatsz arra, hogy eláruld anyád és szövetkezzél az ellenségével? Embertelen! Még engem, egy idegent is meghatott ez a bátor, öreg hölgy és megesküdtem, hogy mindenben támogatom.

– Nem érdekel, mit gondolsz. Találkozni fogok

Muszasival, ne is próbálj megállítani. Te lány, hozd a kimonómat, mostanra már biztos megszáradt.

Kodzsiró részegen felcsattant. – Hozzá ne érj, amíg nem mondom. Ide figyelj, Matahacsi, ha úgy tervezed, hogy találkozol Muszasival, előbb legalább beszélj anyáddal.

– Edóba megyek Muszasival. Ha valamire viszem, az egész probléma magától megoldódik.

– Ez pont úgy hangzik, mintha Muszasi mondta volna. Le merném fogadni, az ő szavait visszhangozod. Különbén is, várj holnapig, akkor elmegyek veled, megkeressük együtt anyád. Hallgasd meg a véleményét, mielőtt bármit is teszel. Addig is érezzük jól magunkat. Ha tetszik, ha nem, velem maradsz és együtt iszunk.

Tekintve, hogy egy bordélyban voltak és Kodzsiró volt a fizető vendég, a nők mind a segítségére siettek. Matahacsi kimonója nem került elő és néhány ital múlva már nem is kérte.

Józanul Matahacsi nem volt ellenfél Kodzsirónak, részegen már fenyegető lehetett. Mire a nap estébe fordult, kellőképp bemutatta mindenkinek, mennyit tud inni, egyre többet kívánt, olyasmiket mondott, amiket nem kéne, minden rosszállását megszellőztette, röviden, teljesen lehetetlenül viselkedett. Hajnal lett, mire kinyúlt és délre már magához is tért.

Az előző délutáni eső miatt úgy tűnt, még fényesebben süt a nap. Muszasi szavai visszhangoztak a fejében. Matahacsi legszívesebben minden kortyot, amelyet megivott, kiokádott volna. Szerencsére Kodzsiró mélyen aludt a másik szobában. Matahacsi lelopakodott, elkérte a nőktől kimonóját és futva indult Szeta felé.

A híd alatti sáros, vörös vizet bőségesen ellepték Isijamadera lehullott cseresznyevirágai. A vihar letörte az akácindákat és sárga kerriavirágokkal szórt tele mindent.

Matahacsi hosszas keresgélés után eljutott a teaboltba, ahol megtudta, hogy egy férfi egy tehénnel addig várt itt, amíg a bolt tegnap be nem zárt, aztán elment egy fogadóba. Reggel visszatért, de mivel nem találta barátját, üzenetet kötözött egy fűzfaághoz.

A levél, amely nagy, fehér lepkéhez hasonlított, így szólt: „Sajnálom, nem tudtam tovább várni. Értj utol útközben. Majd kereslek.”

Matahacsi gyorsan haladt a Nakaszendón, a Kiszón keresztül Edóba vezető országúton, de amikor Kuszacuba ért, még mindig nem találkozott barátjával. Miután áthaladt Hikonén és Torümoton, kezdte gyanítani, hogy elkerülte útközben, és amikor a Szuribacsi-hágóhoz ért, fél napig várt, le nem véve szemét az útról.

Csak amikor a minói útra ért, jutottak eszébe Kodzsiró szavai.

Mégis átverték?, kérdezte magától. Muszasinak nem is állt szándékában velem jönni?

Többször visszafordult, kérdezősködött a mellékutakon, s végül Nakacugava városa mellett megpillantotta Muszasit. Először öröm töltötte el, de amikor olyan közel ért, hogy felismerte a tehénen ülő lányt, azonnal úrrá lett rajta a féltékenység.

Micsoda bolond voltam, mordult fel. Attól a naptól fogva, hogy ez a fattyú rábeszélte, hogy Szekigaharába menjek, egészen eddig a percig. De nem hagyom, hogy örökké így taposson rajtam. Valahogy egyenlítek – és nem sokára.

A FÉRFI ÉS NŐI VIZESÉS

– Hú, de meleg van – tört ki Dzsótaró. – Soha nem izzadtam még meg így hegyi úton. Hol vagyunk?

– A Magome-hágó mellett – felelt Muszasi. – Azt mondják, ez az út legnehezebb része.

– Hát, ezt én nem tudhatom, de elegendem van belőle. Örülök, ha Edóba érünk, jó sok ott az ember. Nem, Ocú?

– Úgy bizony, de nekem nem sietős, hogy odaérjünk. Sokkal szívesebben utazgatok ilyen kihalt utakon.

– Azért, mert nem gyalogolsz. Rögtön másképp éreznéd magad. Nézd csak, ott egy vizesés.

– Pihenjünk meg – javasolta Muszasi.

Végimentek a keskeny ösvényen. A talajt körben vadvirágok fedték, még nedvesek voltak a reggeli harmattól. Amikor egy elhagyatott kunyhóhoz értek, a vizesésre néző sziklán megálltak. Dzsótaró lesegítette Ocút a tehénről és egy fához kötötte az állatot.

– Nézd csak, Muszasi! – mondta Ocú. A táblára mutatott, amelyen ez állt: „Meoto no Taki”. Könnyű volt megérteni, miért hívják férfi és női vizesésnek, mert a sziklák két részre osztották a vizesést. A nagyobbik igen férfiasnak látszott, a másik finomnak, gyengédnek.

Dzsótarót friss energiával töltötte el a vizesés, az alatta zúgó sebes patak, s a kiszélesedő medence látványa. Félig ugrálva, félig táncolva száguldott le a meredek parton.

– Vannak halak is – lelkesedett izgatottan. Néhány perc múlva felkiáltott. – El tudom kapni őket. Odavágtam egy követ és az egyikük felfordult.

Kisvártatva hangját már szinte teljesen elnyomta a vizesés zúgása. Valahonnan egészen

máshonnan visszhangzott.

Muszasi és Ocú a kis kunyhó árnyékában ült a nedves fűvön, ragyogó napsütésben, számtalan pici szivárvány közt.

– Mit gondolsz, hova mehetett ez a fiú? – kérdezte Ocú. – Néha nagyon nehéz bírni vele – tette hozzá.

– Gondolod? Én rosszabb voltam ilyen idős koromban. Matahacsi viszont pont az ellentétem volt, igazán jól viselkedett. Vajon hol lehet? Sokkal jobban aggaszt, mint Dzsótaró.

– Örülök, hogy nincs itt. El kéne rejtőznöm, ha itt lenne.

– Miért? Szerintem megérti, ha elmagyarázzuk.

– Kétlem. Ő és az anyja nem olyanok, mint mások.

– Ocú, biztos vagy benne, hogy nem gondoltad meg magad?

– Miben?

– Úgy értem, nem döntesz úgy, hogy mégis hozzámész Matahacsihoz.

A lány arca megrándult a döbbenettől. – Egyáltalán nem – felelte sértődötten. Szemhéja finoman elpirult, arcát kezébe rejtette, de fehér gallérijának enyhe remegése önmagáért beszélt. – A tied vagyok, senki másé.

Muszasi rögtön megbánta szavait, felé fordult. Napok óta figyelte immár, mint játszik a fény Ocú testén. Éjszaka a lámpa libegő lángja, napközben a nap meleg sugarai. Láta, mint ragyog bőre az izzadságtól és a lótuszvirág jutott eszébe. Éjszakánként mindössze vékonyka spanyolfal választotta el Ocú szalmazsákjától, mélyen belélegezte a lány fekete fűrtjeinek halvány illatát. Most a zuhatag moraja eggyé vált saját vérének lüktetésével és mintha egész lényét elnyelte volna ez a dübörgés.

Hirtelen felállt, kiment a napfényre, ahol a téli fű még magas volt. Nehézkesen leült és nagyot sóhajtott.

Ocú mellé lépett, letérdelt, átkarolta Muszasi térdét és nyakát nyújtogatva fölnézett a férfi csendes, rémült arcába.

– Mi baj? – kérdezte Ocú. – Valami olyasmit mondtam, amivel megharagítottalak? Bocsáss meg, sajnálom.

Minél feszültebbé vált Muszasi, minél szigorúbban pillantott Ocúra, annál inkább bűjt hozzá a lány. Aztán hirtelen át is karolta. Illata, testének melege megvadította a férfit.

– Ocú! – kiáltotta féktelenül. Felkapta izmos karjába és a fűre fektette.

Ocú lélegzete elakadt a durva öleléstől. Addig küszködött, míg Muszasi el nem engedte.

– Nem szabad, nem engedem – sikította Ocú rekedten. – Hogy tehetsz ilyet, pont te? – szava zokogásba fűlt.

A Muszasiban égő szenvedélyt hirtelen lehűtötte az Ocú szemében látszó fájdalom és rémület. Hirtelen magához tért.

– Miért? – kiáltotta. – Miért? – Szégyen és harag lett úrrá rajta. Könnyek fojtogatták őt is.

Aztán Ocú elment, mindössze a kimonójából kihullott illatszerez zacskó maradt utána. Muszasi vakon meredt rá, felnyögött, majd hasra feküdt és a fájdalom, meg a tehetetlenség könnyeivel öntözte a száraz füvet.

Úgy érezte, Ocú bolondot csinált belőle; becsapta, legyőzte, kínozta, megszégyenítette. Hát nem hívta minden szavával, az ajkával, a szemével, a hajával, a testével? Hát nem Ocú táplálta a szívében égő tüzet, hogy amikor az lángra lobban, rémülten elmeneküljön?

Valamilyen eltorzított logika szerint minden erőfeszítése azért, hogy felsőbbrendű ember legyen, hiábavaló volt, küzdelmei, szenvedései tökéletesen értelmetlenek. Arcát a fűbe temette, győzködte magát, hogy semmi rosszat nem tett, de lelkiismeretét nem sikerült megnyugtatnia.

Soha meg nem fordult fejében a kérdés, hogy

mit jelent egy lánynak a szüzessége, amely életének mindössze egy rövid szakaszában adatik meg neki. Milyen értékes, milyen édes is!

De ahogy magába szívta a föld illatát, fokozatosan visszanyerte önuralmát. Amikor végül feltápászkodott, szeméből eltűnt az emésztő tűz, arcán nem látszott szenvedély. Letaposta az illatszeres zacskót, feszülten nézte a talajt, s mintha a hegyek hangjára figyelt volna. Sűrű, fekete szemöldökét összevonta, mint amikor harcba szállt a nagy fenyő alatt.

A nap eltűnt egy felhő mögött és egy madár éles rikoltása hasított a levegőbe. A szél változása alig észrevehetően megváltoztatta a lerohanó víz hangját.

Ocú egy nyírfa mögül figyelte a férfi szenvedését. Szíve olyan szaporán vert, mint egy megrémült fecskéé. Rádöbbsent, mennyire bántotta, s legszívesebben odarohant volna hozzá, de bármennyire is szeretett volna mellette lenni, bocsánatért könyörögni, a teste nem engedelmeskedett. Első alkalommal döbbsent rá, hogy akinek a szívét adta, nem a férfiúi erények őáltala elképzelt tárháza. Szomorúság fátyolozta szemét és félelemmel töltötte el, hogy felfedezte a meztelen bestiát, a húst, a vért és a szenvedélyeket.

Elrohant, de alig tett meg húsz lépést, szerelme visszatartotta. Most, hogy egy kicsit megnyugodott, kezdte úgy képzelni, hogy Muszasi vágya különbözik más férfiakétól. Semmire sem vágyott annyira, mint hogy bocsánatot kérjen, és biztosítsa a férfit, nem neheztel azért, amit tett.

Még mindig dühös, gondolta félve. Hirtelen rádöbbsent, hogy Muszasi eltűnt a szeme elől. Ó, mit is tegyen?

Idegesen visszament a kis kunyhóba, de nem várta más, csak a hideg, fehér pára és a víz dübörgése, amely mintha megrázta volna a fákat, s amelytől szinte minden remegett Ocú körül.

– Ocú, valami szörnyű történt! Muszasi a vízbe vetette magát! – Dzsótaró rémült kiáltása egy, a medencére néző hegyfokról hangzott. A következő pillanatban a fiú megragadta az akác indáit és mint egy majom, ágról ágra lengve haladt lefele.

Bár Ocú nem értette, mit mond, kihallotta hangjából, hogy baj van. Rémülten fölemelte fejét, majd sietve nekiindult a meredek ösvénynek. Megcsúszott a mohán, egy sziklába kapaszkodva tartotta meg egyensúlyát.

A vízpárán és ködön át feltűnő alak nagy sziklára emlékeztetett, de valójában Muszasi mezítelen teste volt. Maga előtt összetett kézzel, lehajtott fejjel állt, s körülölelte a rá zuhogó tizenhét méteres vízfolyam.

Ocú megállt félúton, rémülten meredt rá. A folyó túloldalán Dzsótaró hasonlóan megbabonázva állt.

– Szenszei! – kiáltotta. – Muszasi!

Kiáltásuk nem jutott el Muszasi füléig. Mintha csak ezer ezüstsárkány harapdálta volna fejét és vállait, ezer vízidémon szemei robbantak volna körötte. Álnok örvények rángatták lábát, hogy a halálba húzzák. Elég légzésének egy hamis ritmusa, egy kihagyó szívverés és sarka, amelyet alig tudott megvetni az algával fedett fenéken, megcsúszik, testét elsöpri a vad áradat és nincs visszatérés. Tüdeje, szíve mintha összerogytak volna az elképzelhetetlen súly alatt, a Magome-hegység egész tömege látszott lezuhanni rá.

Vágya Ocú iránt lassan halt meg, hisz töről fakadt azzal a hevességgel, amely ha nincs meg Muszasiban, nem ment volna el Szekigaharába, hajtotta volna végre egyik hihetetlen tettét sem. A valódi veszély abban állt, hogy eljuthat egy pontra, ahol sok-sok év edzése gyengének bizonyul, és visszacsüllyed a vad, oktalan állat szintjére. Teljesen haszontalan a kard az ilyen rejtezködő, alaktalan ellenség ellen. Zavarban volt, tanácstalan, csak azt tudta, hogy megsemmisítő

vereséget szenvedett és imádkozott, hogy a dühöngő víz visszavezesse a fegyelem útjára.

– Szenszei! Szenszei! – Dzsótaró kiáltásából síró nyüszítés lett. – Nem halhatsz meg! Kérlek, ne halj meg! – Összefonta kezeit mellkasa előtt, arca eltorzult, mintha ő is elviselné a víz súlyát, csípését, a fájdalmat, a hideget.

Átnézett a folyó túloldalára és hirtelen úgy érezte, kiszállt belőle az erő.

Fel nem fogta, mit csinál Muszasi. Láthatóan elszánta, hogy addig marad a zuhatag alatt, amíg meg nem hal. De most Ocú... hová tűnt? Levetette magát a folyóba és halálát lelte?

Aztán a vízubogás fölött meghallotta Muszasi hangját, bár a szavakat nem tudta kivenni. Talán egy szútra, gondolta Dzsótaró, de nem... mintha erősen átkozódva önmagát szidná.

A hang tele volt erővel és étellel. Muszasi széles vállából, izmos testéből áradt az ifjúság és az életerő, mintha lelke megtisztult volna és készen állna arra, hogy újra kezdje az életet.

Dzsótaró kezdte úgy érezni, hogy bármi is volt a baj, elmúlt. – Ocú! – kiáltotta, amikor a lenyugvó naptól megjelent a szivárvány a vízesés fölött. Remélte, hogy a lány csak azért hagyta ott a sziklát, mert úgy vélte, Muszasi már nincs valódi veszélyben.

Ha ő is bizakodó, akkor minden rendben van, gondolta a fiú. Nincs miért aggódnom. Jobban ismeri, mint én, még a szíve legrejtettebb titkait is.

Dzsótaró leszaladt a folyóhoz, talált egy gázlót, átkelt és kimászott a túloldalon. Csendesen közeledett, látta, hogy Ocú a kunyhóban van. A padlón kuporog, magához szorítva Muszasi kimonóját és kardjait.

Nem is próbálta elrejtetni könnyeit és Dzsótaró úgy érezte, valahogy nem a szokásos könnyek ezek. Anélkül, hogy igazán megértette volna, mi történt, abban biztos volt, hogy valami súlyosan gyötri Ocút. Néhány perc múlva csendesen

visszament oda, ahol a tehén feküdt a fehérés
fűben és elterült mellette.

– Ilyen tempóban soha nem érünk Edóba –
mondta.

A hágó mögött a hó lándzsaszerű csikokban csillogott a Koma-hegyen, míg az Ontake-hegyen, amely ide látszott a fák halványpiros virágain keresztül, szétszórt foltokban hevert. Az új évszakot hirdető világoszöld színek mintegy remegni látszottak a földeken és az országút mentén.

Ocú álmodozott. Dzsótaró olyan, mint egy fejlődő növény; makacs és szívós. Nem lenne könnyű eltiporni, gátolni fejlődését. Gyorsan nőtt mostanában. Ocú időnként úgy gondolta, már látszik rajta, milyen férfi lesz egykoron.

A házsártosság nem azonos a szemtelenséggel, de még ha tekintetbe is vesszük a fiú szokatlan neveltetését, Ocút egyre jobban aggasztotta Dzsótaró viselkedése. A fiú egyre követelőzőtt, főleg ételt akart. Ahányszor csak élelmiszerbolthoz értek, megtorpant és nem volt hajlandó elmozdulni, amíg Ocú nem vett neki valamit.

– Ez volt a legutolsó – fogadta meg Ocú, amikor rizskekszet vett Szuharában. De alig haladtak egy mérföldet, a kekszek már elfogytak és Dzsótaró állította, hogy majd éhen hal. A következő krízist alig sikerült elkerülni azzal, hogy megálltak korai ebédre Nezaméban, egy teázóban, de mire a következő hágóhoz értek, Dzsótarónak ismét kopogott a szeme az éhségtől.

– Nézd csak, Ocú, abban a boltban van szárított datolya. Ne vegyünk egy kicsit, csak hogy legyen nálunk? – Ocú úgy tett, mint aki meg sem hallja, továbbhajtott.

Jöcskán bennejártak már a délutánban, amikor Fukusimába értek, Sinano tartományban. A hely híres volt az élelmiszerek bőségéről és sokféleségéről. És általában ilyentájt szoktak

bekapni valamit.

– Pihenjünk egy kicsit – nyüszített a fiú –, kérlek. Ocú ügyet sem vetett rá. – Ugyan, Ocú, vegyünk egy kicsit abból a szójabablisztbe forgatott rizslepényből. Híres, ahogy itt csinálják. Te nem kívánod? – Mivel ő fogta a tehen kötelét, Ocú sejtette, hogy nehéz lesz elhaladni a bolt mellett.

– Hát nem ettél még eleget? – bosszankodott. A tehen mintha titokban szövetséget kötött volna Dzsótaróval, megtorpant és legelészni kezdte az út menti fűvet.

– Hát rendben – csattant föl Ocú. – Ha így viselkedsz, előremegyek és megmondalak Muszasinak. – Úgy tett, mint aki le akar szállni a tehenről, Dzsótaró pedig nevetésben tört ki. Tökéletesen tudta, hogy a lány nem váltja be a fenyegetést.

Most, hogy a blöff nem sikerült, Ocú beletörődve leszállt a tehenről és együtt léptek be a bolt elején lévő nyitott részbe.

Dzsótaró két ételt rendelt, aztán kiment kipányvázni a tehenet.

– Nem kellett volna nekem is rendelned, nem vagyok éhes – mondta Ocú, amikor kiért.

– Semmit nem akarsz enni?

– Nem. Aki túl sokat eszik, ostoba disznóvá válik.

– Hát jó, akkor nekem kell megennem a tiédet is.

– Te szégyentelen!

Dzsótaró szája túlságosan teli volt ahhoz, hogy a füle bármit is meghalljon. Csak annyi szünetet tartott, hogy fakardját hátára vesse, ahol nincs útban. Újra enni kezdett, de egyszer csak szájába gyömszölte a maradék rizslepényt és a kijáráthoz ugrott.

– Már végeztél? – szólt utána Ocú. Pénzt tett az asztalra és utánaindult, de a fiú visszaszaladt és durván belökte.

– Várj! – kiáltott izgatottan. – Épp most láttam Matahacsit.

– Lehetetlen – sápadt el Ocú. – Mit keresne itt?

– Sejtelmem sincs. Te nem láttad? Szalmakalap volt a fején, és egyenesen ránk nézett.

– El sem hiszem.

– Akarod, hogy idehozzam, akkor elhiszed?

– Eszedbe ne jusson.

– Ne aggódj, bármi történjen, hívom Muszasit. Ocú szíve hevesen vert, de rájött, minél tovább maradnak itt, annál jobban eltávolodik Muszasi. Felült a tehenre.

– Nem értem a dolgot – mondta Dzsótaró, miután elindultak. – Egészen a magoméi vízesésig semmi baj nem volt köztünk. Azóta Muszasi alig szól egy szót, és te sem beszélsz vele. Mi baj van?

Amikor Ocú nem felelt, folytatta: – Miért előttünk megy? Miért alszunk most külön szobákban? Összevesztetek valamin?

Ocú nem volt képes őszinte választ adni, hiszen magának sem tudta megfelelni. Vajon minden férfi úgy bánik a nőekkel, ahogy Muszasi vele, nyíltan próbálva ráerőszakolni szerelmét? És vajon ő miért utasította el ilyen hevesen? Zavara és rossz érzése bizonyos fokig fájdalmasabb volt, mint a betegség, amelyből nemrégiben felgyógyult. A szerelem kútja, amely éveken át vigasza volt, hirtelen dühöngő vízeséssé változott.

Még ott züggött fülében annak a másik vízesésnek az emléke, saját fájdalmas kiáltásával és Muszasi dühös tiltakozásával együtt.

Vajon így megy örökké, kérdezte magától. Soha nem fogják megérteni egymást? Még számára is értelmetlennek tűnt, miért követi így a férfit, próbálja nem veszteni szem elől. Bár zavarukban nem közeledtek egymáshoz és ritkán is szóltak a másikhöz, Muszasi láthatóan nem akarta megszegni ígéretét és vele megy Edóba.

Közendzsinél egy másik útra fordultak. Az első hegy csúcán sorompó volt. Ocú hallotta, hogy a

szekigaharai ütközet óta a kormányzati tisztviselők ezen az úton alaposan megvizsgálják az utazókat, különösen a nőket. De Karaszumaru nagyúr ajánlóleveleinek bűvhatása volt, nehézség nélkül haladtak át az ellenőrző ponton.

Amikor a sorompó túloldalánál lévő utolsó teabolthoz értek, Dzsótaró megkérdezte: – Ocú, mit jelent az, hogy „Fugen”.

– Fugen?

– Igen. Az előbb a teázó előtt egy pap rád mutatott és azt mondta: „Hát nem olyan, mint Fugen egy tehénen?” Mit jelentsen ez?

– Feltételezem, hogy Boddhiszatva Fugenre gondolt.

– Ez az a boddhiszatva, aki elefánton lovagol, nem? Ez esetben én vagyok Boddhiszatva Mondzsu, hiszen mindig együtt vannak.

– Mondhatom, meglehetősen falánk egy Mondzsu vagy.

– Ez is jó egy ilyen sírómasina Fugenhez.

– Hogy mondhatsz ilyet?

– Miért vannak Fugen és Mondzsu mindig együtt? Nem férj és feleség?

Szándékosan-e vagy sem, ismét Ocú elevenébe vágott a kérdés. A lány épp eleget hallott ezekről a dolgokról, amikor a Sippodzsiban élt, részletesen is válaszolhatott volna, ehelyett egyszerűen így felelt: – Mondzsu jelképezi a bölcsességet, Fugen a ragaszkodást.

– Megállj! – Matahacsi hangja harsant mögülük.

Ocú szinte rosszul volt a hirtelen hangulatváltozástól. A gyáva, gondolta. Megfordult, fagyos tekintettel nézett rá.

Matahacsi állta a pillantását. Érzései még zavarosabbak voltak, mint valaha, Nakacumagában tiszta féltékenység volt, amit érzett, de azóta tovább kémkedett Muszasi és Ocú után. Amikor látta, hogy külön utaznak, úgy értelmezte, hogy megpróbálják leplezni az igazságot és mindenféle botrányos jelenetet

képzelt el, mi történhet, amikor kettesben vannak.

– Szállj le – utasította.

Ócú képtelen volt megszólalni, a tehén fejére meredt. Nem érzett már mást Matahacsi iránt, mint gyűlöletet és megvetést.

– Gyerünk, asszony, szállj le!

Bár szinte égette a sértettség, hidegen szólalt meg:

– Miért? Nincs dolgom veled.

– Valóban? – mordult fenyegetően Matahacsi, megragadva ruhaujját. – Lehet, hogy nincs dolgod velem, de nekem van dolgom veled. Szállj le!

Dzsótaró elengedte a kötelet. – Hagyd békén! – kiáltotta. – Miért szállna le, ha nem akar? – Kinyújtva karját, mellbe vágta Matahacsit.

– Mégis, hogy képzeled ezt, te kis fattyú? – Matahacsi elvesztette egyensúlyát, majd megigazította lábait szandáljában, fenyegetően megemelte vállait.

– Mintha már láttam volna valahol azt a randa képed. Te vagy az a csavargó a kitanui szakéboltból.

– Aha, és most már tudom, miért ittag hülyére magad. Valami vén szukával éltél és nem volt annyi bátorságod, hogy szembeszállj vele. Ez az igazság, nem?

Fájóbb pontot nem is találhatott volna.

– Te szemtelen taknyos! – Matahacsi el akarta kapni a gallérját, de Dzsótaró lebukott és a tehén másik oldalán bukkant föl.

– És te mi vagy? Egy taknyos bunkó. Megijedsz egy nőtől.

Matahacsi meg akarta kerülni a tehenet, de Dzsótaró ismét átcsusszant az állat hasa alatt és a másik oldalon állt föl. Három vagy négyszer is eljátszották ezt, mire Matahacsinak sikerült végre megragadnia a fiú gallérját.

– Rendben, mondd akkor még egyszer.

– Taknyos bunkó, megijedsz egy nőtől. Dzsótarónak sikerült félig kirántania farkdját, de

Matahacsi addigra keményen megragadta és elhajította, le az útról, a bambuszok közé. Dzsótaró a hátára puffant egy kis patakba, elkábult, alig volt magánál.

Mire összeszedte magát annyira, hogy mint egy angolna, visszamásszon az útra, késő volt. A tehén nehézkesen ügetett az úton, Ocú még mindig rajta ült, Matahacsi pedig előtte futott kötéllel a kezében.

– Fattyú! – nyögte Dzsótaró. Kínozta saját tehetetlensége. Túlságosan kába volt ahhoz, hogy felálljon. Dühöngve, átkozódva feküdt.

Muszasi úgy egy mérföldre előttük a dombtetőn pihentette lábait és lustán nézegette a felhőket, mozognak-e vagy mozdulatlanul lógnak Koma-hegy és az alanti széles hegylábak között.

Felriadt, mintha valami szótlán üzenetet kapott volna, megrázta magát, kiegyenesedett.

Gondolatai valójában Ocú körül jártak és minél többet gondolkodott, annál haragosabb lett. A vizesés elmosta mind szégyenét, mind neheztelését, de ahogy a napok múltak, kezdtek visszatérni kétségei. Gonosz dolog volt-e tőle, hogy felfedte magát a lány előtt? Miért utasította vissza Ocú, húzódott el tőle, mintha megvetné?

– Hagyd békén – mondta hangosan, de közben tudta, csak becsapja magát. Megmondta Ocúnak, hogy amikor Edóba érnek, a lány tanulni fog, ami a legjobb neki, ő pedig a saját útját járja ezalatt. Kimondatlanul is benne volt ebben a távolabbi jövő ígérete. Együtt jöttek el Kiotóból, felelősséggel tartozik neki.

Mi történik velem? Mi történik kardommal, ha ketten vagyunk? Szemét a hegyre emelte, majd nyelvébe harapott. Szégyellte magát kicsinysége miatt. Megalázó volt a hatalmas csúcsra nézni.

Aztán elgondolkozott, mi tarthatja vissza őket és felállt. Láta jó egy mérföldnyire az erdőt, de sehol

egy lelket. Lehet, hogy feltartották őket a sorompónál?

A nap hamarosan lenyugszik, rég utol kellett volna érniük.

Hirtelen rémület öntötte el. Valami történhetett. Mire észbe kapott, már száguldott is lefelé a dombról, olyan gyorsan, hogy a mezőn lévő állatok minden irányba szétszóródtak.

A KISZÓI HARCOS

Muszasi nem jutott még messze, amikor egy utazó rákiáltott. – Hé, nem te voltál egy fiatal nővel, meg egy fiúval?

Muszasi azonnal megtorpant. – De igen – mondta, s összeszorult a gyomra. – Történt valami velük? – Nyilvánvalóan ő volt az egyetlen ember, aki még nem hallotta a történetet, amelyet pedig végigpletykáltak az országút mentén.

– Egy fiatalember elrabolta a lányt, látták, amint ostorozza a tehenet... lehajtja egy mellékútra a sorompó közelében. – Az utazó még be sem fejezte a történetet, Muszasi már úton is volt.

Teljes sebességgel rohant, így is egy órájába tellett, hogy elérte a sorompót, amely hatkor bezárt. Két oldalán teaboltok sorakoztak. Muszasi zaklatottan lépett oda az öreghez, aki ülőkéket rakott ki boltja elé.

– Mi van, uram, elvesztett valamit?

– Nem, egy fiatal nőt és egy fiút keresek, akik néhány órával ezelőtt jártak erre.

– Az a lány volna az, aki úgy nézett ki, mint Fugen egy tehéne?

– Ő az – felelte Muszasi gondolkodás nélkül. – Azt mondták, egy rónin elvitte valahova. Nem tudja, merre ment?

– Én magam nem láttam, mi történt, de hallottam, hogy letértek a főútról annál a halomnál, ahol a fejtető van. Az az út a Nobu tóhoz viszi őket.

Muszasi el nem tudta képzelni, ki rabolhatta el Ocút és miért. Matahacsi neve fel sem merült az agyában. Úgy gondolta, valami semmirekellő rónin lehet abból a fajtából, akikkel Narában tűzött össze. Vagy talán egy útonálló, állítólag bőven van

belőlük a környékbeli erdőkben. Csak abban bízott, hogy valami kis csirkefogó lehet és nem valamelyik olyan gazember, aki iparszerűen rabol el nőket, hogy aztán eladja őket. Az ilyenek köztudomásúan erőszakosak, alkalmanként.

Továbbrohant, keresgélte a Nobu tavat. Miután a nap lenyugodott, alig látta, hová lép, bár a csillagok fényesen ragyogtak. Az út emelkedni kezdett, s Muszasi úgy sejtette, a Koma-hegy nyúlványain jár.

Nem látott semmit, ami tóra emlékeztette volna, s attól tartott, rossz útra tévedt. Megállt, körülnézett. A sűrű sötétségben mindössze egy magányos tanyaházat tudott kivenni, a szélfogó fákat és a sötéten fölélük magasodó hegyet.

Amikor közelebb ért, látta, hogy a ház meglehetősen nagy és masszív építésű, bár moha nőtt a szalmatetőn és a szalma maga is rohadt. Fény volt odakint, nem tudta volna megmondani, tűz vagy fáklya fénye, és a tűzhely közelében egy tehenet pillantott meg. Biztos volt benne, hogy ez az állat, amelyen Ocú lovagolt.

Az árnyékban maradvá, közelebb lopakodott. Amikor elég közel volt már ahhoz, hogy belásson a konyhába, hangos férfihangot hallott a pajtából, a tűzifa és gyékényrakások túloldaláról.

– Hagyd már abba a munkát, Anya – mondta a férfi. – Mindig panaszkodszt, milyen rossz a szemed, de még a sötétben is dolgozol.

Tűz égett a kályhaszobában a konyha mellett, s Muszasi rokka pergését vélte hallani. Kisvártatva a hang abbamaradt, s valaki közeledett.

A férfi előjött a pajtából és becsukta az ajtót maga mögött. – Csak megmosom a lábam és már jövök is – szolt be a házba. – Felrakhatod a vacsorát.

A konyha mögött folyó patak mellett egy kőre tette szandálját. A vízben áztatva lábát, üldögélt, a tehen pedig a válla mellé hajtotta fejét. A férfi megvakargatta az orrát.

– Anya – szólt be –, gyere egy pillanatra. Nézd, mit találtam. Mit szólsz hozzá, egy tehenet, mégpedig elég szépet.

Muszasi halkán elhaladt a ház ajtaja előtt. Lekuporodott egy köre az ablak alatt és bekukkantott. Mint kiderült, a kályhaszobába. Az első tárgy, amelyet megpillantott, egy lándzsa volt. A fal tetején lévő megfeketedett állványról lógott le. Szép fegyver volt, látszott, hogy sűrűn csiszolják és szeretettel gondozzák. Aranydarabkák ragyogtak tompán hüvelyének bőrén. Muszasi nem tudta, mire vélje, efféle holmit nemigen talál az ember parasztházban. A parasztoknak tilos a fegyverviselés, még ha meg is engedhetnék maguknak.

A férfi feje feltűnt egy pillanatra a kinti tűz fényében. Muszasi az első pillantásra látta rajta, hogy nem átlagos paraszt; a szeme túlságosan is csillog, s túlságosan éber. Térdig érő kimonót és sáros lábbelit viselt, arca kerek volt, bozontos haját hátul két vagy három szalmarabbal fogta össze. Bár alacsony volt, masszív felépítésű, széles mellkasú. Biztos, határozott léptekkel járt.

Füst ömlött ki az ablakon. Muszasi gyorsan arca elé emelte ruhaujját, de elkésett vele. Bőven belélegzett a füstből és nem tudta visszatartani a köhögést.

– Ki az? – szólt ki a vénasszony a konyhából. Bejött a konyhaszobába. – Gonnoszuke, becsuktad a pajtát? Tolvaj bujkál odakint, hallottam a köhögését.

Muszasi sietve otthagyta az ablakot és elrejtőzött a szélfogó fák között.

– Hol? – kiáltotta Gonnoszuke, s elősietett a ház mögül.

A vénasszony feltűnt a kisablaknál. – Valahol itt kell lennie, innen hallottam a köhögését.

– Biztos vagy benne, hogy nem a füled tréfált meg?

– A fülemnek semmi baja. És biztos vagyok

benne, hogy egy arcot is láttam az ablaknál. Biztos a füst miatt köhögött.

Gonnoszuke lassan, gyanakodva előrejött tizenöt vagy húsz lépést, elővigyázatosan nézett jobbra, balra, erődöt őrző őrszem módján. – Lehet, hogy igazad van – mondta. – Érzem a szagot, hogy járt itt valaki.

Muszasi Gonnoszuke szemét figyelve várta a megfelelő pillanatot. Volt valami a férfi tartásában, ami figyelmeztette, jó lesz vigyázni vele. Mintha derékből picit előrehajolt volna. Muszasi nem tudta kivenni, miféle fegyver van nála, de amikor megfordult, látszott, hogy egy több mint másfél méteres bot van a háta mögött. Nem akármilyen rúd volt, látszott rajta a sokat használt fegyver ragyogása és az, hogy szerves része a férfi testének. Nem is volt kérdéses Muszasi számára, hogy a fegyver a férfival van éjjel-nappal, aki tökéletesen tudja azt is, hogyan használja.

Muszasi előlépett. – Te, akárki legyél is! A társaimért jöttem.

Gonnoszuke csöndben meredt rá.

– Add vissza a nőt és a fiút, akit elraboltál az országúton. Ha nem esett bajuk, ennyiben marad a dolog. De ha bántottad őket, felelsz tettedért.

A megolvadt hó, amely táplálta a környék patakjait, csípőssé tette a szelet. Ettől a csend valahogy még fenyegetőbbé vált.

– Azonnal add vissza őket! – Muszasi hangja még élesebben hangzott a szélben.

Gonnoszuke az úgynevezett fordított fogással tartotta botját. Haja égnek meredt, mint a sündisznó tüskéje, s ő maga teljes magasságában kiegyenesedett. – Te lótrágya! Ki vagy te, hogy engem rablónak nevezel?

– Nyilván láttad, hogy a gyerek és az asszony egyedül vannak, ezért elraboltad őket és idehoztad. Azonnal hozd őket elő!

A bot olyan gyorsan hagyta el Gonnoszuke oldalát, hogy Muszasi meg sem tudta mondani,

hol végződik a férfi karja, hol kezdődik a fegyver.

Muszasi oldalra ugrott. – Ne tégy olyat, amit később megbánnál – figyelmeztette; néhány lépéssel hátrébb húzódott.

– Mit gondolsz, ki vagy te, örült fattyú? – köpött ki Gonnoszuke válaszul. Gyorsan ismét akcióba lendült, láthatóan nem akart egy pillanatnyi nyugalmat sem hagyni Muszasinak. Amikor Muszasi tíz lépést hátracsusszant, ugyanabban a tempóban tette meg ugyanazt a távolságot.

Muszasi jobb keze kétszer is megindult kardja markolata felé, de mindkét alkalommal megállt. Abban a pillanatban, amikor megragadja kardját, könyöke kiszolgáltatott lesz. Láta Gonnoszuke botjának fürgeségét és tudta, hogy nem lenne ideje befejezni a mozdulatot. Azt is látta, hogy bajban lesz, ha megengedi magának, hogy lebecsülje köpcös ellenfelét. És ha nem őrzi meg nyugalma, még egy rossz lélegzetvétel is veszélybe sodorja.

Muszasi mostanra felbecsülte ellenfelét. Az fölvette az Elpusztíthatatlan-Tökéletes állást. Muszasi kezdte gyanítani, hogy ennek a parasztnak a technikája magasabb rendű, mint bármelyik vívóé, akivel eddig találkozott. És pillantásából ítélve elsajátította az Utat, amelyet Muszasi örökké keresett.

De nem sok ideje maradt a latolgatásra. Csapás csapást követett, szinte másodpercenként, s közben folyamatosan ömlöttek az átkok Gonnoszuke szájából. Időnként két kezét használta, máskor csak egyet, egyenletes ügyességgel hajtotta végre a felső csapást, a vízszintes csapást, a dőfést és forgatást. A kardnak, amely pengéből és markolatból állt, mindössze egyetlen vége van. De a bot mindkét vége fenyegető lehet. Gonnoszuke egy bűvész ügyességével elforgatta botját, egyszer hosszú volt, másszor rövid, aztán láthatatlan, majd magas, alacsony, mintha egyszerre ott lett volna

mindenütt.

A vénasszony az ablakban óvatosságra intette fiát. – Gonnoszuke, nem átlagos szamurájnak tűnik! – Olyan volt, mintha legalább annyira részt venne a harcban, mint a fia.

– Csak ne aggódj! – A tudat, hogy anyja figyel, láthatóan tovább tüzelte Gonnoszuke küzdőszellemét.

Ebben a pillanatban Muszasi lebukott egy, a vállára mért csapás elől, ugyanakkor közelebb is csusszant Gonnoszukéhoz és megragadta a csuklóját. A következő pillanatban a paraszt elterült a hátán, lába az égnek meredt.

– Várj! – kiáltotta az anyja. Izzalmában kitörte az ablakrácsot. Haja összekócolódott, mintha villám csapott volna belé a látványtól, hogy fia elterült.

Arca olyan vad volt, hogy Muszasi nem tette meg a következő logikus lépést, ami az lett volna, hogy előrántja kardját és végez Gonnoszukével. – Rendben, várok – kiáltotta. Gonnoszuke mellére állt és a földhöz szorította.

Gonnoszuke vadul küzdött, hogy kiszabaduljon. Lábai, amelyeket Muszasi nem tudott leszorítani, vadul rügkapáltak, majd a földre csaptak, amikor megpróbálta hátát felfeszíteni. Muszasinak minden erejére szüksége volt, hogy leszorítsa.

Az anya szitkokat visítózva rohant ki a konyhaajtón. – Most nézd meg magad! Hogy kerülhettél ilyen helyzetbe? – Aztán hozzátette: – Ne add föl! Jövök, segítek.

Mivel ő kérte Muszasit, hogy várjon, az joggal vélte, hogy a vénasszony térdre hullva könyörög majd neki, hogy ne ölje meg a fiát. De egy pillantás elég volt, hogy lássa, mekkorát téved. A vénasszony a hüvelyéből kirántott karddal szaladt elő. Maga mögé rejtette, de Muszasi látta a penge csillanását és szinte érezte, hogy égeti hátát a vénasszony tekintete.

– Koszos rónin! – kiáltott fel. – A sunyi dobásod.

Azt hiszed, hogy mi csak hülye parasztok vagyunk, mi?

Muszasi nem tudott megfordulni, hogy elhárítsa a hátulról jövő támadást, mert Gonnoszuke még jobban izgett-mozgott, hogy olyan helyzetbe hozza, ami anyjának kedvező.

– Ne aggódj, Anya! – kiáltotta. – Elintézem, ne gyere túl közel.

– Maradj nyugodtan – figyelmeztette az anyja. – Nem kaphatsz ki egy ilyentől. Ne felejtse az őseid! Mi történt a vérrel, amit a nagy Kakumijótól örököltél, attól, aki Kiszó tábornokának oldalán harcolt?

– Nem felejttem el – kiáltotta Gonnoszuke. Alig mondta ki, sikerült felemelnie a fejét, fogát mélyen belemélyesztette Muszasi combjába. A következő pillanatban elengedte botját és két kézzel ütni kezdte Muszasit. A vénasszony ezt a pillanatot választotta ahhoz, hogy Muszasi hátára szegezze a lándzsát.

– Várj! – kiáltotta Muszasi.

Eljutottak odáig, amikor láthatólag nem maradt más megoldás, mint hogy egyiküknek meg kell halnia. Muszasi tovább erőltette volna a harcot, ha teljesen biztos abban, hogy a győzelemmel megszabadítja Ocút és Dzsótarót. De most vitézi tettnek tűnt megálljt kiáltani és átbeszélni a dolgot. A vénasszony felé fordult felsőtestével és rászólt, hogy tegye le a lándzsát.

– Mit tegyek, fiam?

Gonnoszuke még mindig a földhöz volt szorítva. Az ő fejében is megfordult, hogy téved. Lehet, hogy ez a rónin jó okkal hiszi azt, hogy társai itt vannak. Nem volt értelme egy félreértés miatt kockáztatni a halált.

Mihelyt eltávolodtak egymástól, percekben belül sikerült tisztázni, hogy félreértés az egész. Mindhárman visszatértek a házba a lobogó tűzhöz. Az anya letérdelt a kályha mellé. – Veszélyes helyzet volt. És ha belegondolok, hogy eleve nem

volt értelme a harcnak...

Gonnoszuke helyet akart foglalni mellette, de a vénasszony a fejét rázta. – Mielőtt leülsz, vidd végig a szamurájt a házon, hogy megbizonyosodhasson, nincsenek itt a barátai. – Aztán Muszasihoz fordult. – Azt akarom, hogy jól nézz körül és magad lásd.

– Jó ötlet – helyeselt Gonnoszuke. – Jöjjön velem, uram. Vizsgálja át a házat a pincétől a padlásig. Nem szeretem, ha emberrablással gyanúsítanak.

Muszasi közben letelepedett, s visszautasította az ajánlatot. – Nem szükséges. Annak alapján, amit elmondott, biztos vagyok benne, hogy semmi köze az emberrabláshoz. Bocsásson meg a vádaskodásért.

– Részint az én hibám – mentegőzött Gonnoszuke. – Meg kellett volna tudakolnom, miről beszél, mielőtt elvesztem a fejem.

Muszasi azután némileg habozva kérdezett a tehenről, s elmagyarázta, egészen biztos abban, hogy ez az, amelyet ő Szetában bérelt.

– Egyszerűen találtam – felelte Gonnoszuke. – Este lent voltam a Nobu tónál, csíkra halásztam és hazafelé jövet megpillantottam ezt a tehenet. Egyik lába belesüppedt a sárba. Elég mocsaras arrafelé. Minél jobban küszködött, annál mélyebbre süllyedt. Éktelenül bógott, így aztán kihúztam. Amikor a környéken kérdezősködtem, úgy tűnt, nem tartozik senkihez, így aztán arra gondoltam, egy tolvaj ellophatta, aztán később otthagya.

– Egy tehen ér annyit, mint egy fél ember egy tanyán, és ez ráadásul jó, fiatal a tőgye – nevetett Gonnoszuke. – Úgy gondoltam, az ég küldte nekem, mert szegény vagyok és nem tudok többet nyújtani anyámnak egy kis természetfölötti segítség nélkül. Nem bánom, ha vissza kell adnom az állatot a tulajdonosának, de nem tudtam, ki az.

Muszasi látta, hogy Gonnoszuke egyenesen és

természetesen mondta el történetét, mint aki vidéken született és nevelkedett.

– Biztos vagyok benne, hogy ez a rónin aggódik a barátai miatt – mondta anyja együtt érzően. – Edd meg a vacsorád, aztán menj vele és segíts neki megkeresni őket. Csak abban bízok, hogy valahol a tó környékén vannak. Ezek a hegyek nem valók idegeneknek. Tele vannak banditákkal, akik mindent ellopnak, lovakat, növényeket, bármit. Ez az egész az ő művüknek tűnik.

Suttogásként indult a szellő, majd vad szellőkés lett belőle. Keresztülsüvített a fákon és tarolt a kisebb növények között.

Aztán átmeneti nyugalom támadt és a csillagok fenyegető csendje alatt Gonnoszuke magasra emelve fáklyáját, megvárta, hogy Muszasi utolérje.

– Sajnálom – mondta –, de úgy tűnik, senki nem tud róluk. Már csak egy ház van a tóig, azok mögött a fák mögött. A tulajdonosa javarészt gazdálkodik, de vadászik is. Ha ő sem tud segíteni, nincs mit tenni.

–Köszönöm, hogy így fárasztja magát miattam. Már eddig is több mint tíz házban jártunk, s feltételezem, nem sok reményem van, hogy erre legyenek. Ha semmit nem találunk a következő házban, adjuk föl és menjünk vissza.

Elmúlt már éjfél. Muszasi abban bízott, hogy legalább Dzsótaronak nyomára bukkannak, de senki nem látta a fiút. Amikor Ocút írta le, üres tekintettel néztek rá, s hosszú, vidékies hallgatás volt a válasz.

– Ha a gyaloglásra gondol, nekem semmiség, egész éjszaka gyalogolhatok. Az a nő és a fiú a szolgálja? Öccse és húga?

– Az a két ember, aki a legközelebb áll hozzám. Mindkettő szívesen kérdezett volna többet is a másiktól, de Gonnoszuke elhallgatott, s egy-két lépéssel elől haladva vezette Muszasit a Nobu tóhoz vivő keskeny ösvényen.

Muszasit lenyűgözte Gonnoszuke ügyessége a

bottal, kíváncsi volt, honnan szerezte tudását, de nem tartotta illendőnek megkérdezni. Bár balszerencse és saját nyeresége miatt különbözött össze vele, végtelen hálát érzett. Milyen kár lett volna, ha nem látja ennek a nagy harcosnak a szédítő technikáját.

Gonnoszuke megállt. – Jobb lesz, ha itt vár. Ezek az emberek valószínűleg alszanak már, ne ijesszük meg őket. Egyedül megyek és meglátom, megtudok-e valamit.

A fák közt megbúvó szalmatetejű házra mutatott. Bambusz susogása kísérte futó lépteit. Muszasi kisvártatva hallotta, hogy hangosan kopog az ajtón.

Néhány perc múlva visszatért. Úgy látszott, hogy megtalálták az első valódi nyomot. Egy kis időbe tellett, mire Gonnoszuke felébresztette a gazdát és feleségét, megértette velük, mi járatban van, de végül a feleség elmondott neki valamit, ami ma délután esett meg vele.

Nem sokkal napnyugta előtt éppen hazafelé tartott a vásárlásból, amikor egy fiút látott Jabuhara felé szaladni. A gyerek arcát, kezét sár borította, obijába hosszú fakard volt tűzve. Az asszony megállította és megkérdezte, mi baj, mire a gyerek válaszul azt tudakolta, merre van a sógun képviselőjének irodája. Azt is elmondta, hogy egy rossz ember elrabolta azt a személyt, akivel utazott. Az asszony azt tanácsolta, hogy ne vesztesse az időt, mert a sógun tisztviselője soha nem veszi a fáradságot, hogy felkutasson egy jelentéktelen személyt. Ha fontos vagy jelentőségteljes személyről lenne szó, vagy ha fentről kapnának parancsot, mindent felforgatna, a lótrágyától az utolsó porszemig. De közember esetén semmi hasznukat nem venni. Különben is, semmi szokatlan nincs abban, hogy egy nőt elrabolnak, vagy egy utazót kirabolnak az útonállók. Megtörténik ilyesmi reggel, délben, este.

Azt tanácsolta a fiúnak, menjen el Jabuhara

mellett egy Narai nevű helyre. Ott egy kereszteződésnél – könnyű rábukkanni – talál egy nagykereskedést, amely füveket árul. Egy Daizó nevű ember a tulajdonosa, aki minden bizonnal meghallgatja történetét és az is valószínű, hogy segít neki. A hatóságokkal ellentétben Daizó nemcsak hogy együtt érez a gyengékkal, de mindent meg is tesz, hogy segítse őket, ha ügyüket érdemesnek találja.

– Nekem úgy hangzik, hogy ez a fiú Dzsótáro volt – fejezte be Gonnoszuke. – Mit gondol?

– Biztos vagyok benne – mondta Muszasi. – Azt hiszem, az a leghelyesebb, ha én is Naraiba megyek, amilyen gyorsan csak lehet és megkeresem azt a Daizót. Köszönöm a segítséget. Most már legalább van elképzelésem, mit tegyek.

– Miért nem tölti az éjszakát a házamban? Kora reggel, miután megreggelizett, útnak indulhat.

– Nem zavarok?

– Dehogya. Ha a Nobu tavon átvágunk, feleannyi idő alatt otthon vagyunk, mint amennyi idő alatt ideértünk. Megkérdeztem a gazdát és azt mondta, használhatjuk a csónakot.

Lementek egy lejtőn, aztán ott is voltak a tavacsknál, amely egy hatalmas dobra emlékeztetett. Ezerkétszáz, ezerháromszáz méter lehetett az átmérője és bíbor fűzfák vették körül. Az égen szanaszét szórt csillagok és a Koma-hegy sötét árnyéka tükröződött a vízen.

Muszasi tartotta a fáklyát, Gonnoszuke hajtotta rúddal a csónakot. Csendesen siklottak a tavacska közepe felé. Fáklyájuk fénye vörösén tükröződött a sima vízfelületen.

A MÉRGES AGYARAK

Mintha két tűzmadár úszna a Nobu tó derűs felszínén, olyan volt távolról a fáklya és tükörképe.

– Valaki jön – suttogta Matahacsi. – Rendben, erre megyünk. – Meghúzta a kötelet, amellyel összekötözte Ocút. – Gyere.

– Nem megyek sehova – tiltakozott Ocú sarkát megvetve.

– Állj föl! – Újra és újra a hátára csapott a kötél végével, de minden egyes ütés csak erősítette a lány ellenállását.

Matahacsi elszántsága elszállt. – Gyere már – könyörgött. – Kérlek!

De amikor a lány továbbra sem volt hajlandó felállni, haragja ismét feltámadt, s megragadta Ocú gallérját. – Jössz, akár tetszik neked, akár nem.

Ocú megpróbált a tóhoz szaladni és sikítani, de Matahacsi gyorsan betömte száját egy kéztörlóvel. Végül sikerült a fűzfák közt megbújó kicsiny szentélyhez ráncigálnia.

Ocú szerette volna kiszabadítani kezeit, hogy megtámadhassa elrablóját. Csodálatos volna kígyóvá változni, olyanná, amelyet egyszer egy plakettre látott festve, gondolta. Az a kígyó egy fűzfára tekeredve sziszegett egy férfira, aki átkot szórt rá.

– Szerencsém volt. – Matahacsi megkönnyebbülten felsóhajtott, s belökte Ocút a szentélybe. Kívülről nekidólt a rácsos ajtónak, s feszülten figyelte a kis csónakot, amely tőlük vagy négyszáz méternyire futott be az öbölbe.

Kimerítő napja volt. Amikor nyers erővel akarta magáévá tenni Ocút, az egyértelműen kifejezte, inkább meghal, mint hogy alávesse magát. A lány azzal fenyegetőzött, hogy leharapja nyelvét, s

Matahacsi ismerte annyira, hogy tudja, nem üres fenyegetőzés. Tehetetlen kétségbeesésében már ott tartott, hogy gyilkosságot követ el, de a gondolattól elszállt az ereje és lecsillapodott a vágya.

Fel nem tudta fogni, Ocú miért Muszasit szereti helyette, amikor oly sokáig fordítva volt. Nem jobban szeretik őt a nők régi barátjánál? Nem így volt mindig is? Hát nem vonzódott hozzá Okó, mihelyt találkoztak? Dehogynem. Egyetlen lehetséges magyarázat volt. Muszasi nyilván csepüli a háta mögött. Addig rágódott ezen az áruláson, mígnem sikerült dühbe lovalnia magát.

Milyen hiszékeny bolond vagyok! Hogy hagyhattam, hogy így lóvá tegyen? Ha belegondolok, hogy könnyes szemmel hallgattam, mint papol örök barátságunkról, hogy milyen kincs ez a számára. Hah! Matahacsi szemrehányást tett magának, hogy nem törődött Szaszaki Kodzsiró figyelmeztetésével. Még mindig a fülébe csengett: „Mebánod, ha bízol abban a csirkefogó Muszasiban.”

Egészen a mai napig ingadozott, hogy kedveli-e vagy nem gyerekkori barátját. Most gyűlölte. S bár arra nem tudta rászánni magát, hogy hangot is adjon neki, szíve mélyén ünnepélyesen imádkozott azért, hogy Muszasi örökké átkozott legyen.

Mostanra már meg volt győződve arról, hogy Muszasi az ellensége, aki arra született, hogy minden létező alkalommal keresztbe tegyen neki, s végül tönkretégye. A nyavalyás szemforgató, gondolta. Olyan sok idő után találkozunk, rögtön papol nekem arról, milyen egy igazi emberi lény, hogy fel a fejjel, hogy mostantól kéz a kézben haladunk tovább, örökké barátok vagyunk. Minden egyes szóra emlékszem. Szinte látom magam előtt, olyan őszintén mondta. Rosszul leszek, ha belegondolok. Nyilván mindvégig halálra nevette magát közben.

Az úgynevezett derék emberek mind csalók ezen a világon, akárcsak Muszasi, bizonyította

magának. Most már keresztüllátok rajtuk, többé nem tesznek lóvá. Micsoda agyrém, hogy megtanuljak egy csomó buta könyvet és mindenféle nehézséget vállaljak csak azért, hogy belőlem is valami szemforgató legyen. Mostantól azt mondanak, amit csak akarnak. Ha gazemberré kell válnom, akkor is megakadályozom ezt a fattyút abban, hogy nevet szerezzen magának. Élete hátralévő részében az útjában állok.

Megfordult és berúgta a rácsajtót. Kiszedte a pecket Ocú szájából. – Még mindig sírsz? – kérdezte hűvösen.

A lány nem felelt.

– Válaszolj! Felelj, ha kérdezlek.

Feldühítette a lány hallgatása, belerúgott a padlón lévő sötét alakba. Ocú arrébb húzódott. – Nincs mit mondanom neked – mondta. – Ha meg akarsz ölni, tedd férfi módra.

– Ne beszélj bolondokat. Eldöntöttem, mit teszek. Te meg Muszasi tönkretettétek az életemet, és egyenlíteni fogok, bármeddig tartson is.

– Micsoda agyrém! Senki sem vezetett félre, csak te saját magad. Na persze, kaptál egy kis segítséget attól az Okó nevű nőszemélytől.

– Vigyázz a nyelvedre!

– Ó, te és az anyád! Mi baja a te családnak? Miért kell mindig gyűlölnötök valakit?

– Túl sokat beszélsz. Azt akarom tudni, hozzám jössz-e vagy nem.

– Erre könnyen tudok válaszolni.

– Hát akkor válaszolj.

– Ebben az életben és az örök jövőben is egyetlen férfié a szívem, Mijamoto Muszasié. Hogy is érdekelhetne bárki más, nemhogy egy ilyen puhány alak, mint te. Gyűlöllek!

Remegés futott át Matahacsi testén. Kegyetlenül felnevetett. – Szóval gyűlölsz, mi? Hát sajnálhatod, mert ha tetszik, ha nem, a tested az enyém.

Ocú megrázkódott a haragtól.

– Szóval még mindig ellenállsz?

– Templomban nevelkedtem, sohasem láttam anyám vagy apám. A legkevésbé sem rémít meg a halál.

– Tréfálsz velem? – mordult Matahacsi. Levetette magát mellé a padlóra, arcát Ocúéhoz szorította. – Ki beszélt itt halálról? Semmi elégtételt nem adna nekem, ha megölnélek. Ezt teszem inkább. – Megragadta a vállát és a bal csuklóját és fogát mélyen belemélyesztette a ruhán keresztül Ocú karjába.

Ocú sikoltva, tekergőzve próbálta kiszabadítani magát, de Matahacsi annál erősebben szorította fogával. Akkor sem eresztette el, amikor már vér csorgott le a csuklóra, amelyet fogott.

Ocú arca falfehér volt, elájult a fájdalomtól. Matahacsi érezte, mint ernyed el a lány teste. Elengedte és gyorsan kinyitotta száját, hogy megbizonyosodjon arról, Ocú nem harapta le nyelvét. A lány arca izzadságban úszott.

– Ocú, bocsáss meg – nyüszítette Matahacsi. Addig rázta, míg Ocú magához nem tért.

Ocú abban a pillanatban, ahogy képes volt megszólalni, teljes hosszúságában kinyújtózott és hisztérikusan nyüszített.

– Fáj, fáj, nagyon fáj! Dzsótaró, Dzsótaró, segíts!

Matahacsi elsápadt. – Fáj? – zihálta. – Milyen kár. De még ha meggyógyul is, soká ott marad a fogam nyoma. Mit mondanak az emberek, amikor látják? Mit szól majd Muszasi? Odatettem jelnek, hogy mindenki tudhassa, valamikor hozzám tartozol majd. Fuss csak el, ha akarsz, de ez mindig rám fog emlékeztetni.

A poros sötét kis szentélyben csak Ocú zokogása törte meg a csendet.

– Hagyd abba a pityergést, az idegeimre megy. Hozzád sem érek, maradj már nyugton. Akarod, hogy hozzak egy kis vizet? – Fölvette az oltárról az agyagedényt és elindult kifelé.

Meglepődött, amikor egy férfit pillantott meg odakint. A férfi befelé nézett, de most hirtelen

sarkon fordult. Matahacsi kiugrott az ajtón és megragadta.

A férfi egy paraszt volt, aki a siodzsirii nagybani piacra tartott, lova hátán néhány zsák gabonával. Félelemtől remegve esett Matahacsi lába elé. – Nem csináltam semmit, csak hallottam, hogy egy nő sír, és benéztem, hogy mi történt.

– Valóban? Biztos? – Matahacsi olyan szigorú volt, mint egy bíró.

– Igen, esküszöm.

– Ebben az esetben életben hagylak. Vedd le azokat a zsákokat a lovad hátáról, s kötözd föl a nőt. Aztán velünk maradsz, amíg nem végeztem veled. – Ujjai fenyegetően játszottak kardja markolatával.

A paraszt túlságosan félt ahhoz, hogy ne engedelmeskedjen. Megtette, amit mondtak neki, aztán hármásban útnak indultak.

Matahacsi fölvetett egy bambuszbotot, hogy ostornak használja. – Edóba megyünk és nem akarok útközben társaságot, úgyhogy maradjunk távol a főúttól – parancsolta. – Vezess olyan útra, ahol nem futunk senkibe.

– Nehéz lesz.

– Nem érdekel, mennyire nehéz. Keress mellékutat. Inába megyünk, onnan pedig Kósúba anélkül, hogy a főutat használnánk.

– Ez azt jelenti, hogy Ubagamitól a Gombei-hágóhoz nagyon nehéz hegyi ösvényt kell megmászunk.

– Na és, akkor mászunk. És meg ne próbálkozz valamivel, vagy kettévágom a koponyádat. Nincs különösebben szükségem rád, mindössze a lovadat akarom. Hálás lehetsz, hogy magammal viszlek.

A sötét ösvény minden lépéssel egyre meredekebbnek tűnt. Mire Ubagamiba értek, ami nagyjából félúton volt, mind az emberek, mind a ló majd összeestek. Lábuk alatt mint a tenger, hullámoztak a felhők. Halvány fénycsík jelent meg kelet felé az égbolton.

Ocú egész éjszaka szótlanul lovagolt, de amikor megpillantotta a nap sugarait, megszólalt:

– Matahacsi, kérlek engedd el ezt az embert, add vissza neki a lovát. Megígérem, nem futok el.

Matahacsi vonakodott, de amikor Ocú harmadszor és negyedszer is elismételte e kérését, megadta magát. A paraszt elment, Matahacsi pedig így szólt Ocúhoz:

– Most pedig gyere szépen és meg ne próbálj elszökni.

A lány sebesült karjára tette kezét, ajkába harapott.

– Nem próbálok – mondta. – Csak nem gondolod, hogy azt akarom, bárki is lássa rajtam mérges agyarád nyomát.

ANYAI FIGYELMEZTETÉS

– Anya, túl messzire mész – mondta Gonnoszuke.
– Nem látod, hogy én is föl vagyok zaklatva? – Sírt és löketekben préselte ki magából a szavakat.

– Pszt, felébreszted. – Anyja hangja lágy volt, de szigorú. Mintha csak egy kisgyereket korholt volna.

– Ha olyan rosszul érzed magad, nem tehetsz mást, mint hogy keményebben fogod magad és teljes szíveddel követed az Utat. A sírás semmire nem vezet. Különben sem illik hozzád, hogy így sírj. Töröld meg az arcod.

– Előbb ígérd meg, hogy megbocsátod a tegnapi szégyenteljes teljesítményemet.

– Hát, nem tudtam megállni, hogy meg ne mossam a fejed, de végül is feltételezem, hogy az egész ügyesség dolga. Azt mondják, minél tovább nem kell szembenéznie egy férfinak kihívással, annál gyengébbé válik. Természetes, hogy vesztettél.

– Ahogy hallak, annál rosszabbul érzem magam. Annyit bátorítottál és mégis veszítettem! Már látom, nincs meg bennem a tehetség vagy a szellem, hogy igazi harcos legyek. Fel kell adjam a harcművészeteket és megelégednem azzal, hogy paraszt vagyok. Többet tehetek érted a kapával, mint a botommal.

Muszasi időközben felébredt. Felült. Egészen megdöbbenett, hogy ez a fiatalember és az anyja ilyen komolyan veszik ezt a kis összezapást. Ő maga már lesöpörte magáról, úgy vette, hogy ő is, Gonnoszuke is hibázott. Micsoda becsületérzék, morogta magában. Halkan belopakodott a másik szobába. A szoba túlvégébe ment és a sodzsitáblák közti repedésekre tapasztotta szemét.

A felkelő nap halványan megvilágította

Gonnoszuke anyját, aki a buddhista oltárnak háttal ült. Gonnoszuke lesütött szemmel, könnycsíkos arccal, jámborul térdelt előtte.

A vénasszony megragadta Gonnoszuke gallérját. – Mit mondtál? – szólt rá haragosan. – Mi ez, hogy parasztként élheted az életedet? – közelebb húzta a férfit, amíg annak feje meg nem pihent a térdén. Aztán felháborodottan folytatta: – Egyetlen dolog tartotta bennem az erőt hosszú éveken keresztül, a remény, hogy szamurájt tudok faragni belőled, és helyreállíthatom családunk jó hírét. Elolvastattam veled mindazokat a könyveket és harcművészetre taníttattalak. Ezért voltam hajlandó annyi éven át oly kevésből élni. És most... most azt mondd, hogy mindezt elhajítod.

Ő is zokogni kezdett. – Ha már egyszer hagyta, hogy föléd kerekedjen, arra kell gondolnod, hogyan hozhatnád helyre a dolgot. Még mindig itt van. Amikor felébredt, hívd ki egy másik mérkőzésre. Ez az egyetlen módja annak, hogy visszanyerd önbizalmadat.

Gonnoszuke fölemelte fejét. – Ha képes volnék rá, Anya, nem így érezném magam – mondta szomorúan.

– Mi baj van veled? Úgy viselkedsz, mintha nem volnál önmagad. Hova tűnt a szellemed?

– Tegnap este, amikor lementem a tóhoz, nyitva tartottam a szemem, hátha módom lesz megtámadni, de nem tudtam rászánni magam. Csak egy névtelen rónin, mondogattam magamban. Mégis amikor jobban megnéztem, a karom nem volt hajlandó mozdulni.

– Azért, mert gyávaként gondolkodsz.

– Mitől? Nézd, tudom, hogy kisui szamuráj vére van bennem. Nem felejtettem el, mint imádkoztam huszonegy napig Ontake isten előtt.

– Tán nem fogadtad meg Ontake isten előtt, hogy botoddal saját iskolát teremtesz?

– Igen, de azt hiszem, túlságosan is elbízta magam. Nem vettem tekintetbe, mások is tudják,

miként kell küzdeni. Ha olyan éretlen vagyok, mint amilyennek tegnap bizonyultam, hogyan alapíthatnék saját iskolát? Ahelyett, hogy szegénységben élnénk, és lássam, mint éhezél, inkább kettétöröm a botom és elfelejtkezem róla.

– Még soha nem vesztettél, pedig jó néhány küzdelmed volt. Talán Ontake isten szándékosan intézte a tegnapi vereséget, hogy megleckéztessen. Talán ez a büntetése a túlzott önbizalmadért. Nem azzal teszel boldoggá, ha feladod a botvívást és jobban törődsz velem. Hívd ki ezt a rónint, ha felébred. S ha ismét veszítesz, itt az ideje, hogy eltörd botod és megfelelkezz vágyaidról.

Muszasi visszament szobájába és átgondolta a dolgot. Ha Gonnoszuke kihívja, harcolnia kell. És tudta, ha harcol, győzni fog. Gonnoszuke összetörik, anyjának megszakad a szíve.

Nincs más hátra, el kell kerülni, vonta le a következtetést. Nesztelenül kinyitotta a verandára vezető ajtót és kiment. A reggeli nap fehéres fényben fürdette a fákat. Az utca sarkában egy raktárház mellett állt a tehén, élvezte az új napot és a lábainál növekvő füvet. Muszasi csendben búcsút mondott az állatnak, átment a szélfogón és nekiindult a mezőn kanyargó ösvénynek.

Ma a tetejéig látható volt a Koma-hegy. Megszámlálhatatlan vattaszerű kis felhő volt az égen, mindegyiknek más alakja volt, s mind vidáman lebegett a szellő szárnyán.

Dzsótaró fiatal, Ocú törékeny, mondta Muszasi magában. De vannak emberek, akiknek jószág lakik a szívében és gondját viselik a fiataloknak és törékenyeknek. Valami erő a világegyetemben eldönti, megtalálom-e őket vagy nem. Szelleme, az óta a nap óta a vízesésnél, nem szabadult a nyugtalanságtól, s már az a veszély fenyegette, hogy elveszti útját. Most visszatért az ösvényre, amelyet követnie kell. Egy ilyen reggelen, mint ez, rövidlátónak tűnt, hogy mindössze Ocúra és Dzsótaróra gondoljon, bármilyen fontosak is

voltak számára. Nem szabad megfélekezni az Útról, amelyet megesküdt, hogy követ ebben az életben, s a következőben is.

Narai, ahová nem sokkal dél után érkezett, lüktető kis városka volt. Az egyik bolt mellett mindenféle szőrök voltak kirakva. A másik kiszói fésűkre szakosodott.

Muszasi azzal a szándékkal, hogy érdeklődjön, bedugta fejét egy boltba, amely medvepéből készített orvosságot árult. A „Nagy Medve”, hirdette odakint a tábla és a bejáratnál ketrecben lévő hatalmas medve.

A tulajdonos háttal állt neki, épp teát öntött magának. – Segíthetek? – kérdezte.

– Meg tudná mondani, hol találom meg a boltot, amely egy Daizó nevű emberé?

– Daizó? Lejjebb van a következő keresztútnál. – A férfi előjött, s teáscsészéjét kezében tartva lefelé mutatott az úton. Aztán megpillantotta segédjét, akit valahova elküldött, s épp most ért vissza. Rákiáltott. – Ez az úriember Daizó boltját keresi. Lehet, hogy nem ismeri fel. Jobb lesz, ha elkíséred.

A segéd, akinek feje le volt borotválva, csak elől és hátul hagyott egy-egy tincs haját, közepén semmit, elindult, s Muszasi követte. A vivő hálás volt a kedvességért és azon elmélkedett, hogy Daizót igencsak tisztelhetik polgártársai.

– Ott ni – mondta a fiú. Egy bal oldalon álló ház felé mutatott és már távozott is.

Muszasi azt várta, ez a bolt is olyan lesz, mint a többi, amelyik az utazókat szolgálja ki. Meglepődött. Tizennyolc láb hosszú volt a rácsos kirakat és a bolt mögött két raktáépület is volt. A ház nagy volt, úgy tűnt, hosszan hátranyúlik a telepet körbevevő magas fal mögött. Impozáns bejárata volt.

Muszasi habozva nyitotta ki az ajtót és szólt be. – Jó napot! – A nagy, homályos belső rész szakéfozde belsejére emlékeztette. A földpadló

miatt a levegő kellemesen hűvös volt.

Az iroda egy tatamival borított padlójú szoba volt. Egy férfi állt a könyvelőszekrényke mellett.

Muszasi behúzta maga mögött az ajtót, s elmagyarázta, mit óhajt. Még be sem fejezte, a tisztviselő máris bölintott. – Értem, szóval a fiúért jött. – Meghajolt és párnával kínálta Muszasit. – Sajnálattal mondom, de elkerülték egymást. A gyerek éjfél körül bukkant fel, miközben a gazda útját készítettük elő. Úgy tűnik, a nőt, akivel utazott, elrabolták és azt akarta, hogy a gazda segítsen megtalálni. A gazdám megmondta neki, hogy örömmel megpróbálja, de nem garantálhat semmit. Ha környékbeli bandita vagy útonálló rabolta el, nem lesz probléma. Ám úgy tűnik, egy másik utazó volt a tettes és minden bizonnyal elkerüli a főutakat.

– Ma reggel gazdám embereket küldött szét, de nem találtak nyomot. Ezt hallva a gyerek teljesen összetört, ezért a gazdám azt javasolta, hogy tartson vele. Így útközben is kereshetik a lányt, vagy talán önnel is összefutnak. A fiú lelkesnek tűnt és nem sokkal ezután el is indultak. Azt hiszem, úgy négy órája lehetett ennek. Milyen kár, hogy elkerülték egymást!

Muszasi csalódott volt, bár akkor sem ért volna ide idejében, ha korábban indul és gyorsabban halad. Azzal a gondolattal vigasztalta magát, hogy mindig van holnap.

– Hová megy Daizó? – kérdezte.

– Nehéz megmondani. A mi üzletünk nem olyan, mint egy szabályos bolt. A füveket a hegyekben szedik, onnan hozzák ide. Évente kétszer, tavasszal és ősszel a kereskedők felpakolnak itt és útnak indulnak. Mivel a gazdánkat nem nagyon foglalja le a dolog, gyakran utazgat, néha templomokba, szentélyekbe, máskor hőforrásokhoz, valamikor olyan helyekre, amelyek a kilátásuk miatt híresek. Úgy gyanítom, ez alkalommal Zenkódzsiba megy, Ecsigo körül

utazgat egy kis ideig, aztán Edóba tart. De ez csak egy megérzés, nekem nem említette, mi a szándéka-Nem inna egy kis teát? – Muszasi türelmetlenül várt. Kényelmetlenül érezte magát ebben a környezetben, míg a konyhában elkészítették a friss teát. Mikor a tea megérkezett, megkérdezte, hogy néz ki Daizó.

– Ó, ha látja, azonnal fel fogja ismerni. Ötvenkét éves, elég robusztus, erősnek is tűnik. Szögletes, pirosposzgás arca van néhány himlőhellyel, a jobb homlokánál kopaszodik.

– Milyen magas?

– Úgy átlagosnak mondanám.

– Hogyan öltözik?

– Most, hogy kérdezi, azt hiszem, így a legkönnyebb megismerni. Csíkos kínai gyapjúkimonót visel, amelyet direkt erre az útra rendelt Szakaiból. Nagyon szokatlan anyag, kétlem, hogy bárki más is viselne hasonlót.

Muszasinak volt már némi elképzelése a férfi jelleméről, valamint megjelenéséről. Udvariasságból időzött annyi ideig, hogy befejezhesse teáját. Napnyugta előtt nem éri utol őket, de úgy számolta, ha éjszaka is úton van, hajnalra a Siodzsiri-hágónál lesz és ott várhatja őket.

Mire a hágó aljához ért, a nap eltűnt, és esti köd ereszkedett lágyan az országútra. Késő tavasz volt, az út menti házakban égő fények csak kihangsúlyozták a hegyek magányosságát. Még öt mérföld volt a csúcsig. Muszasi felmászott, nem állt meg pihenni, amíg el nem érte Inodzsigarát, egy fennsíkot a hágó mellett. Ott lefeküdt a csillagok között és hagyta, hogy gondolatai elbóklásszanak. Nemsokára mélyen aludt.

A kicsiny Szengen-szentély jelölte a fennsíkból kiálló sziklatornyocskánál, hogy ez a Siodzsiri legmagasabb pontja.

Muszasi álmát hangok zavarták meg.

– Gyertek föl! – kiáltotta egy férfi. – Látszik a Fudzsi-hegy.

Muszasi felült, körülnézett, de senkit nem látott. Szédítő volt a reggeli fény. A Fudzsi-hegy vörös kúpja lebegett a felhők tengerén. Még mindig téli hókö-pönyegét viselte. A látvány gyerekes, elragadtatott kiáltást csalt Muszasi ajkára. Festményen látta már a híres hegyet és gondolatban el is képzelte, de ez volt az első alkalom, hogy valóban látta is. Csaknem százmérföldnyire volt tőle, de úgy tűnt, egy magasságban vannak.

– Csodálatos – sóhajtotta. Eszébe sem jutott, hogy letörölje a könnyeket.

Megrémisztette saját kicsinysége, elszomorította a gondolat, milyen jelentéktelen a világegyetem nagyságához képest. A nagy fenyőnél elért győzelme óta titokban arra gondolt, hogy kevés ember akad, ha akad egyáltalán, akit ugyanolyan joggal lehet nagy vívónak nevezni, mint őt. De az ő földi élete rövid, behatárolt, a Fudzsi-hegy szépsége, ragyogása pedig végtelen. Kicsit nyomasztotta is a látvány, bosszankodva kérdezte magától, hogy is tulajdoníthat bármi jelentőséget kardjával elért sikereinek.

Volt valami elkerülhetetlen abban, ahogy a természet fenségesen és szigorúan fölé emelkedett. A dolgok rendje volt ez, ő arra ítéltetett, hogy alulmaradjon. Térdre esett a hegység előtt, remélte, megbocsátanak orcátlanságáért, kezét imára kulcsolta. Imádkozott anyja örök pihenőjéért és Ocú meg Dzsótaró biztonságáért. Köszönetet mondott és könyörgött, engedtessek meg neki, hogy nagy legyen, még ha meg sem közelítheti a természet nagyságát.

De miközben térdelt, máris egészen más gondolatok ötlöttek agyába. Miből képzelet, hogy az ember kicsiny? Hiszen a természet is csak az ember szemében visszatükröződve nagy. Hisz az

istenek maguk is csak akkor kezdtek létezni, amikor kapcsolatba léptek a halandók szívével. Az emberek – élő, lelkes lények és nem halott sziklák – hajtották végre a nagy tetteket.

Mint ember, nem vagyok oly távol az istenektől és a világegyetemtől, mondta magának. Megérinthesem őket egy méter hosszú kardommal. De addig nem, amíg úgy érzem, hogy különbség van természet és emberiség között. Addig nem, ameddig el nem jutok a Valódi Mester, a teljesen kifejlődött ember birodalmába.

Elmélkedését kereskedők fecsegése szakította félbe, akik felmászta közelébe és onnan meredtek a csúcsra.

– Igazuk volt, látni innen.

– De nem gyakran hajolhatsz meg innen a szent hegy előtt.

Mint hangyák, mozogtak mindkét irányból az utazók, megrakva tarkabarka holmijaikkal. Előbb vagy utóbb Dzsótáró vagy Daizó feljön a hegyre. Ha úgy adódna, hogy valamiért nem veszi észre őket a többi utazó között, nekik minden bizonnyal feltűnik a tábla, amelyet a szikla aljánál hagyott: „A narai Daizó-nak. Szeretném látni, ha erre halad. A fenti szentélynél várakozok. Muszasi, Dzsótáró tanítója.”

A nap mostanra már magasan állt. Muszasi sólyomként figyelte az utat, de nyomát sem látta Daizónak. A hágó másik oldalán az út háromfelé ágazott. Az egyik Kósún keresztül egyenest Edóba tartott. A másik, a főútvonal az Uszui hágón keresztül haladva északról jutott el Edóba. A harmadik elkanyarodott az északi tartományok felé. Daizónak ezen a hágón kell áthaladni, akár északnak tart Zenkodzsiba, akár keletnek Edo felé. Ám mint Muszasi rájött, az emberek nem mindig azt teszik, amit elvárnak tőlük. A nagykereskedő letérhetett valahol a járt útról, de

az is lehet, hogy még egy éjszakát tölt a hegy lábánál. Muszasi végül úgy döntött, nem lenne butaság visszamenni és kérdezősködni Daizó után.

Amikor elindult a szikla oldalába vágott ösvényen, ismerős rekedtes hangot hallott.

– Ott van, odafönt!

Azon nyomban eszébe jutott a bot, amely tegnapelőtt este súrolta testét.

– Gyere le onnan! – kiáltotta Gonnoszuke. Bottal a kezében meredt Muszasira. – Elrohantál! Rájöttél, hogy ki akarlak hívni és menekültél. Gyere le, küzdjünk meg még egyszer.

Muszasi megállt két szikla között, egyiküknek támaszkodva. Szótlanul meredt Gonnoszukéra.

Gonnoszuke úgy értelmezte ezt, hogy nem akar lejönni. Anyjához fordult.

– Te várj meg itt, én fölmegek és lehajítom, csak figyelj.

– Megállj! – förmedt rá az anyja, aki a tehénen lovagolt. – Ez a baj veled, túl türelmetlen vagy. Meg kell tanulnod olvasnod ellenséged gondolataiban, mielőtt beleveted magad a harcba. Tegyük fel, hogy hozzád vág egy nagy sziklát onnan fentről. Akkor mit csinálsz?

Muszasi hallotta hangjukat, de a szavak nem voltak tiszták. Ami őt illette, már diadalmaskodott, megértette, hogyan használja Gonnoszuke a botját. Inkább keserűségük és bosszúvágyuk zaklatta fel. Ha Gonnoszuke ismét veszít, még jobban neheztel majd. A Josioka-házzal való tapasztalatából tudta, hogy az ilyen párbajok örülete még nagyobb ellenséges-kedéshez vezet. Aztán ott volt az anyja is, akiben Muszasi egy második Oszugit látott, olyan asszonyt, aki vakon szereti a fiát és örök haragot érez bárkivel szemben, aki ártana neki.

Megfordult és mászni kezdett.

– Várj!

Visszatartotta a vénasszony hangjának ereje.

Megállt és megfordult.

A vénasszony leszállt a tehénről és a szikla lábához ment. Amikor megbizonyosodott arról, hogy Muszasi figyel rá, letérdelt, mindkét kezét a talajra téve mélyen meghajolt.

Muszasi semmi olyat nem tett, amiért a vénasszonynak meg kellett volna alázkodnia előtte, mindenesetre amennyire tudott a sziklás ösvényen, ő is meghajolt. Kezét kinyújtotta, mintha csak fel akarná segíteni.

– Derék szamuráj – kiáltotta a vénasszony. – Röstellem, hogy így mutatkozom előtted. Biztos vagyok benne, hogy csakis rossz szemmel nézheted makacsságomat. De nem harag, ellenszenv vagy rosszakarat hajt. Arra kérlek, szánd meg fiamat. Tíz éve teljesen egyedül gyakorol, se tanára, se barátai, se igazán méltó ellenfele nincs. Könyörgök, adjál neki még egy leckét a Harc Művészetéből.

Muszasi szótlanul figyelt.

– Szörnyű volna látni, hogy így itt hagysz minket – folytatta érzelemtől túlfűtött hangon az anya. – Fiam csapnivalóan harcolt két nappal ezelőtt. Ha nem tesz valamit, hogy bizonyítsa tudását, sem ő, sem én nem leszünk képesek őseink szemébe nézni. Most nem több, mint egy paraszt, aki elvesztett egy harcot. Ha már a jó szerencséje úgy hozta, hogy találkozott egy ilyen tudású harcossal, mint te, szégyen volna számára, ha nem aknázná ki a lehetőséget. Ezért hoztam ide. Könyörgök, hallgasd meg kérésem és fogadd el a kihívást.

Amikor befejezte, ismét meghajolt, mintha csak Muszasi lábánál imádkozna.

Muszasi lement a hegyről, kézen fogta és felsegítette a tehénre. – Gonnoszuke, fogd a kötelet – mondta. – Beszéljük ezt át, menet közben. Meggondolom, hogy küzdjek-e veled vagy sem.

Valamivel előttük ment, s bár azt javasolta, beszéljék meg a dolgot, egyetlen szót sem szólt.

Gonnoszuke le nem vette hátáról gyanakvó tekintetét. Időről időre szórakozottan a tehenre csapott pálcájával. Anyja idegesnek, aggódónak tűnt.

Körülbelül egy kilométert haladtak, amikor Muszasi felmordult, aztán sarkon fordult. – Megküzdök veled – mondta.

Gonnoszuke azonnal elejtette a kötelet. – Készen állsz? – Körülnézett, hogy ellenőrizze helyzetét, mintha ő készen állna arra, hogy akkor és ott túlessenek a dolgon.

Muszasi ügyet se vetett rá, anyjához fordult. – Felkészült a legrosszabbra is? Az ilyen párbaj cseppet sem különbözik az életre-halálra folyó küzdelemtől, még ha mások is a fegyverek.

A vénasszony most először fölnevetett. – Nem is kell mondanod. Ha kikap egy ilyen fiatalabb férfitől, mint te, akár fel is adhatja a harcművészeteket és ha ezt megteszi, nincs értelme, hogy tovább éljünk. Ha így hozza a sors, sem fogok neheztelni rád.

– Hát ha így érez, rendben van. – Muszasi felkapta a kötelet, amelyet Gonnoszuke ledobott. – Ha az úton maradunk, útban lesznek az emberek. Kötözzük ki a tehenet, aztán addig küzdök, ameddig csak óhajtják.

A fennsiknak, amelyen álltak, a kellős közepén volt egy hatalmas vörösfenyő. Muszasi arra mutatott és odavezette őket.

– Tedd meg az előkészületeket, Gonnoszuke – mondta nyugodtan.

Gonnoszukét nem kellett biztatnia. Egy pillanat alatt Muszasi előtt termett, botja a föld felé mutatott.

Muszasi üres kézzel, ellazított vállal és karokkal állt.

– Nincs szükséged előkészületekre? – kérdezte Gonnoszuke.

– Mire?

Gonnoszuke haragja fellángolt. – Fogj valamit,

amivel küzdhetsz, amit csak akarsz.

– Készen állok.

– Fegyver nélkül?

– Itt van a fegyverem – felelte Muszasi és bal kezét kardja markolatára tette.

– Karddal küzdesz?

Muszasi nem felelt, mindössze egy féloldalas kis mosoly jelent meg a szája szegletében. Eljutottak arra a pontra, ahol nem engedheti már meg magának, hogy beszéddel vesztegesse a lélegzetet.

Gonnoszuke anyja, mint egy Buddha-szobor, ült a vörösfenyő alatt. – Még ne küzdjetek, várjatok – mondta.

A két férfi egymásra meredt, mozdulatlanul álltak, úgy tűnt, nem hallották. Gonnoszuke botja a karja alatt várta a lehetőséget, hogy lesújtson. Mintha minden levegőt magába szívott volna a fennsíkon és készen állna arra, hogy egyetlen hatalmas megsemmisítő csapással kilélegezzen. Muszasi keze kardja markolatának aljára tapadt. Szeme szinte égette Gonnoszuke testét. Belül a csata már meg is kezdődött, mivel a szem nagyobb kárt okozhat egy emberben, mint a kard vagy a bot. Ha a kezdő vágás már megtörtént a szemmel, a kard vagy a bot erőlködés nélkül behatol.

– Várjatok! – kiáltott ismét Gonnoszuke anyja.

– Mi az? – kérdezte Muszasi, négy vagy öt lépést hátraugrott, hogy biztonságban legyen.

– Valódi karddal küzdesz?

– Úgy, ahogy én küzdök, egyáltalán nem számít, hogy fakardot használok vagy valódit.

– Nem is akarlak megállítani.

– Biztos akarok lenni abban, hogy megérti. A kard ha fa, ha acél, abszolút. Valódi küzdelemben nincsenek félmegoldások. Csak egyetlen módon lehet elkerülni a kockázatot, ha elfut az ember.

– Tökéletesen igazad van, de eszembe jutott, hogy egy ilyen fontos küzdelemben be kéne mutatkoznod. Mindketten olyan ellenféllel találkoztok, amilyennel csak ritkán kerülhettek

szembe. A küzdelem után már késő lesz.

– Igaz.

– Gonnoszuke, te kezd!

Gonnoszuke udvariasan meghajolt Muszasi felé.

– Távoli ősünk állítólag Kakumijo, aki a nagy kisói harcos, Minamoto No Josinaka zászlaja alatt harcolt. Josinaka halála után Kakumijo a szent Hónén követője lett és lehetséges, hogy ugyanabból a családból származunk, mint ő. Őseink évszázadok óta élnek ezen a környéken, de apám generációja idején elvesztettük becsületünket, hogy mily módon, azt inkább nem mondom el. Kétségbeesett helyzetemben anyámmal az Ontake-szentélybe mentem, s ott írásban megesküdtem rá, hogy követem a Szamuráj Útját és ezzel helyreállítom tisztaságunkat. Az Ontake-szentély istene előtt tettem szert botvívó technikámra, Muszó-stílusnak hívom. Ez a Látomás Stílusa, mert kinyilatkoztatásszerűen kaptam a szentélyben. Az emberek Muszó Gonnoszukénak hívnak.

Muszasi viszonzta a meghajlást.

– Családom Hirata Sógentől származik, akinek háza a harimai Akamacuk egy elágazása. Simmen Muniszai egyetlen fia vagyok, aki Mimaszakában élt, Mijamoto falujában. A Mijamoto Muszasi nevet kaptam. Nincsenek közeli rokonaim és a Kard Útjának szenteltem életem. Ha leteritesz botoddal, nem kell izgatnod magad, mi legyen maradványaimmal.

Újra fölvette a küzdőtartást. – Védd magad! – kiáltotta.

– Védd magad!

A vénasszony levegőt is alig vett. Nemhogy elkerülte volna a fiát és őt fenyegető veszedelmet, ő maga kereste. Szándékosan küldte fiát Muszasi csillogó kardja elé. Elképzelhetetlen lett volna, hogy egy átlagos anya ilyet tegyen, de ő biztos volt abban, hogy amit tesz, helyes. Most a formális stílusban ült, vállalai enyhén előredőltek, kezeit

kimérten egymásra tette a térdein. Teste kicsinynek és aszottnak tűnt, nehéz volt elhinni, hogy több gyereket is szült, egy kivételével mindegyiket eltemette, és elmondhatatlan nehézségeket állt ki, hogy a magányos túlélőből harcost neveljen.

Szeme úgy villogott, mintha a kozmosz istenei és boddhiszátváai mind összegyűltek volna benne, hogy tanúi legyenek a harcnak.

Abban a pillanatban, hogy Muszasi előhúzta kardját, Gonnoszuke úgy érezte, borzongás fut át a testén. Ösztönösen érezte, hogy sorsa meg van pecsételve, ki van szolgáltatva Muszasi kardjának, mert aki most állt előtte, nem az az ember volt, akit eddig látott. Két nappal ezelőtt folyékony, hajlékony Muszasit látott, amelyet leginkább a folyóírásos kalligráfia lágy, folyó vonalaihoz lehet hasonlítani.

Nem készült fel arra az emberre, aki most nézett vele farkasszemet. Maga a szigorú egyszerűség, mint egy szögletes, tökéletesen rajzolt betű, amelyben minden vonal és pont a helyén van.

Rájött, milyen rosszul ítélte meg ellenfelét. Rádöbbent, hogy képtelen olyan vadul támadni, mint korábban. Botja erőtlenül várakozott a feje fölött.

A két férfi szótlanul állt egymással szemben és közben kitisztult a maradék reggeli köd. Madár repült lustán köztük és a távolban a ködbe merülő hegyek között. Aztán egyszer csak kiáltás hasította át a levegőt, mintha a madár a földbe csapódott volna. Lehetetlen lett volna megmondani, a kardanból vagy a botból jött-e a hang. Valótlan volt, akárcsak egyetlen tenyér tapsa, amelyről a Zen követői beszélnek.

A két küzdő teste, tökéletes összhangban fegyvereikkel, pozíciót változtatott.

Az egész kevesebb időt vett igénybe, mint ami ah-hoz kell, hogy egy kép a szemtől eljusson az

agyig. Gonnoszuke elhibázta a csapást. Muszasi védekezően kifordította alkarját és fölcsapott Gonnoszuke oldala mellől a feje fölé, s alig hibázta el jobb vállát és halántékát. Utána következett a mesteri visszacsapás, amely előzőleg gyászt hozott minden ellenfelére, de Gonnoszuke egyik végénél két kézre fogva a botot, saját feje fölött háritotta a kardot.

Gonnoszuke fegyvere kétségkívül kettéhasadt volna, ha a kard nem rézsútosan találkozik a fával. Gonnoszuke mozdult, előrelökte bal könyökét, felemelte a jobb könyökét, az volt a szándéka, hogy gyomorszájon vágja Muszasit, de amikor a találatnak be kellett volna következnie, botjának vége még jó egy centire volt Muszasi testétől.

A kard és a bot Gonnoszuke feje fölött keresztezte egymást, egyikük sem tudott támadni vagy visszavonulni. Mindketten tudták, a hirtelen halálhoz elég egyetlen rossz mozdulat. A pozíció hasonló volt ahhoz a döntetlenhez, amikor két kard feszül egymásnak közel a markolathoz. De Muszasi nagyon is tudatában volt a bot és a kard közti különbségnek. A botnak látszólag nincs pengéje, hegye, markolata, kézvédője. De egy ilyen mester kezében, mint Gonnoszuke, a másfél méteres fegyver bármelyik része lehet penge, hegy vagy markolat. Mivel a bot sokkal sokoldalúbb, mint a kard, akkor még rövid lándzsaként is használható.

Mivel nem tudta megjósolni Gonnoszuke reakcióját, Muszasi nem húzhatta vissza fegyverét. Ezzel szemben Gonnoszuke még veszélyesebb helyzetben volt, fegyvere passzív szerepet játszott azzal, hogy elállta Muszasi pengéjének útját. Elég, hogy egy pillanatig meginogjon és a kard kettéhasítja fejét.

Gonnoszuke elsápadt, az alsó ajkába harapott. Olajos izzadságcseppek ragyogtak szemének fölfelé kunkorodó sarkaiban. Az egymásnak feszülő

fegyverek remegni kezdtek, légzése nehézkesebbé vált.

– Gonnoszuke! – kiáltotta az anyja. Arca sápadtabb volt, mint a fiáé. Kihúzta magát, csípőjére csapott. – A csípőd túl magasan van – kiáltotta, aztán előreesett, mintha elájult volna. Hangja úgy hangzott, mintha vért köpne.

Úgy látszott, kard és bot összekulcsolódik, amíg a küzdők kövé nem válnak. De a vénasszony kiáltásának hangjára elváltak egymástól, még rémisztőbb erővel, mint ahogy összeceptak.

Muszasi megvetve sarkát a talajon, jó hétlábnnyit ugrott hátra. A távolságot egy villanás alatt áthidalta Gonnoszuke és botjának hossza. Muszasinak alig sikerült félreugrani. Ám mivel élet vagy halál támadása nem sikerült, Gonnoszuke kibillent egyensúlyából, pár lépést előrebotorkált, háta védtelen volt. Muszasi a zsákmányára lecsapó sólyom sebességével mozdult. S egy vékony, felvillanó fénycsík ért ellenfelének hátizmaihoz, aki valami bégető hangot adott ki, mint egy réműlt borjú, előretántorgott és hasra vágódott.

Muszasi lehuppant a fűre, a gyomrára szorította kezét.

– Feladom – kiáltotta.

Gonnoszuke egy hangot sem hallatott. Anyja is túlságosan megdöbbent, hogy szóljon. Dermedten meredt az elterült alakra.

– A kardlapot használtam csak – fordult felé Muszasi. De úgy tűnt, a vénasszony nem fogja föl, mit mond. – Hozzon neki egy kis vizet, nincs nagy baja – szolt rá.

– Tessék? – kiáltotta hitetlenkedve az. Látta, hogy fia teste nem véres, mellébotorkált, s átkarolta. Szólongatta, vizet hozott neki, aztán addig rázta, míg az észhez nem tért.

Gonnoszuke néhány pillanatig kifejezéstelen arccal tekintett Muszasira, aztán odalépett hozzá, homlokát a földhöz érintette. – Ne haragudj –

mondta egyszerűen –, túl jó vagy hozzám.

Muszasi mintha transzból ébredt volna. Megragadta Gonnoszuke kezét. – Miért mondd ezt? – kérdezte. – Nem vesztettél. Én vesztettem. – Kinyitotta kimonója elejét. – Nézz ide. – A vörös pontra mutatott, ahol a bot megütötte. – Csak egy kicsit több és meghaltam volna. – A döbbenettől remegett a hangja, mert az volt az igazság, még mindig nem jött rá, mikor és hogyan sérült meg.

Gonnoszuke és az anyja szótlanul meredt a vörös csíkra.

Muszasi összehúzta kimonóját, majd megkérdezte a vénasszonyt, miért figyelmeztette fiát a csípőjére. Netán valami hibásat vagy veszélyeset figyelt meg az állásában?

– Nos, én nem vagyok szakértő az ilyesmiben, de láttam, minden erejét arra használja föl, hogy távol tartsa a kardodat. Úgy tűnt nekem, mintha kihagyna egy lehetőséget. Nem tudott támadni, nem tudott visszavonulni és túl izgatott volt. De láttam, ahogyan a kezét tartja, elég ha egyszerűen süllyeszti a csípőjét és botjának vége magától a melledre csap. Mindez egy pillanat alatt történt. Nem is voltam igazából tudatában annak, mit mondtam.

Muszasi bölintott. Szerencsésnek tartotta magát, hogy ilyen hasznos leckét kapott, s nem kellett életével fizetnie érte. Gonnoszuke is alázatosan figyelt, nem kétséges, hogy ő is egész új szemmel nézett dolgokat. Amit most átélt, nem mulékony kinyilatkoztatás volt, hanem utazás élet és halál határvonalára. Anyja, aki megérezte, hogy a vereség szélén áll, leckét adott neki túlélésből.

Évek múltán, miután Gonnoszuke megteremtette saját stílusát és messze földön híressé vált, feljegyezte a technikát, amelyet anyja ez alkalommal fedezett föl. Bár hosszan írt anyja áhítatáról és Muszasival való összeecsapásáról, tartózkodott attól, hogy arról is beszéljen, ki győzött. Épp ellenkezőleg, élete végéig

mindenkinek azt mondta, veszített, és hogy ez a vereség felbecsülhetetlen lecke volt a számára.

Muszasi minden jót kívánt anyának és fiának, majd Inodzsigaharából továbbhaladt Kamiszuvába. Mit sem sejtette, hogy egy szamuráj követi, aki a lóállomások lovászaitól, valamint az összes utazótól érdeklődik, látták-e Muszasit az úton.

Tartalom

AZ ELSŐ KÖTET (*a szamuráj útja*) összefoglalása
A MÁSODIK KÖTET (*a háború művészete*)
összefoglalása

A SZEREPLŐK ÉS A HELYSZÍNEK

ELŐSZÓ

1. EGY SOKOLDALÚ EMBER
2. TÚL SOK KODZSIRÓ
3. AZ ÖCS
4. ANYAI SZERETET
5. A NAGYVILÁGI MESTEREMBER
6. HOLDFÉNY A HAVON
7. AZ ELEGÁNS EMBEREK
8. A SZÉTTÖRT LANT
9. SZÍVFÁJDALOM
10. AZ ALOÉFA ILLATA
11. A KAPU
12. POHÁRKÖSZÖNTŐ A HOLNAPRA
13. A HALÁLOS CSAPDA
14. TALÁLKOZÓ A HOLDFÉNYBEN
15. KÓBOR LUDAK
16. A NAGY FENYÓFA
17. ÁLDOZATI AJÁNDÉK
18. EGY POHÁR TEJ
19. ÖSSZEGABALYODÓ ÁGAK
20. A FÉRFI ÉS NŐI VÍZESÉS
21. A LÁNYRABLÁS
22. A KISZÓI HARCOS
23. A MÉRGES AGYARAK
24. ANYAI FIGYELMEZTETÉS

Kedves Olvasónk.

Az Ulpius-ház Kiadó kínálata megtekinthető a www.ulpiushaz.hu című honlapon.

Újdonságainkról, bemutatóinkról, akcióinkról hírlevélben tájékoztatjuk olvasóinkat, amelyre szintén a honlapon regisztrálhatnak.

Ulpius-ház Könyvkiadó,
Budapest

Felelős kiadó Kepets András

Tördelte Magyar Judit

Nyomtatta és kötötte a
Kaposvári Nyomda Kft. –
271244

Felelős vezető:
Pogány Zoltán igazgató